

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

275

ΣΕΛΙΔΕΣ

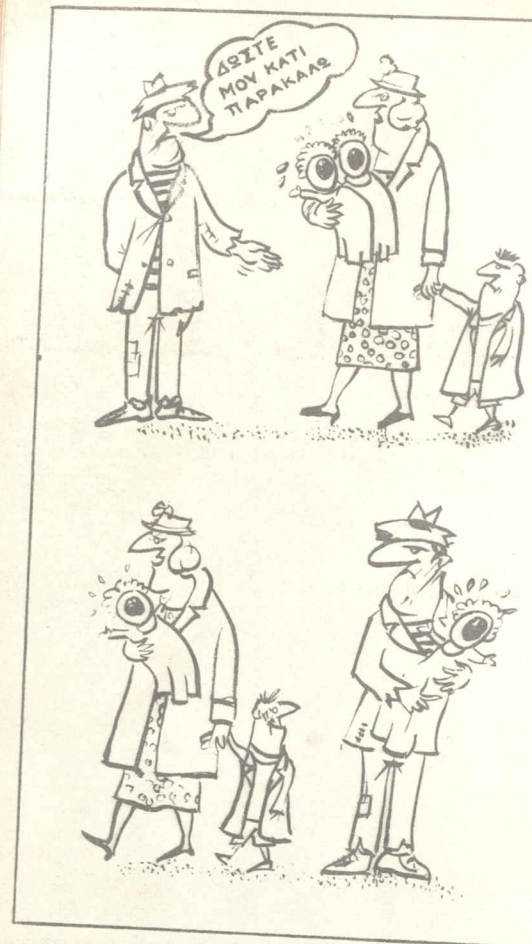
100

Ένας σύγχρονος
οπτικός αγγειοπλάστης
στο Μαρούσι

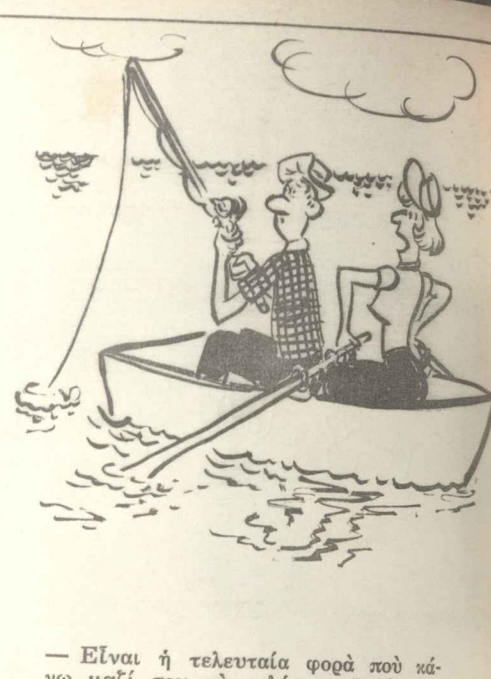
Τα μοντέρνα
γυναικεία πλεκτά
για το χειμώνα
του 1961

ΜΑΡΚ ΚΟΝΤΟΥ

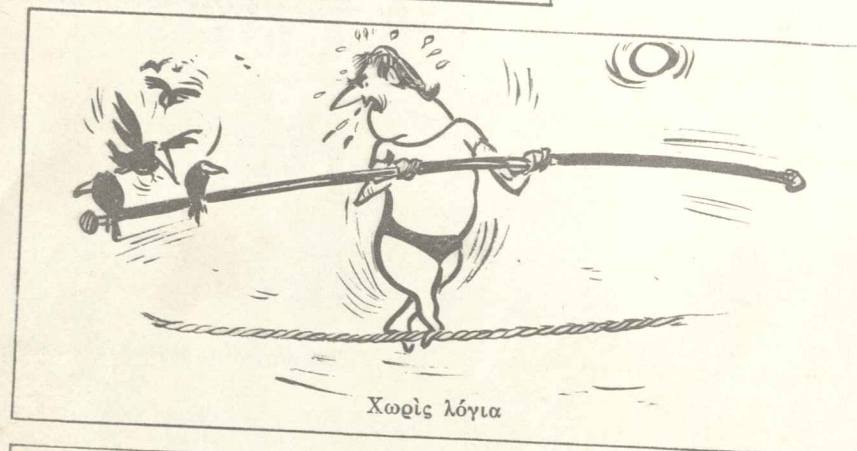

Είμαι περήφανη για σένα. Έφέτος δεν τρέχεις όλη την ώρα στο μπάρ...

— Είναι ή τελευταία φορά που κάνω μαζί σου τη σελήνη του μέλιτος.

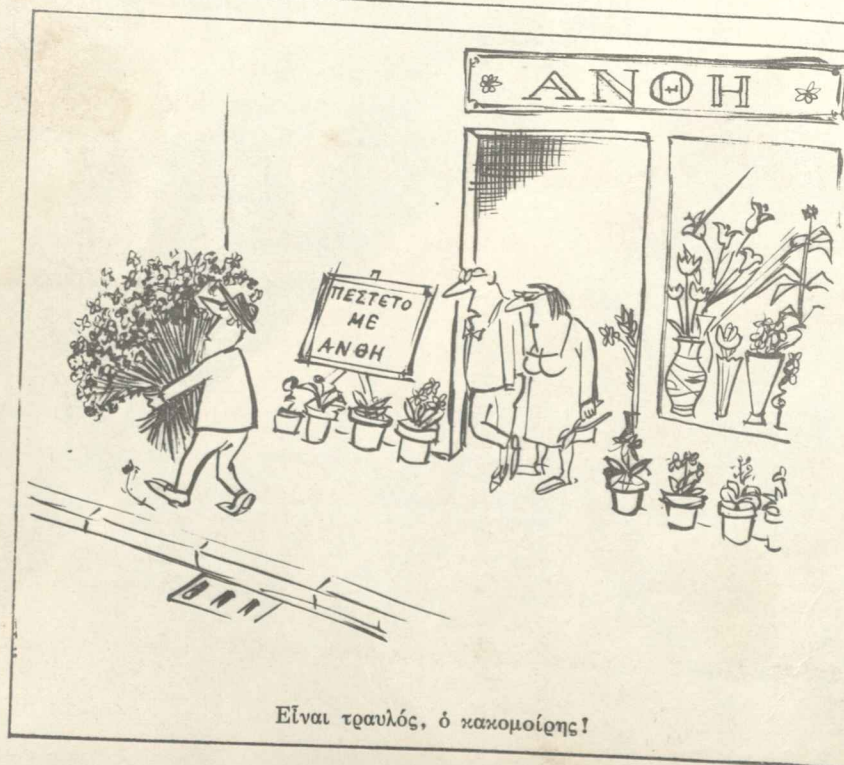
ΟΙ ΕΥΘΥΜΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΜΑΣ

Χωρίς λόγια

Χωρίς λόγια

Είναι τρανός, ο κακομοιρός!

— Έχεις, μήπως, καιρό να σου πω κάτι;

ΓΥΝΑΙΚΑ

ΑΡΙΘ. 275, 3-15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1960
Μεγάλη δεκαπενθήμερη εικονογραφημένη επιθεώρησης
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Ε. Χ. ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η χαριτωμένη πρωταγωνίστρια του θεάτρου και του κινηματογράφου, Μάρω Κοντού, όπως τη συνέλαβε ο φακός μας σε μία έκδρομή της στο Μαρούσι. Είναι κομψότατα ντυμένη με ένα καλοκαιρινό μερσερίζε πανταλόνι με την έγδυμένη τσάκισι που δεν χαλάει με τη χρήση και με μία μοντέρνα δροσερή μερσερίζε μπλούζα άσορτι. Αμφότερα είναι δημιουργίες της κ. Δέσποινας Καρατέλλη - Σακαλάκ, ιδιοκτήτριας της Τρικόζα, Έρμου 6.

ΜΟΔΑ

50 Φορέματα χορού για νέες κοπέλλες από όργάντζα, μουσελίνα κλπ.
62 Άμπιγιέ σύνολα για σοβαρές κυρίες.
54 Βραβόνες τουαλέτες στύλ «νεαρή κυρία».

ΣΠΙΤΙ

64 Πινελιές πλεκτά για το χειμώνα 1961.
79 Το μενού του 15θήμερου.
80 Άραδική κουζίνα. (Πρωτότυπες συνταγές φαγητών, γλυκισμάτων).

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

11 Γέννης Δελαβίνιας. (Ένας σύγχρονος άττικος άγγειοπλάστης)
19 Ο μεγάλος τραγικός Εδριπίδης ήταν μισογόνος ή φεμινιστής;
47 Ποι «κοιμήθηκε» ή Παναγία;

ΠΟΙΚΙΛΑ

24 Η γλυκιά σταφυλοθεραπεία.
26 Η συμφωνική ορχήστρα. (Ο μαγικός κόσμος των ήχων).
30 Το μαγευτικό Πηλίο.
33 Η είνωγία βρίσκεται κοντά σου. (Γράμματα σε νέα κοπέλλα).
36 Η μεγάλη μέρα της Άνδραλουσίας.
40 Η γυναίκα και το καλοκαίρι.
43 Ταγιάρ και παλιά κιμονό. (Η γυναίκα σε όλο τον κόσμο).
56 Έπικίνδυνοι έρωτες.
62 Επιστροφή στη γη της επαγγελίας.
84 Η τέχνη της Εθας' να είναι γοητευτική.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

28 Η Άγγελα. (Αισθηματικό διήγημα).
48 Βοήθητέ με να πιστέψω!
58 Ο επισκέπτης με το καρό σακκάκι. (Αστευτική νουβέλα).
71 Έλεον. (Μυθιστόρημα).
92 Η παρίσκαχη. (Μυθιστόρημα).

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 34, ΑΘΗΝΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: Διεύθυνσις 614.047, Σύνταξις 623.106, Λογιστήριο 614.047, Τυπογραφείον 21.226, Λιθογραφείον 71.123.
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Έξωτερικού, Έτησία Δολλάρια 8,50. Έσωτερικού, Έτησία (26 τεύχη) Δρχ. 160, Έξω. (13 τεύχη) Δρχ. 80. Τρίμ. (6 τεύχη) Δρχ. 40. Εμβάσματα διά τραπεζικής ή ταχυδρομικής έπιταγής πρὸς Εθ.γγ. Χ. Τερζόπουλον, Πανεπιστημίου 34, Αθήνας.

ΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΜΕ 100 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΑΙΟΤΕΡΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΑΣ

Θαυμάσια μοντέλα για νυφικά φορέματα και πέπλα.

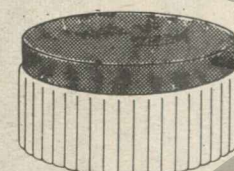
ΑΝΔΡΙΚΑ ΠΛΕΚΤΑ

Τα τελευταία σχέδια για χειμωνιάτικα πουλόβερ που θα πλέξετε στις διακοπές σας.

ΚΟΥΣΕΝΤΟΣ

Ένα άριστο συμπλήρωμα της γυναικείας όμορφιάς, στους πιο ωραίους βελούδινους χρωματισμούς, που προσδίδουν στο δέρμα μία ξεχωριστή γοητεία και άνταύγεια. Με το ΜΕΪΚ-ΑΠ "ΖΙΝΝΙΑ", θα έχετε όλη την ημέρα δέρμα φωτεινό, νεανικό με βελούδινη γοητεία.

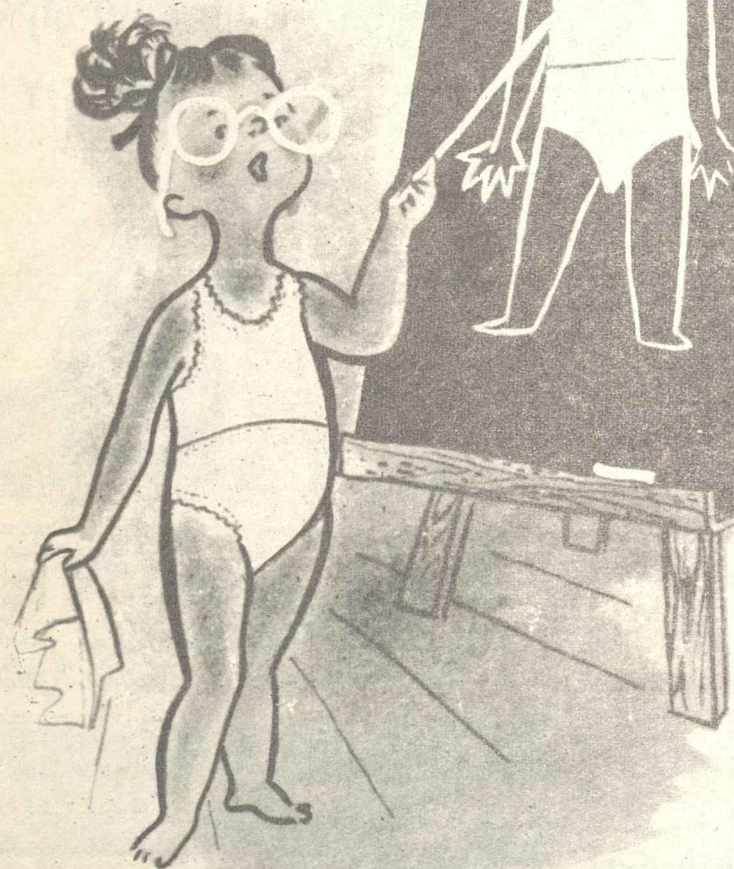
ΜΕΪΚ-ΑΠ
Zinnia

ΤΑ ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕ ΤΟ ΛΕΠΤΟ ΓΟΥΣΤΟ
Προσέξτε!

Προτού χρησιμοποιήσετε το ΜΕΪΚ-ΑΠ "ΖΙΝΝΙΑ", προετοιμάστε την επιδερμίδα σας με ένα καλό καθαρισμό με Γαλάκτωμα "ΖΙΝΝΙΑ". Από σήμερα και μέχρι της 30ης Αύγουστου μαζί με κάθε κουτί ΜΕΪΚ-ΑΠ "ΖΙΝΝΙΑ", που θα αγοράσετε, ο προμηθευτής σας θα σάς προσφέρει ΔΩΡΕΑΝ και ένα φιαλίδιο 20 γρμ. Γαλάκτωμα ΖΙΝΝΙΑ (Ντεμακιγιάν ή Λακτορός).

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τό ανθρώπινο σώμα
άποτελείται
από τέσσερα μέρη.
Τό κεφάλι
Τά μέλη
Τό φανελάκι
ΑΤΘΙΣ
Και τό κυλοτάκι
ΑΤΘΙΣ.

Η μεγαλύτερα ποικιλία παιδικών έσωρούχων:
ΦΑΝΕΛΑΚΙΑ (άπλά και ένισχυμένα)
ΚΑΣΚΟΡΣΕΔΑΚΙΑ (άπλά και ένισχυμένα)
ΖΙΠΟΥΝΑΚΙΑ (τύπου Γαλλίας)
ΚΥΛΟΤΑΚΙΑ - ΣΛΙΠΑΚΙΑ - ΕΣΩΒΡΑΚΑΚΙΑ
ΠΑΝΕΣ (τύπου Αμερικής).

Απαλές ραφές πού δέν έρεδιζουν και
τό πλέον εύαισθητό δέρμα.
Στερεά, άμετάβλητα

ΠΡΟΤΟΥ ΠΛΕΞΕΤΕ, ΜΗΝ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΤΕ
ΝΑ ΔΗΤΕ ΤΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ
ΓΑΛΛΙΚΑ ΜΑΛΛΙΑ

**BON PASTEUR
& DE S^T ÉPIN**

Μοντέρνα
και κλασικά
εις 600
χρωματισμούς

ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑ
ΕΙΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

τών γαλλικών έργοστασίων
FILATURES & TEINTURERIES DE S^T ÉPIN

40, RUE SAINT - DENIS, PARIS (1ER)

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

A. & M. ΣΤΑΜΕΝΗΣ Ο.Ε.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 46. ΤΗΛ. 34.758. ΑΘΗΝΑΙ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ: Έάν ό προμηθευτής σας δέν διαθέτеть ανώτερου ποιότητας
ζητήσατέ μας τας διευθύνσεις των καταστημάτων τα οποία τα διαθέτουν

Προλαμβάνει
και εξασφαλίζει
την υγεία του στόματος

Για την
ΠΥΟΡΡΟΙΑ
ΟΥΛΙΤΙΔΑ
ΣΤΟΜΑΤΙΤΙΔΑ
χρησιμοποιείτε
την Γαλλική

ΟΥΛΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
ΟΔΟΝΤΟΠΑΣΤΑ

ESKA

Πετριές
στη Σύνταξι

«Από έτών διατηρώ ένταυθα και
έπί της οδού Νίκης άρ. 13 άτελιέ γυ-
ναικείων φορεμάτων. Προκειμένου να
εορτασθώ τα 5.000 χρόνια του θάμ-
θακος έκλήθην να λάβω μέρος με με-
ρικές δημιουργίες του Οίκου μου, πρά-
γματι δέ εδημιούργησα, μεταξύ άλ-
λων, και ένα θραυνό σύνολο από ά-
νοιχτόχρωμο θαυθακερό ύφασμα. Τό
σύνολον τούτο εδημοσιεύθη εις την σελ.
21 του όπ' άρ. 273 τεύχους του έγ-
κρίτου περιοδικού Σας με τη λέξις: «Η
Μίς Βαμβάκι, ή Αμερικανίδα Σάν-
τρα Λή Τζένινγκς μάς ξαναγυρίζει στη
σύγχρονη εποχή με ένα θραυνό σύν-
ολο από άνοιχτόχρωμο θαυθακερό ύφα-
σμα, πού συναγωνίζεται τα ύφασματα
πολυτελείας». Είς την σελ. 19 του αύ-
του τεύχους του περιοδικού άναφέρεται
ότι τά εργαστήρια της Χ.Ε.Ν. έρρα-
ψαν τά κοστούμια με δεδομένα «ιστο-
ρικών στοιχείων και με την επίθεσιν
του διαλεκτού ζωγράφου μας και σκη-
νοθέτου Σπ. Βασιλείου και της γυ-
ναίκας τους. Τούτο όμως είναι έξ όλο-
κληρου άναλφάβη, καθ' ότι άφορά την
ιδική μου δημιουργία, περί ής άνωτέ-
ρω, και εις την όποιαν ούδεμίαν άνά-
μειν είχαν ούτε τά εργαστήρια της
Χ.Ε.Ν. ούτε ό κ. Σπ. Βασιλείου ή ή
σύζυγός του. Παρακαλώ όπωσ, πρός ά-
ποκατάστασιν της άληθείας προσητή
εις την σχετικήν διόρθωσιν εις τό προ-
σεχές τεύχος Ύμων.

ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Αθήνας

■ Προβαίνουμε ευχαρίστως στη
διόρθωσιν, αλλά ό,τι δημοσιεύθηκε
σχετικώς, έγγραφή έόσει των πλη-
ροφοριών πού μάς δόθηκαν.

«Σας συχαίρω για τό όραίο σας
περιοδικό τό όποιον με μεγάλη άνυπο-
μονσία περιμένουμε να μάς έρθη έδώ
στό Γύθειο. Όλες έδώ ευχαρίστως θα
τό δέλαμε να μάς έρχόταν πιο συχνά,
κάθε έβδομάδα δηλαδή. Είναι ένα πε-
ριοδικό πού κατατοπίζει κάθε γυναί-
κα σ' όλα τά θέματα και θα έπιθυ-
μούσαμε να διαβάσαμε τά τόσο έν-
διαφέροντα θέματα του συχνότερα.

ΔΑΦΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΟΥ, Γύθειος

■ Πάμπολλες είναι οι άναγνώ-
στριες πού μάς συνιστούν και μάς
προτρέπουν να εγάλουμε τη «Γυ-
ναίκα» εβδομαδιαίτη και είναι αυ-
τό ένα ζήτημα πού μάς άπασχολεί
σοβαρά. Χρειάζεται όμως άρκετή
προεργασία καθώς και ή εξασφάλι-
σι των τεχνικών προϋποθέσεων,
πράγματα πού μόλις τακτοποιηθούν,
θα μάς επιτρέψουν να είμαστε σε
θέσι να εκτελέσουμε τη δικαιολο-
γημένη επιθυμία του συνόλου, φαν-
ταζόμαστε, των άναγνωστριών μας.

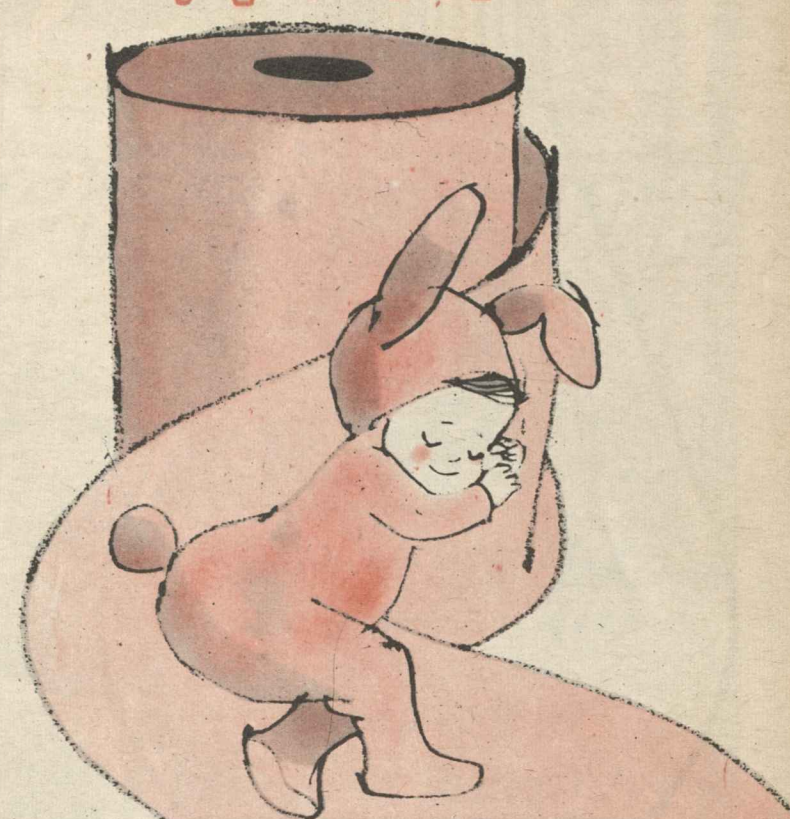
«Είμαι μία θερμή άναγνώστρια του
όπερογου περιοδικού σας. Βρήκα στη
«Γυναίκα» ό,τι δέν μπόρεσα να βρώ
σε όλα τά περιοδικά πού κυκλοφόρη-
σαν και κυκλοφορούν σ' όλόκληρη την
Ελλάδα. Η μοναδική και άσύγκρι-
τη όλη της είναι και τό θαυμάσιο και
άναποκρίνεται σε ό,τι μπορεί να ζη-
τήση όχι μόνο μία γυναίκα ή ένα παι-
δί, αλλά ακόμα και ένας άνδρας. Τό
περιμένο με τόση λαχτάρα κάθε 15 ή-
μέρες και πιστέψτε με ότι άποτελεί τό
μοναδικό μου σύντροφο μέσα στο πλη-
κτικό και μονότονο υστρί μου τόσο, πού
όρες όρες στέλνω χίλιες εύχές σ' αυ-
τούς πού είχαν την πρωτοβουλία να
δημιουργήσουν έναν τέτοιο θησαυρό.
Η «Γυναίκα» τιμή τον τόπο μας για-
τι εξυψώνει τό πνευματικό επίπεδο της
κάθε Έλληνίδας. Με άπειρη και παν-
τοτεινή άγάπη πρός τό περιοδικό σας.

«ΝΗΣΙΩΤΟΠΟΥΛΑ», Ιθάκη»

■ Στο τόσο όραίο γράμμα σας
έμεις δέν έγινε τίποτε για ν' ά-
παντήσουμε, παρά μόνο να σας ευ-
χαριστήσουμε θερμά.

Η ΣΥΝΤΑΞΙ

Waldorf

**ΤΟΣΟ ΑΠΑΛΟ
ΤΟΣΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ**

ΤΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΧΑΡΤΙ ΤΟΥΑΛΕΤΑΣ WALDORF

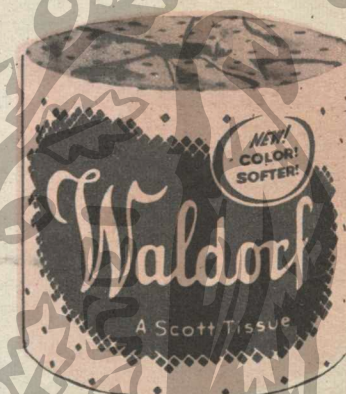
(Τό γνωστό έν Έλλάδι «Βάλντορφ»)

Ένα νέο είδος απαλότητας στα
χαρτιά τουαλέτας.

Χάρις εις την ειδικήν επεξεργασία
του, κατά την άποκλειστικήν μέθοδον
«Air - Puffed» της εταιρίας Scott, τό
χαρτί τουαλέτας Waldorf είναι κα-
ταπληκτικά απαλό, λεπτό και συν-
δυάζει τεραστίαν άπορροφητικότητα
και άντοχήν.

Σε τέσσερες απαλούς χρωματι-
σμούς: κίτρινο, ρόζ, λευκό και θα-
λασσί.

Μεγάλη οικονομία.
650 κομμάτια σε κάθε ρόλον.

**ΜΕΝΤΙΟΥΜ
ΕΛΕΝΗ ΚΙΚΙΔΟΥ**

Της Έταιρίας Ψυχικών Έ-
ρευνών (Βραβείον Τηλεπα-
θείας μακράς άποστάσεως).
Λέχεται καθ' έκάστην 9-1
π.μ. και 5-8 μ.μ. όδός Με-
τόδου 25 Α' όρφ. (στά-
σις Μουσείου) τηλ. 810.975

**ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ--
ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ
ΙΑΤΡΟΣ**

Μαιευτή - Χειρουργός
Γυναικολόγος

Αχαρνών 98 - Αμφιλοχίας
1. Λέχεται καθ' έκάστην
10-12 και 5-7 ώς και επί
συνεντεύξει. Τηλ. 810.760.

Το λουτρό του 20^{ου} αιώνα

Είδικό για σας
και για την ομορφιά σας,
κυρία μου.

Καταργήστε το άγριο σφουγγάρι
και το έρεδιστικό σαπούνι.
Ξαπλώστε για 10 λεπτά στο
λουτρό σας.

Αφήστε το BUBBLE BATH να
περιποιηθεί το απαλό σας δέρμα.

- Θα το προφυλάξει από
άλλεργίες και έρεδισμούς.
- Θα το τονώσει και δά
το άρωματίσει ευγενικά.
- Θα το περιβάλει με το
προστατευτικό του πέπλο.

και κατόπιν
κάθε εμφάνισί σας θα
είναι και μία επιτυχία!

"ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟΝ"
FAMAR

Bubble Bath

Δέρμα βελούδινο-μαλλιά μεταξένια
Ζητήστε το σήμερα! Στο Φαρμα-
κείο σας. Σε όλα τα καταστήματα
καλλυντικών.

BB/1

Η ΓΥΝΑΙΚΑ
ΜΠΡΟΣΤΑ
ΣΤΟ ΝΟΜΟ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

Η επιτροπεία ενδιαφέρει περισσότε-
ρο τις γυναίκες που άτυχισαν να
χάσουν το σύζυγό τους και ν' αναλά-
βουν οι ίδιες την προστασία των ανή-
λικων παιδιών τους.

Με το θάνατο του πατέρα, το ανή-
λικο παιδί —κάτω του 21ου έτους—
μπαίνει υπό την εξουσία του επιτρό-
που, αν δεν έχει χειραφετηθεί. Σ'
αυτό το καθήκον, πρώτη καλείται η
μητέρα, στην όποια αυτοδικαίως ο
νόμος παραχωρεί την επιτροπεία του
ανήλικου παιδιού της. "Αν μητέρα δεν
υπάρχει, τότε το καθήκον αυτό έπι-
μύεται ο πάππος, ή η μάμμη (ή για-
γιά). "Αν, πάλι, δεν υπάρχει κανένα
από τα πρόσωπα που κατά σειράν ο-
ρίζει ο νόμος, τότε το δικαστήριο θα
όρειση επιτροπείο ένα άλλο πρόσωπο,
όποτε έχουμε τη λεγόμενη δοτή επι-
τροπεία. Έννοείται ότι το δικαστήριο,
στην πράξι τουλάχιστον, δεν ενεργεί
μόνο του, αλλά πρέπει κάποιος να
φροντίσει, ώστε ή υπόθεση να φτάσει
μέχρι το δικαστήριο.

Ένώ, όμως, όπως αναφέραμε, ή
μητέρα καλείται πρώτη - πρώτη στην
επιτροπεία, στην περίπτωση που τυχόν
θέλει να ξαναπαντρευτεί, έχει υπο-
χρέωση να ζητήσει το διορισμό νέου
επιτρόπου απ' το δικαστήριο. "Αν αυ-
τό δεν το κάνει, τότε χάνει αυτοδι-
καίως την επιτροπεία. "Η υποχρέωση
αυτή επιβάλλεται για τον εξής λό-
γο: αν μὲν κρίνει το δικαστήριο ότι
πρέπει να διοριστεί άλλο πρόσωπο ως
επίτροπος του ανήλικου, θα προβή
στο διορισμό του, αν όμως κρίνει ότι
ή μητέρα παρά το δεύτερο γάμο της
είναι κατάλληλη για την επιτροπεία,
τότε θα διορίσει υποχρεωτικά συνεπι-
τροπο και συνεπιθύνου το νέο της σύ-
ζυγο.

Ο επίτροπος —μητέρα ή άλλος—
δεν είναι ελεύθερος να κάνει ό,τι θέ-
λει στη διαχείρισή της περιουσίας του
ανήλικου. Έκτός απ' αυτόν, ο νόμος
καθιερώνει και ένα άλλο όργανο, που
επιβλέπει τα συμφέροντα του ανήλι-
κου. Το όργανο αυτό λέγεται συγγе-
νικό συμβούλιο. Το συγγενικό συμβού-
λιο αποτελείται από τους εξής πλησιέ-
στερους συγγενείς του ανήλικου, τρεις
από τη συγγένεια του πατέρα και
τρεις απ' της μητέρας, με πρόεδρο
τόν Ειρηνοδίκη του τόπου. Στο συμ-
βούλιο παίρνει μέρος και ο επίτροπος.
Έξ άλλου, ο νόμος καθορίζει ότι έ-
κτός απ' τόν επιτροπο, υπάρχει και
ο παρεπίτροπος, δηλαδή ένα πρόσω-
πο, συγγενικό, προσεχόμενο από την
αντίθετη πλευρά εκείνης που προέρ-
χεται ο επίτροπος. Το έργο δὲ και
το καθήκον του παρεπιτρόπου είναι
να παρακολουθή την διαχείρισή του έ-
πιτρόπου, επίσης να αναληφρώνη τόν
επίτροπο όταν εμποδίζεται στα καθή-
κοντά του, κλπ.

Σε πολλά ζητήματα, δεν αρκεί ή
γνώμη του επιτρόπου ή του παρεπι-
τρόπου, για να ενεργηθεί κάτι υπέρ
του ανήλικου. Το συγγενικό συμβού-
λιο έχει ακριβώς αυτό το καθήκον:
να γνωμοδοτή ή ν' αποφασίζει σε σο-
βαρά ζητήματα σχετικά με τη διαχεί-
ρισή της περιουσίας του ανήλικου. "Ο-
ταν το συμβούλιο απλώς και μόνο
γνωμοδοτεί, τότε ή γνωμοδότησή του
(που λέγεται διάσκεμμα) πρέπει να
έγκριση απ' το δικαστήριο. "Όταν
όμως αποφασίζει δεν χρειάζεται δικα-
στική επικύρωση του διασκέμματος.
Έτσι π.χ. αποφασίζει μόνο το συγ-
γενικό συμβούλιο για να κάνει άγωγή
ο επίτροπος που αφορά ακίνητο ή
που αφορά χρηματική απαίτησι μεγα-

λύτερη από 50 χιλιάδες δραχμές. Έξ
άλλου το συγγενικό συμβούλιο έπι-
ρασίζει πόση δαπάνη χρειάζεται να
θε χρόνο ο ανήλικος για τη διατρο-
φή και την εκπαίδευσή του.

Οι περιπτώσεις, που εκτός απ' ή
γνωμοδότηση του συγγενικού συμβού-
λιου χρειάζεται και άδεια του δικα-
στηρίου, είναι πολλές. Οι αποκατα-
στερες είναι ή εκποίηση (πώλησι ή ε-
ποθήκευσι) ακινήτου του ανήλικου, ή
πώλησι της περιουσίας του ως συνό-
λου, ή σύνταξη δανείου για λογαριασμό
του ανήλικου, ή μίσθωσι ακινήτου για
χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από
τρία έτη, ή συμβιβασμός για ποσό με-
γαλύτερο των 50 χιλιάδων δραχμών
(π.χ. σε ατύχημα), ή άποδοσι κληρο-
νομίας κλπ. "Όπως φαίνεται από τα
παραπάνω, οι περιπτώσεις αυτές έχουν με-
γάλη σημασία για την περιουσία του
ανήλικου, γι' αυτό ο νόμος δεν επιτρέ-
πει στον επιτροπο, ακόμη κι αν είναι
ή μητέρα του παιδιού, να τις ενεργή-
σι χωρίς γνωμοδότηση του συγγε-
νικού συμβουλίου και άδεια του δικα-
στηρίου, το όποιο, όπως είπαμε, έχει
την προστατευτική εποπτεία των
συμφερόντων του ανήλικου. "Αν όμως
ο επίτροπος προβή στην ενεργεία
χωρίς να ρωτήσει ούτε το συγγε-
νικό συμβούλιο ούτε το δικαστήριο, ή
νέμερήιά του είναι άκυρη.

Ο επίτροπος έχει πολλές και βα-
ρειές υποχρεώσεις. "Η προστασία και
επιμελής εκτέλεσι των καθηκόντων
του επιβάλλεται χάριν του ανήλικου
του οποίου αντίθετα ή περιουσία με-
ρει να εκμηδενισθή λόγω κακής δια-
χείρισής μέχρι που να ενθλιπώσθ.

Ο νόμος παρέχει το δικαίωμα στις
συγγενείς να ζητήσουν απ' τόν επι-
τροπο ασφάλεια για την περιουσία
του ανήλικου που πρόκειται να δια-
χειρισθ. "Αν αυτό συμβή, και το δι-
καστήριο επικυρώσῃ το σχετικό δια-
σκεμμα, ο επίτροπος δεν μπορεί να
ναλάβη ή να συνεχίσι την επιτροπεία
χωρίς να παραχωρήσῃ ικανοποιητική
περιουσιακή ασφάλεια. "Αν αυτή
δεν μπορή να δώσῃ ασφάλεια, τότε
σως αντικαθίσταται, γιατί είναι προ-
νέρο πως ή περιουσία του ανήλικου
παιδιού θα κινδυνεύσῃ. Έξ άλλου,
επίτροπος, έχει υποχρέωση να πα-
ρακολουθή με την παραπάνω περιου-
σία και να μπορή σε οποιαδήποτε περι-
πτώσιν να γίνη έλεγχος αν διατηρή-
σῃ ή όχι ή περιουσία του ανήλικου.
"Αν στην περιουσία του ανήλικου ειναι
χρήματα, ο επίτροπος δεν δύναται
οὐτά να τα χρησιμοποιή για τις χρε-
κές του ανάγκης, θα τα καταθέσῃ σε
ταμειεύτήριο για να αποδίδουν τόκους.
"Ο επίτροπος, και αυτή ή μητέρα
ακόμη, κατά τη διαχείρισή της περιου-
σίας του ανήλικου, πρέπει να έχει
δύμη της ότι, όταν το παιδί γίνῃ
ανήλικος θα πάρῃ ή επιτροπεία και θα
ποχρεωθῇ να λογοδοτήσῃ σ' αυτόν
για όλες τις πράξεις διαχείρισής
που έκανε για λογαριασμό του. "Ο
διαρκεί ή ανηλικότης ο επίτροπος
φείλει να δίνει λογαριασμό στο συγγε-
νικό συμβούλιο. "Ο λογαριασμός
αυτός, είναι πρόχειρος και πρέπει να
δίνεται κάθε χρόνο. "Οποιαδήποτε
μωσ, έγκρισι της πρόχειρης λογοδο-
σίας απ' το συγγενικό συμβούλιο
υποχρεώνει το ανήλικο. Το παιδί
πὸ τότε που θα ενηλικιωθῇ και σε
δέκα χρόνια κατόπιν, δικαιούται να
προκαλέσῃ τη λογοδοσία του επι-
τροπου αν αυτός ανήνῃται να λογοδο-
τήσῃ. Στο δικαστήριο θα εξετασθῇ
οι δαπάνες και ή σκοπιμότητά τους.

Σημειώνω πως οι διατάξεις
σχετικές με την επιτροπεία έχουν
φαρμογή και στα έξωγεια παι-
δια.

ΤΑΣΟΣ ΖΩΜΠΟΛΑΣ

Δικηγόρος

Οι μαθηταί μας, καθώς βλέ-
πετε, είναι σε θέση να κάνουν
οκτώ κάθε είδους.

ΜΑΘΕΤΕ
ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΕΤΕ
ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΣΙΠΤΙ ΣΑΣ

Μπορείτε και αν μένετε και
για να παραμελήσετε τις άλλ-
λες σας ασχολίες — ακριβώς ό-
πως οι μαθηταί της Κεντρικής
και Σχολής Α.Β.Σ., Σχεδίου —
Συνοψιστής του Παρισιού, που,
με τα Ιδρυματά της σε όλες τις
προηγμένες χώρες του κόσμου,
δίνει πολύτιμο παράγοντα
πρότυπου και μορφώσεως.

ΜΕΓΑΛΟΙ
ΚΑΘΕ ΗΛΙΚΙΑΣ

Μπορούν, με το Σύστημα Α.Β.Σ.
για Μεγάλους, ν' αναπτύξουν το
χόσμά τους, το σχέδιό και να
κάνουν θαυμάσια οκτώ εκ του φε-
νικού, έτσι και αν το είχαν άφρησι
έως τώρα τελείως ακατέλεστητο. Γι'
αυτό ή Α.Β.Σ. καταλέγει ανάμεσα
στις μαθητάς της όλες τις ηλικίες
και γενικά σπουδαστάς και σπουδά-
στρις, έπιστήμονες, επαγγελματίες,
μητρες κάθε ηλικίας που θέλουν να
μορφώσῃν ή να κατευθύνουν καλ-
ύτερα τη μορφωσι των παιδιών τους,
συνταξιούχους, εκπαιδευτικούς, ά-
γρους, ανθρώπους των Γραμμάτων,
όλους και παιδιά από επτά ετών
και άνω.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ Α.Β.Σ.
ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Εκπαιδευτικό σε απλότητα και αποδο-
τικότητα, σύστημα της συγχρόνου
παιδαγωγικής, δίνει μία θαυμάσια
άναρχη κι ένα πολύτιμο έφόδιο
στα παιδιά.

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΕΥΧΟΣ ΔΩΡΕΑΝ

"Αν μένετε στις "Αθήνας έ-
πισκεφθήτε μας ώστε παίρ-
νουμε πληροφορίες και
το αναλυτικό μας τεύχος
να δέτε και έργα μαθη-
τών μας. "Αν έμποδίσθε
ή μένετε σ' έπορσία, γρά-
ψτε μας, χωρίς καμία δα-
πάνη, σ' έπαιστο, να
επισκεφθῃ σας να σας στεί-
λωμε δωρεάν το αναλυτικό
μας τεύχος άρ. 10, με κά-
θε πληροφορία.

ΣΧΟΛΗ
Α.Β.Σ.

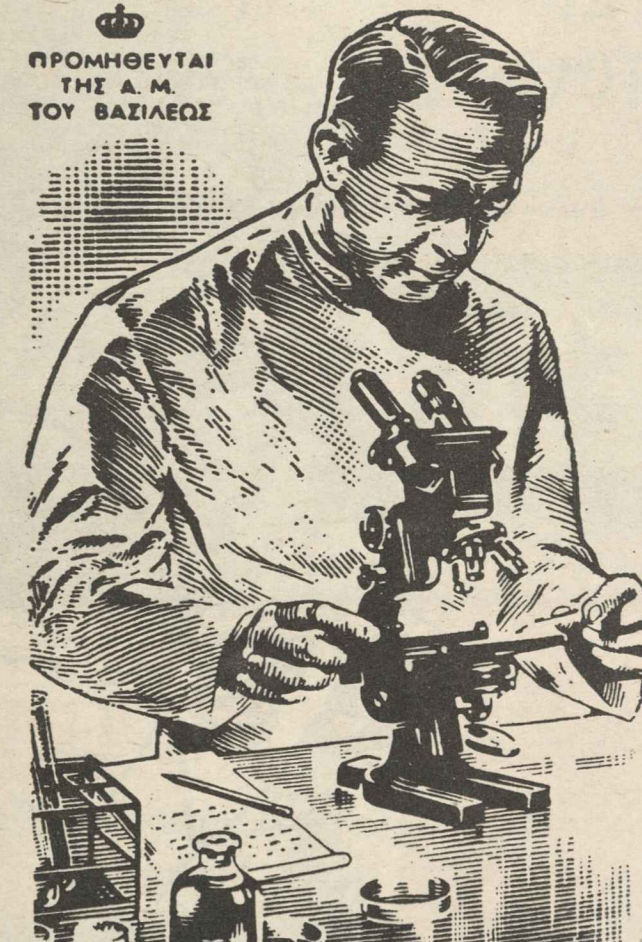
Πανεπιστημίου 10,
τηλέφ. 21-473.

ΟΡΣΕΤΤΟ

Στην ταύτα σας Κυρία μου!
Στην ταύτα σας Κύριε μου!
Πάντοτε ΟΡΣΕΤΤΟ
ΟΡΣΕΤΤΟ: "Ο πολιτισμένος
άνθρωπος.

Kolynos

SUPER WHITE

Μιά έντελώς
ΝΕΑ οδοντόκρεμα
με τελείως **ΝΕΑ**
συστατικά, γεύσι και
μεγαλύτεραν
προστασίαν
έκυκλοφόρησεν εις όλον
τόν Κόσμον με κατα-
πληκτικήν επιτυχίαν.

Απόδειξις της ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑΣ ΠΡΟΣΤΑ-
ΣΙΑΣ που παρέχει ή ΚΟΛΥΝΟΣ ΣΟΥΠΕΡ
ΟΥΑΪΤ (Πείραμα Petri - Dish)

Η παραπλεύρως εύρισκομένη εικὼν δεικνύει
τήν έν έργαστηρίω επίδρασιν επί δοκιμαστι-
κής πλάκας της ΚΟΛΥΝΟΣ ΣΟΥΠΕΡ
ΟΥΑΪΤ, επί καλλιεργήματος μικροοργανι-
σμών του στόματος. Όπή χαραχθείσα επί
του καλλιεργήματος έπληρώθη με ΚΟΛΥ-
ΝΟΣ ΣΟΥΠΕΡ ΟΥΑΪΤ (Εικὼν Ν° 1) και
άλλαι έπληρώθησαν με άλλας διεθνώς γνω-
στας οδοντοκρέμας (Εικὼν Ν° 2, 3).

Η πολύ καθαρά-περιοχή ή σχηματισθείσα
γύρω της ΚΟΛΥΝΟΣ ΣΟΥΠΕΡ ΟΥΑΪΤ
δεικνύει τόν βαθμόν της προστασίας των
οδόντων κατά της τερηδόνας Αί άλλαι
οδοντόκρεμαί δεικνύουν τήν άνεπαρκή
επίδρασιν

ο
χρόνος
περνά
1-20
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Ληρατηφίου

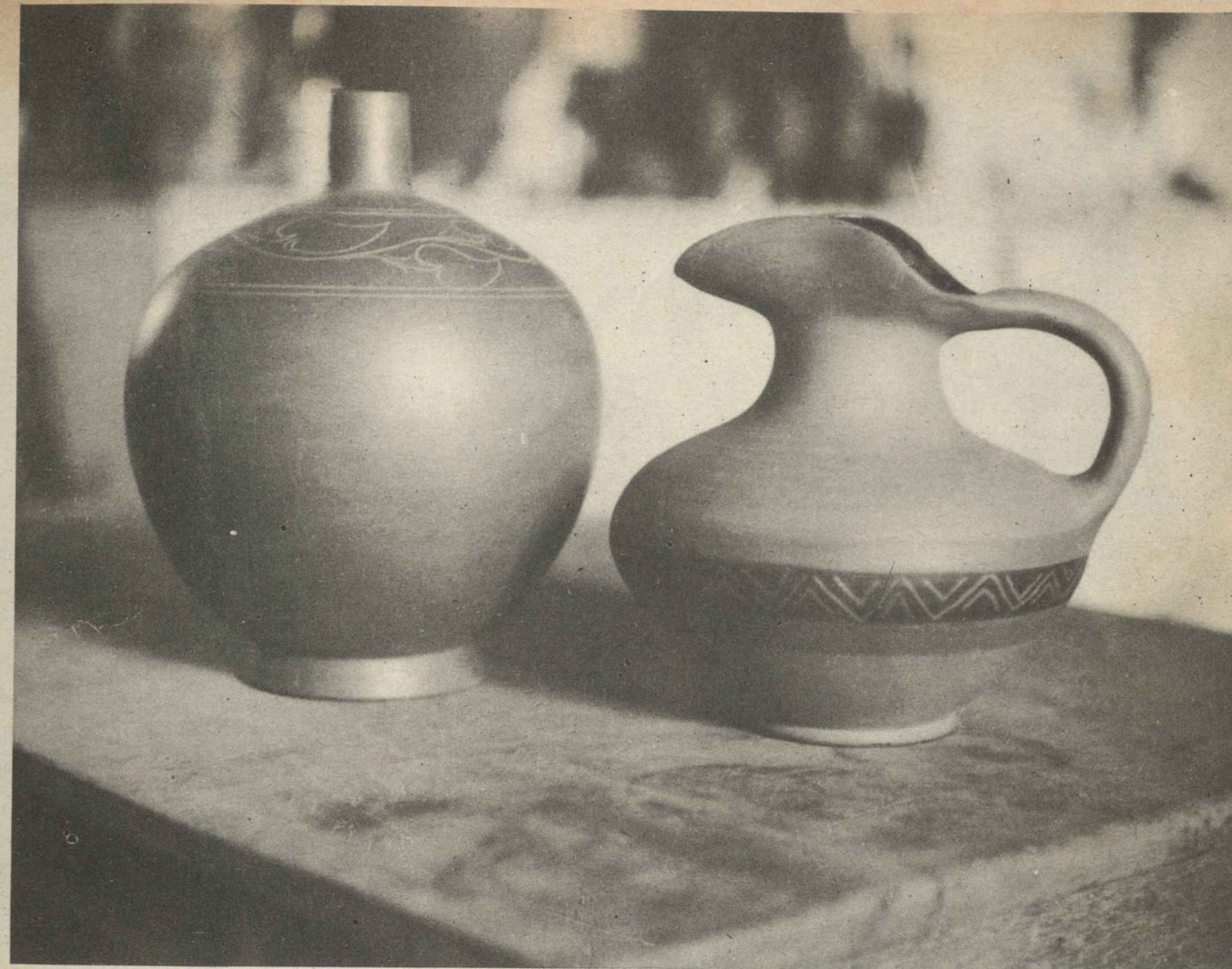
Στο Νέο του Κατάστημα

ΕΡΜΟΥ & ΠΛ. ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ

Έπειτα σε κομψότητα
τι δύο αυτά πήλινα αγγεία
του Δελαβινία με
την απλή διακόσμηση ει-
ναι μία απόδειξη ότι το
αρχαίο αττικό πνεύμα έ-
χει επιβιώσει στον 20-
ό αιώνα στην καλλιτέχνη.

ΣΤΟ
ΓΡΑΦΙΚΟ
ΜΑΡΟΥΣΙ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΕΛΑΒΙΝΙΑΣ

Ένας σύγχρονος αττικός αγγειοπλάστης συνεχίζει το έργο των αρχαίων συναδέλφων του

Στο Μαρούσι, το δημοφιλές προάστιο της Αθήνας, που πριν από λίγα χρόνια ήταν ένα γραφικό χωριό της Αττικής, άνοιξε τις πύλες της ή εφευρετική έκθεση αγγειοπλαστικής, που οργανώνει κάθε χρόνο ο Δήμος Αμαρουσίου.

Η προσπάθεια αυτή που διακινεί παράδοσι χιλιώνων ετών, έχει σκοπό την προβολή της λαϊκής αυτής τέχνης, στους ντόπιους και τους ξένους, που αφιερώνουν αυτή την εποχή και την υποστήριξη των καλλιτεχνών.

Στην έκθεση του Μαρουσίου, κάθε χρόνο βλέπουμε καλά και άσχημα έργα. Όσοι την έχουν επισκεφθεί θα έχουν διαπιστώσει, όπως κι' εμείς, ότι δίπλα σ' ένα πήλινο καγανάκι με αναμφισβήτητη καλλιτεχνική αξία στέκεται ένα κακόγουστο, άκομμο και ακαλαίσθητο βάζο.

Δεν είναι όμως δικό μας έργο να κρίνουμε με το άρθρο αυτό, τί γίνεται καλά και τί άσχημα στο Μαρούσι, ούτε να υποδείξουμε πώς χειρίζεται ή επιτροπή, που αναλαμβάνει την παρουσίαση, να προκρίνει τα εκθέματα, ώστε ή έκθεση του Μαρουσίου να μη μεταβάλλεται αυτόματα σε παζάρι.

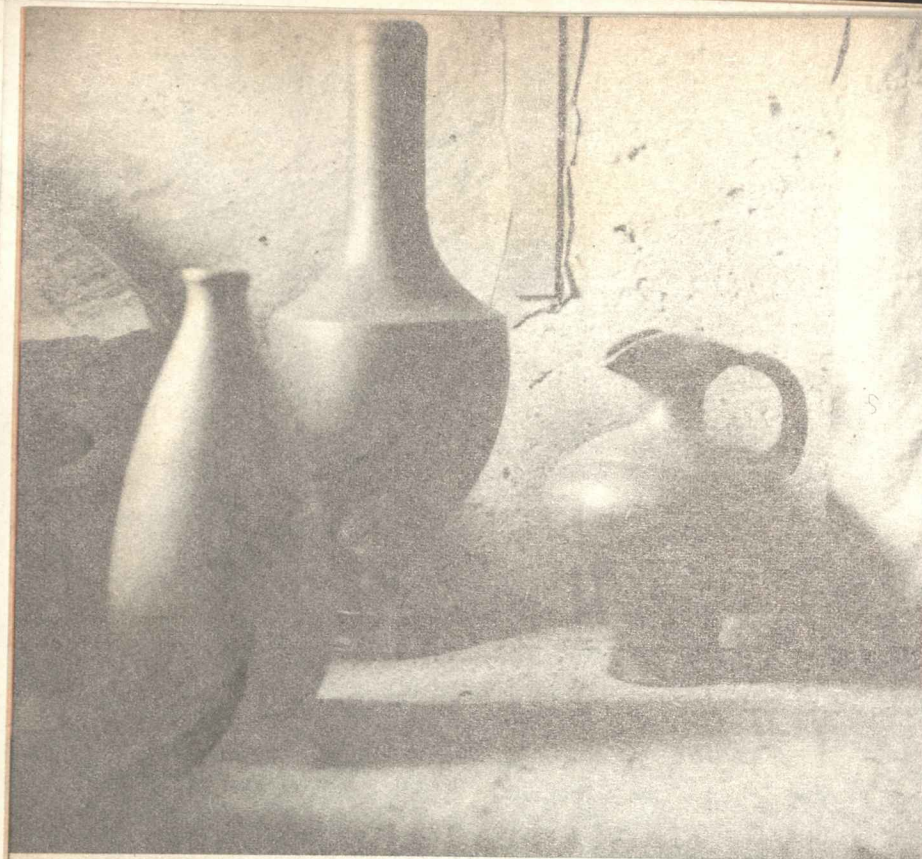
Εμείς θα σταθούμε μονάχα στο έργο ενός πραγματικού καλλιτέχνη, που τιμά την αγγειοπλαστική στο Μαρούσι, χωρίς μ' αυτό να θέλουμε να μειώσουμε άλλους αξίους τεχνίτες του πηλού, που δεν είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά.

Συνεχιστής του έργου των αττικών αγγειοπλάστων

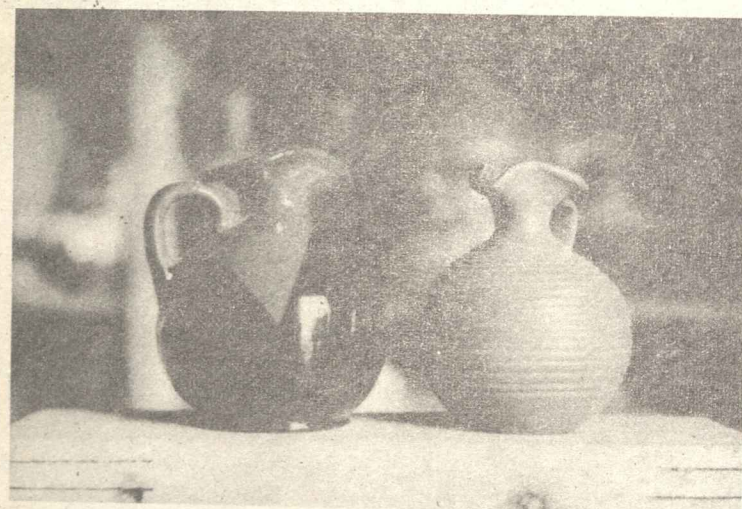
Ένας από τους πιο σημαντικούς εκθέτες του Μαρουσίου είναι ο Γιάννης Δελαβινίας, ένας απλός, καλοκάριος και χαμογελαστός άνδρας, με ζωηρά γαλάζια μάτια, που θυμίζουν τα ακοογιάλια της πατρίδας του, γιατί γεννήθηκε στο ειδυλλιακό νησάκι του Αιγαίου, την Κύθνο.

Τον βρήκαμε στο εργαστήριό του, Κηφισίας 93, μία χαμηλατάδανη παράγκα που γίνεται στενόχωρη από το πλήθος των αγγείων που είναι σκοπισμένα παντού, στα ράφια, στους πάγκους, στο τραπέζι και κατάχαμα εδώ κι' εκεί. Άνασκουμπωμένος, με μία πέσινη ποδιά, που δεν του επιτρέπει να ποσοτατέψει και πολύ τα ρούχα του, μάς δέχτηκε με εθγένεια και ίσως-ίσως με κάποιο διαταγμό για την απρόσκλητη επίσκεψη.

Δεν άργησαμε όμως να γίνουμε καλοί φίλοι, όταν βρήκαμε κοινό σημείο συνεννοήσεως: την εκτίμησή για τη δουλειά του. Η χαρά του καλλιτέ-

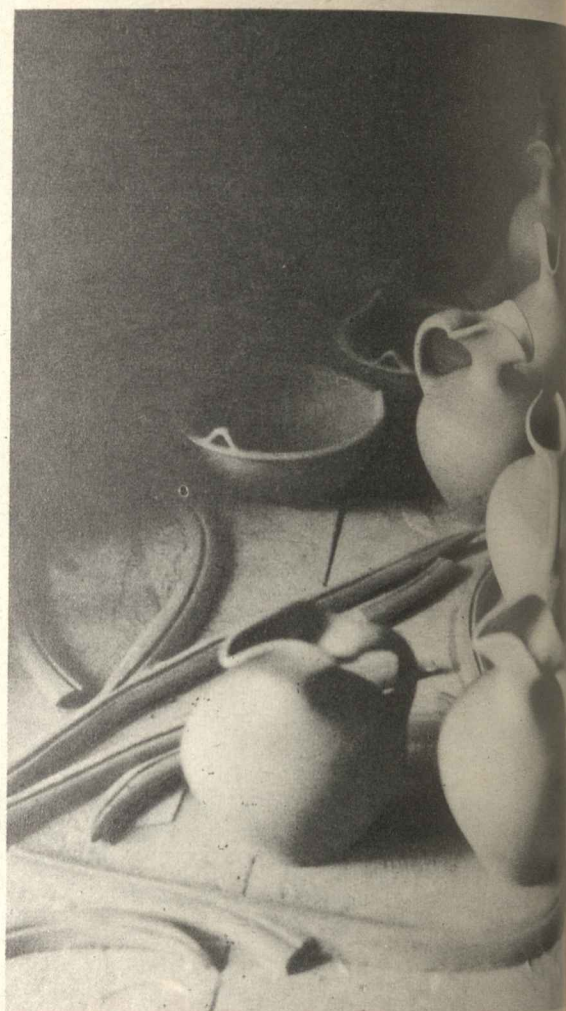

Η λιτή και άρκετά αυστηρή γραμμή δημιουργεί το πάρα πολύ όμορφο αυτό σύνολο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΕΛΑΒΙΝΙΑΣ

Φωτογραφίες: ΕΥΑΓΓ. ΤΕΡΖΟΠΟΥΛΟΣ

Αφήγεται κανάτια τοποθετημένα κατάχαμα σε μία τάβλα για να τα γνωρίσουν, δημιουργούν μία υπέροχη σύνθεση δραματικής ομορφιάς.

Ένα ζευγάρι κανάτια για καθημερινή χρήση. Όμως προσέξτε πόση ομορφιά έχουν με τις απλές, διακριτικές και χαριτωμένες καμπύλες τους!

χνη έλαμψε στα φωτεινά μάτια του, όταν είδε ότι τον καταλαβαίναμε και μιλήσαμε μαζί του για την τέχνη του, τις δυσκολίες που παρουσιάζει και τις χαρές, που του προσφέρει.

Ο Δελαβίνιας δεν είναι άγνωστος στο κοινό. Το έργο του έχει τιμηθεί με διάφορες διακρίσεις και πολλές φορές έχει κερδίσει το πρώτο βραβείο στην ετήσια έκθεση με τους συναδέλφους του.

Το 1932, στην Πανελλήνια Έκθεση, που είχε οργανώσει η Σχολή Καλών Τεχνών στον Παρθενό, του απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο. Τότε έλαβε το χρυσό βραβείο στο Ζάππειο. Πρόσφατα, το 1958, πήρε τιμητικό δίπλωμα στην Έκθεση Λαϊκής Τέχνης της Κηφισιάς και πέτυχε τον δρόμο του ως δημιουργός Οικισμού και ο δήμος Αμαρουσίου στην Έκθεση Κεραμικής και Αγγειοπλαστικής με πρώτα βραβεία και χρηματικό ποσό.

Αλλά οι επιτυχίες και οι έπαινοι δεν έληξαν ποτέ την δουλειά του—την τέχνη των αρχαίων αττικών αγγειοπλαστών.

Με τον τροχό και την πελεκούδα

Ο ζωγράφος έχει για εργαλείο του τον χρωστήρα και την παλέτα. Ο γλύπτης τη σμίλη και το σφυρί. Ο αγγειοπλάστης έχει τον τροχό και την πελεκούδα. Ο τροχός είναι ένα στρογγυλό τραπέζι που περιστρέφεται γύρω από τον άξονα του φτιαγμένο από χοντρό ξύλο, στο κάτω μέρος του και από μαντέμι στο επάνω και μένει ο ίδιος, που χρησιμοποιούσαν οι αγγειοπλάστες από την αρχαιότητα.

Ο τροχός μου είναι ο πιο βαρύς, ο δώδεκας την περιφέρεια, μās λέει. Και μ' αυτό το πρωτόγονο όργανο δημιουργεί τα θαυμάσια έργα του, βοηθούμενος και από την πελεκούδα, ένα τετράγωνο, πλατύ ξυλαράκι

που οι διαστάσεις του δεν περνούν τους δέκα πόντους.

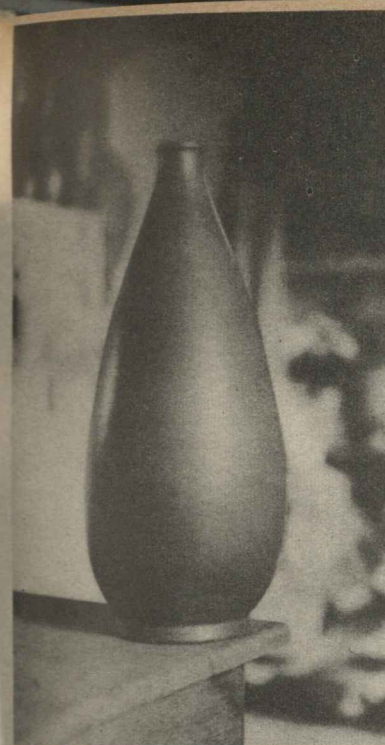
Αλλά η δουλειά του δεν αρχίζει από εδώ. Προτού καθίσει στον τροχό, ο αγγειοπλάστης έχει δουλέψει τον πηλό με το χέρι, το ειδικό κοκκινόχωμα που θγαίνει από τις διάφορες περιοχές της Αττικής. Ο Δελαβίνιας δεν απλώνει τον πηλό σε μικρές, υπαίθριες δεξαμενές, στεγνώση, όπως κάνουν πολλοί, και μάλιστα για τις γλάστρες. Τον θηκνέει σε ειδικά δοχεία, που αερίζονται, αλλά που δεν τον αφήνουν να στεγνώσει με τις σκόνες και τα άλλα σκουπίδια, που φέρνει ο αέρας.

Έπειτα, παίρνει στα χέρια του ένα κομμάτι πηλό, τον μαλάει με τα χέρια του, τον πιέζει στις παλάμες του και τον τοποθετεί πάνω στον τροχό. Τότε αρχίζει η πραγματική του τέχνη, η δημιουργία της πλάκας του τροχού. Τότε αρχίζει η καταπληκτική.

Με το πόδι του δίνει στροφές στον ξύλινο δίσκο που είναι στο κάτω μέρος του τροχού κι' ενώ δώδεκας ο τροχός γυρίζει γρήγορα, τα χέρια του δίνουν σχήμα στην άμορφη μάζα του πηλού και τον βλέπουμε να αλλάζει μορφές, να γίνεται ψηλός, πλατύς, να φουσκώνει εδώ, να λανθάνει εκεί, να μεταμορφώνεται σε γνωστό αντικείμενο.

«Α, θα φτιάξω ένα πιάτο, συλλογίζεται κανείς, ή μάλλον ένα, ή δύο, ή τρία. Α, όχι, είναι γλάστρα... Μπά, τώρα μοιάζει με άνθος, με κανατάκι, φρουτιέρα...». Στο τέλος όμως μπορεί να βγει απ' τα χέρια του ένα θαυμάσιο κανάτι, μία κομψοτάτη λάμπα πορτατίφ.

Με την πελεκούδα καταφέρνει να γίνουν οι καμπύλες απλές, και σωστές, καθώς την κρατάει να εφάπτεται στον πηλό, που γυρίζει γύρω στον τροχό. Όταν τ' αντιλαμβάνει, που φτάνει, πηλύνει την μορφή, ο αγγειοπλάστης το «κόβει» απ' την πλάκα με το ξυλαράκι. Ένα κομμάτι σύρμα, το «τέλει», το παίρνει προσεκτικά και το δίνει σε στεγνώση μερικές μέρες, προτού το βάρη, αν χρειαστεί και το γυμνάσει.

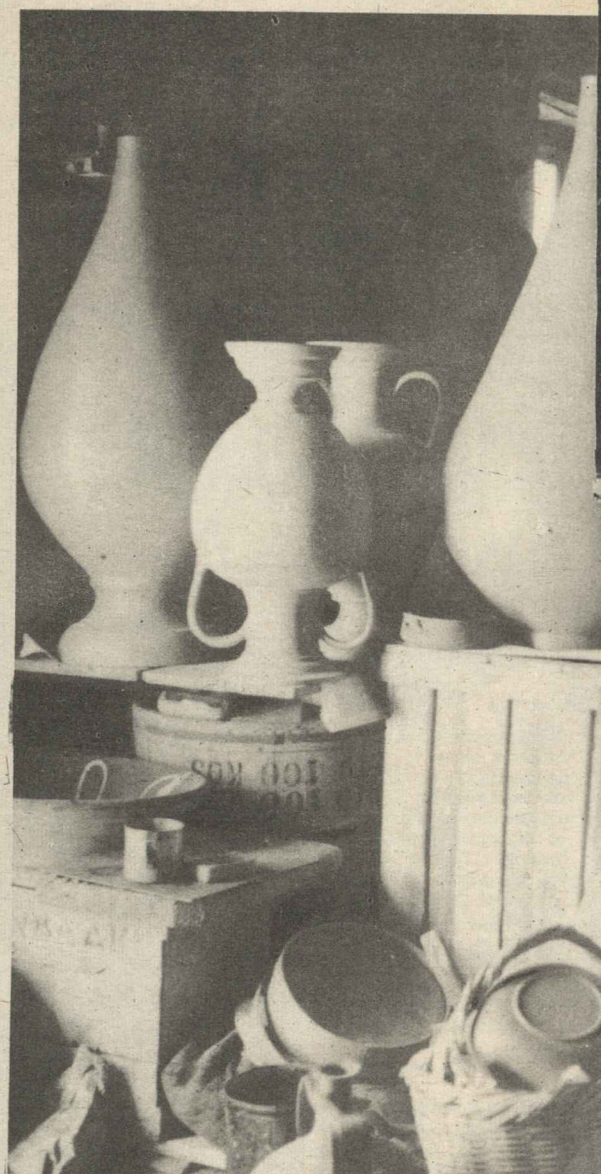

Η κλασική αυστηρότητα στο περίγραμμα αυτής της «λάμπας» θυμίζει πάρα πολύ δωρικά κανάκια καθώς άνεδαίνει προς το ύψος.

Φρουτιέρες και κουπάκια για το τραπέζι, είναι τόσο όμως καλοσχημένα και αρμονικά φτιαγμένα που πραγματικά χαιρέται κανείς πολύ να τα βλέπει.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΑΓΓΕΙΑ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΕΝΟΣ ΕΠΙΔΕΞΙΟΥ

Το έργοσθέρη του καλλιτέχνη Δελαβίνια με τη χαριτωμένη άκαταστασία που το διακρίνει είναι ένα άντρον τέχνης απ' όπου κάθε τι που θγαίνει έχει αναμφισβήτητα τη σφραγίδα της ομορφιάς.

Τάραχον βέβαια και τα κλασικά λυχνάρια του λαδιού, που έχουν μορφή σάτυρου, ζώον ή μάσκας τραγωδίας, σαν αυτά που βλέπαμε στα αρχαιολογικά μουσεία, αλλά και οι μοντέρνες αυτές φόρμες που ανταποκρίνονται περισσότερο στις σημερινές αισθητικές ανάγκες και είναι άλλωστε η γνήσια έμπνευση του καλλιτέχνη, είναι υπέροχες.

Ο Δελαβίνιας είναι ο τύπος του καλλιτέχνη, που μονάχος του πέρασε όλα τα στάδια των αναζητήσεων μέχρι να φτάσει σε μία ολοκληρωμένη μορφή την τέχνη του και να εκφράσει μ' αυτήν, τον απλό αλλά περικειμένο ψυχικό του κόσμο. Ο αείμνηστος λογοτέχνης Ζαχαρίας Παπαντωνίου, που ήρθε φίλος και θαυμαστής του Δελαβίνια, έγραψε γι' αυτόν ότι, «όταν τελειώσει τη δουλειά του, δεν πηγαίνει να ξεδιψήσει το μεροκάματό του στην ταβέρνα με τους φίλους του, αλλά αγοράζει βιβλία και πλάθει καινούργια αγγεία. Όχι κατά παραγγελία αυτή τη φορά—γλάστρες, στάμνες και βάζα για τρόφιμα—αλλά απ' τον δόξα ή πλούσια φαντασία του να δημιουργήσει. Και το αποτέλεσμα είναι καταπληκτικό. Ο απλός σταμνάς μεταμορφώνεται σ' ένα γνήσιο καλλιτέχνη, που σκαρώνει μικρά αξιοσημείωτα γήματα».

Και σήμερα στο ταπεινό του εργαστήριο συχνάζουν γνωστοί άνθρωποι του πνεύματος και της τέχνης για να τον δουν, να του κουβεντιάσουν και να... συνεργαστούν μαζί του. Ένας απ' αυτούς είναι και ο εκλεκτός καλλιτέχνης, Πάνος Βαλσαμάκης, που έχει το άτελει του πλάι στο Δελαβίνια. Η ανταμοιβή του είναι, ως συνήθως, άδεια του έργου που δημιουργεί. Αλλά έτσι φτωχός και άγνωστος απ' τους πολλούς που είναι, ικανοποιείται και βρίσκει πως δικαιώνεται απόλυτα, όταν δη ότι τον καταλαβαίνουν και μιλούν κολακευτικά για τη δουλειά του.

Ειρήνη Κ. Μπουζάλη

ΜΕ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ ΤΗΣ ΤΡΙΚΟΖΑ

Ένα πολύ σικ καλοκαιρινό σύνολο, δροσερό, πρακτικό και οικονομικό είναι αυτό που φοράει η Μάρω Μπλουζάκι ριγέ μεροσερίτζε (60 δρχ.). Φούστα ίσια μεροσερίτζε φοδραρισμένη (210 δρχ.). Και τα δύο δημιουργίες της Τρικόζα.

Εδώ φοράει μια έντελως καινούργια μεροσερίτζε φανταζι καλοκαιριάτικη μπλουζίτσα μαζί με το μεροσερίτζε σορτάκι. Δημιουργίες και οι δύο του καλοκαιριού 1960. Αποκλειστικότητες Τρικόζα.

Ένα ντέ - πιές πλεκτό από μια καινούργια πρώτη ύλη, που για πρώτη φορά φέρνει στην Ελλάδα η Τρικόζα. Πρόκειται για το 'Αρζαντέζ που σημαίνει λαμπερό πλεκτό και που θα φορεθεί πάρα πολύ έφετος. Η φούστα είναι στενή και φοδραρισμένη (δρχ. 445) και η μπλούζα σε ένα λιτό και άρχοντικό σχέδιο (δρχ. 145).

Η Μάρω Κοντού άγαπάει πολύ το μεροσερίτζε αλλά και το μεταξωτό πλεκτό για το καλοκαίρι. Το σύνολο αυτό που αγόρασε από την Τρικόζα την έχει ενθουσιάσει τόσο πολύ, ώστε πρόκειται να το χρησιμοποιήσει και στις ταινίες της. Μπλουζάκι κοντομάνικο μεροσερίτζε γαρνιρισμένο (δρχ. 95). Φούστα στενή μεταξωτή φοδραρισμένη (δρχ. 335).

Ένα έντελως σπόρ ντύσιμο για τη θάλασσα και τις εκδρομές. Πουκάμισο κοντομάνικο μεροσερίτζε ριγέ σε στυλ ανδρικό (δρχ. 160) μαζί με το μεροσερίτζε σορτ (δρχ. 70), είναι αποκλειστικότητες και τα δύο της Τρικόζα.

Ένας υπέροχος συνδυασμός μιας τρισακρωτισμένης καλοκαιρινής μεροσερίτζε μπλουζίτσας με γαρνίρισμα και φιογκάκι (δρχ. 110) μαζί με μια στενή μεροσερίτζε γαρνιρισμένη φούστα (δρχ. 190). Κομψότατο σύνολο για πρωινή εμφάνιση.

Μόλις έντεκα χιλιόμετρα έξω απ' την Αθήνα βρίσκεται κανείς σ' ένα έντελως διαφορετικό περιβάλλον, σ' ένα πραγματικό χωριό, με όλα τα γνώριμα χαρακτηριστικά της ελληνικής ύπαιθρου. Σπιτάκια χαμηλά, χτισμένα με πέτρα και τσιμεντόλιθους, άσπρισμένα με ασβέστη και σκεπασμένα με κεραμίδια, χωματένιες αυλές με πηγάδια στη μέση, απ' όπου βγάζουν το δροσερό νερό με το μάγγανο και τον κοντά, κληματαριές που σκιάζουν κάτω απ' το βάρος των χρυσών και ρομπινένιων τσαμπιών, φραγκοσκιάς που σέρνονται στη γη για να σχηματίσουν φυσικούς φράχτες.

Είναι το γραφικό Μαρούσι, το άλλοτε χωριό της Αττικής, που σήμερα έχει έννοη με την πρωτεύουσα χάρι στα προάστια, που ξεφύτρωσαν ανάμεσά τους. Το γραφικό Μαρούσι βρίσκεται όλη μέρα, μέσα στην αγκαλιά του ήλιου και του χαϊδεύει ανέλαφα το βορειοάνα. Μέσα απ' την εφόρη γη του αναβλύζει το ξακουσμένο νερό του, που ομαίό του δεν έχει άλλο, όπως λένε. Απ' όπου ξεχύνεται; Την Πάονηθα ή την Πεντέλη; Κανείς δεν ξέρει να μάς πη.

Τοιγόφυ του το σκαρό δάσος της Μαγκουφάνας (της σημερινής Πεύκης), των Μελισίων και του Συγγρού που στέλνει τη μυρωμένη του ανάσα. Τον Δεκαπενταύγουστο πανηγυρίζει το χωριό στον καθεδρικό ναό της Κοιμήσεως, μιάν όμορφη έκκλησιά, που είναι χτισμένη πάνω στα έρειτσια βυζαντινού ναού, τιμώντας τη παμπάλαια, θαυματουργή εικόνα της Θεοτόκου. Έκει, στο άγιοτικό Μαρούσι, κ' άπάνω στη δημοσιά, άπαντα κ' άλλη μιά γοαρικότητα. Άρσδιασμένες στην τύχη και συμμετρικά, φαντάζουν από μακριά, πολύχρωμες κ' άστραφτες οι γλάστρες.

Οι Μαρουσιώτες, παλαιοί άγγειοπλάστες, έδωσαν καινούργια ώθησι σε μιά άγαπημένη τους οικιακή βιοτεχνία. Φτιάχνουν σταμνιά, κουμπάρδες και προπαντός γλάστρες. Τις παλιές, χωματένιες κόκκινες γλάστρες τις στολίζουν τώρα με χίλιων λογίων στολίδια και ξόμπλια. Πολύχρωμα, γυαλιστερά πετραδάκια δημιουργούν φανταχτερά μωσαϊκά κολλημένα πάνω τους με αδιάκοπες παραλλαγές για να στολίσουν μπαλκόνια και ταράτσες. Είναι απλό, χωριάτικο γούστο, μα έχει πολλούς θαυμαστές.

Έκει ανάμεσα στο δροιο των χωματών, ο φωτογραφικός μας φακός τελείως απόροπτα συνέλαβε και μιά διασημότητα: τη γνωστή πρωταγωνίστρια της αθηναϊκής σκηνής Μάρω Κοντού, που είχε καταφύγει στο δημοφ. Μαρούσι για μιά σύντομη ανάπαυσι Κνωσικοδύτρου. Η έκλεκτη ήθοποιός, που διάλεγε γλάστρες για το σπίτι της, τοιγυρίε άμέριμνη, σίγουρη πως κανένα αδιάκριτο μάτι δεν τη βλέπει, με το κοντό, λευκό της σορτ, το οριζωτό της πουκάμισο, τα σανδάλια και την ψάθα της. Ξαφνιάστηκε, που τη συλλάβανε, αλλά με τη ξεχωριστή ευγένεια, που τη χαρακτηρίζει, όχι μόνο δεν θύμωσε για την ενόχληση, αλλά αντίθετα δέχτηκε με προθυμία να ποζάρη για μάς και για τις άναγνώστριές μας.

Έχε μαζί της μερικά φορέματα που μάς επέτρεψαν να τη φωτογραφίσουμε σε διαφορετικές πόζες και με διαφορετικό ντεκόρ, πάντοτε όμως στο περιβάλλον του γοαρικού χωριού, όπως και οι άμφορείς που άλλαξε έφεραν πάντοτε τη μάρα Τρικόζα. Αυτό δεν μάς εξέπληξε, γιατί ξέρονμε, πως όπως όλες σχεδόν οι κομψές βεντέτες της ελληνικής σκηνής, έτσι και η πραγματικά πάντοτε καλοντυμένη Μάρω φρονίζει συνήθως από το γνωστό αυτό αθηναϊκό κατάστημα.

— Η κ. Δέσποινα Καρατέλλη-Σακαλά, μάς είπε η Μάρω Κοντού, έχει δώσει μιάν ευρωπαϊκή πνοή στο ντύσιμο της Έλληνίδας. Μάδα, κομψή, καλαισθησία, λιτή γοαμμή, έξοχη ποιότης και προσιτή τιμή κ' έχουν ικανοποιήσει άπόλυτα, χωρίς ν' αναφέρω την ύποχρεωτικότητα περιποίησης στο μαγαζί αυτό. Με τα μοντέλα της Τρικόζα φορεμένα από τη Μάρω Κοντού, που οι σωματικές της αναλογίες—ύψος 1.78, στήθος 99, μέση 58, περιφέρεια 99—της δίνουν την κορμοστασιά της σύγχρονης Αφροδίτης, τί άλλο θά έπιτοσε κανείς; Το άφθαστο γλυκό της πρόσωπο, τα χρυσαφένια μαλλιά της, το στυλ και οι κινήσεις της μάς έπείσθναν να παρουσιάσουμε στις άναγνώστριές μας ένα άσθρο με τριπλό ένδιαφέρον: το δροσερό Μαρούσι, τις έξαιρετικές δημιουργίες της Τρικόζα και την έξαιρετική μας πρωταγωνίστρια, την άγαπημένη του κοινού Μάρω Κοντού.

Η Μάρω Κοντού είναι η νεαρότερη Έλληνίδα πρωταγωνίστρια. Οι ρόλοι που ενάρκωσε έπαισε στο Χόρο, στο «Ρομάνσέρ» και στα «Μαθήματα Γάμου» έχουν άφήσει εποχή. Τώρα παίζει στο Σαμαράκι, δίπλα στη Δάφνη Σκούρα, στο Νίκο Σταυρίδη και το Διονύση Παπαγιαννόπουλο, τη δροσερώτατη κομνηί δέκα μέρες στο Παρίσι. Στον κινηματογράφο ντεμπούτάρεψε με τον «Άνδρικό του Τραίνου». Τη θαυμάσαμε στο «Μαρό-μου» και πρόκειται να τη δοίμε το χειμώνα σ' άλλα δύο φιλμ που γυρίζει τις μέρες αυτές. Η Μάρω Κοντού είναι παντρεμένη με τον γνωστό Έλληνα όπερατέρ Άριστοτέλη Καραδή-Fuchs και—χτυπάμε έξω—είναι πολύ εύχρηστη στο γάμο της. Έχει ταξιδέψει στο έξωτερικό, διασάει και μιλάει άπταιστα άγγλικά και γερμανικά. Λατρεύει τη θάλασσα, το χορό, το σκι, το αυτοκίνητο, και τα παιδιά. Διακρίθηκε μόνη της το σπύτι της και της άρέσει άρσινάστα το κομψό ντύσιμο, η άπλοτητα και η εύθωπτα. Δεν πίνει, δεν παίζει χαρτιά, μιλάει χαμηλόφωνα, δεν θυμώνει, δεν νευριάζει. Πιστεύει στη φιλία και στην ανθρωπιά.

ΞΕΡΕΤΕ...

...ποιό είναι το ψυχρότερο και το θερμότερο μέρος της γης;

Το ψυχρότερο μέρος της γης, εκτός από τις ακατοίκητες παγωμένες περιοχές της Ανταρκτικής, είναι το Βερολίνο, στην ανατολική Σιβηρία, προς τα βόρεια του αρκτικού κύκλου. Το Φεβρουάριο του 1892 διαπιστώθηκε εκεί θερμοκρασία 80 βαθμών υπό το μηδέν. Η μέση θερμοκρασία του μηνός. Ιανουαρίου είναι 49 βαθμούς υπό το μηδέν. Η ανώτερη θερμοκρασία που μετρήθηκε ως τώρα κατά τον Ιανουάριο είναι 25 βαθμοί υπό το μηδέν. Όταν για πρώτη φορά, εγκαταστάθηκαν άνθρωποι στο μέρος εκείνο, άντλη-φθησαν ότι οι τοίχοι των σπιτιών τους γκρεμίζονταν, επειδή η ακτινοβολία της θερμότητας από τις σόμπες τους έλυνε το μόνιμα παγωμένο έδαφος. Για να μπορούσαν να χτίσουν σπίτια στο διαρκώς παγωμένο έδαφος της Γροιλανδίας χρησιμοποίησαν ιδιαίτερη

μέθοδο. Όλα τα σπίτια απομονώθηκαν από το έδαφος, όχι πολύ όμως, για να μη μπαίνει το κρύο, αλλά για να μην επιδρά στο έδαφος η ζέση. Άλλοι όμως, χτισμένα απ' εσθίας στο έδαφος, θα βούλιαζαν. Όταν το παγωμένο έδαφος θα έλυνε και θα μεταβαλλόταν σε λάσπη. Η μεγαλύτερη, εξ άλλου θερμοκρασία που έχει διαπιστωθεί, μετρήθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 1922 στην Α-ζαζία της Τριπολιτιδας, σε 25 μίλλες πλάτους. Την ημέρα εκείνη το θερμό-μετρο έδειξε 58 βαθμούς Κελσίου. Λί-γο πιο κάτω έφτασε το θερμόμετρο τον Ιούλιο 1913 στην Κοιλάδα του Θα-νάτου, στην Καλιφόρνια: 57 βαθμούς. Η Κοιλάδα του Θανάτου βρίσκεται στην 36 μίλλα βόρειου πλάτους, στο ύψος περίπου του Γιλβραλτάρ, αλλά 90 πε-ρίπου μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας. Επί πλέον περιβάλλεται ο-λόκληρη από βουνά.

...αν είναι επικίνδυνη ή τηλεόρασι-στα κατοικίδια ζώα;

Αφορμή στην υποψία, ότι η τηλεό-ρασι επιδρά ελαφρώς στα κατοικίδια

ζώα, έδωσε το γεγονός ότι κατά τα τελευταία χρόνια σημειώθηκαν μαζικοί θάνατοι αϊκιακών πουλιών. Η αιτία των θανάτων αυτών ήταν για μεγάλο διάστημα άγνωστη. Ίσως από λε-πτομερείς επιστημονικές παρατηρήσεις ανακαλύφθηκε τέλος ότι φοφοδαν κυρί-ως τα πουλιά που τα κλουβιά τους βρί-σκονταν κοντά σε δέκτες τηλεοράσεως. Στην αρχή νόμισαν ότι πρόκειται για ελαφρή επίδραση ακτίνων, αλλά η ύ-πόθεση αυτή δεν φαινόταν σωστή, για-τί ούτε το ραδιόφωνο, ούτε η τηλεό-ρασι εκπέμπουν τέτοιες ακτίνες. Δεν άργησαν όμως να διαπιστώσουν ότι οι πτερωτοί φίλοι του σπιτιού μας ήταν θύματα της επιδράσεως του ήχου, θ-ταν αυτός ξεπερνά τη συχνότητα των 15.625 Χέρτς. Οι ακτινοβολούμενες κώ-τες δονήσεις (15.625 το δευτερόλεπτο) επενεργούν καταστρεπτικά στα μόρια των ακουστικών οργάνων και των α-κουστικών νεύρων. Σ' αυτό συντελεί ε-πίσης και η λεπτότατη κρανιακή κά-ψα των πουλιών, γιατί ήχοι πάνω από 2.000 δονήσεις —ήχος και στον άν-θρωπο— δεν μπορούν να εισέλθουν μέ-σω του ακουστικού πόρου, αλλά περ-νούν από την κρανιακή κάψα. Ίδιαί-

τερα κινδυνεύουν τα νεαρά πουλιά. Η ανώτερο ακουστική όριο των πω-λιών πουλιών είναι περίπου 10.000 πε-ρίπου Χέρτς. Πέρασε με την πάρο-δο της ηλικίας. Έτσι πολλά πουλιά πε-ντε ως εξή χρονών μπορούν να ζή-σουν κοντά σε δέκτες τηλεο-ράσεως, γιατί η ακουστική τους ό-ριση βρίσκεται στα 12.000 περίπου Χέρτς. Έτσι δεν μπορούν να ελ-φθούν τη συχνότητα των 15.625 πε-ρίπου Χέρτς.

Αν όμως πρόκειται για ακου-στικά, τότε ακουστικά τους νεύρα ή-μπορεί να υποφέρει τη συχνότητα α-πό εγγεγραμμένους ήχους. Ο ήχος κί-νησε εν άταξία. Κι' αυτό γιατί κα-πετανίσις σήμερα δεν υπάρχουν, πα-ρά μόνον στα πειρατικά. Συνε-πώς προσβάλλουμε διαθύτατα τον κυβερνήτη ενός βαποριού όταν τον ακουούμε έτσι. Γιατί «καπετά-νισ» είναι εκείνος που έχει ύψώ-σαι δική του σημαία, ο ήγητης ενός ανταρτικού ή ληστικού σώματος, ο αρχηγός του «καπετανιάτου», ο επ-ός νόμος καπετάνιος.

Και τα πλοία, σήμερα, διέπονται από νόμους και ο κυβερνήτης του σκάφους είναι, κατά κάποιον έν-νοια, συνταγματικός άρχων και όχι απολυταρχικός μονάρχης.

Το θέμα μας όμως σήμερα δεν είναι άρεθως αυτό. Μας ενδιαφέ-ρει να εξετάσουμε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι επιβάτες των πλοίων και των αε-ροπλάνων.

Ας υποθέσουμε ότι ένας άν-θρωπος φεύγει, διαστικά, με αερο-πλάνο από την Αθήνα για την Άν-τις Άμπέμπα, όπου πρόκειται, την επομένη, να υπογράψει ένα σοβαρό συμβόλαιο με τακτική ήμερομηνία. Δηλαδή πρέπει να υπογράψει το συμβόλαιο του, το αργότερο, την ε-πομένη και ότι αν χάσει την ήμερο-μηνία αυτή, καταστρέφεται ο οικονομ-ικός. Κι' ένας άλλος άνθρωπος φεύγει την ίδια μέρα και για τον ίδιο λόγο, για το Λονδίνο. Συμ-βαίνουν όμως δυο ατυχήματα και το μεν αεροπλάνο που πήγαινε στην Άντις Άμπέμπα αναγκάζεται να προσγειωθεί στο Κάιρο, το δε αε-ροπλάνο που ταξίδευε για το Λον-δίνο, αναγκάζεται να προσγειωθεί στη Ρώμη. Ας υποθέσουμε, ακόμη, πως οι ζημιές των αεροπλάνων ελ-ναι σημαντικές και ότι χρειάζονται 48 ώρες για να επισκευασθούν. Άλλοι με την καθυστέρηση αυτή, οι δυο διαστικοί επιβάτες μας χά-νουν τις προθεσμίες τους και κατα-στρέφονται.

Τι θα συμβεί; Πρώτα — πρώτα, και στις δυο περιπτώσεις, η αεροπορική εταιρία είναι υποχρεωμένη, δαπάνης της, να φιλοξενήσει τους επιβάτες, σε καλή ξενοδοχεία του Κάιρου και της Ρώμης, να αναλάβει τη διατρο-φή τους και να τους δώσει και... ταπηνίλκι για τα μικροξέροδά τους. Άλλοι δεν ευθύνονται για την προ-στική ζημία που υφίστανται οι δυο διαστικοί ταξιδιώτες της.

Μπορεί όμως, ο επιβάτης που πή-γαινε στο Λονδίνο, με το ίδιο ελ-σπτήριο, να μη θέλει και αν ύ-παρχουν κενές θέσεις σε οποιοδή-ποτε άλλο αεροπλάνο, άλλης εται-ρίας και να φτάσει στον προορισμό του. Φυσικά θα ήταν δυνατόν να γινόταν το ίδιο και με τον ταξιδιώ-τη της Αιθιοπίας αν υπήρχαν άλ-λα αεροπλάνα για την Άντις Ά-μπέμπα από το Κάιρο. Μα δεν ύ-παρχουν. Ο διαστικός επιβάτης μας όμως, πάση θυσία, πρέπει να

Μαθαίνετε διαβάζοντας

ΣΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

φτάσει στον προορισμό του.

Συμβουλευμένοι, λοιπόν, τα δρο-μολόγια και βλέπτε πως υπάρχει η εξής λύσι: Να πάμε με το —ας πούμε— Ιταλικό της γραμμής απ' το Κάιρο, στο Χατζτούμ. Απ' το Χατζτούμ να φύγει με το εγγλέζικο και να πάμε στο Άντεν. Απ' το Άντεν να φύγει και να πάμε με το γαλλικό στο Τζιμπουτί. Απ' το Τζιμπουτί να φύγει με το γερμανι-κό και να πάμε στην Ασμάρα. Και από την Ασμάρα να πάμε το αερο-πλάνο της εσωτερικής Αιθιοπικής Έταιρίας και να φτάσει στην Άν-τις Άμπέμπα. Έ, λοιπόν, εφ' ό-σον υπάρχουν κενές θέσεις, όλα αυ-τά τα αεροπλάνα, όλων των κρα-τών που αναφέραμε, είναι υποχρε-ωμένα να δεχθούν τον ταξιδιώτη που αναγκαστικώς προσγειώθηκε στο Κάιρο, με το αρχικό εισιτή-ριο που είχε από την Αθήνα. Οι ίδιες δε άκριδώς διευκολύνσεις παρέχονται και σ' όλους τους άλ-λους επιβάτες, έστω κι' αν κάνουν τουριστικό ταξίδι και δεν διαζόν-ται. Αν δεν θέλουν να δεχθούν τη φιλοξενία της αναγκαστικής προσγειώσεως και υπάρχουν άλλα δρομολόγια, δεν εξετάζεται καθό-λου το ζήτημα αν επείγεται ή όχι ο ταξιδιώτης να φτάσει τον τα-χύτερο στον προορισμό τους. Τα άλλα αεροπλάνα, που διαθέτουν θέ-σεις, είναι υποχρεωμένα να τους παραλάβουν και να τους μεταφέ-ρουν εκεί που γράφει το εισιτήριο που εξέδωσε αρχικά το πρακτορείο στην Αθήνα.

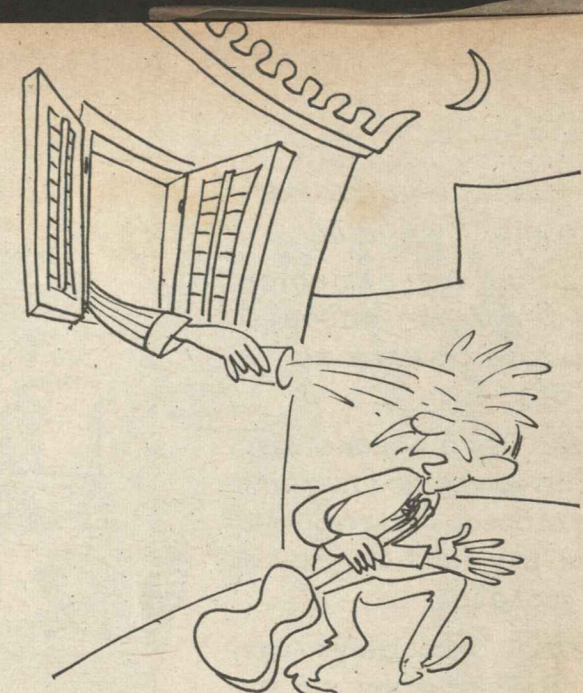
Όλοι οι ταξιδιώτες, εσωτερικής ή εξωτερικής αεροπορικής γραμ-μής, ακόμη και οι τζαματιζήδες, (όπως οι βουλευτές, οι υπάλληλοι των τουριστικών γραφείων, οι δη-μοσιογράφοι κλπ.) που ταξιδεύουν με «κατάστασι επιβιβάσεως» είναι αυτομάτως ασφαλισμένοι και σε περιπτώσι ατυχήματος, οι κληρο-νόμοι, ή και οι ίδιοι επιβάτες, αν επιζήσουν ως άναπτηροι, παίρνουν το ποσό της ασφαλείας που είναι γύρω στις 3.000 δολάρια.

Στο ποσό αυτό της ασφαλείας περιλαμβάνεται και η αξία των ά-ποσκευών. Ας πούμε, ότι τα χίλια δολάρια αντιστοιχούν στις απο-σκευές και τα δύο χιλιάδες δολ-λάρια στη ζωή του επιβάτη. Κι' ας υποθέσουμε πως, όπως πετά το αε-ροπλάνο, χαλάει ο ένας από τους έλικες και ο κυβερνήτης του σκά-φους διατάσσει να πεταχθούν όλες οι αποσκευές. Την ίδια αποζημίω-σι θα πάρει και η στάρ που μετα-φέρει τις γούνες της δίχων και ο παρογγελοδόχος που έχει δυο άλ-λαξές μέσα στη βαλίτσα του. Άλ-λο το θέμα αν —στομικώς και ι-διαίτερος— η στάρ έχη ασφαλίσει προηγουμένως τις αποσκευές της, ή τις γούνες της.

Και μιά ώρα παραδοξότης. Έ-νω οι επιβάτες δεν δικαιούνται να μεταφέρουν αποσκευές δωρεάν πά-νω από ένα ώριμομένο βάρος, για-τούς ταξιδιώτες δεν γίνεται καμιά διάκρισι. Το ίδιο εισιτήριο πληρώ-νει και ο παχύς άνθρωπος των 100 κιλών, το ίδιο και ο αδύνατος των 50 κιλών!

ΝΙΚΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ

Στο ερχόμενο: Οι επιβάτες των πλοίων.

Νά! Για να θυμηθείς και την 'Ιζόλα!

ΙΖΟΛΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

Μήπως έχετε καμιάν ιδέα σχετική με το θέμα "Ποτήρι νερό - ΙΖΟΛΑ"; Εάν ναι, παρακαλούμε να την στείλετε (χωρίς σκότισο) στη διεύθυνση ΙΖΟΛΑ ΑΒΕ, Κέντρον Έξυμνητης Πελατών, Μητροπόλεως & Πεντέλης Αθήνας. Κάθε ιδέα που θα εγκριθεί και δημοσιευθεί, θα αμειφθεί με 200 δρχ.

Είναι αναντικατάστατο...

Διότι τρέφει ξεκουράζει ξαναοιώνει το δέρμα σας

Και σεις μόλις το χρησιμοποιήσετε θα γίνη ο αχώ-ριστος σύντροφος της όμορφιάς σας

LAIT DE BEAUTÉ CANA

"Γνώμη"

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΕΠΙΠΛΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΡΥΘΜΟΥ
ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΩΣ ΣΠΙΤΙΟΥ

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΠΩΜΑΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΡΥΘΜΟΥ

ΝΕΟΣΤΡΩΜ

Έχει την τιμή να παρουσιάσει εις το Έλληνικόν Κοινόν την ΝΕΑΝ ΕΚΘΕΣΙΝ της ΕΠΙΠΛΩΝ ΣΥΓ-ΧΡΟΝΟΥ ΡΥΘΜΟΥ και ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΔΙΑΚΟ-ΣΜΗΣΕΩΣ ΣΠΙΤΙΟΥ εις την υπόγειον σάλην της γνωστής Έκθεσεως της ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ & ΘΗΣΕΩΣ

✓ Πώς επιπλώνεται το σπίτι
✓ Πώς διακοσμείται κάθε δωμάτιο

Στην νιαν μας σάλην εκθέτου 550 τ.μ. η οποία προς προ-σταςιν των θεμιτοτήτων μας εν της καλής αντιθέσεως έκτείνεται εις τον υπόγειον χώρον της Έκθεσεως μας, επι-σκοπώνται ανεπτυγμένοι, επιπλωμένοι και διακοσμημένοι όλοι οι τύποι του σύγχρονου σπιτιού.

• ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΕΠΙΠΛΩΝ • ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΩΣ

Δημιουργία των decorateurs της διακοσμήσεως μας, παρου-σιάζονται με υπερηφάνειαν εις το Έλληνικόν Κοινόν.

ΕΠΙΣΚΕΦΟΝΤΕ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΕΚΘΕ-ΣΙΝ ΜΑΙ ΟΛΑΣ ΤΑΙ ΕΡΓΑΣΙΜΟΙΣ ΟΡΑΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙΣ

Οι DECORATEURS μας εις την διεύθυνσιν σας Α. ΟΡΕΑΝ όσην την μέλειται, επιπλωσιν και διακοσμήσιν του σπιτιού σας.

ΝΕΟΣΤΡΩΜ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ & ΘΗΣΕΩΣ - ΤΗΛ. 33.068
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ: ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 89 - ΤΗΛ. 92.240

Olympic

Όλοι την προσέχουν
όλους τους κρατά κοντά της...

...με τη χάρη και πρό παντός, με το λεπτό-δροσιστικό άρωμά της. Δεν κινδυνεύει, όπως όλες οι γυναίκες, να γίνη αποκοσμητική από τη δυσσομία της καλοκαιρινής εφιδρώσεως. Γιατί προστατεύει την υγεία αλλά και την γοη-τεία της με τον ασφαλέστερο τρόπο. Το άνθη-σμητικόν DEODORANT STICK.

Το αντισημπτικόν DEODORANT STICK, των εργοστασίων κο-σμητικών DORA LEE, δεν έμποδίζει την φυσική ανα-γκαία εφιδρώση των μικρών αδένων του σώματος. Δεν ερεθίζει το δέρμα. Άπλάς, με το περίφημο συστατικό έλ-περιέχει, εξουδετερώνει την δυσσομία του ιδρώτος και χαρίζει σ' ολόκληρο το σώμα ένα άπολό και ελάνθωτο άρωμα.

Dora Lee

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Είναι υπέροχο!..

... νά λούζετε τὰ μαλλιά σας με τὸ Σαμπουάν *Glamo*.

Ὁ ἀρωματισμένος πλούσιος ἀφρός τοῦ *Glamo* καθαρίζει τελείως τὰ μαλλιά καὶ τὰ κάμνει αἰδέρια.

Τὸ *Glamo* με τὸ φρέσκο αὐγὸ καὶ τίς βιταμίνες πού περιέχει, τρέφει καὶ δυναμώνει τὰ μαλλιά δίνοντας μιὰ ἀπαλότητα καὶ φυσικὴ γυαλάδα.

Τὸ *Glamo* ἀπεδείχθη πλέον, ὡς τὸ ἰδεώδες μέσον γιὰ τὴν περίποιήσι τῶν μαλλιών.

*Σὰς χαρίζει
υπέροχα μαλλιά!*

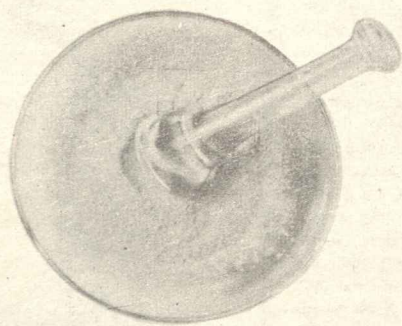
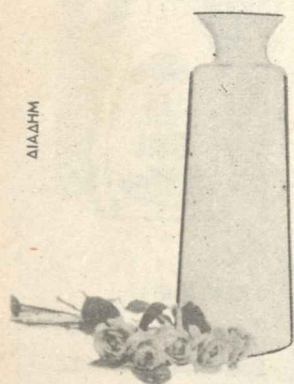
Ἀποκλειστικοὶ Ἀντιπρόσωποι:
ΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ - ΝΙΚΗΣ 9 - ΤΗΛ. 25.739

Ζωγόνο υγρότητα με την

Μεταξένια απαλότητα με την

ΚΡΕΜΑ + ΠΟΥΔΡΑ = *Creme Puff*

Τὸ ΜΟΝΑΔΙΚΟ συμπαγὲς Makeup πού δὲν ἀφίνει τὸ δῆμα σας νά στεγνώσῃ

Μόνον τὸ *Creme Puff* σὰς δίδει φωτεινὴ φυσικὴ φρεσκάδα. Διότι περιέχει συστατικὰ πού δίδουν υγρότητα στὸ δῆμα. Πλούσια κρέμα ἢ ὅποια ἀπαλύνει καὶ λευκαίνει. Πούδρα πολυτελείας πού χαρίζει δελουδινο δῆμα.

Λεπτὸ μίγμα σὲ μιὰ πλούσια ποικιλία ἀποχρώσεων. Ὁφείλετε νά προσφέρετε στὸν ἑαυτόν σας τὴν εὐκαιρία νά δοκιμάσῃ τὸ

Creme Puff
MAX FACTOR
HOLLYWOOD

Δωρεάν!

- Ἐνα δοκιμαστικὸ Hi-Fi Fluid Makeup
- Ἐνα δοκιμαστικὸ κρεγιὸν Hi-Fi

σὲ κάθε ἀγορὰ 1 *Creme Puff*. Μία ἀπίστευτη προσφορά. Σοφιστὶ γιὰ τὴν ὁλὸς MAX FACTOR θέλει νά συγχρονίσῃ τὴν ἀπὸλυτὴν καλλιτεχνικὴν μὸδα. Κάθε Set εἶναι χρωματικὸς ἐναρμονισμένον καὶ κατάλληλον Hi-Fi Makeup γιὰ τὴν ἀπόχρωσιν τοῦ *Creme Puff*.

GEN. ANT./ΠΟΙ : Α.Τ.Ε.Π. Α.Ε. ΤΗΛ. 493.130 & 492.038

Ἡ προσφορὰ τοῦ SET ΔΩΡΕΑΝ θὰ εἶναι γιὰ λίγες μόνον ἡμέρες!!!

ΠΡΩΤΑΙΝΑ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ

Ἔρχεται τιμὰ γυναικείῳ γένει»

ΜΗΔΕΙΑ στ. 419

Ἀπὸ τὴν παράστασι τῆς «Ἑκά-
της» στὸ θέατρο τῆς Ἐπιδάουρου.
Ἡ ἀφίστη τραγωδὸς Κατίνα
Παζινού ἔχει «μπὴ στὸ πετσί» τῆς
δύστηνης βασίλισσας τῆς Τροίας,
πὺλ τῇ χτύπησαν χίλιες συμφο-
ρές. Ἡ Ἄννα Συνοδινού ἐρμη-
νεύει τὸ ρόλο τῆς Πολυξένης.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ΗΤΑΝ ΜΙΣΟΓΥΝΗΣ ἢ ΦΕΜΙΝΙΣΤΗΣ;

Πολλοὶ μελετητὲς τοῦ ἔργου τοῦ Εὐριπίδου ἔ-
χουν καταπιαστῇ με τὸ ἐρώτημα: «Ποιὰ θέ-
α ἔδωκε ὁ μέγας ποιητὴς στὴ γυναῖκα, μέσα
στὶς τραγωδίες του;» Οἱ ἀπαντήσεις δὲν συμφω-
νοῦν ὅλες. Στὴν ἐποχὴ τὸν κατηγόρησαν γιὰ
μισογυνίαν καὶ σήμερὰ ἀκόμα ὑπάρχουν μερικοί,
πὺλ τὸ ὑποστηρίζουν, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι, καὶ
οἱ πὺλ θετικοί, δηλώνουν πὺλ δὲν ὑπῆρξε μεγα-
λότερος φεμινιστὴς ἀπ' αὐτόν.

Ἀσφαλὲς δὲν ἔχουμε πρόθεσι με τὸ σημεῖωμα
αὐτὸ νά λίσουμε ἕνα τόσο σπουδαῖο πρόβλημα,
ἀλλὰ με τὴν εὐκαιρία τοῦ ἐφετεινοῦ φεστιβάλ
στὴν Ἐπίδαυρον καὶ στὴν Ἀθήνα, πὺλ θὰ μπο-
ροῦσε μιὰ χαρὰ νά ὀνομαστῇ «Φεστιβάλ Εὐριπί-
δου» ἀπὸς τρεῖς τραγωδίες του ἐμνηνεύονται
θελήματα νά παραθέσουμε μερικὰ ἀποσπάσματα
ἀπὸ τὰ ἔργα του, καθὼς καὶ ἐγκυρες γνώμες πά-
νω σ' αὐτὸ, πὺλ ἐπιβεβαιώνουν ὅτι ὁ τραγωδὸς
ἔκανε μιὰ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νά ὑποστηρί-
ξῃ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Στὸ Μουσεῖο τῆς Νεαπόλεως ὑπάρχει μιὰ προ-
τομὴ με καθίσματα μάτια καὶ στενὰ πινακωμένα
χέλια. Τέτοιον, ὅπως τὸν παρουσιάζει ἡ προτο-
μή, πὺλ τὸν περιγράφουν καὶ ὅσοι ἀσχολήθηκαν
με τὴν ἰστορικὴν τὴν ζωὴν.

Ἡ Σαλαμίνα, τὸ μικρὸ αὐτὸ νησί πὺλ τῶσανε
ἀδικοτὸ ἢ περίφημη ναυμαχία, εἶναι ἡ γενέτειρα
τοῦ μεγάλου ποιητῆ καὶ φιλοσόφου. Ἐκεῖ τοῦ ἄ-
νθρωπου νά δοκεῖ, στὴ μοναξιά τοῦ νησιού, πὺλ
τὸν τρεννεῖ ἡ ἀσέχαστη θάλασσα. Δὲν ἦταν κα-
λὸν κανονικὸς, δὲν πῆρε ποτὲ τὸν κανένα δη-
μόσιο ἀξίωμα καὶ ἔκανε δυνά ἀτυχῶς γάμου. Ὁ
πατέρας του εἶχε κάποια περιουσία καὶ κάποια
θέσι στὴν ἀθηναϊκὴ πολιτεία καὶ ἡ μητέρα του ἦ-
ταν ἀπὸ εὐνενικὴ καταγωγὴ.

Φαίνεται πὺλ δὲν κέρδιζε τὴν συμπάθεια τῶν
συμπatriotῶν του, τουλάχιστον τῶν συντηρητικῶν
καὶ γι' αὐτὸ σὲ 22 παραστάσεις πῆρε μόνον 4
φορὲς τὸ δῶδεκα καὶ μιὰ μετὰ θάνατον.
Ἀδελφοὶ τὸν στάθηκαν ὁ Ἡράκλειτος, ὁ Ἀ-

ναξαγόρας καὶ ὁ Προδίκος, φαίνεται ὅμως πὺλ
με τὸ πὺλ διάβασμα συμπλήρωσε μόνος του τὴ
μόρφωσί του.

Ὁ Σωκράτης ἔλεγε πὺλ θὰ κατέβαινε με τὰ
πόδια ἀκόμα καὶ στὸν Πειραιᾶ γιὰ νά παρακο-
λουθήσῃ μιὰ τραγωδία τοῦ Εὐριπίδου. Αὐτὸ δεί-
χνει πόσο θαυμάζε ὁ μέγας σοφὸς τὸν ποιητὴ,
γιὰ τὴν τῶν τραγωδιῶν τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Σο-
φοκλῆ δὲν πῆγαινε ποτὲ. Ἦταν ἀκόμα φίλος τῆς
Ἀσπασίας καὶ τοῦ Περικλέους.

Οἱ ἐχθροὶ του τὸν κατηγόρησαν δυνά φορὲς γιὰ
ἀσέβεια ἀλλὰ καὶ τίς δυνά φορὲς ἡ κατηγορία δὲν
στηρίχθηκε. Τὸ 408 π. Χ. ὅταν ἦταν 72 χρονῶν
τὸν κάλεσε ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Ἰσχυ-
λαος. Ἐκεῖ, ἔφησε ἡσυχὰ καὶ ἔγραψε τὴν «Ἰφιγέ-
νεια ἐν Αὐλίδι» καὶ τίς «Βάκχες». Ὅσοι ἀπὸ
18 μῆνες πέθανε. Ὁ Σοφοκλῆς, ὅταν ἔμαθε τὸ
θάνατό του, φόρεσε πένθος καὶ παρουσίασε τὸ χο-
ρὸ δῖχως τὸ γιοστινὸ στεφάνι, πὺλ σινηθίζονταν,
γιὰ νά πενήσῃ καὶ νά τιμῇ τὸν μεγάλο νεκρὸ.

Οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ ἀφιέρωσαν κενοτάφιο με τὸ
ἐπιγράμμα: «Μνήμη μὲν Ἑλλάς ἅπασ' Εὐριπί-
δου» Ὅστεα δ' ἴσχει γῆ Μακεδῶν ἡ γὰρ δέξεται
τέρμα βίου. Πατοῖς δ' Ἑλλάδος Ἑλλάς, Ἀθήναι
πλεῖστα δὲ Μούσας τέρας ἐκ πολλῶν καὶ τὸν
ἔπαινον ἔχει».

Μετὰ τὸ θάνατό του ἔγινε πὺλ δημοφιλὴς καὶ
οἱ ἰδέες του, πὺλ ἄλλοτε θεωρήθηκαν ἐπαναστα-
τικὲς καὶ κατηγορήθηκαν γι' αὐτές, ἐπεκράτησαν.
Στοὺς ἑλληνικοὺς μάλιστα χρόνους τὸν θεωροῦ-
σαν μαζί με τὸ Σωκράτη τὴν μεγαλύτερη πνευμα-
τικὴν φρονογνωμία τῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἔργα του
παίζονται περισσότερο ἀπὸ τοῦ Σοφοκλῆ καὶ
τοῦ Αἰσχύλου καὶ ὁ Πλούταρχος λέει, πὺλ οἱ Σι-
κελοὶ ἀπελευθέρωσαν ἐκείνους ἀπὸ τοὺς Ἀθη-
ναίους, πὺλ ἤξεραν ν' ἀπαγγέλλουν στοῖχους τοῦ
Εὐριπίδου.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Ὁ Εὐριπίδης ἔγραψε 75 ἢ 92 τραγωδίες ἀλλὰ
δὲν σώζονται ὅλες. Τὰ θέματα του τὰ παίρνει ἄ-

πὸ τὴν παράδοσι, ἀλλάζει ὅμως τὸ μῦθο, ἔτσι
ὥστε νά μπορέσῃ νά ἐκφράσῃ τίς ἰδέες του γιὰ
τὸ κάθε τι. Τὰ ἔργα του τὰ χαρακτηρίζει μεγάλη
εὐασθησία καὶ πάθος καὶ ὁ ποιητὴς αἰσθάνεται
δαθῆτα τὰ προβλήματα τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐκ-
φράζει με πάθος. Οἱ συγκινητικὲς σκηνὲς του ἔ-
χουν τέτοια δυνάμη, πὺλ ποτὲ δὲν μπορέσει νά τις
φράσῃ ἡ τραγωδία οὔτε πρὶν οὔτε μετὰ ἀπ' αὐ-
τόν. Εἶναι ὁ τραγικότερος καὶ ὁ πὺλ ἀνθρώπινος
ἀπ' ὅλους τοὺς δραματούργους καὶ ἔχει φαντασία
πὺλ γοητεύει, χαρὰ καὶ γλυκύτητα. Ὁ Αἰσχύλος
καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἀσχολήθηκαν με τοὺς ἥρωες, ὁ
Εὐριπίδης ὅμως δημιουργοῦσε ἑντανοὺς ἀνθρώ-
πους με τὰ πάθη τους καὶ τὰ δῶματά τους.

Ὁ μεγαλοφυὴς δραματούργος δὲν ἐνδιαφέρε-
ται μόνον γιὰ τὴν ποίησι, τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα
τοῦ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ κάθε τι. Ἐκεῖνο ὅμως
πὺλ ἐνδιαφέρει στὰ ἔργα του, πάντα ἀπ' ὅλα εἶναι
τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Εἶναι μονα-
δικὸς στὴ διαγραφὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ δὲν κοι-
ράζεται νά γράψῃ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ. Μελετᾷ
ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ βασιλεῖα ὡς τοὺς
φτωχοὺς χωρικοὺς. Εἶναι ὁ πρῶτος ποιητὴς πὺλ
καταδίκασε τὴ δουλεία καὶ ὁ μόνος πὺλ παρου-
σίασε στὴ σκηνὴ τόσοις τύπους γυναικῶν με τόσο
συμπάθεια καὶ κατανόησι.

Ο ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ὁ Εὐριπίδης συνδέεται στενὰ με φίλια με τὴν
περίφημη ἑταῖρα Ἀσπασία τοῦ Περικλέους πὺλ ἦταν
γι' αὐτόν μεγάλη διανοούμενη καὶ σεβόταν πὺλ
τὴ γνώμη της. Ἐπαρεσβέσθη ἀπὸ τίς ἰδέες τῆς
ἀγωνίστηκε γιὰ τὰ δικαιώματα τῶν γυναικῶν
φίλου καὶ γιὰ τὴ χειραφέτησί του. Καὶ ἀν στίς
τραγωδίες του παρουσιάζει τὴν γυναῖκα πολλές
φορὲς νά παραινέται ἀπὸ φοβερὰ πάθη, τὴ ζή-
λεια, τὰ ἐρωτικὰ πάθος, τὴν ἐκδικητικὴ μανία καὶ
ἀκόμα τὴν ἀπιστία, τὴν κακία, τὴν ἀπονία καὶ
τὴν ἐπιπολαιότητα κατὰ βάθος τὴ δικαιολογεῖ
καὶ ὀρίζει στὸν ἄνδρα τὴν εὐθύνη γιὰ τὰ ἐλατ-

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΤΡΑΓΙΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

«Ω θεά, πού στά φαράγγια τής
Αυλίδας από τὸ φονικό πατρικό
χέρι μ' ἔσωσες, ἔλα σώσε με καί
τώρα κι' αὐτούς μαζί μου!» ἱ-
κετεύει ἡ Ἰφιγένεια τὴν Ἀρ-
τεμι, τὴν ὥρα πού ἔχει πάρει
πλέον τὴν ἀπόφασί νὰ δραπετεύ-
σῃ ἀπὸ τῆ χώρα τῶν Ταυρῶν.

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΤΙΧΟΥΣ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑ-
ΤΩΝ ΕΡΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΞΕΠΗΔΑΕΙ Η
ΑΓΑΝΑΚΤΙΣΜΕΝΗ ΚΡΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΙ-
ΚΗ ΘΕΣΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

τώματά της αὐτά: «Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ κατα-
λάβουν πὼς κοινωνικά εἶναι τὰ αἷτια, πού κάνουν
τίς γυναῖκες κακές» λέει στὴν «Ἀνδρομάχη» του.

ΜΗΔΕΙΑ

Ἡ τραγωδία, πού ὑποστηρίζει πὺλ καθαρὰ τὴ
γυναῖκα, εἶναι χωρὶς ἄλλο, ἡ «Μήδεια». Αὐτὴ ἡ
ἀπατημένη, ἀδικημένη καὶ κατατρεγμένη γυναί-
κα ἐξαπολύει ἕνα κατηγορητήριο γιὰ τὴν κατώ-
τερη νομικὴ, πολιτικὴ καὶ σὺνδυκὴ θέσι τοῦ φύ-
λου τῆς κι' ἕνα κήρυγμα γιὰ τὴν ἀνύψωσι, τὸ
ἐξοκλόβημα καὶ τὸ ἀνέβασμά της στὴ θέσι, πού
τῆς ἄξιζει, ὅπως σημειώνει ὁ Γιάννης Κορδάτος
στὴν Εἰσαγωγή στὸν Εὐριπίδη, στὴν ἐμμετρη με-
τάφρασί τοῦ Ν. Ποριώτη («Ἴων - Μήδεια»).

«Ἀπ' ὅλα τὰ ἔμφυχα» λέει ἡ Μήδεια «κι' ὅσα
ἔχονε κρίσι, ἐμεῖς, οἱ γυναῖκες εἴμαστε τ' ἀβλι-
έστερα. Πρῶτα, γιὰτὶ εἴμαστε ἀναγκασμένες ν'
ἀγοράσουμε μὲ χρήματα σύζυγο, πού γίνεται δε-
σπότης τοῦ σώματός μας...».

Ἡ ἀγανάκτησι γιὰ τὴν προίκα εἶναι πολὺ πα-
λιά, ὅπως βλέπουμε κι' ἡ φράσι αὐτὴ μᾶς φέρνει
πολὺ κοντὰ στὴ μακρινὴ ἐκείνῃ ἐποχῇ!

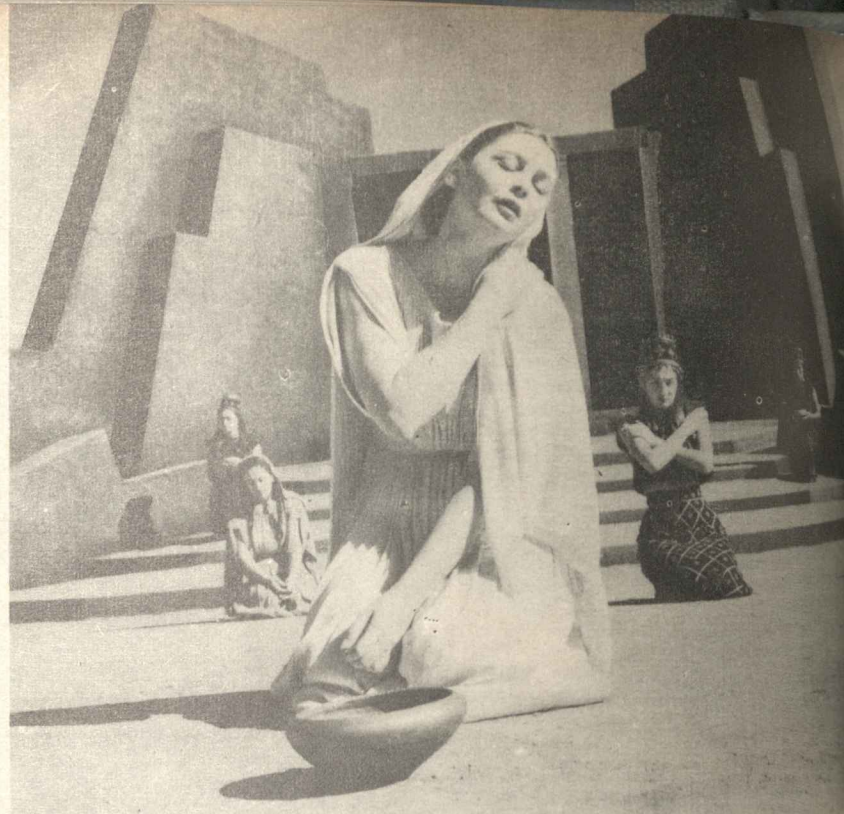
Καὶ ἡ Μήδεια συνεχίζει:

«Κι' ἀπ' ὅλα, αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ χειρότερο.
Γιὰτὶ μεγάλῃ εἶναι ἡ ἀγωνία μας, ἂν θὰ μᾶς τύ-
χῃ καλὸς ἢ κακός. Γιὰτὶ δὲν εἶναι εὐκόλο γιὰ
τὴ γυναῖκα ν' ἀπαλλαγῇ ἀπ' αὐτόν, οὔτε ν' ἀγο-
ράσῃ ἄλλον ἂν τῆς τύχῃ κακός ὁ πρῶτος. Κι' ἂν
πετύχουμε νὰ ζοῦμε καλὰ μὲ τὸν ἄντρα μας εἴμα-
στε εὐτυχισμένες, ἂν ὄχι, καλύτερος γιὰ μᾶς ὁ
θάνατος. Γιὰτὶ, ἂν ὁ ἄντρας στενοχωρηθῇ σὸ
σπίτι του θὰ βγῇ ἔξω καὶ θὰ συναντήσῃ τοὺς φί-
λους του καὶ τίς συντροφίές του καὶ θὰ ξεχάσῃ,
ἐνῶ ἐμεῖς εἴμαστε ἀναγκασμένες νὰ βλέπουμε μο-
νάχα αὐτόν. Μᾶς λένε πὼς ζοῦμε ἀκίνδυνα σὸ
σπίτι ἐνῶ αὐτοὶ πολεμᾶνε. Πέσο ἄδικο ἔχουνε!
Θὰ προτιμοῦσα τρεῖς φορὲς νὰ πολεμήσω παρὰ
νὰ γεννήσω μιά φορὰ».

Μὲ τὴν τραγωδία του αὐτὴ ὁ ποιητὴς μᾶς με-
ταφέρει μέσα στὴν οἰκογενειακὴ ἐστία τῆς ἐπο-
χῆς του γιὰ νὰ μᾶς δεῖξῃ τοὺς ἀπαράδεκτους ὅ-
ρους τῆς διαβίωσης τῆς γυναίκας καὶ νὰ τὴν
δικαιολογήσῃ γιὰ τὴν ἐπανάστασί της ψυχῆς τῆς
καὶ τὴν παραφορά της.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μὰ ἐκτός ἀπ' τὴ Μήδεια, κι' ἄλλες ἡρώιδες του
μᾶς πείθουν πὼς ἦταν ὑπέροχος τοῦ γυναικείου
φύλου. Ἡ «Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι» δὲν εἶναι μιά
ὑπέροχη γυναικεῖα μορφή, πού στέκεται πάνω ἀπ'

ὅλα κι' ὅλους καὶ δέχεται νὰ θυσιάστῃ γιὰ χάρι
τῆς πατρίδας της;

«Ἄκου, μάνα μου, ποιά ἰδέα μοῦ ἦρθε ὡς τὸ
σκεπτόμουν: νὰ πεθάνω ἀπόφασί εἶναι. Θέλω,
κάθε ταπεινὴ σκέψι ἀφίνοντας, μὲ δόξα νὰ τὸ
κάμω ἡ ἴδια αὐτό... Καὶ φιλόζων τόσο νὰ εἶμαι
δὲν ταιριάζει. Μ' ἔκαμες γιὰ καλὸ ὅλων τῶν Ἑλ-
λῆνων κι' ὄχι μονάχα γιὰ σέ».

Γεμάτῃ ἀνωτερότητα καὶ ψυχικὸ μεγαλεῖο ἡ
νεαρὴ αὐτὴ κόρη ξεπερνᾷ σὲ θάρρος καὶ τὸν πύλ
δοξαμένο ἥρωα πού μάχεται γιὰ τὴν πατρίδα.

ΜΑΚΑΡΙΑ - ΙΟΚΑΣΤΗ - ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τὸ θέμα τῆς αὐτοθυσίας, πού ἦταν ἀγαπημένο
στὸν Εὐριπίδη, τὸ ἐκμεταλλεύτηκε καὶ στοὺς «Ἡ-
ρακλείδες», μὲ τὴν εὐγενικὴ προσφορά τῆς Μα-
καρίας, τῆς κόρης τοῦ Ἡρακλῆ.

«Λοιπόν, μὴν τρέμεις τὸ ἐχθρικό κοντάρι τῶν
Ἀργιῶν πιά· γιὰτὶ ἐγὼ μόνῃ, γέροντά μου,
ποτοῦ νὰ μὲ προστάξουν, πρόθυμῃ νὰ χαθῶ εἴ-
μαι καὶ νὰ δώσω τὸν ἐαυτὸ μου θυσία... Τῇ ζωῇ
μου τὴ δίνω θέλοντάς μου κι' ὄχι ἀκούσια καὶ
λέω πὼς γιὰ τ' ἀδέρφια μου πεθαίνω καὶ γιὰ
μένω».

Κι' ὁ χορὸς δὲν διστάει λόγια νὰ ἐγκωμιάσῃ
τὴν κόρη.

«Ποιὸς λόγια νὰ πῇ πὺλ μεγαλόψυχα ἀπὸ τοῦ-
τα θὰ μπόρει, ποιὸς νὰ πράξῃ τέτοια ἀκόμη;»

Στὶς «Φοίνισσες» ὅταν ἡ Ἰοκάστη μαθαίνει
πὼς τὰ παιδιὰ της εἶναι ἔτοιμα ν' ἀλληλοσκοτο-
θοῦν παρακαλεῖ τὴν κόρη της τὴν Ἀντιγόνη, τὴν
καταπληκτικὴ αὐτὴ μορφή, νὰ πᾶνε διαστικά
ποιν ἀρχίσαν τὸν κονταροπόλεμο, νὰ τὰ χωρί-
σουν, ἀνηφώντας τὰ καθιερωμένα γιὰ γυναῖκες:
«Μόνο οἱ γτροπὲς μᾶς λείπουν!» φωνάζει. Ἀρ-
γότερα ἡ Ἀντιγόνη ἀπαντρεῖται τὸ γάμο μὲ τὸν
Αἴμονα, πού θὰ τῆς ἐξαφαιλῇ ἐπὶ τέλους λίγη
εὐτυχία ἔπειτα ἀπὸ τίς συμφορὲς, πού ἔπεσαν πά-
νω στὴν οἰκογενεῖά της, γιὰ νὰ συνοδεύσῃ τὸν
τυφλὸ καὶ δυστυχισμένο πατέρα της καὶ νὰ μοι-
ραστῇ μαζί του τοὺς πόνους. «Οὐκοῦν μετασχεῖν
κάμει δει τῶν σὼν κακῶν». Καὶ μὲ λόγια γεμά-
τα θάρρος κι' αὐταπαρνήσι καταλήγει:

«Γιὰ τὴ μαύρη ἐξορία τὸ χέρι σου ἐμπρός, τὸ
πολυαγαπημένο, πατέρα, ἀπλώνέ τὸ καί πάμε.
Σὰν ἀγέρι στὸ πλάι σου ἐγὼ καλοτάξιδο θάμαι».

Στὸ στόμα μιᾶς γυναίκας—τῆς Ἰοκάστης—
βάσει ὁ Εὐριπίδης τὰ σοφὰ λόγια γιὰ τὴν ἰσότη-
τά κι' ὄχι σ' ἕναν ἄνδρα.

Ἡ Ἑλσα Βεργή στὸ ρόλο τῆς
ἀτυχῆς Φαίδρας, πού ἐρημνευ-
σε μὲ ἐπιτυχία στὸ περυσινὸ
φεστιβάλ ἀρχαίου δράματος.
«Βαστάτε μου τὸ σῶμα, ὀρθώ-
στε τὸ κεφάλι τῶν μελῶν μου
οἱ ἄρμοι εἶναι κομμένοι...».
(Ἰππόλυτος στίχ. 198 — 199).

«Παιδί μου, τὴν Ἰσότητά, τὸ καλύτερο, πού
πρέπει νὰ προτιμᾷς αὐτό ναι...».

ΑΛΚΗΣΤΗ

Εἶναι δυνατόν ἕνας μισογύνος καὶ δημοφί-
λης ἕνα τύπο σὰν τὴν Ἀλκήστη, τὴν ἀσχημα-
τισμένη, τὴν τέλεια μητέρα, τὴν εὐγενική, πο-
τοῦ νὰ μὲ ἀταραξία γιὰ τὸ θάνατο ἐνῶ
νοὺς της τρέχει στὰ ἀγαπημένα της πρόσωπα καὶ
προσευχέται στὴν Ἑστία νὰ προστατέψῃ τὴν
κογένειά της;

«Ἐσένα ἐπιθυμῶντας νὰ τιμῶσω καὶ λόγῳ
ζωῇ μου δίνοντας, νὰ μὴ πάψῃς τὸ φῶς τῆς
ν' ἀντικρύξης, πεθαίνω, ἐνῶ σὸ χέρι τῆς
μὴν πεθάνω ἐγὼ γιὰ σένα, μὰ νὰ πάρω ὅσο
ἤθελα ἀπ' τοὺς ἄντρες τῆς Θεσσαλίας καὶ πάλι
σια νὰ ζῶσω σ' ἄρχοντικό ἄλλο σπίτι».

«Ὅλα μαρτυροῦν γιὰ τὴ γλυκύτητα, τὴν ἀρ-
νεία καὶ τὴν τριφυροπότητά της» λέει ὁ Παν. Δ.
κατὰ τὴν εἰσαγωγή του στὴν Ἀλκήστη. Ἡ
ποινὴ φῶς πού πλημμυρίζει ὅλο τὸ ἔργο, ἐν-
δὲν φανερόνεται παρὰ μιά φορὰ στὴ σκηνή, τὴν
ὥρα, πού πεθαίνει. Διπλά στὴν Ἰφιγένεια,
Ἀλκήστη, πλησιάζοντας πὺλ πολλὴ τὴν Ἀντι-
γόνη τοῦ Σοφοκλῆ, εἶναι μιά ἀπὸ τίς ἐπαινετι-
κές δημιουργίες τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς.

Ὁ θάνατος τῆς Ἀλκήστης εἶναι ἕνα δραμα-
τικώτατο ἐπεισόδιο σὸ ὁμώνυμο δράμα καὶ ἐν-
θάλει ἠθικά τὴν γυναῖκα σὲ πολὺ ψηλὸ ἐπίπεδο.
Ἡ νύμφη στοὺς δυὸ ἄνδρες—πατέρα καὶ γιό—
λογομαχοῦν κι' ἀλληλοδριζοῦνται μὲ ταπεινὰ
τὰ κίνητρα, ὁ ἕνας γιὰτὶ ἔχει τὴν ἀπαίτησι
θυσιάσῃ ὁ πατέρας του τὴ ζωὴ του γιὰ χάρι
κι' ὁ ἄλλος πού εἰρωνεύεται τὸ γιό του γιὰ τὴν
ἀνανδρία του ν' ἀφήσῃ νὰ θυσιάστῃ γιὰ χάρι
μιά γυναῖκα, ἐνῶ συγχρόνως δὲν δέχεται νὰ πε-
θάνῃ ὁ ἴδιος τὴ ζωὴ του—γέρος καὶ καὶ πατέρα
γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του, ἀνέμεσα στοὺς δυὸ
αὐτοὺς δειλοὺς καὶ μικρόψυχους ἄνδρες, ἡ Ἀλ-
κήστη, ἡ νέα καὶ ὡραία γυναῖκα προσφέρει τὴν
θελοντικὰ νὰ πεθάνῃ γιὰ τὸν ἄντρα της.

ΦΑΙΔΡΑ

Ἡ Φαίδρα, εἶναι μιά ἄλλη τραγικὴ μορφή
Εὐριπίδου, πού ἀποφινεῖ ἀπ' τὸ ἀκατάληπτο
πάθος της γιὰ τὸ γιό τοῦ ἄνδρός της, τὸν Ἰπ-
πόλυτο, παραβαίνει τὸ χρέος τιμῆς πρὸς τὸν
πόλυτο, παραβαίνει τὴν μεσολάβησι τῆς ἡμέ-
ρας της καὶ δέχεται τὴν μεσολάβησι τῆς ἡμέ-
ρας της γιὰ νὰ ἐνωθῇ ἐρωτικὰ μὲ τὸν γιό
δουλάς της γιὰ νὰ ἐνωθῇ ἐρωτικὰ μὲ τὸν γιό
Ποῖν πάσῃ τὴν ἀπόφασί αὐτῇ, παλεῖται μὲ τὸν
ἐαυτὸ τῆς σκληρὰ, ἀγωνίζεται μάταια νὰ πᾶ
ἐξ ἀπὸ πᾶνός της τῆς φοιτῇ ἰδέα καὶ μὴν
μαυλιστικά λόγια τῆς δουλάς της, πού τὴν
ρασφύρον σὸ ἔνοχο πάθος της, ὑποχωρεῖ
τὴν ἀφίνει νὰ μεσολαβήσῃ.

«Δὲν εἶναι πόνη» λέει ὁ Κ. Κοιτὸς στὴν
Εὐριπίδη.

(Φωτ. Δ. Χαρισιάδης)

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ - ΠΟΙΗΤΗΣ

Κάποιος εἶπε πὼς ὁ Πλάτων ἐπιθυμοῦσε νὰ
γίνῃ δραματογράφος κι' ἔγινε φιλόσοφος. Κι' ὁ
Εὐριπίδης ἐπιθυμοῦσε νὰ γίνῃ φιλόσοφος κι' ἔγινε
δραματογράφος. Πραγματικά, φαίνεται νὰ μὴ

τὸν ἐνδιαφέρει τόσο ἡ δραματικὴ τέχνη, ὅσο ἡ
φιλοσοφικὴ ἐρευνα κι' ἡ κοινωνικὴ μεταρρύθμισι.
Χτυπάει τὴ μαντεία καὶ παρουσιάζει τοὺς μάν-
τειες σὰν ἀπλοὺς ἀνθρώπους πού μποροῦν νὰ ποῦ-
νε μερικὲς ἀλήθειες καὶ πολλὰ ψέματα. Ἀναρωτιέ-
ται ἂν ὑπάρχῃ θεός:

«Δία, ἐὰν ὑπάρχῃ Δίας, γιὰτὶ ἐγὼ τὸν γνω-
ρίζω μονάχα ἐξ ἀκοῆς».

Τίς σχέσεις ἀνάμεσα στὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναι-
κα μᾶς λέει μὲ δυὸ στίχους πὼς τίς βλέπει στὴν
«Ἀνδρομάχη» του.

«Στὸν ἄντρα μὲ συντροφίσσα νὰ φτάνει θέ-
λω ἐγὼ κι' οἱ μοιρασίες νὰ λείπουν».

Οἱ ιδέες τοῦ Εὐριπίδου θεωρήθηκαν ἐπαναστα-
τικὲς γιὰ τὴν ἐποχὴ του, ἡ νέα γενιά ὅμως τὸν
θαύμαζε καὶ τὸν θεωροῦσε ἀρχηγό της.

Τὴν ἀξία του τὴν ἔκριναν οἱ αἰῶνες κι' ὁ Γκαί-
τε εἶπε γι' αὐτόν: «Κανένα ἔθνος τοῦ κόσμου ἀπὸ
τὴν ἐποχὴ τοῦ Εὐριπίδου δὲν ἔβγαλε ἕνα δραμα-
τουργό, ἱκανὸ νὰ τοῦ δεσθῇ τὰ ὑποδήματα».

Κι' ἔτσι, πῶν μποῦμε ἐφέτος σὸ ἀρχαῖο θέα-
τρο γιὰ νὰ παρακολουθήσουμε τίς τραγωδίες τοῦ
μεγάλου ποιητῆ καὶ φιλοσόφου, ἂς θυμηθοῦμε
πὼς ὑπῆρξε μεγάλος ἀνθρωπιστής, ὑποστηρικτῆς
τῆς γυναίκας καὶ τόσο φωτισμένη διάνοια, πού
οἱ ιδέες του θεωροῦνται ἀκόμα πρωτοποριακές.

Κρινῶ Παπᾶ

ΗΛΙΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ...

Το μόνο που περιέχει Φίλτρο «F29-31»

2 φορές πιο μπρούντζινη

2 φορές πιο γρήγορα
Δεν λεκιάζει, δεν λιγδώνει
Απορροφάται άμεσα από
το δέρμα

Εάν έχετε αφυδατωμένο
δέρμα, μεταχει-
ρισθείτε το Mousse de
Lanoline Spray Tan

ΕΙΣΑΓΕΤΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΝΥΦΙΚΑ
ΚΑΙ ΕΙΔΗ
ΓΑΜΟΥ
ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΑ
ΝΤΑΙΖΗ

ΝΤΑΙΖΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
Ερμού 64, 6ος όροφος, τηλ. 26-729

Η ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΣΗ

Ανεχώρησε για την Αυστρία, Γερμανία και Ιταλία ο διευθυντής της δμνυμης Σχολής Όδηγων Αυτοκινήτου κ. Κώστας Παραδείσης. Ο τόσο γνωστός για τον εξαιρετικό τρόπο της διδασκαλίας των υποψηφίων οδηγών καθηγητής, μεταβαίνει στις ευρωπαϊκές αυτές χώρες, όπου το αυτοκίνητο έχει τεράστια ανάπτυξη, για να παρακολουθήσει τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της διδασκαλίας του οδηγού και να προμηθευθεί τα τελευταία τύπου εκπαιδευτικά όργανα με τα οποία θα πλουτισθεί η Σχολή του επί της οδού Κωλέττη 33, τηλ. 616.584.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ

Πολύς θόρυβος γίνεται τώρα τελευταία για τον ελληνικό κινηματογράφο. Ένας όγκος παραγωγής ταινιών παρατηρείται στα στούντιό μας, πολλές νέες ταινίες ετοιμάζονται και διάφορα μέτρα εξαγγέλλονται για την υποστήριξη της ελληνικής παραγωγής από την Κυβέρνηση.

Ήταν πιά καιρός να γίνει κάτι και για την ελληνική κινηματογραφική παραγωγή μας που ως τώρα ήταν ανέλεγκτη. Τα πιά άπιδανα πρόσωπα γίνονται παραγωγοί, αυτοχρίζονται σκηνοθέτες με μόνον όπλιό το θράσος της άγνοιάς τους. Από τότε μάλιστα, που υποσχέθηκε η Κυβέρνηση να υποστηρίξει τον ελληνικό κινηματογράφο έγινε ένα είδος αγώνα δρόμου, ώστε όταν ληφθούν τα νομοθετικά μέτρα που ανακοινώθηκαν να εμφανισθούν πολλοί οι «παραγωγοί» και να πετύχουν την προστασία του νόμου. Έτσι φθάσαμε σ' ένα μεγάλο αριθμό ταινιών, τόσο μεγάλο που ξεπεράσαμε και χώρες με λαμπρή κινηματογραφική παράδοση.

Αν εξαιρεθούν ελάχιστες καλές ταινίες, όλες οι υπόλοιπες είναι ακατάλληλες και για την... εγχώρια καταναλωτική ακόμη! Ας μην μας ξεγελά η επιτυχία της ταινίας του Ζόλ Ντασέν στις Κάννες, που έγινε αφορμή να γίνει τόση διαφήμιση για τη χώρα μας. Αυτή ήταν μία μεμονωμένη δουλειά για την οποία εράσθησαν και πολλοί ξένοι παράγοντες. Τις περισσότερες ταινίες μας δεν τις χαρακτηρίζει ούτε καλλιτεχνική πνοή, αλλά ούτε καν μία στοιχειώδης ευπρέπεια!

Όπως είπε ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Παιδείας, κ. Καμίνης, σε μία «πρές - κόνφερανς», «η δόνη είναι ένα μέσο για την προώθηση της Παιδείας ενώ αν χρησιμοποιηθεί κακώς μπορεί να βλάψει τον πολιτισμό και το πνευματικό και εθνικό επίπεδο του λαού μας».

Φυσικά κι' αυτός είναι ένας από τους σκοπούς του κινηματογράφου. Παράλληλα με την ψυχαγωγία κι' η διαπαιδαγώγηση του κοινού. Πόσες όμως από τις ταινίες μας έδωσαν μία ακριβή εικόνα από την ελληνική ζωή, ωφέλησαν ή διδάξαν τους θεατές;

Ασφαλώς ζητάμε πολλά από μία παραγωγή που παρουσιάζει σχεδόν όλες τις γυναίκες της χώρας παραστρα-

Ο Γιώργος Φούντας και η Έφη Οικονόμου σε μία περιπαθητική σκηνή από την ταινία «Αυγή του θριάμβου».

Η Τζένη Καρέζη και ο Άγγελος Μπακούλης σε μία σκηνή της ταινίας «Χρόνος»

τημένες ή κοινές (μη εξαιρουμένης της ταινίας του Ντασέν). Κι' έτσι κανε εντύπωση και στους ξένους οι οποίοι γράφουν: «Δίπαι μερικοί έμφασι στον έρωτα των Έλλήνων πράγμα που δεν είναι αληθινό για την ελληνική ζωή, τόσο την αρχαία όσο και τη σύγχρονη (Film and Film) Ιούλιος 1960».

Λοιπόν οι ξένοι γνωρίζουν καλύτερα από προσωπική τους αντίληψη την ελληνική ζωή και μόνο οι Έλληνες έπρεπε να την παρουσιάζουν στις ταινίες τους όπως ακριβώς είναι.

Γιατί όμως να κριθόμαστε πάνω στο δάχτυλό μας; Δυστυχώς είναι απ' αυτούς που καταπαύονται με ντόπια παραγωγή είναι άνθρωποι ταλέντο. Πολλοί λίγοι είναι οι οποίοι με κατάρτιση και πείρα. Κι' έτσι οι παραγωγούς λίγοι είναι οι οποίοι κινηματογραφιστές που δεν έπαυαν μόνο στον εύκολο πλουτισμό, αλλά στην παραγωγή μιας καλής ταινίας. Όλοι οι άλλοι είναι τα πιά άπιδανα πρόσωπα που είδαν την ελληνική παραγωγή σαν ένα εύκολο μέσο για να αποκτήσουν χρήματα —γιατί όχι— και δόξα! Έτσι γίνονται ταινίες «άπιδανα» και πιά άπιδανα και η δικαιοσύνη της άποψής τους και η δικαιοσύνη της άποψής τους είναι πάντα πρόχειρη: «Δεν έχουμε μέσα για να γυρίσουμε καλές ταινίες».

Σαθρό έπιχείρημα που τώρα πια ταρρεί. Η Κυβέρνηση ανήγγειλε να ημερών τα προστατευτικά μέτρα, θα λάβει για να υποστηρίξει την παραγωγή. Τα υπουργεία Βιομηχανίας, Παιδείας και Προεδρίας της Βουλής συντονίζουν τις ενέργειες για να αναπτύξουν την κινηματογραφική βιομηχανία.

Τότε όμως είναι που θα γίνει η λιτεχνική μας γύμναση! Τότε θα πείσο φτωχοί είμαστε σε έμφορη τεχνικό όλικο πόσο μας λείπουν ταλέντα. Ας μην ξεχνάμε πως ο κινηματογράφος δεν είναι μόνο διασκέδαση, στην οποία τα οικονομικά και τα μέσα είναι αρκετά για να αρπάξουν. Ο κινηματογράφος είναι και τέχνη. Και τέχνη μόνο όσο διαθέτουν οι οποίοι μπορούν να κάνουν.

Ρένα Βελισσαρίου

«Εγκλημα στα παρασκήνια» και ο τίτλος της νέας ταινίας που πρωταγωνιστούν ο Γεωργιος Λεξανδράκης και η Γεωργία

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

ΤΑ ΑΓΑΘΑ ΤΗΣ ΦΡΟΥΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Έχετε αλήθεια σκεφθεί ότι το πορτοκάλι προσφέρει στον οργανισμό μια ολοκληρωμένη σειρά από ευεργεσίες; Πρώτα - πρώτα, την περιεχόμενη βιταμίνη C που δυσκολεύει τις ασθένειες να αναπτυχθούν και μας χαρίζει ζωτικότητα και άντοχη στην κόπωση. Ύστερα, την πολυτιμή ζωντανή βιταμίνη P που σημαίνει ευλύγιστες αρθρώσεις χωρίς ρευματικές ενοχλήσεις και πιασμένα, καλά νεφρά και καρδιά, ελαστικές φλέβες και αρτηρίες, έπιθερίδια χωρίς ουτίδες. Ακόμα, άδυστο απαραίτητο για γερά δόντια και κόκαλα καθώς και φώσφορο για τους μύς και το μυαλό. Γι' αυτό, ξεδιψάτε πάντα με αναψυκτικά που περιέχουν άφθονο άγνο πορτοκαλοχυμό. Στα κέντρα έπιμένετε να σας σερβίρουν Μπλέ ή Κόκκινη Πορτοκαλάδα Φίξ που έχετε πως είναι άγνη, καθαρή, 100% ποστεριωμένη και έγγυμνη χωρίς χημικά συντηρητικά. Στο σπίτι απολαμβάνετε καθημερινά όλα αυτά τα πλεονεκτήματα με το άγιστο Χυμό Πορτοκαλί Φίξ, που κοστίζει μόνον 80 λεπτά το ποτήρι.

ΚΑΘΕ ΑΝΔΡΑΣ ΜΕ ΓΟΥΣΤΟ...

Κάθε άνδρας με γούστο ξέρει να διαλέξει, μέσα απ' τα πολλά, το άγνο υποκάμισο: Το υποκάμισο με το δροσερό ύφανση, με την φρέσκια εμφάνιση, με την ιδιαίτερη εκείνη ποιότητα που του εξασφαλίζει άμειμπτη γοητεία.

Η ανδρική εμφάνιση χαρακτηρίζεται από το υποκάμισο. Χειμώνας - καλοκαίρι, τόσο το υποκάμισο του ακριβού άμπιγιέ κοστούμι, όσο και το έλαφρό μιάς σπόρ εμφάνισης, σάς κατατάσσει στην κατηγορία των ανθρώπων που εξέρουν να ντυθούν.

ΜΕΝΤΙΟΥΜ

κ. ΔΑΦΝΗ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΘΗΛΕΠΙΘΕΙΑΣ

Έπαρσις ψυχικών Έρευνών για την έλαιοτική της έπιθεσίας και τας λαμπράς της έπιθεσίας τις τας πειράματα υπό την προεδρία του κ. ΤΑΝΑΓΡΑ μετ' των έπαρσιών ΚΟΝΔΙΝΟΥ, ΤΗΒΙΚΗΣ και ΝΕΑΣ ΥΟΡ. Κ.Ε. Φαινόμενο μεθυστικής έπιθεσίας και ψυχολογικής έπιθεσίας άπαντα τα πειράματα, έκτετα έκτετα έπιθεσία, έλεγε-ται έλεγε ΚΥΡΕΛΗΣ 348, πρώ-τη στήλη ΚΥΡΕΛΗΣ, ώρα 9 π.μ. - 6 μ.μ. Τηλέφωνο 812-278 - Αθήνα.

Κοιμήστε

ΤΑ ΚΟΥΠΟΝΙΑ

ΔΩΡΩΝ

ΤΗΣ ΛΕΥΚΙΝΗΣ

ΚΟΥΠΟΝΙ ΔΩΡΩΝ

ΧΛΩΡΙΟ

ΠΕΥΚΙΝΗ

Με το κουπόνι ΔΩΡΩΝ αποκτάτε ωραιότατα πλαστικά είδη οικιακής χρήσεως (ΤΣΑΝΤΕΣ—ΚΑΝΑΤΕΣ—ΚΟΥΒΑΔΕΣ—ΛΕΚΑΝΕΣ—ΝΤΑΜΙΤΖΑΝΕΣ—ΤΡΙΦΤΕΣ κ. λ. π.)

ΧΛΩΡΙΟ - ΛΕΥΚΙΝΗ : ΛΕΥΚΑΙΝΕΙ - ΑΠΟΛΥΜΑΙΝΕΙ

Η ΓΛΥΚΕΙΑ ΣΤΑΦΥΛΟΘΕΡΑΠΕΙΑ!...

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας, που πρέπει να κάνετε μιὰ δίαιτα με σταφύλια. Θα σάς χαρίσουν υγεία και θα σάς βοηθήσουν στο να χάσετε μερικά ανεπιθύμητα κιλά...

Η σταφυλοθεραπεία είναι ίσως ανάμεσα στις «ειδικές δίαιτες», ή πιό αρχαία, αλλά ταυτόχρονα κι' ή πιό σύγχρονη. Γιατί αν στα παλαιά χρόνια ήταν γνωστές οι αντιουραιμικές ἀρετές των χρυσών τσαμπιών, σήμερα ή επιστήμη της διαιτητικής έκτός του ότι δημιούργησε μιὰ καινούργια θεραπευτική μέθοδο, τη σταφυλοθεραπεία, έθεσε και τη θεραπεία αυτή σε ορθολογικές βάσεις.

Ας δούμε πρώτα - πρώτα τη θεραπευτική του αξία: Ένα κιλό σταφύλια παρέχει στον οργανισμό 800 περίπου θερμίδες, χάρη, πρό πάντων, στην υψηλή περιεκτικότητά του σε σάκχαρο (18 - 25 τοις εκατό του θάρους του). Πρόκειται για μιὰ αξιόλογη πηγή θερμίδων, που μόνο με της μπανάνας και των σύκων μπορεί να συγκριθῇ. Είναι ανώτερη, ανάλογα με το θάρος, από τη θερμιδική αξία της πατάτας και του γάλακτος και ίσως, θεωρητικά, με το ένα τρίτο των θερμίδων του ψωμιού και των παχειών κρεάτων. Και στη διαιτητική αξία του σταφυλιού πρέπει να προσθέσουμε και την ευπεπτότητά του, που έχει σαν συνέπεια τη γρήγορη και πλήρη χρησιμοποίησιν όλων των θρεπτικών του στοιχείων.

Αλλά αν ή θρεπτική του δύναμη φαίνεται, για να πούμε έτσι, από τη γλύκα της ρόγας του, οι θεραπευτικές του ἀρετές, αντίθετα, είναι κρυμμένες στις άλλες ουσίες που είναι διαλυμένες στην ψίχα του: ουσίες που κι' όταν ακόμα θρискονται σ' ελαχιστάτες ποσότητες ή υπάρχουν μονάχα ίχνη τους, δεν παύουν να έχουν μεγάλα θεραπευτικά αποτελέσματα.

Το σταφύλι έχει υψηλή περιεκτικότητα σε βιταμίνη Β και πρό πάντων σε βιταμίνη C. Μόνο τα λεμόνια, τα πορτοκάλια κι' οι τομάτες είναι περισσότερο πλούσια σε βιταμίνες C. Είναι δε γνωστή ή πολύτιμη βιολογική δράσι των βιταμινών αυτών: είναι αποτοξινωτικές, ρυθμιστικές της ανταλλαγής της ύλης, απαραίτητες στη ζωή των ιστών του σώματος.

Ένα άλλο βασικό προτέρημα του σταφυλιού είναι ο πλούτος του σε μεταλλικά στοιχεία: πράγματι, περιέχει ασθένιο, μαγνήσιο, σίδηρο, φώσφορο, νάτριο και πρό πάντων κάλιο. Και σ' αυτά αποδίδουν ένα μεγάλο μέρος από τις μυστηριώδεις ἀρετές του σταφυλιού κι' ιδιαίτερα τις αλκαλικές, διουρητικές, μεταλλικές, υπακτικές, αντιναυμικές και καθαρτικές ιδιότητές του.

Η ψίχα του σταφυλιού περιέχει επίσης πολλά όργανα δέξα (τριγυκόν δξύ, κιτρικό, μηλικό, δξελικό) που της δίδουν διουρητικές,

άντισηπτικές και δροσιστικές ιδιότητες. Διάφορα ένζυμα, που περιέχει επίσης επιδρούν ευνοϊκά στη λειτουργία της πέψας. Και, τέλος, υπάρχουν στην ψίχα και μερικές άλλες ουσίες, που, εκτός ότι βοηθώνουν τη γεύσι της, ασκούν κι' ευεργετική επίδρασι στους βλεννογόνους.

Λόγω της υψηλής περιεκτικότητός του σε σάκχαρο, μεταλλικά άλατα και βιταμίνες, το σταφύλι είναι τονωτικό και παρέχει ένα γεια πρώτης τάξεως για τους εξαντλημένους, καταβεβλημένους οργανισμούς, τους καρδιοπαθείς, τους αναμεικούς και δους έρπονται σε ανάρρωσι. Είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο, γιατί είναι άπολυτα άσπυκτό, για τα φιλάσθενα παιδιά, για τις μητέρες που θηλάζουν, για τους γέροντες και τους ασχολουμένους με τα σπόρ, δηλαδή για τα τροφικά άτομα και για κείνα που έχουν ανάγκη υπερτροφισμού.

Εκεί όμως που ή σταφυλοθεραπεία έχει ιδιαίτερα αποτέλεσμα είναι οι διάφορες μορφές της κακής γαστροεντερικής λειτουργίας. Για τις δροσιστικές, καθαρτικές, πεπτικές και δρεκτικές ιδιότητές του, το σταφύλι είναι πράγματι ωφέλιμο στην επίμονη ανάρρωσι στους χρόνιους κατάρρους του στομάχου και των εντέρων, στην νία του πεπτικού σωλήνα, στις κολίτιδες, στην καθ' εξί δυσκοιλιότητα, στις δυσπεψίες που προκαλούν ζυμώσεις, στις ήπατικές διαταραχές. Για την έντονη διουρητικότητά του το σταφύλι συνιστά ισοπείας σε πολλές αρρώστειες των νεφρών και της κύστεως. Τέλος, αλκαλοποιητική και καθαρτική δράσι του κάνει το σταφύλι πολύτιμο συμπλήρωμα της ιατρικής θεραπείας σ' όλες τις περιπτώσεις ούρου, αρθρίτιδος, υπερτάσεως, λιθιάσεως και παχυσαρκίας.

Φυσικά, ή σταφυλοθεραπεία μπορεί να είναι ή ολοκληρωτική μερική. Σαν συμπλήρωμα της συνηθισμένης διαίτας (που πρέπει ποσότητά του να είναι λίγο περιορισμένη), με σκοπό τον υπερσισμό ή την ανάρρωσι. Όταν είναι ολοκληρωτική, καταργείται ή περιορίζεται στο ελάχιστο για ένα άρισμένο χρονικό διάστημα ή νησιόμην διατροφή. Ολοκληρωτική σταφυλοθεραπεία γίνεται όταν κάνουν μιὰ δίαιτα αποτελεσματικής ή αδυνατίσματος.

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ Η ΣΤΑΦΥΛΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

■ Όποιοδήποτε σταφύλι είναι καλό για σταφυλοθεραπεία, που να είναι άσπυρο, τελείως ώριμο, φρέσκο, με χονδρές ρόγες και φλούδα. Πρέπει να πλένεται καλά για ν' αφαιρηται ή σκόνη ή τυχόν ίχνη γαλαζόπετρας που υπάρχουν.

■ Η σταφυλοθεραπεία μπορεί να έχη τα ίδια αποτελέσματα, τρώγοντας ολόκληρο το σταφύλι, είτε πίνοντας το χυμό του. Τούτοις, προτιμότερο θα ήταν το πρώτο. Πρέπει πάντοτε να τρώγεται ή ψίχα της ρόγας. Η φλούδα και τα κουκούτσια είναι πλούσια σε κυτταρίνη, αζωτούχες ουσίες που μπορούν μερικές φορές να είναι ωφέλιμες στη ρύθμισι της νωθρότητας του εντέρου. Σε μεγάλη όμως ποσότητα κάνουν ζημιά παρά ωφέλεια.

■ Για τη σταφυλοθεραπεία με ολόκληρο το σταφύλι μασάμε τις ρόγες και πετάμε τα φλούδια και τα κουκούτσια.

■ Προκειμένου για το χυμό, τον πίνουμε με ποτήρι. Πλένουμε καλά τις ρόγες, τις στίβουμε και προσθέτουμε λίγο νερό. Όταν όμως το στίψιμο γίνεται με μηχανή περνούν στο χυμό και μερικές ουσίες που περιέχονται στη φλούδα.

■ Η θεραπεία αρχίζει με ένα κιλό την ημέρα, που μοιράζεται σε τρία ίσα μέρη: ένα το πρωί, ένα το μεσημέρι κι' ένα το βράδυ. Αρχικά αυτή ποσότητα αυξάνεται βαθμιαία ως πού να φτάσει μεγαλύτερη ποσότητα, τρία κιλά την ημέρα, που μοιράζεται σε τέσσερες ή πέντε μερίδες. Το καλό είναι άραιο, για τις θεραπευτικές δόσεις είναι στις 7 π.μ., στις 12 π.μ. και στις 7 μ.μ., δηλαδή μιὰ ώρα περίπου πριν από τα τρία κύρια φαγητά.

■ Η σταφυλοθεραπεία μπορεί να διαρκέση ανάλογα με την περίπτωση, από 15 ημέρες ως ένα μήνα.

■ Η σταφυλοθεραπεία δεν απαγορεύεται παρά σε μιὰ περίπτωση: στην περίπτωση του διαβήτη. Κατά τη διάρκεια της θεραπείας παρουσιάζονται μερικά δυσάρεστα. Ένα απ' αυτά είναι μιὰ εφελκυστική φλεγμονή των ούλων ή έρεθισμός δλου του βλεννογόνου του στόματος. Για ν' αποφευχθούν απ' αυτή άρκει μιὰ διάλυση σόδας (μισό κουταλάκι σ' ένα ποτήρι νερό) με την όποια ξεπλένουμε το στόμα πολλές φορές την ημέρα.

■ Ένα άλλο δυσάρεστο μπορεί να προκύψη από την άνωθεν των εντερικών λειτουργιών, που είναι πιό συχνές όταν τρώμε φλούδια και τα κουκούτσια. Αν ή άνωμαλία έπιμένει και άσπυρουμε να τρώμε τα κουκούτσια και τις φλούδες, πρέπει να έλαττώσουμε την καθημερινή ποσότητα που τρώμε.

■ Και ή τελευταία είναι μιὰ καθαρά γαστρική διαταραχή (ναυσες, άερια, δξύτητα) που παρατηρείται κυρίως όταν τρώμε άσπυρα ή άγλυκα γινωμένα σταφύλια. Για ν' αποφευχθούν, άρκει μιὰ πρέζα διαλυμένη σε λίγο νερό, που παίρνουμε πριν απ' το φαγητό.

ΟΙ ΕΞΗ ΕΝΟΧΟΙ

Αν θέλετε, είτε ο έπιθεωρητής της Σκώτλαντ Γιάνι, σίγοντας μιὰ ματιά στο δακτυλογραμμένο γασί που είχε μπροστά του, θα σάς ξαναδιαβάσω την κατάθεσί σας: «Εγώ, ο Τόν Σλαίητερ, τη νύχτα της Πέμπτης, ενώ δάδιζα στην πορτοκάλια του Τάμεσι, κοντά στην Πέμπτη Αποδόθεα, ήπια μισό από μακριά μιὰς δολοφονίας. Είπα έναν άνθρωπο να επιτίθεται έναντιον ενός περαστικού, να τον ληστέη κι' έπειτα να τον εγίνη στο νερό. Το πρόσωπο του θύματος ήταν σκουμένο, αλλά μπόρεσα να διακρίνω τα χαρακτηριστικά του δολοφόνου, προτού το σκάσω». Είπατε σύμφωνα;

— Απολύτως, απάντησε ο Τόν Σλαίητερ.
— Πογάβτε, λοιπόν. Καταφέραμε να εξακριβώσουμε την ταυτότητα του θύματος. Είναι κάποιος Κάρλ Μέντου. Απ' το δικό σας μέρος νομίζετε ότι θα είσαστε σε θέσι ν' αναγνωρίσετε το δολοφόνο;

— Νιστεύω, κύριε έπιθεωρητά.
— Ώρα, λοιπόν. Στο διπλανό δωμάτιο θα σάς δείξω έξη ύποπτους που συλλάβαμε κοντά στον τόπο του εγκλήματος. Άλλωστε πρόκειται για τύπους γνωστούς στην αστυνομία. Ίκανους για όλα, με πλούσιο παρελθόν, που μπορούν μιὰ γαρ να είναι άνακατεμένοι σ' αυτή την υπόθεσι. Αν θέλετε να με ακολουθήσετε, κυττάζοντας τους προσεκτικά τον ένα μετά τον άλλο, ίσως αναγνωρίσετε ανάμεσά τους το δολοφόνο μας...

Ο Τόν Σλαίητερ συγκάτευσε αμίλητος. Η κατάσταση ήταν παράδοξη. Αιτός, ο Τόν Σλαίητερ, ο δολοφόνος του Κάρλ Μέντου, έκαλειτο να υποδείξει ανάμεσα σ' έξη άθώους, τον άτυχο που θα πλήρωνε τα σπαρίσματα. Πράγματι, ήταν μιὰ περίεργη κατάσταση. Σε αυτή τη στιγμή άγνωστος το όνομα του θύματος του. Τόν είχε προσέξει κάτω από ένα κανάλι του δρόμου, την ώρα που μετρούσε ένα γονιό πακέτο γαρονόμια και, έπωφελούνοντας απ' την έρημιά του δρόμου, τον είχε γυπτήσι δυνατά στο κεφάλι. Αλλά ή στιγμή δεν ήταν κατάλληλη. Ένας θόρυβος κοντινών δημάτων άκούστηκε και μόλις είχε τον καιρό να κρούη κάτω από ένα σωρό σκουινά το κλειμένο πορτοφόλι και ν' αρχίσει να σκαίη «βοήθεια». Με μιὰ καταπληκτική τόλμη κατάφερε να εμφανισθῇ στους δυο άστυνομικούς, που έπεδησαν μέσα απ' την όμίχλη, σαν μάρτυς.

Ο έπιθεωρητής τον ώδήγησε σε μιὰ κλειστή πόρτα και την άνοιξε. Το δωμάτιο ήταν βουτηγμένο στο σκοτάδι. Παραταταμένοι στον άπέναντι τοίχο έξη άνθρωποι ήταν έτοιμοι να ύποσούν τη δοκιμασία. Ο άστυνομικός φώτισε έαφνικά το πρόσωπο του πρώτου απ' αυτούς.

Μιὰ όθι κακούργου, που πρόδινε άγωνία με το τρομεύισμα των ματιών της. Ένας εγκληματίας σκαίη πάντα τον κίνδυνο της «αναγνωρίσεως». Κάθε άστυρας μπορεί να ξεγελασθῇ, ο φωτισμός σιγεί τις άναμνήσεις, έστω και ένας άθώος μπορεί να «αναγνωρισθῇ». Ο Τόν Σλαίητερ ένοιωσε έαφνικά δυνατός και άνανικατάτατος. Τού ήταν άσπυρο να σιγήσει το μικρό του δακτυλάκι για ν' άποδείξει για την τύχη του δυστυχιμένου, που βρισκόταν μπροστά του και συγχρόνως ή άποκρίτη του πιό άλάνητο έλλοθι: για τον έαυτό του.

Ο δεύτερος ένοχος έτρεμε σά φύλλο. Ο Σλαίητερ έκανε μιὰ άδίστατη κίνηση: του γερύο του, μι έπειτα το μετάνοισε. Πάντως ένοιωσε μιὰ τρομερή εύρησιστι ή έλποντας τον άνθρωπο ν' άναπνή με δυσκολία κάτω απ' το έλέμμα του.

Πιός θα ήταν ένας «έκανοποιητικός» ένοχος ανάμεσα σ' αυτούς τους έξη; Μήπως ο τρίτος, κατακίτινος, αλλά άκίνητος, που έδερε τεταχμένως με τη γλώσσα του τα έεραμένα γεύη του; Η ό τέτατος με τα γέροια δειμένα απ' τη νευρικότητα: «Ολοι ήταν πεταμένοι και άφωνοι. Δεν ήταν σε θέσι να διαμαρτυρηθούν, αν ο Σλαίητερ με μιὰ μόνο κίνηση, τους περνούσε ένα σκουινά νόσο στο λαιμό. Μήπως άλλωστε θα ώφελοόσε σε τίποτα το να άνοηθούν την ένοχή τους; Ο ύποπτος δεν έχει σωτηρία. Είναι σημαδεμένος για έλη του τη ζωή.

Με τη δύναμη που τού έδινε ο έλκικός έρλος του κατήγορου, σιγών του δικαστού, ο Σλαίητερ λίγο έλειπε να σιγήσει το δείκτη του χεριού του πάνω στον έμπρο ύποπτο, που μιὰ έαθείσι όλη πάνω στο μάγουλο τον έκανε άποκαρυστικό. Αλλά κάποιος κίνησι, σιγών άδίστατη του έκτου τράβηξε την προοή του. Σαφνικά πάγωσε.

«Όχι, δεν είναι δυνατό!»
Με τα μάτια πεταμένα έξω απ' τις κόγχες τους κύταλε κάτω από έπλετο φώς ένα κατακαμένο πρόσωπο, το πιό άπίθανο απ' όλα τα πρόσωπα, φοβέρι κι' έκδηλητικό, έκτεινο το πρόσωπο του ίδιου του θύματος του!

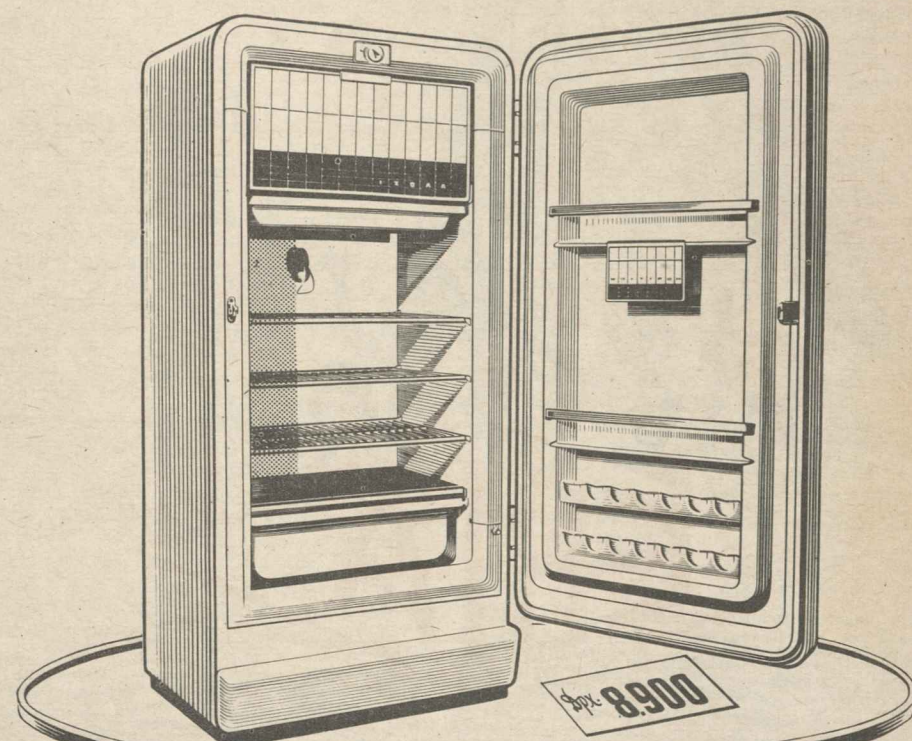
Ο Τόν Σλαίητερ ένοιωσε την καρδιά του να σταματά. Έκανε μιὰ κίνηση προς τη διπλανή πόρτα, αλλά ένα γέρι άκουστος κι' έλας πάνω στον ώμο του. Τότε έγκαταλείποντας τον έαυτό του, άπείθηκε να πάσι πάνω σε μιὰ πολυθρόνα.

Λίγο άργότερα, ο έπιθεωρητής έλεγε στον Μπάιλ Μέντου: «Είπα μαντέει σωστά. Ο Σλαίητερ δεν φαντάστηκε ούτε στιγμή ότι ο Κάρλ Μέντου θα μπορούσε να έχη ένα διδυμο άδελφό!».

XENRY TOTOΓKAN

Τώρα

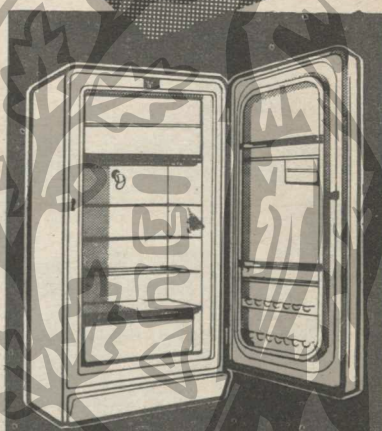
ή ΙΖΟΛΑ σάς προσφέρει το περιζήτητο όριζόντιο ηλεκτρικό ψυγείο των 8 ποδών και σε πολυτελέστερη εμφάνισι.

Πλαστική έγχρωμη έσωτερική πόρτα.
Πλαστικό έγχρωμο ράφι συρταριού.
Έξαρτήματα από έγχρωμο πλαστικό.
Έσχάρες με πλαστική επένδυσι.
Αδόρυβο και άσφαλές κλειστόρο.
Λαθή της πόρτας σε ένα σχέδιο.

Επίσης οι άλλοι γνωστοί τύποι ψυγείων
Τύπος Κ των 8 ποδών δρχ. 8.000
Τύπος Κ των 6 ποδών δρχ. 7.400

Με μικρή προκαταβολή και δόσεις
330 - 395 δραχμών μηνιαίως.

Ο ίδιος τύπος, με τη γνωστή πολυτελή εμφάνισι, δρχ. 8.400

ΙΖΟΛΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α.Ε.

ΕΚΜΑΘΗΣΙΣ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΕ ΤΟ STENOPHONE

Η μακροχρόνια διδακτική και θεωρητική πείρα της κ. Θεοδοσίου στη Στενογραφία, την εδωθήσαν να τελειοποιήσει την τεχνική της Στενογραφίας και να ανταποκριθεί σε ώριμες βασιλικές απαιτήσεις της εκπαίδευσης της Διεθνούς Στενογραφίας άνευ διδασκαλίου. Η τέλεια εκμάθησις της Στενογραφίας απαιτεί εκτός της κατανόησης και της επιμέλειας του μαθητού: α) τακτική υπαγόρευσι των θεμάτων προς εξάσκη-

σι, και β) την επίτευξιν ενός ορίου ταχύτητας (standard) που να είναι σταθερό το ίδιο. Οι ανωτέρω προϋποθέσεις, ουσιαστικές για την εκμάθησιν του συστήματος βρίσκονται συγκεντρωμένες στο STENOPHONE. Η πλήρη σειρά αποτελείται από 6 δίσκους 78 στροφών και τη Μέθοδο της Διεθνούς Στενογραφίας παρέχοντες διάφορα γυμνάσματα. Σχολή Στενοδακτυλογραφίας κ. Α. Θεοδοσίου, οδός Κοδριγκτώνος και Κηφισού 1.

Οπως σ' όλους τους λαούς του κόσμου συναντάμε χίλιους θρόλους για τη θείκη πρόκληση της μουσικής, έτσι βρίσκουμε άπειρες ιστορίες για την κατασκευή των πρώτων μουσικών οργάνων. Σε κάθε πρωτόγονο λαό θα βρούμε κάποια θεούργα που ωδήγησε ή έφτιαξε ή ίδρυσε κάποιο μουσικό όργανο και σ' εμάς, στους Έλληνες, είναι αληθινή γοητευτική οι ιστορίες για την κατασκευή της πρώτης λύρας που έφτιαξε ο Έρμης τονώνοντας τον δάκτυλό του, φουσκώνοντας τα μάγουλά της και παραμορφωνόταν έτσι το όραμα της πρόσωπο, της πρώτης κιθάρας που έφτιαξε ο Απόλλων, της πρώτης σύριγγας που ήταν έργο του Πάνα. Κι' ίσως ήταν την ιστορία του μουσικού «πατριότιστη» άνθρωπου στον Απόλλωνα και στο σάτυρο Μαρσίνο που τον άπορριμμένο αλλό της Αθηνάς, κι' έπειτα να τον παίζει τόσο καλά, ώστε θέλησε να πατήσει με τον Απόλλωνα. Και, κατά το θρύλο, στην άγριή ο σάτυρος ενίκησε το θεό. Όταν όμως ο Απόλλων συνώδεψε με τη λύρα το τραγούδι του, τότε ο Μαρσίος ήττηθηκε και ο Απόλλων για να τον τιμωρήσει τον έδεσε ζωντανό...

Τέτοιες ιστορίες για την κατασκευή των πρώτων μουσικών οργάνων θα βρούμε σ' όλους τους λαούς της γης, απ' τον πιο μακρινό βορρά ως τον πιο μακρινό νότο, στους λαούς της Αφρικής, της Αμερικής, της Ευρώπης, της Ανατολής. Κι' όλες αυτές οι ιστορίες μας δείχνουν τη σημασία που αποδίδεται απ' τις πιο μακρινές σκοτεινές εποχές που γίνεται στα βάθη των αιώνων στη μουσική. Είναι οι πρωτόγονοι λαοί του κόσμου. Και δεν ήταν άσκοπο, κάποτε, όταν έρθη η σειρά, να δώσουμε τις αναγνώσεις μου στην αρχαία Ελλάδα και να δούμε μαζί ποιά και πόση σημασία αποδίδανε οι μεγάλοι μας πρόγονοι στη θείκη αυτή τέχνη; ή που ξεπήδησε ένας έκλεινος ο μεγάλος ελληνικός πολιτισμός που φώτισε όλο τον κόσμο.

Ας δούμε όμως σήμερα την εξέλιξη των μουσικών οργάνων για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τη δύσκολη τη σύσταση της σημερινής μας ορχήστρας. Απ' το τραγούδι, τη μελωδία και το ρυθμό ξεκινάει ο άνθρωπος για να φτιάξει τα μουσικά του όργανα κι' ίσως η νίκη του Απόλλωνα με το τραγούδι να είναι ένα σύμβολο που μας δείχνει την υπέρση της ανθρώπινης φωνής πάνω στην ενόργανη μουσική. Σήμερα, άλλωστε, όταν θέλουμε να εξάσουμε ένα πιανίστα, έναν βιολιστή, έναν αρχισυνθέτη ακόμα, δεν λέμε πως κάνει το πιάνο, ή το βιολί, ή την ορχήστρα του «να τραγουδά»;

Απ' το τραγούδι λοιπόν ξεκινάει η κατασκευή του πρώτου οργάνου που είναι ένα πνευστό όργανο. Ένα καλάμι, ένας σωλήνας που ο άνθρωπος χρησιμοποιεί για να δυναμώσει, να παρατείνει, να τονώσει τη φωνή του. Κι' αυτό το καλάμι, γίνεται με τον καιρό φλάουτο, κλαρίνο, σάλπιγγα, όργανο. Απ' την άλλη μεριά, για να κρατήσουν το ρυθμό της μελωδίας χρησιμοποιείται, έπειτα απ' τη φωνή, το βιολί, το βιολόντello, το ρυθμικό. Αυτό είναι το πρώτο κρουστό όργανο, που άργότερα θα γίνει τύμπαν, περνώντας από διάφορες εξελίξεις. Όσο για τα έγχορδα όργανα, που άργότερα θα γίνουν λύρα, κιθάρα, βιολί, βιολόντello, είναι τα πρώτα όργανα που χρησιμοποιούνται από διάφορες εξελίξεις. Όσο για τα έγχορδα όργανα, που άργότερα θα γίνουν λύρα, κιθάρα, βιολί, βιολόντello, είναι τα πρώτα όργανα που χρησιμοποιούνται από διάφορες εξελίξεις. Όσο για τα έγχορδα όργανα, που άργότερα θα γίνουν λύρα, κιθάρα, βιολί, βιολόντello, είναι τα πρώτα όργανα που χρησιμοποιούνται από διάφορες εξελίξεις.

Κι' έτσι έχουμε τα πρότυπα για τις τρεις κατηγορίες, τα τρία είδη, σαν να λέμε, για τα πρώτα μας όργανα: Πνευστά, κρουστά και έγχορδα. Μόνο που από αιώνες, τόσο στην προκλασική, στην κλασική, όσο και στη σημερινή μουσική, είναι τα έγχορδα που παίζουν τον πιο σπουδαίο ρόλο. Λόγω του ότι τα έγχορδα όργανα σε τρεις κατηγορίες: ο κλειστό, που παίζονται με δοξάρι, ο ανοικτός, που παίζονται με πλίκτρα και ο κλειστός, που παίζονται με τον ήχο μόνο με τα δάχτυλα του εκτελεστή.

Ψυχή και καρδιά της ορχήστρας, τόσο της αρχαϊκής όσο και της παλαιάς, της κλασικής και της κλασικής ορχήστρας, ακόμα περισσότερο μα-

3. Η ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

της παλιάς, είναι τα έγχορδα που παίζονται με δοξάρι. Για να νοήσουμε καλύτερα τι είναι αυτό που λέμε συμφωνική ορχήστρα, πρέπει πάλι ν' ανατρέξουμε, για παράδειγμα, στο τραγούδι, αλλά στο παλαιότερο τραγούδι, σε ένα χωριό, σε ποίμνη, με πέντε, έξη, δέκα φωνές: πρώτη, δεύτερη κλπ., που καθένα τραγουδάει μιάν άλλη, ταίριαστη θέματα, μελωδία. Η πρώτη φωνή κρατάει κυρίως την πρώτη, τη βασική μελωδία, οι άλλες συνοδεύουν, συμπληρώνουν. Έτσι πρέπει να δούμε και την ορχήστρα με τις τρεις «φωνές» της, λογαριάζοντας σαν πρώτη και καλύτερη, σαν βάση της, τις «φωνές» απ' τα έγχορδα που σήμερα είναι τα βιολιά, οι βιόλες, τα βιολοντέλλα και τα κοντραμπάσσο. Ανεβάζοντας αντίστοιχα μιάν ορχήστρα, βλέπουμε άριστερα τα πρώτα βιολιά, έπειτα μέσους και δεύτερα, δεξιά τις βιόλες και τα βιολοντέλλα και λίγο πιο πάνω απ' αυτά, τα κοντραμπάσσο. Στην πραγματικότητα, βιολιά, βιόλες, βιολοντέλλα και κοντραμπάσσο, δεν έχουν διαφορά παρά μονάχα στο μέγεθος — με τον ίδιο τρόπο παίζουν και οι μηχανικοί τους έχει τα ίδια βασικά χαρακτηριστικά, μόνο που, έχουν άριστη διαφορά στον ήχο τους: Η βιόλα έχει πιο βαθύ ήχο απ' το βιολί, το βιολόντello ακόμα πιο βαθύ, αλλά πάρα πολύ γλυκό και τρυφερό και το κοντραμπάσσο, που είναι το πιο μεγάλο έγχορδο, είναι με τον βαθύ του ήχο, ο «μπαρσα» όχι μόνο των έγχορδων, αλλά και όλων της ορχήστρας. Και τα τέσσερα αυτά έγχορδα έχουν, ζωντανίζουν, κινούν απ' το δοξάρι το καλλιτεχνικό είδη — είδη μουσικούς ήχους. Και τα τέσσερα αυτά έγχορδα παίζουν με δοξάρι, το βιολί και η βιόλα ακολουπιούνται στον ήχο του μουσικού, το βιολόντello, έπειτα είναι πιο μεγάλο, στην συνέχεια, το βιολόντello και ακολουπιούνται στα γόντα του εκτελεστή, το ίδιο και το κοντραμπάσσο, που είναι ακόμα πιο μεγάλο: Κι' αυτό στο έδαφος επιρρίχεται, αλλά ο εκτελεστής το παίζει όρθιος ή καθισμένος ο με φηλή καρέκλα.

Τις πρώτες και παλιό καιρό πολλά έγχορδα όργανα και είναι άπειρη η ιστορία της εξέλιξής τους, ούτε και θα μπορούσε να πη κανείς με ακρίβεια πώς τα τελειοποίησε, πώς τους έδωσε την ιστορική σημερινή μορφή τους. Φαίνεται όμως πως οι διάφορες αυτές εξελίξεις έγιναν ανάμεσα στο 1480 ως το 1530, αλλά αυτό που τους δώσανε μιάν εξαιρετική τελειότητα, ήταν οι περίφημοι Ιταλοί κατασκευαστές έγχορδων στο τέλος του 17ου αιώνα και στις αρχές του 18ου. Θάχατε ακούσει ίσως για ένα βιολί Στραντινιέρου; Αντίοχος Στραντινιέρου ήταν ένας περίφημος κατασκευαστής βιολιών. Το 1810 ο Αμάτι και ο Γκουαρνιέρι. Τέτοια παλιά βιολιά οφείλονται σήμερα ελάχιστα και στοιχίζουν άνω των 100.000, μπορεί ένα αληθινό παλιό Στραντινιέρου να ξεπερνάει και τις 100 χιλιάδες δολάρια. Και κανένας ως σήμερα δεν μπορεί να ανακαλύψει το μυστικό της τελειότητας της κατασκευής τους που κάνει τον ήχο τους τόσο γλυκό και τόσο πλαστικό. Για τη μεγάλη τους αυτή αξία, όχι λιγότες φορές πουλιούνται σε άδεις απομιμήσεις παλιών βιολιών Στραντινιέρου σε αστρονομικές τιμές.

Το βιολί και όλα τα έγχορδα παίζονται καθώς είπαμε με το δοξάρι, αλλά, πολλές φορές, ο εκτελεστής για να πετύχει μερικούς χαρακτηριστικούς χαρακτηρισμούς, μεταχειρίζεται κι' άλλους τρόπους. Οι κυριότεροι είναι: το «πιτσικίτσο» όπου ο εκτελεστής, αντί με το δοξάρι, χτυπάει ή μαλλώνει «τσιμπάει» τις χορδές με τα δάχτυλά του και βγά-

Το όργανο με τις 100 φωνές Διάφορα μουσικά όργανα: Έγχορδα Πνευστά Κρουστά

ζει ήχους που μοιάζουν με τον ήχο της κιθάρας. Έπειτα είναι το «τρέμολο» όπου ο εκτελεστής προετοιμάζει το δοξάρι στη χορδή πάρα πολύ γοργά και έτσι βγαίνει ένας ήχο τρεμουλιαστός. Άκόμα έχουμε το «φλαουτάτο» όπου ο εκτελεστής, με κατάλληλη ταχύτητα των δακτύλων του άριστερου του χεριού, πετυχαίνει ήχους γλυκύτατους που μοιάζουν με το φλάουτο, τον τρόπο «κλά λένιο» (που θα πη «με το ξύλο»), όπου ο εκτελεστής αντί να παίζει τον ήχο τριβώντας τις χορδές με τις τρίχες του δοξαριού, τις χτυπάει ανάποδα, με το ξύλο του δοξαριού και τότε βγαίνει ένας ήχος πιο ξερός, σαν, ακριβώς, από ξύλο. «Γιάρχουν κι' άλλοι τρόποι που χρησιμοποιούνται για να πλουτίσουν τον ήχο κι' ως μ'ήν ξεχνούμε και τη «σορντίνια», το μικρό έκλεινο ξύλινο ή μεταλλικό σκεπασματάκι που ο εκτελεστής βάζει πάνω στον καβάλόχο του βιολιού — ή των άλλων έγχορδων — για να ελαττώσει τον ήχο, αλλά και να τον κάνει πιο γλυκό, πιο σκοτεινό, πιο μελαγχολικό. Φυσικά, όλοι αυτοί οι τρόποι ορίζονται απ' τον συνθέτη του έργου που εκτελούνται και εξαρτώνται πιά απ' το καλόντο, απ' την τέχνη, απ' την ψυχή του εκτελεστή και της χρησιμοποίησης του δυνατόν πιο άριστα.

Αυτά είναι τα έγχορδα όργανα της συμφωνικής ορχήστρας που όμως παίζονται κι' έξω απ' την ορχήστρα, μόνα τους, ιδίως το βιολί και το βιολόντello, για τα οποία πολλοί μεγάλοι συνθέτες, παλιοί και νεότεροι, έχουν γράψει άθανάτα έργα. Έκτος όμως απ' αυτά τα έγχορδα, έχουμε κι' άλλα που παίζονται είτε με δοξάρι, είτε με πλίκτρο, όπως είναι, για παράδειγμα, η Κρητική λύρα, το ούτι (με δοξάρι), το μαντολίνο, ή μαντόλα, το τσίτερ, το σαντούρι (με πλίκτρο) που θα μας απασχολήσουν όταν θα μιλήσουμε για τη «λαϊκή μουσική». Κι' έχουμε και άλλα έγχορδα που παίζονται μόνο με τα δάχτυλα όπως είναι η κιθάρα, η ρωσική μπαλαλάϊκα και, το πιο όμορφο απ' όλα, η άρπα που έχει αρχαιότατη καταγωγή — την ήξεραν και οι Αιγύπτιοι χιλιάδες χρόνια προ Χριστού — και που, έπειτα από διάφορες εξελίξεις, πήρε τη σημερινή της μορφή, τελειοποιημένη απ' το Γάλλο κατασκευαστή Έρβρ και συνάμα τη θεοί της — θεοί πολύ σημαντική στη συμφωνική ορχήστρα.

Στα έγχορδα όργανα που παίζονται με πλίκτρο συγκαταλέγεται και το πιάνο, που όμως έχει τόσο ιστορία και τέτοια σημασία στο σύνολο των μουσικών οργάνων και σ' όλη την εξέλιξη της μουσικής, που πρέπει να το αφιερώσουμε ένα ξεχωριστό κεφάλαιο.

Τώρα, ως ξανάβουμε στα όργανα της ορχήστρας. Πίσω απ' τις βμάδες των έγχορδων, βλέπουμε τα «πνευστά» όργανα που τα ονομάζουμε έτσι, «πνευστά», έπειτα όργανα στον ήχο με την πνοή του ανθρώπου ή με μηχανική πείση του αέρα, ανάλογη με την ανθρώπινη πνοή. Τα πνευστά όργανα χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες: στα ξύλινα, που το ήχητικό τους σώμα είναι φτιαγμένο από ξύλο, και στα χάλκινα που το ήχητικό τους σώμα είναι φτιαγμένο από χάλκο. Φλάουτα, όμποε, όμποε ντ' άιόρε (όμποε της αγάπης), παλιό όργανο που όμως χρησιμοποιείται και σήμερα και που έχει πιο βαθύ και πιο γλυκό ήχο από κείνον του όμποε κλαρίνο, φαγκότα, αγγλικά κόρνα ανήκουν στα ξύλινα πνευστά, ενώ τα κόρνα, οι σάλπιγγες, τα τρομπόνια, κι' άλλα διάφορα όργανα που χρησιμοποιούνται τόσο στις μπάντες όσο και στις ορχήστρες, είναι φτιαγμένα από χάλκο κι' αυτό τα λέμε χάλκινα πνευστά. Δεν ήταν δυνατό κι' ούτε χρήσιμο να περιγράψω όλες τις ποικιλίες αυτών των οργάνων, τον τρόπο της κατασκευής τους, το μηχαν-

ισμό τους και τον ήχο τους — θα χρειάζομαστε έναν ολόκληρο τόμο και, εξ άλλου, αυτές οι λεπτομέρειες ενδιαφέρουν κυρίως τους σπουδαστές των ανώτερων θεωρητικών μαθημάτων της μουσικής που σκοπεύουν να επιδοθούν στη σύνθεση: καί, φυσικά, για να γράφουν μουσική, πρέπει να ξέρουν καλά τα όργανα που θα χρησιμοποιήσουν. Ο πλοτός όμως απ' όλες αυτές τις «φωνές» — τους ήχους — σας δείχνει πόσο μεγαλειώδες είναι αυτό το όργανο που λέγεται «ορχήστρα» και τί θαύματα πετυχαίνει. Όσο, θα δούμε λίγα λόγια για το φλάουτο και για ένα άλλο γνωστό σας όργανο, το σαξόφωνο.

Το φλάουτο, που εξελίχθηκε απ' τον πρωτόγονο αλλό, αποτελείται από έναν ήχητικό κύλινδρο ξύλινο ή μεταλλικό (στα νεότερα φλάουτα) με πολλές τρύπες που ανοίγοκλείνουν με τα διάφορα κλειδιά που χειρίζεται ο εκτελεστής. Είναι ένα όργανο με πολλές δυνατότητες γιατί έχει μεγάλη έκταση και ευστροφία καθώς και ήχητική ποικιλία. Στα παλιά χρόνια, πριν δυό ή τρεις αιώνες από σήμερα, το φλάουτο ήταν εξαιρετικά «της μόδας», διαδεδομένο σ' όλα τα αριστοκρατικά σαλόνια όπου το παίζανε πολλοί ερασιτέχνες, άντρες και γυναίκες, έτσι όπως σήμερα είναι διαδεδομένο το πιάνο. Άνάμεσα σ' αυτούς τους φίλους του φλάουτου, περίφημος εκτελεστής ήταν κι' ο βασιλιάς της Πρωσίας Φρειδερίκος ο Μέγας, που μάλιστα έχει γράψει και συνθέσεις για φλάουτο. Στη συμφωνική ορχήστρα σήμερα χρησιμοποιείται εκτός από το μεγάλο φλάουτο και το μικρό, το «πίκκολο», καθώς το λένε που έχει ήχο πιο φιλό, κάπως διαπερατικό. Έλληνικά, στην καθαρεύουσα, ονομάσανε το φλάουτο «πλαγκάουλο» έπειτα ο εκτελεστής δεν το κρατάει κάθεται προς το σώμα του αλλά πλάγια. Με τον ίδιο τρόπο αποπειράθηκαν να βαφτίσουν το κλαρίνο «εθόκαυλο» — έπειτα ο εκτελεστής το κρατάει ίσια μπροστά του — το όμποε «βαρβάντο», αλλά επικράτησαν οι ιταλικές ονομασίες. Σχετικά με τις ονομασίες, να κι' ένα παράδειγμα: Το αγγλικό κόρνο (κόρνο ινγκλέζε) οι Άγγλοι το λένε «φρέντς κόρν» δηλαδή... γαλλικό κόρνο!

Όσο για το σαξόφωνο, αυτό είναι ένα νεότερο όργανο — θα τ'έλεγα «φτιαχτό», έπειτα δεν προέρχεται από την εξέλιξη άλλων, παλιών οργάνων, όπως συμβαίνει μ' όλα τ' άλλα όργανα — και πρωτοφάνηκε μόλις το 1840, φτιαγμένο απ' τον περίφημο Βέλγο κατασκευαστή μουσικών οργάνων (κυρίως κλαρίνων) Άδόλφο Σάξ. Είναι ένα όργανο «αμφίβιο», ανάμεσα στα ξύλινα και στα χάλκινα πνευστά: Το περιστόμιό του, ο μηχανισμός, το σχήμα του, τα κατακόρυφα στα ξύλινα, ενώ το όλο θηλικό του, χάλκινο, το κάνει ν' ανήκει στα χάλκινα. Έχουμε πολλών ειδών σαξόφωνα: Σαξόφωνο σοπράνο, σαξόφωνο νενόρε, σαξόφωνο βαρύτονο, σαξόφωνο μπάσο, σαξόφωνο κοντραμπάσσο, σαξόφωνο πίκκολο κλπ. Τα σαξόφωνα, τον περασμένο αιώνα, χρησιμοποιούσαν κυρίως στις μπάντες και σπανιότερα στις συμφωνικές ορχήστρες, έπειτα πήραν τη θέση τους στις τζαζ. Σήμερα, νεότεροι συνθέτες, χρησιμοποιούν τα σαξόφωνα και σε πολλά συμφωνικά έργα.

Μένει να μιλήσουμε για τα κρουστά όργανα που είναι τα πιο θορυβώδη και χρησιμοποιούν με ρυθμικές επιρροές, αλλά και για να δώσουμε, σε ώριμες στιγμές, χρώμα, έκφραση, δύναμη, ποικιλία, χαρακτήρα, στο μουσικό κομμάτι που εκτελεί η ορχήστρα. Έχουμε άπειρα κρουστά όργανα: τύμπανα, μεγάλα και μικρά — το μεγάλο λέγεται «γκράν κάσο» — κύμβαλα, που στη μουσική γλώσσα τα λέμε «πίττα», καμπάνες, τζαμ — τζαμ, βιολόνα, ντέφια, τρίγωνα, καστανιέτες κι' ένα σωρό άλλα που πλουτίζουν την ορχήστρα. Ένα εξαιρετικό όμορφο κρουστό όργανο είναι η Τσελέστα. Όσοι πηγαίνουν στις συναυλίες, θα προέβατε ένα όργανο που μοιάζει με μικρό πιάνο. Είναι η τσελέστα που όμως αντί για χορδές έχει πλάκες από ένα μίγμα με πεποιημένο υδαργύρο και βγαίνει έναν αγγελικό όμορφο ήχο που θυμίζει κάπως τα φλαουτάτα του βιολιού. Η τσελέστα είναι σχετικά νεότερο όργανο που χρησιμοποιούν σήμερα πολλοί συνθέτες, όχι όμως ακριβώς σαν τα άλλα κρουστά, για ρυθμικές εντάσεις, αλλά μάλλον με τον τρόπο που χρησιμοποιούν στην ορχήστρα την άρπα.

Κι' έτσι έχουμε τώρα μιάν εικόνα από το όργανο με τις εκατό φωνές που είναι η ορχήστρα. Και όμως δεν τελειώσαμε ως εδώ με τα ήχητικά θαύματα που κατασκευάζουν τα ανθρώπινα χέρια. Υπάρχει ακόμα το πιάνο, κι' ένα άλλο θαυμάσιο όργανο, το μεγάλο «εκκλησιαστικό όργανο» που θα μας απασχολήσουν μιάν άλλη φορά.

Η ΑΓΓΕΛΙΚΑ

Του ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ (Από τις «Νησιώτικες Ιστορίες»)

Εικονογράφους: ΑΔ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΔΟΥ

Εγινε μεγάλη ταραχή σάν πρωτο-φάνηκε στο χωριό η 'Αγγέλικα. Συνθησιμένοι ο κόσμος από τις ντροπαλές και συμμαζεμένες χωριατο-πούλες, έβλεπε άξαφνα μέσα στο χω-ριό μια κοπέλλα, που τούς φάνηκε σά θεά. Πρώτο που ήταν κατάσπρη σά να μὴν τὴν εἶδε ἡλιος ποτέ, δεύτερο, πρόσχαρη, γελαζόμενη και ζωηρή, που τούς τρέλαινε σά γελοῦσε και τούς έδειχνε τὰ μεγάλα της δόντια. Τρίτο, που δὲ φορούσε χωριάτικα, μόνο τῆς χῶρας φορέματα. Μὰ τί πρώτο, τί δεύ-τερο και τί δέκατο. 'Ητανε νά τήνε βλέπεις και νά μὴ χορταίνεις. 'Επανά-σταση έφερε στο χωριό η 'Αγγέλικα. Οἱ καλοὶ χωριανοὶ δὲν τὸ λογάριζαν τέτοιο κακό. 'Ο σκοπὸς τους ἦταν ἀθῶ-ος. Αὐτοὶ ζητούσανε μιὰ καλὴ δασκά-λισσα, νά μάθει τὰ κορίτσια τους γράμ-ματα. Γράφουνε λοιπὸν στὴ χῶρα, και σὲ λιγάκι έρχεται η 'Αγγέλικα.

Σκολεῖο χτισμένο δὲν εἶχαν ἀκόμα. Τῆς νοικιάζουν ἓνα σπιτάκι, και μέ-σα σ' αὐτὸ τὸ σπιτάκι ἄρχισε ἡ 'Αγ-γέλικα νά πολιτίζει τοὺ χωριοὺ τὰ κορίτσια. 'Ως ἐδῶ ἡ δουλειά πῆγαινε καλά. Τὰ κορίτσια μάθαιναν, πῶς τὸ φονὶ δὲν τρώγεται μέσα στο διδύο ἂν δὲ γίνε ἄρτος, και σάν τέλειωναν τὰ μαθήματα ἀρχίζε τάργχερο. Καὶ τὸ βράδι, σάν πηγαίνανε σὰ σπιτία τους, ἄλλη έδειχε σὸν πατέρα της μπιμπίλες, ἄλλη παντοφλες, κι' ἄλ-λη κεντημένες καπνοσοκολές. Κι' ὁ πατέρας τῆς έβλεπε αὐτὰ και καμάρωνε, πὺ τέλος πάντων εἶδαν ἀνθρωπισμὸν τὰ κορίτσια. 'Η δουλειά ὅμως δὲ στα-μάτησε ὡς ἐδῶ. Οἱ μεγάλες οἱ κοπέλ-λες, πὺ δὲν μπορούσαν πιά νά πῶνε στο σκολεῖο, δὲν έπρεπε νά μείνουν κι' αὐτὲς πίσω. Πῶς νά θυοὺν οἱ μικρότε-ρες ἀδερφάδες πὺ ἄξιος και πὺ χαρι-τωμένες σὸν κόσμο! Ρίχονται λοι-πὸν τῆς 'Αγγέλικας και ἡσυχία δὲν τῆς ἀφίνον. Νυχτὲρι δὲν γίνονταν, πὺ νά μὴν τὴν ἔχουνε στὴ μέση νά λέει ιστορίες, νά ἐξηγᾷ συνήθειες τῆς χῶρας, νά τραγουδαί τραγούδια τῆς χῶρας, νά κόβει και νά ράβει, κι αὐτὲς νά λη-σιμονοῦν κάθε χωριάτικο παιχίδι, τρα-γούδι και παραμῦθι, και νά κάθονται σὰ μαγεμένες ν' ἀκοῦν τὴν 'Αγγέλικα.

Εἶναι ἀλήθεια πῶς σάν έφηνε ἡ δασκάλισσα στο σπιτάκι της οἱ χωρια-τοπούλες — πῶς νά τὴν ξεχάσουν τὴν τέχνη! — τῆς κάνανε χιλία περιγέλια τῆς κακόμοιρης! 'Αλλή νά μιμάται τὴ φωνὴ της, ἄλλη τ' ἀσυνήσια τὰ λό-για της, ἄλλη τὴ μαργιόλική της μα-τιά. 'Αθῶα περιγέλια, δίχως ζούλια και δίχως κακία, εἶσι νά τῆς εἶρον κα-τις νά γελᾶσουν. Καὶ σὰ σκάνανε στο γέλιο, ἄρχιζαν πάλι νά τῆς θαυμά-ζουν τὰ κόκκινα χεῖλη, τὰ κατάσπρη δόντια, τὸ μικρὸ ποδαράκι, τὴν περπα-τηδιᾷ της, τὰ στολιδικά της, τὴς φο-ρεσιᾷ της, ὅλη της τὴ χάρη και τὴν ὁμορφιά. Καὶ μετὸ έβλεπε και θάμαζε, ἄρχισαν οἱ χωριατοπούλες ν' ἀλλάζου-νε συνήθειες. 'Η ἀλλαγὴ αὐτὴ ἦτανε βέβαια σιγανὴ κι ἀπ' ἔξω μοναχά. Τὸ φυσικό της δὲν μπορούσε νά τ' ἀλλάξει ἡ χωριατοπούλα. 'Αλλάζε τὸ λοιπὸ με-ρικὰ λόγια, μερικὰ φερόματα, μερικὰ

φορέματα και στολίδια. Κι αὐτὸ ἴσα ἴσα ἦταν πὺ τούς ἔκαμε τούς χωρια-νοὺς νά μὴν τὴν καλοδέχονταν τὴ λου-σάτη ἐκείνη τὴ μάγισσα. Δὲν ἔσωναν πιά τώρα τὰ σπιτίσια τὰ τούλια και τὰ λινόμεταξα, έπρεπε νά φέρνουν κι ἀπὸ τὸ μαγαζὶ λογῆς λογῆς καρδέ-λες, κουμπιά και κουρέλια. Καὶ τὸ χειρότερο, πὺ ἡ μίμηση δὲν μπορού-σε νά εἶναι σωστή, κι έδλεπε ἄξα-φνα καπελῖνο και γερνάνι μαζῇ, ἡ φράγκικο φαρμακάλι και κοντογούνη, ἡ κάτι τέτοιο. 'Ο πατέρας φρονιὰ δὲν τὰ κοίταζε αὐτά. 'Ο πατέρας μέσα του τὰ καμάρωνε ἴσως. 'Εκείνο πὺ τὸν πονούσε τὸν πατέρα ἦταν ἡ τσέπη, τὸ ἔξοδο, αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπανάσταση πὺ έδλεπε ὁ νοικοκύρης και τὸν ἔπανε τρομάρα. Κι ὅσο στολίζονταν ἡ κόρη του, τόσο τὴ φύλαγε αὐτὸς τὴ λιγδω-μένη του γούνα, ἡ τὸ μπαλωμένο του πόδημα.

Μήτε δὲν σταμάτησε τὸ κακό. 'Η 'Αγγέλικα, καθὼς εἶπαμε, ἦτανε ζω-ηρὴ και μιλητικιά. 'Αρχισε λοιπὸ σιγὰ σιγὰ νά φαλιόζει: και τῆς χωρια-τοπούλες ἡ γλώσσα, κι ἄς ἦταν και κανένας ἔξωτος μπροστὰ της. Καμιά φορά έλεγε και κατις ἀδιάντροπο τοῦ πατέρα της. Οἱ προεστοὶ κι οἱ ἐ-φόροι ἦταν καλοὶ πατριώτες κι ἤθελαν τὴν πρόδο τοῦ χωριοῦ. 'Η νοικοκυρο-σύνη τους ὅμως ἦταν κι ἀπὸ τὸν πυ-τριωτισμὸ μεγαλειότερη, και κάθε φορά πὺ ἔπαιζαν τὰ κομπολόγια τους σὲ καφενεδάκι τους συλλογιόνταν πῶς νά τὴ συμμαζεῖσουν λιγάκι αὐτὴν τὴ δασκάλισσα. Νά τὴ διώξουν δὲν ταί-ριαζε. Μιὰ δασκάλισσα έπρεπε νάχουν. Ποιὸς έφέρει ἂν δὲν τούς ἄρχονταν και χειρότερι.

— 'Εγὼ τονε βρήκα τὸν τρόπο, τοὺς λέει μιὰ μέρα ἓνας τους — Σπανὸ τὸν έλεγαν, ἂν και δὲν ἦτανε σπανός. Νά τὴν παντρεύουν οἱ γονιοὶ της και νά μὴ διαλέγει ἀπατὴ της τὸ παλληκάρι της!

— Αἱ, τὴν ἀφίνουμε λοιπὸν και τονε διαλέγει ἀπατὴ της. Λίγο τερτί-πι κι ἔγινε ἡ δουλειά.

Καλὴ τους τὴν πὺ εἶχαν ἓναν ἀνοι-κόνητο χουβαρντά, τὸν πρωτομά-στορα τὸ Μυζήθρας. Πηγαίνει ὁ Σπα-νός μιὰ βραδιά στὴν ταβέρνα, τοὺ ρί-χεται τοῦ Μυζήθρας, και μετὰ λίγα λό-για τὸν εἰτοιμάζει γιὰ τὸ τερτίπι.

— Τὶ κάθεται και χάνεις τὴ νιότη σου και τὴν ὁμορφιά σου; τοὺ λέει πὺ θά τὴν ξαναβραίνει τέττα Νεράϊδα, τέτιον ἄρρο, τέτιον κρίνο; Τὶ καλλί-τερο θεὸς ἀπὸ μιὰ τέττα γυναίκα; Τὸ δικὸ σου τῶχες, τί περᾷς; ἂν δὲν ἔ-χει προίκα; Τρέχα σκάωσέ της μιὰ πατινάδα. 'Αν τὴ φοβάσαι τὴν πατι-νάδα, ἓνα λουλούδι, μιὰ πρόφαση, και τέλειωσε ἡ δουλειά. Τὶ χάνουμε τὰ λό-για μας; Πῆγαινε σπῖτι της ἀπὸψε νά κοιτάξεις μὴν τύχει κι ἄρχισ νά

καθίξει ὁ καινούργιος ὁ τοίχος. Πῆς πῶς σ' έστειλα γῶ. Μὴ φοβάσαι κάμε σὺ τὴν ἀρχή, κι ὅσο γιὰ τὰ στερνά, ἔν-νοια σου, και γῶ εἰμαι δῶ.

— 'Ο Μυζήθρας στὴν ἀρχὴ τὰ πῆρε ὅλ' αὐτὰ γιὰ κοροϊδέματα τοῦ κῆρ Σπανοῦ. Τὸν ἤφερε πῶς ἀγαποῦσε νά περᾷζει τὸν κόσμο, και δὲν πολυπρόσεξε. Σάν πῆγαινε ὅμως σπῖτι του τὴ βραδιά ἐ-κείνη ὁ Μυζήθρας δὲν τραγουδοῦσε κα-θὼς πὺ συνήθιζε. 'Ητανε θυσιμένος σὲ παράξενες συλλογές. 'Ησυχία δὲν εἶχε. Γιατὶ τάχα νά κάμει τέττοιο χω-ρατὸ ὁ Σπανός; Γιατὶ νά μὴν εἶναι κι ἀλήθεια; Τὶ χάνει νά δοκιμάσει; 'Αν πιτύχει, πῶς ἄλλος μὲς στο χωριὸ θά ἔχει τέττοιο θησαυρὸ γιὰ γυναίκα; 'Α δὲν πιτύχει και τὸ μάθει ὁ κόσμος, και τῆς ἐγᾶλουν τραγούδι, ἄς ὀφεται ὁ Σπανός, πὺ στᾷθηκε ἡ αἷτια.

— 'Ανέβαινε τὸν ἀνήφορο και πῆγαινε πρὸς τὸ σκολεῖο. Στᾷθηκε μιὰ στιγμή νά πάρει τὴν ἀναπνοή του. 'Ερριξε μιὰ ματιὰ πρὸς τὰ παράθυρα τῆς 'Αγγέλι-κας, και τοῦ ἦρθε νά ξεσπάσει σὲ τρα-γούδι, πὺ νά πάει καπνός. Κρατήθη-κε ὅμως και πῆγε μπρὸς. 'Η καρδιά του έτρεπε τώρα, ὁ λαϊμός του στέ-γνωσε, ἴσως φίλος τὸν περικοῦσε. Σκύβει και βλέπει ἀπὸ τὴν κλειδαρό-τρυπα πρὶ νά χτυπήσει. Μέσα σὲ χα-γιάτι ἡ παρκούρη, ἡ θύρα ὅμως τῆς κἀμαρας ἀνοιχτή, κι ἡ 'Αγγέλικα μπρὸς σ' ἓνα τραπέζι και κεντοῦσε.

— Καλὰ λέει ὁ Σπανός πῶς εἶναι Νεράϊδα ἡ διακόλσσα, εἶπε. 'Οσοῦο τί νά τῆς πρωτοπὸ σάν ἔμπω! Αἱ, ἄς τῆς πῶ καληνυχτέρα, κι ἔχει ὁ θεὸς γιὰ τ' ἄλλα.

Χτυπάει τὴν πόρτα. 'Ανοίγει ἡ πα-ρκούρη, και μπαίνει μέσα ὁ πρωτομά-στορας. 'Η 'Αγγέλικα σηκώνεται μι-σοστρωμαμένη. Στᾷθηκε σὰ λαμπάδα μετὰ μιὰ μαδρα τῆς μάτια ὀρθάνοιχα, σὰ νά τοῦ έλεγαν τί θέλει ἐκεῖ τέττα ὄρα!

— Καληνυχτέρα σας, κι ἓνα λυχναρί, τῆς λέει, νά ρίξω μιὰ ματιὰ στο κατώ-γι, γιατί ὁ καινούργιος ὁ τοίχος λέν πῶς καθίσει, και μ' έστειλε ὁ κῆρ Σπανός νά κοιτάξω.

— Μαρούλια, φωνάζει ἡ 'Αγγέλικα, ἄναψ' ἓνα φῶς και δὲς το τοῦ μάστο-ρα νά κοιτάξει. 'Ελπίζω πῶς δὲν εἰ-ναι τίποτε.

— 'Εγὼ κοίταξα καλὰ ἀπ' ἔξω και νά σὰς πῶ δὲν παρητήρησα τίποτις. 'Οσοῦο ἄς δοῦμε κι ἀπὸ μέσα.

Κατεβαίνει σὲ κατώγι, και σὲ λι-γάκι ξαναεβαίνει και λέει πῶς δὲν ἔχει φόβο ὁ τοίχος, και νά μὴν τὸ κά-μει μὴτε λόγος, νά μὴν τρομάξει ὁ κό-σμος τοῦ κάκου, και δὲ στέλνει σκολεῖο τὰ κορίτσια του. 'Εδῶ στᾷθηκε μιὰ στιγμή ὁ Μυζήθρας μπροστὰ της. 'Ο Μυζήθρας δὲν ἦταν ἀσκημο παλληκάρι. 'Ηταν ἀφήλδος, μεγάλη καστονά μᾶ-τια και μικρὸ μουστάκι λεδέντικο, ἦ-ταν και γλυκομιλῆτος. 'Ελα ὅμως πὺ δέθηκε ἡ γλώσσα του τώρα! Τὶ νά τῆς πει, πὺ ἦταν κι ἡ παρακώρη παρέω; — 'Ας δοῦμε μιὰ και σὲ σκολεῖο μέσα, λέει ἄξαφνα, ἐκεῖ πὺ κοιτάζε γύρω τοὺς τοίχους. Καὶ παίρνει τὸ λυχναρί, και πηγαίνει μοναχός του

στὴν κἀμαρα τοῦ σκολεῖο και σὺλη-στεῖ πῶς ν' ἀρχίσει τὴν δουλιά.

— Ἀπτε νά δειτε, τῆς φωνάζει πὺ πὺ μέσα.

— 'Η 'Αγγέλικα πηγαίνει στὴν κἀ-μαρα τοῦ σκολεῖο. 'Εσπεγε δὲν ἔπνε μέσα στὴ μεγάλη ἐκείνη τὴν κἀμα-ρὰ μετὸ μικρὸ τὸ λυχναρί. 'Η 'Αγγέλι-κα περπάτησε λαφριά λαφριά και πῆγε σὰ στᾷθηκε μπροστὰ του σάν ἀγαμία, μετὸ ἀμαλημένο τῆς φόρεμα, μετὰ με-τα τῆς μάτια, μετὸν ἄσπρο τὸ λαμ-πρὸ και μετὰ τὰ δὺο τῆς χεῖρας πη-γμένα κοντὰ σὰ στήθια, σὰ νά μὴν κρύωνε.

— Αὐτὴ τὴ χαμαμάδα πρέπει νά εἶ-δε ὁ κῆρ Σπανός και φοβήθηκε. Μὴ σουβᾷ θέλει και τίποτις ἄλλο. Τὸ πῶ-τι εἶναι γερὸ, μὰς δῆλκε και καλοῖ-ζικο. 'Ολες μας οἱ κοπέλες ἔπνε πεσοῦν ἐδῶ μέρα.

— Καλοσύνη σας νά τὸ λέει αὐτὸ και τοῦ χαμογέλασε ἡ 'Αγγέλικα.

— Δασκάλισσά μου, εἰμὲς οἱ χωρι-ανοὶ τὰ λέμε ἴσα τὰ πράματα. Θὰ εἶ-λεγα και μιὰ ἀλήθεια, ἂν δὲ φοβό-μουν πῶς ἴσως τὸ πάρετε ἀκαμῶ.

— Σάν τί ἀλήθεια; τοὺ κἀναι ἡ 'Αγ-γέλικα, και πᾷ: ἓνα ὄμμα κοντε-ρὰ του.

— Πῶς εἶναι μιὰ ψυχὴ σὲ χυρὸ πὺ πάει νά τρελλαθεῖ μετὰ σᾷ.

— Καλὰ τί μοῦ λέει! Καὶ ποῖ νά εἶ-ναι, νά σὲ χαρῶ, αὐτὴ ἡ ψυχὴ τῆς μου το τώρα πὺ δὲ μὰς ἀκού και νά-νενας.

— Κι ἂ θυμώσετε;

— Σοὺ τὸ τάξω πῶς δὲ θυμῶν. ὁ-ποιος κι ἂν εἶναι. Γιατὶ νά θυμῶν; — Καλὰ, νά σὰς τὸ πῶ τὸ λοιπὸν.

Εἶναι ἓνας, πὺ δὲν εἶναι γέρος, δὲν εἶναι και φτωχός. Δὲν ἔχειε πᾶλλ-γράφματα, εἶδε ὅμως σὸν καρὸ πὺ λιγάκι κόσμο. 'Εξω τὴν ἐμαθε τὴν χ-νη του. Εἶναι λοιπὸν και ταχτή-ρα. Δὲν ἔχειε νά λέει τὸν πόνον του σὲ ὁ-βλίο, ἔχειε ὅμως νά τὸν τραγουδᾷ σάν τὸ πούλι μετὰ σὰ δάση. Δὲν ἔπνε νά χαϊρετάει φράγκικα, μὰ ἔπει-ἀγαπᾷ και νά χადεῖ: ρομαίλκα.

— Καὶ τ' ὄνομά του; ρωτᾷει ἡ 'Αγ-γέλικα, χτυπώντας τὸ ποδαράκι της.

— Δὲν μπορὸ νά τὸ πῶ τ' ὄνομα-του δὲν ἀπονοσῶ!... Καὶ σκαμνί-ὲς ὁ Μυζήθρας.

— Νά εἶναι εἶσι ἀφήλδος, κατὸν παλληκαράς, γλυκομιλῆτος; ρωτᾷει πάλι ἡ 'Αγγέλικα γελώντας.

— Δὲν μπορὸ, δὲν μπορὸ νά εἶ-πῶ. Πᾷει νά σᾷς οἱ νοῦς μου σάν πῶ-τὸ τὸ λυχναρί. Καὶ βάζει τὸ λυχνα-ρὸ σ' ἓνα βρανί, και κοιτάζει ἄκαμῶ πᾶ-γιμένος.

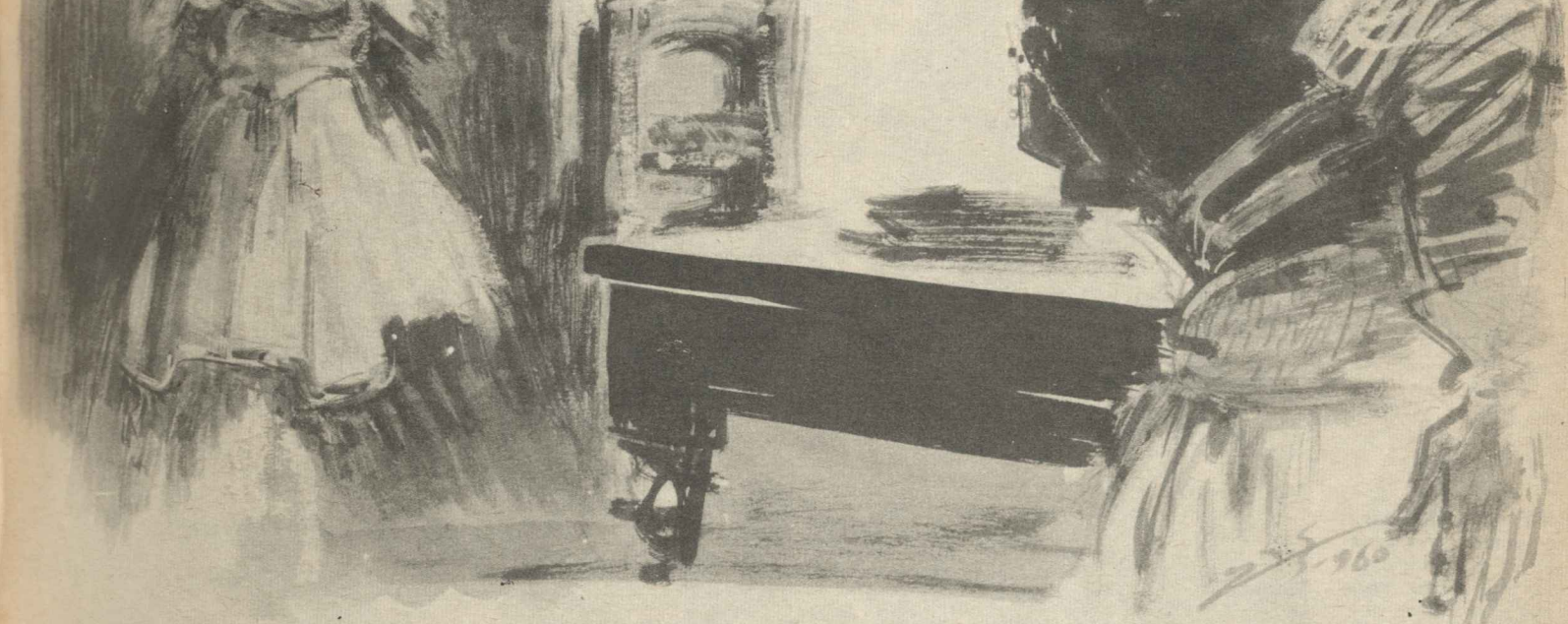
— Τὶ ἔπαθε; παλληκάρι μου, τὶ ἔχει ὁ καημένος!

— Γυρίζε σότες ὁ Μυζήθρας και τὴ καλοκοιτάζει και τῆς λέει:

Δὲν εἶναι πρῶμα ν' ἀρρωστωθῶ (μα νά θανόντου).

Σάν τὴν ἀγάπη τὴν καρφὴ και (δὲν ξεφάνονταν).

— 'Η δασκάλισσα, δὲν και φρονιὰ ἔ-νοιωσε, ἡ ὅμως ἤθελε νά παίξει

— Καλημέρα σας, λέει, νά ρίξω μιὰ ματιὰ στο κατώγι.

χουβαρντάκι μετὰ στὴν καρδιά του, και διαλάλησε ἄμέσως ὁ κόσμος μετὸ τραγούδι του:

**Καλονυχτίζω μιὰ ψυχὴ και τ' ὁ-
(νομα δὲ λέγω.
Κι ἂ μελετήσω τ' ὄνομα δουρκώ-
(νομα και κλαίγω.**

Πῆτε μου, πῆτε μου κι ἄλλα, νά σὰς χαρῶ, ἀπ' αὐτὰ τὰ δαιμονι-μένα σας λιανοτράγουδα, έλεγε μιὰ βραδινὴ στὶς κοπέλλες ἡ 'Αγγέλικα, ἐκεῖ πὺ ἔπρεβαν και κεντοῦσανε γύρω στοῦ χωτεριοῦ τὸ λυχναρί. Εἶναι γλυ-κά γλυκά και νόστιμα, εἶναι μυρωδάτα σάν τὸ βασιλικό, πῆτε μου κι ἄλλα, πεθαίνω γιὰ τὰ χωριάτικα σας αὐτὰ τὰ ζουμπουλάκια, πὺ τὰ καταφρονεῖ-τε, καημένες, μὰ δὲν ἔξερετε τί θησαυ-ρὸ ἔχετε! 'Αχ, χωριὸ και πάλι χω-ριό! Ποῦ νά βρεῖ κανένας τέττοιο νυχτε-ρὶ στὴ χῶρα! Ποῦ ν' ἀκούσει τέττα μουσομουριμένα τραγούδια! Θὰ τὰ μά-θω, θὰ τὰ μάθω και γῶ αὐτὰ τὰ τρα-γούδια. Δὲν μπορὸ πιά νά ἔχω δίχως αὐτά. Κι ἄρχισε ἄμέσως νά φιλοτρα-γουδαί σ' ἓνα σκοπὸ τοῦ χωριοῦ:

**Κυπαρισσία μου ψηλὸ, σκύψε νά
(σοῦ λαλήσω
'Εχω δὺο λόγια νά σοῦ πῶ, κι
(ἀπὲ νά ξεψυχήσω.**

Και δὲς του γέλια οἱ κοπέλλες, πὺ πῆγαινε νά λωλαθοῦνε μαζῇ της.

— Τὶ ὁμορφα τὰ τραγουδαί, σὰ νά γεννιόθηκε σὲ χωριὸ ἡ μαριολομένη! φωνάζανε.

— Μπᾶ! και μὴ γαρχὴ δὲ γεννήθηκε

σὲ χωριό; Τὴν καημένην μετὰ φέρανε στὴ χῶρα μικρὴ μικρὴ, μῆτε μάννα, εἶχα μῆτε πατέρα. 'Ο καημένος ὁ θεὸς μου ὁ Παπὰ Φέστας μετὰ πῆρε στὴ χῶρα και μετὰ πρόκοψε. Τὴ θυμοῦμαι τὴ δύστη-χη τὴ μάννα μου σὰ νά ἦτανε γτέρας. Νά! εἶσι φαίνονταν. 'Ολοι μοῦ έλεγαν πῶς τῆς εἰμοιάζα.

— Λοιπὸν ἐδῶ πὺ τὸν ἐνοῦσε,ς, θάρρεις νά στολίσας τὴ νύφη. 'Ο γά-μος γίνεται σὲ σπῖτι τοῦ κῆρ Σπανοῦ.

— Κι εἶσι εἶναι. 'Ο Σπανός πῆρε ὅλη τὴ δουλειά ἀπάνω του, σάν πατέρας τῆς ὁ καημένος. 'Η 'Αγγέλικα, και καλὰ νά γίνε νύφη σωστή τοῦ χωριοῦ.

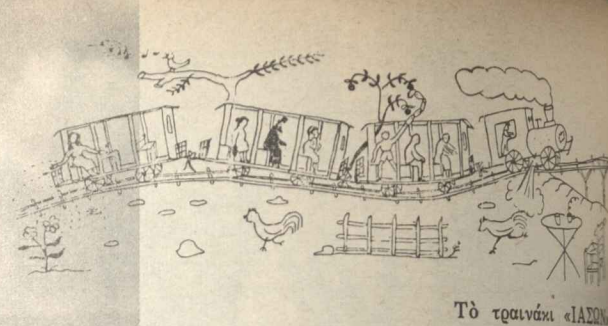
Μήτε οἱ τρέμουσες λείπανε, μῆτε τὰ χιλία ἄλλα τὰ στολίδια και τὰ γλέν-τια, πὺ κάνουν τοὺς χωριανοὺς νά λέν τὸ γάμο χαρὰ. 'Οσο γιὰ τὸ γαμπρὸ, αὐτὸς πιά συμμαζεμὸ δὲν εἶχε. 'Ως και στὴ στεφάνωση ἀπάνω ἔσκυψε κι εἶπε τοῦ κῆρ Σπανοῦ:

— Εἰμαι βασιλιάς, ἡ 'Αγγέλικα εἶ-ναι κορδὸν μου, και τοῦ λόγου σου ὁ Βεζῆρης μου.

Καὶ δὲν έλεγε φέματα. Σὰ Βεζῆρης τὴν ἐκέλεφε τὴ δουλειά ὁ κῆρ Σπανός. Αὐτὸς ἦταν πὺ πῆγε και τῆς φύσχε τὴ φωτιά τῆς 'Αγγέλικας ὅστερ' ἀπὸ κείνη τὴ βραδινὴ. Αὐτὸς ἔκαμε και τὴν προεξιά τῆς Μυζήθρας και σὲ δὺο ὁδομάδες ἦταν ὅλα τελειωμένα, κι ἡ Μυζήθρας κατὰσταλαμένη μετὰ γίκα της και τὴ νύφη της, κι ἀποπα-σιμένη νά ζῇ μετὰ τῶς, νά κοιτά-ζει, έλεγε, τὰ ἐγγονάκια της, σάν πῆ-γαινε ἡ 'Αγγέλικα σὲ σκολεῖο. Κι εἶ-σι νοικοκυρεύτηκε ἡ δασκάλισσα, νύ-νονταν και μιλοῦσε και φερνόντανε σάν ὄλον τὸν κόσμο, γλύτωσαν και τοῦ χω-ριοῦ οἱ κοπέλλες ἀπὸ τὴν τρέλλα νά θέλουν και καλὰ νά φαίνονται φράγ-κισσες ξεχνώντας τὰ ἐθιμὰ τους.

Μιά όμορφη Πηλιο-
ρείτισσα, ντυμένη
με τη γραφική στο-
λή του τόπου της,
στη συγκομιδή των
χρυσών καρπών των
πολλών κόπων της.

Το τραίνο «ΙΑΣΩ»

Τὸ ὄνομαστὸ γιὰ τὶς φυσικὲς
τὸ καλλονὲς θεσσαλικοῦ
βουνὸ ποὺ ὑμνήθηκε ἀπὸ
τοὺς ἀρχαίους ποιητές.
Πατρίδα τοῦ ξανθοῦ Ἀχιλ-
λέα, εἶναι σήμερα ἓνα ἀπὸ
τὰ ἀξιολογώτερα τουριστικὰ
κὰ κέντρα τοῦ τόπου μας.

Μιά ὥρα ἀπὸ τὸ Βόλο μετὰ τὰ θηλυκὰ χωριουδάκια του, σκαρφαλω-
μένα στὸ βουνό. Τὰ τοπία τοῦ Βόλου μοιάζουν με ζωντανὲς ἀκονισμένες

ἐμπειροὺς ζωγράφους, καθὼς προσφέρονται στὰ μάτια, ἡρεμα, γαλάζια,
πράσινα, λευκά, χαριτωμένα, γεμάτα θέλητρο καὶ ξεχωρη ὁμορφιά.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΟΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΠΗΛΙΟ

(Φωτογραφίες ΑΠΟΣΤ. ΒΕΡΒΕΡΗ)

Στὰ στενὰ καλντερίμια τῆς Μακρονίτσας, ποὺ
ἀνεβαίνουν στριφογυριστά, οἱ κοπέλλες τοῦ χω-
ριοῦ κουβαλοῦν νερό στὸν ὄμο μετὰ τὶς στάμνες.

Στὸν Ἀνω Βόλο τὰ σπύτια, πεντακάθαρα κι' ἀσθεστομένα, εἶναι πνιγμένα στὶς χαρ-
μὲς καὶ τὰ λουλούδια καὶ σκεπάζονται ἀπὸ μεγάλες κληματαριές. Στὶς πέτρινες
οἱ γυναῖκες ἐργάζονται γνέθοντας μαλλὶ χρησιμοποιώντας τὴ ρόκα καὶ τὸ ἀράχτι.

Πάνα ἀπὸ τὸ Βόλο ὑψώνεται περήφα-
νο κι' ἐπιβλητικὸ τὸ Πήλιο! Νερά,
λουλούδια, ἀτέλειωτα δάση ἀπὸ καστα-
νιές, μηλιές, καρυδιές καὶ λεύκες τὸ στολί-
ζουν. Στὶς πλαγιές του θρίσκες ἀφθονα
μύρτα, ρίγανη, ἀγιόκλημα, φασμόμηλο καὶ
στὶς αὐλὲς τῶν σπιτιῶν του, ποὺ θαρρεῖς
πως εἶναι μικρὲς κρεμαστὲς βίβες, ὅλα τὰ
χρώματα καὶ τ' ἀρώματα τῶν λουλουδιῶν.
Τὸ κομμάτι αὐτὸ τῆς εὐφορίας θεσσαλικῆς
γῆς εἶναι μοναδικὸ στὸν τόπο μας.

Τὸ Πήλιο ἀπλώνεται πελώριο στὰ νοτιο-
ανατολικά τοῦ βουνοῦ Ὅσσα καὶ κλείνει
ὡς πέταλο πρὸς τὸν θεσσαλικὸ κάμπο ἀπὸ
τ' ἀνατολικά. Ἡ ἀρχὴ του θρίσκεται κάπου
στὸ ἀκρωτήρι Δερματὰ καὶ τὸ τέλος του στὸ
ἀκρωτήρι Τραχήλι τοῦ Παγασητικοῦ κόλ-
που. Τὸ Πήλιο εἶναι ὅλο κορυφὲς ποὺ τὸ
ὕψόμετρό τους ξεπερνάει τὰ 1000 μ. Αὐτὲς
οἱ κορυφὲς του δημιουργοῦν στὸν ταξιδιώ-
τη, ποὺ τὸ θέλει ἀπὸ κάποια ἀπόστασι, τὴν
ἐντύπωσι διὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ βουνά.
Κι' ὅμως εἶναι ἓνα κομμάτι τὸ Πήλιο. Ἐνα
κομμάτι ποὺ σχίζεται ἀπὸ θαθεῖες καὶ ἀπό-
τομες χαράδρες, γεμάτες ρεῖκια, πλατάνια,
μύρτα κι' ὀπωροφόρα δένδρα. Πνίγονται
στὸ πράσινο οἱ χαράδρες αὐτὲς καὶ λούζον-
ται ἀπὸ ἀφθονὰ καὶ γάργαρα νερά. Οἱ ἀ-
νατολικὲς πλαγιές του πέφτουν ἀπότομες
καὶ τραχιές στὸ Αἰγαῖο, χωρὶς ἀραξοβόλια
καὶ κόρφους. Ὁ ἀρχαῖος γεωγράφος Στρά-

βων περιγράφει ὡς ἐξῆς τὴν πλευρὰ αὐτὴ
τοῦ Πηλίου: «τραχὴς δ' ἐστὶν ὁ παράπλους
πᾶς ὁ τοῦ Πηλίου ὅσον σταδίων ὀγδοήκον-
τα». Ἐνῶ ὁ Ἡρόδοτος λέει διτὶ ἐδῶ κατε-
στράφη ἓνα τμήμα τοῦ στόλου τοῦ Ξέρξη
στὰ 480 π. Χ. καθορίζοντας μάλιστα καὶ τὰ
σημεῖα ὅπου ἡ θάλασσα ἐβγάλε τὰ συντρί-
μια τῶν πλοίων. Παρ' ὅλη ὁμως, τὴν τρα-
χύτητα τῶν ἀκτῶν, ἡ πλευρὰ αὐτὴ εἶναι ἡ
ὡραιότερη τοῦ Πηλίου. Εἶναι κατάφυτη ἀπὸ
μηλιές, συκιές, ἐλῆες, ἀμπέλια καὶ πορτοκα-
λιές, καὶ ἀπὸ μύρτα, δάφνες καὶ μουριές.
Πλούσια θλάσσησι καλύπτει τὰ πάντα. Ἐ-
κείνος ποὺ ἀγαπᾷ τὸ ὕπαιθρον, μόνον ἐδῶ
στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ Πηλίου, θὰ μπο-
ρέσῃ νὰ ζήσει τὴ φύσι σὲ ὅλο τὸ μεγαλεῖο
της. Καὶ θὰ ἔχη γιὰ συντροφιά του, τὸ ἀγριο
βογγητὸ τοῦ νεροῦ ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ τὶς
κορφὲς τοῦ βουνοῦ, περνᾷ τὶς θαθεῖες χα-
ράδρες του καὶ χύνεται μετὰ πάταγο στὶς ἀ-
κτές του ποὺ χαίρετοῦν ἀπὸ μικρὴ ἀπόστα-
σι τὰ γραφικὰ νησάκια τῶν Σποράδων, τῆ
Σκιάθου, τῆ Σκόπελου καὶ τῆ Ἀλόνησο.

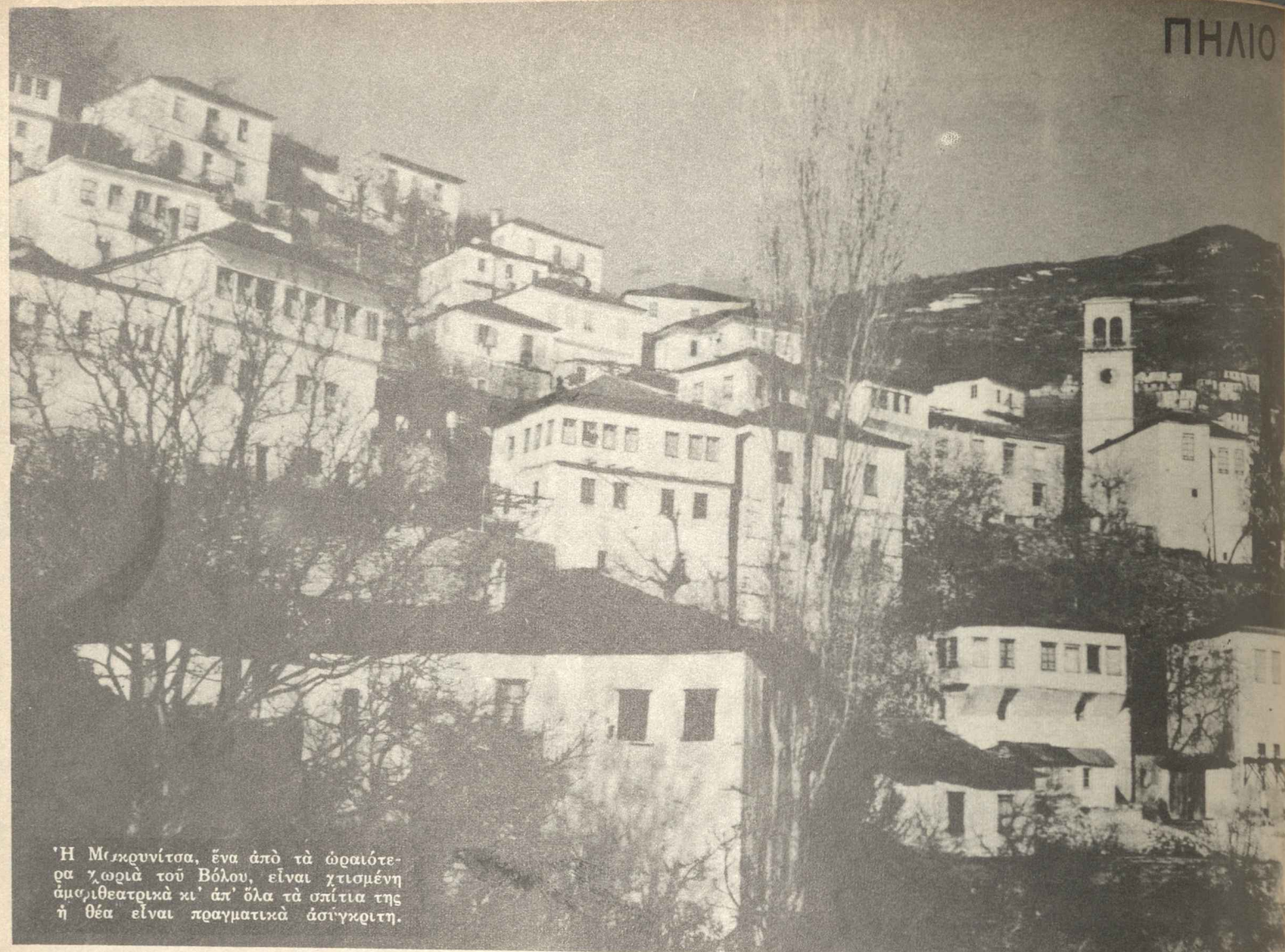
Ἡ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ βουνοῦ θέλει στὸν
Παγασητικὸ κόλπο καὶ χαμογελᾷ στὴν Ὀ-
θρυ. Τελείως διαφορετικὴ ὅψι παρουσιάζει
τὸ Πήλιο ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό. Ἡ θλάσσησι
εἶναι κάπως φτωχὴ, ὁ δγκος πρὸς ἡμέρας, τὸ
τοπίο πρὸς καλοδεκτικὸ. Εἶναι ἀραγε ἡ ἀν-
θρώπινη ὑπαρξί, ποὺ ἡμερώνει τὴν ψυχὴ τοῦ
ξένου ἢ τὰ μενεξεδιὰ δειλινὰ καὶ ὀζαφειρέ-

νιος φλοῖσθος τοῦ κόλπου ποὺ λέει γλυκὰ
τραγουδία μετὰ τὴ λύρα τοῦ Ἀρίωνα; Εἶναι
τὰ χωριουδάκια του ποὺ σκεφαλώνουν ἀτί-
θασσα στὶς πλαγιές του καὶ φαντάζουν μετ'
ἀπὸ τὰ δένδρα δροσερὰ καὶ πρόσχαρα; Ἴ-
σως, Πάντως δασωμένη ἦταν κι' αὐτὴ ἡ πε-
ριοχὴ στὰ ἀρχαῖα χρόνια. Ὁ Ἡρακλείδης
ἐγραφε: «τὸ καλούμενο Πήλιον, ὅρος μέ-
γα τέ ἐστι καὶ ὕλῳδες, δένδρα ἔχον τοσαῦτα
καρποφόρα, ὅσα καὶ τὰς τῶν γεωργουμένων
συμβαίνει χώρας...»

Πλούσιο, λοιπόν, σὲ ὁμορφίες τὸ Πήλιο. Ἴ-
σως γι' αὐτὸ νὰ τὸ διαλέξαν καὶ οἱ θεοὶ τῆς
μυθολογίας μας γιὰ νὰ στήσουν σ' αὐτὸ τὸ
βασίλειό τους. Κι' ἴσως, πάλι, ἐπειδὴ εἶναι
τὸ πρὸ ὕμειν ὅσον τοῦ κόσμου, νὰ τὸ
διάλεξε ὁ Ἀσκληπιδίς, ὁ θεὸς τῆς Ὑγείας
ποὺ ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Κενταύρου Χείρων-
α, νὰ τὸ διάλεξε γιὰ νὰ στήσῃ τὸ ἱατρεῖο
του!...

Ὁ Ὀμηρὸς, ὁ Πίνδαρος, ὁ Εὐριπίδης καὶ
ἄλλοι ποιητὲς τῆς ἀρχαιότητος, ὕμνησαν τὸ
Πήλιο καὶ τὸ τραγουδῶσαν. Τὸ εἶπαν «βαθὸ
σκίων» καὶ «εἰνοσίφυλλον», «Χώρα τῶν Κεν-
ταύρων» καὶ μαγεμένο βουνὸ ἐπειδὴ ἐξῆσαν
σ' αὐτὸ οἱ θεοὶ καὶ οἱ εὐπλόκαμες καὶ λευ-
κόποδες Νηρηίδες καὶ Νύμφες.

Ἐδῶ πάνω στὸ Πήλιο, μεγάλωσε ὁ ἐαν-
θὸς Ἀχιλλέας, ὁ γυῖός τῆς Νηρηίδας Θέτι-
δας καὶ τοῦ βασιλῆα τῆς Ἰωλκοῦ Πηλέα.
Καὶ τὸ δόρυ, «τὸ βαρὺ δόρυ τοῦ Πηλιορείτη

Ἡ Μακρινίτσα, ἓνα ἀπὸ τὰ ωραιότε-
ρα χωριά τοῦ Βόλου, εἶναι χτισμένη
ἀμφοτετραπικὰ κι' ἀπ' ὅλα τὰ σπίτια τῆς
ἡ θεά εἶναι πραγματικά ἀσίγη.

Βαθύσκιο, βουτηγμένο στὸ ὄργιο τῆς πρασινάδας καὶ γεμάτο καρποφόρα, τὸ Πήλιο

Ἀχιλλέα» ἦταν καμωμένο ἀπὸ «πηλιάδα με-
λιν Πηλίου ἐκ κορυφῆς» καὶ πηλιορεϊτικό
μέλεγο. Σχετικά μετὰ τὸ γάμο τοῦ Πηλέα καὶ
τῆς Θέτιδας, ποὺ ἔγινε πάνω στὸ Πήλιο, ὁ
Εὐριπίδης ἀφηγεῖται στὴν «Ἰφιγένεια ἐν Αὐ-
λίδι» πὼς χόρευαν καὶ κυκλοστριφογύριζαν
πενήντα νῆες, δηλαδὴ νεράιδες, ἐνῶ ὅλοι οἱ
θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου ποὺ ἦταν καλεσμένοι στὸ
γάμο αὐτὸν εἶχαν πέσει σὲ μιά... θεϊκὴ παν-
δαισία. Ἀπουσίαζε ὅμως ἡ θεὰ Ἑρὶς, ποὺ
δὲν εἶχε κληθῇ. Πειστωμένη αὐτὴ πῆγε κρυ-
φὰ τὸ θράδυ καὶ πέταξε στὰ πόδια τῶν θεῶν
ἓνα πηλιορεϊτικό μῆλο ποὺ ἔγραφε ἐπάνω
«Ἰὴ καλλίστη». Τὸ μῆλο αὐτὸ ἔγινε αἰτία
νὰ μαλώσουν οἱ θεοὶ μεταξύ τους πιά νὰ τὸ
πάρῃ καὶ γι' αὐτὸ ὠνομάστηκε «Μῆλο τῆς
Ἑρὶδος». Στὸ τέλος, ὁ Πάρις τὸ ἔδωσε στὴν
μορφή Ἀφροδίτῃ ποὺ ἀπὸ τότε ἔγινε ἡ ὡ-
ραία τοῦ Πηλίου καὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἀλλὰ στὸ Πήλιο μεγάλωσε ἐπίσης καὶ ὁ
ὠραῖος Ἰάσων, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἑακουστῆς
Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας.

Δὲν εἶναι γνωστὸ ἂν στὰ πολὺ ψηλὰ μέρη
τοῦ θουνοῦ κατοίκησαν ποτὲ ἄνθρωποι,
ὅπως συμβαίνει μετὰ τῆς χαμηλῆς τοποθεσίας
του, οὐτε καὶ ποὺ εἶχαν τὶς κατοικίες τους
οἱ ἀρχαῖοι Πηλιορεῖτες. Τὰ σημερινὰ χωριά,
τὰ περίφημα 24 χωριά τοῦ Πηλίου, εἶναι πολ-
τὴν νεώτερα. Χτίστηκαν σὲ χρόνια τῆς τουρ-
κοκρατίας. Πάντως τὸν καιρὸ τῆς φραγκο-

κρατίας ὑπῆρχαν μερικοὶ συνοικισμοί, ὅπως
τὰ Καλύβια ποὺ εἶναι γνωστὰ καὶ σήμε-
ρα μετὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ καὶ μερικὰ μοναστήρια,
τὰ ὁποῖα ἀργότερα, κατὰ τὴν περίοδο τῶν
Θαυραϊκῶν ἐπιδρομῶν, ἔγιναν ὁ πυρήνας
καὶ βοήθησαν στὸ σχηματισμὸ τῶν σημερι-
νῶν χωριῶν τῆς Μακρινίτσας καὶ Πορτα-
ριάς. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τουρκοκρατίας,
ὅλα τὰ χωριά τοῦ Πηλίου ἀναπτύχθηκαν σὲ
ἀκμαζούσες κοινότητες μετὰ ἀξιόλογη οἰκono-
μικὴ καὶ πνευματικὴ δραστηριότητα ποὺ δια-
τηρεῖται ὡς σήμερα.

Τὰ χωριουδάκια τοῦ Πηλίου σκαρφαλῶ-
νουν σκόρπια καὶ στὶς δυὸ πλαγιές τοῦ θου-
νοῦ καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν ἀρχοντιά τους
καὶ τὸ καλλιεργημένο ὅσο καὶ καλαίσθητο
γούστο τῶν κατοίκων τους. Πλῆγονται στὰ
δένδρα καὶ στὰ λουλούδια καὶ τὰ σπίτια
τους ἐχωρίζουν γιὰ τὸ ἰδιόρρυθμο «ἀρχιτε-
κτονικὸ» τους σχέδιο. Τριόροφα ἢ διόροφα
μπροστὰ καὶ μονόροφα πίσω. Ἀκουμποῦν
τὰ πόδια τους σ' ἓνα μικρὸ πλάτωμα ποὺ
φαίνεται σὰν ἐξώστης καὶ τὴν πλάτῃ τους
εἶναι ἀπλὸ, ἀνετὸ, χωρίς πολυτέλεια μὰ στο-
λισμένο μετὰ χάρι ἀπὸ τὴν Πηλιορεϊτίσσαν νοι-
κοκυρά. Ἡ σημερινὴ Πηλιορεϊτίσσαν διατηρεῖ
τὴ χάρι τῆς παλαιᾶς ἀρχοντίσσης τῶν πρώ-
τῶν χωριῶν τοῦ Πηλίου ποὺ ἰδρύθηκαν κα-
τὰ τὰ τελευταῖα βυζαντινὰ χρόνια ὅπως ἡ
Πορταριά καὶ ἡ Μακρινίτσα. Ὁ ξένος θά

δὴ αὐτοῦ παλιὰ ἀρχοντικά σπίτια καὶ μο-
ναστήρια, καλὰ διατηρημένα, μετὰ ὁμορφῆς το-
χογραφίας καὶ ἐξολογυπτα μετὰ παραστάσεις
ἀπὸ τῆ ζωῆς τῆς ὑπαιθρου. Τὰ ἄλλα χωριά
χτίστηκαν γύρω σὲ 1663 καὶ μετὰ τὴν ἐποχή
μια ποὺ πῆραν ἀπὸ τοὺς Τούρκους μὴ ἔπα-
σαν ν' ἀναπτύξουν τὴ βιοτεχνία τους.

Ἀνεβαίνοντας στὸ Πήλιο μετὰ τὸ αὐτοῦ
το ἢ μετὰ τὸ τοπικὸ τρανὰκι θὰ συναντήσουν
τὰ χωριά σκόρπια πάνω στὸ βουνό. Κι' αὐ-
τὰ εἶναι: ὁ ὁμορφὸς Ἄνω Βόλος, ἔπει-
τα ἡ Πορταριά μετὰ τὰ μεγάλα ἀρχοντικά σπι-
τια, ὕστερα ἡ Μακρινίτσα μετὰ τὸ παλιὸ Πη-
λιορεϊτικό χρώμα τῆς, κατόπιν ἡ Ζαγορά μετὰ
τὴ μαγευτικὴ θέα πρὸς τὸ Αἰγαῖο καὶ αὐτὴ
χρὴς τὸ Ἀνήλιο ποὺ δὲν τὸ θέλει σχεδὸν
ἡλιος τὸ χειμῶνα, ὁ Κισσός μετὰ τὰ χαρακτηρισ-
τικὰ πηλιορεϊτικά ἔργα τέχνης, τὸ Μοῦρο
ποὺ ἔχει γιὰ ἐπίπεδο τὸ θαυμάσιο παραλιν
κό χωριὸ Ἀη-Γιάννης, ἡ παλιὰ Μιτζέλα καὶ
νομιστὴ γιὰ τὴ συμβολὴ τῆς στὴν ἀνάπτυ-
ξιν τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ πολεμικοῦ στόλου τῆς
χρόνια τῆς τουρκοκρατίας, ἡ Σηπιόδα ποὺ
ποὺ καὶ τὸ ὁμώνυμο ἀκρωτήρι στὴν ἀκρὴ
τῆς χερσονήσου τοῦ Πηλίου.

Ἀλλὰ χωριά εἶναι οἱ Ἰπνοὶ (Φοῦρνοι) με-
τὰ τὴν ἀρχαία πόλιν Κασταναία, ἡ Μακροπόλη
τὰ ὠραία ὕφαντά τῆς εἶδη, ἡ Τσαγκαράδα
μετὰ τὴς εἰδυλλιακῆς τοποθεσίας τῆς καὶ
πολλὰ ξενοδοχεῖα, οἱ Μηλιές μετὰ τὴν ἱστο-

κὴ τῆς ἀξίας, ἡ Κορόπη, ἡ ἱερὴ πόλι τῶν Μα-
γνήτων ὅπου λατρεῖται ὁ θεὸς Ἀπόλλων,
τὰ Ἄνω καὶ Κάτω Λεχώνια, ποὺ θρίσκονται
σὲ ὁροπέδιο γεμάτο ἀπὸ δένδρα ὁπωροφόρα
καὶ κήπους, ἡ Μεθώνη ποὺ συνδέεται μετὰ τὸ
μυθολογικὸ πόλεμο τῆς Τροίας, ὁ Ἅγιος
Λαυρέντιος μετὰ τὰ γραφικὰ μοναστήρια, ἡ
Δράκεια, μουσεῖο λαϊκῆς τέχνης, καὶ ἡ Ἀρ-
γαλαστή. Εἶναι ἀκόμη τὸ Προμύρι, οἱ Ἀφέ-
τες γιὰ τοὺς ὁποῖους λέγεται ὅτι σ' αὐτοὺς
ὁ Ἰάσων ἐγκατέλειψε τὸν Ἡρακλῆ ὅταν πῆ-
γαιαν στὴν Κολχίδα καὶ τὸ Τρίκερι, νησί
καὶ χωριὸ μαζί, κλπ.

Σ' ὅλα αὐτὰ τὰ χωριά, μικρὰ καὶ μεγά-
λα, ὁ ξένος θά βρῇ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φυσικὴ ὁ-
μορφία, ἱστορικὰ μνημεῖα, ἀρχαιολογικοὺς
θησαυροὺς καὶ ἔργα λαϊκῆς τέχνης. Θὰ θαυ-
μάσῃ τὰ ἀπλοϊκὰ ἔργα τοῦ λαϊκοῦ ζωγρά-
φου Θεόφιλου στὸ σπίτι τοῦ Ν. Κόντου στὸν
Ἄνω Βόλο καὶ θὰ δῇ τὰ ἐρείπια τῆς Δημη-
τριάδος πάνω στὸ λόφο Γορίτσα, τῆς πόλεως
δηλαδὴ ποὺ ἔκτισε τὸ 293 π. Χ. ὁ Δημήτριος
ὁ Πολιορκητής, τὰ ἐρείπια τῶν ἀρχαίων Πα-
γασῶν, ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμη τεῖχη μετὰ πύρ-
γους, τὴν ἀκρόπολι, τὸ θέατρο, τὸ ὕδραγωγ-
εῖο κ. ἄ. Στὸ χωριὸ Διμήνη θρίσκονται ἀ-
ξιόλογοι τύμβοι μετὰ θολωτοὺς τάφους ὁμοιοὶ
μὲ ἐκείνους τῶν Μυκηνῶν, ποὺ περικλείουν
θαυμάσια ἔργα τῆς Γ' χιλιετηρίδος π. Χ.,
στὸ Σέσκλο θρίσκονται ἐρείπια τῆς Αἰσο-
νίας (Παληόκαστρο) μετὰ τὴ μυκηναϊκὴ ἀκρό-
πολι καὶ στὴν κορυφὴ τοῦ Πηλίου ὑπάρχει
τὰ «ἄντρον» ὅπου λέγεται ὅτι ἦταν τὸ ἱε-
ρεῖο τοῦ Κενταύρου Χείρωνος.

Ἡ λαϊκὴ τέχνη ὡς τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶ-
να διακρινόταν γιὰ τὴ βυζαντινὴ τεχνοτρο-
πία στὴ ζωγραφικὴ καὶ στὴν ξυλογλυπτι-
κὴ ποὺ ἔπαρνε σύμβολα ἀπὸ τὴν καθημε-
ρινὴ ζωὴ καὶ τὴ φύσιν. Τέτοια ἔργα θρίσκον-
ται ἀπείρα σ' ὅλα σχεδὸν τὰ σπίτια καὶ τὰ
μοναστήρια τοῦ Πηλίου.

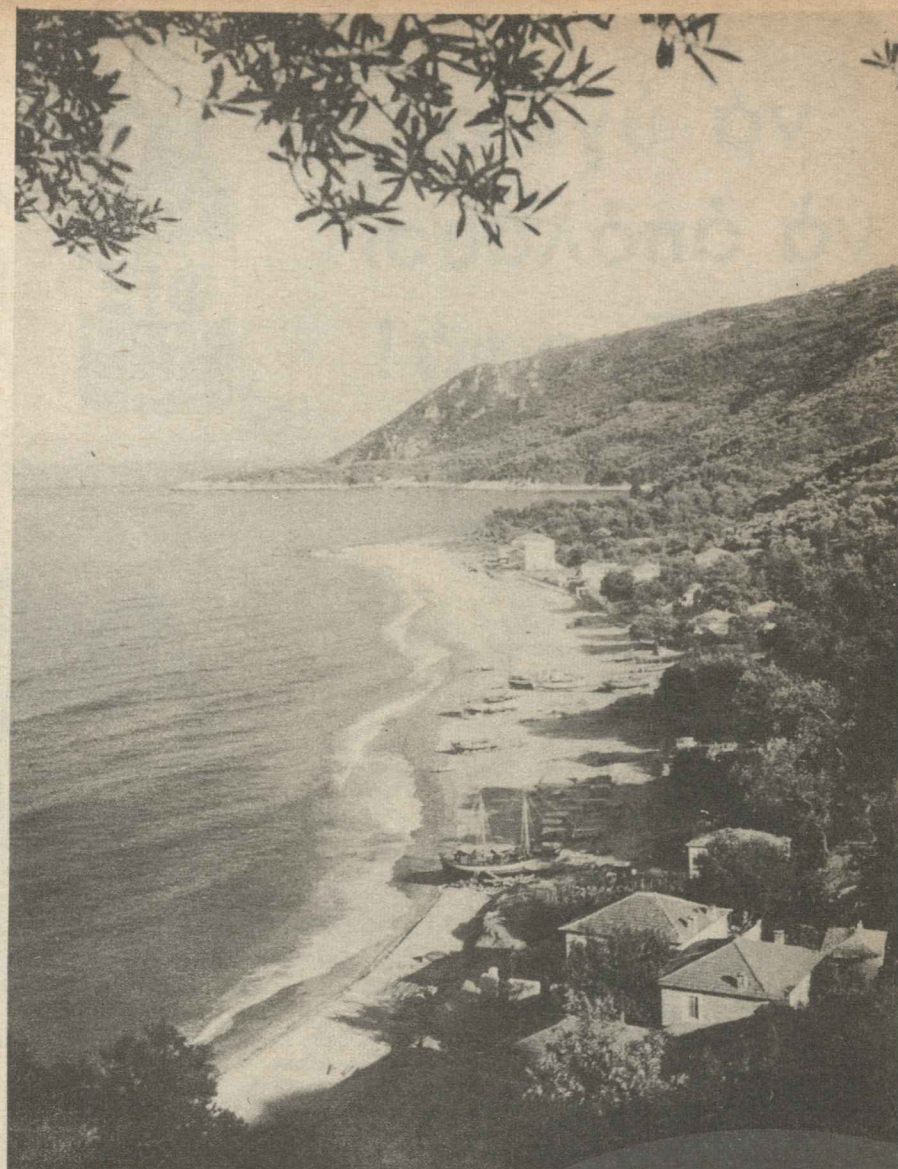
Ὁ τουριστικὸ κέντρο τὸ Πήλιο εἶναι ἀπὸ
τὰ ἰδεωδέστερα ποὺ διαθέτει ὁ τόπος
μας γιὰ τὴ συνδυάζει πολλὰ ἐνδιαφέροντα.
Ἡ γνωριμία τοῦ ξένου μετὰ τὸ Πήλιο μπορεῖ
νὰ γινῇ ἀνετα, γιὰ ἀπὸ τὸ Βόλο ξεκινοῦν
πολλοὶ δρόμοι ἀπ' εὐθείας γιὰ τὴν Τσαγκα-
ράδα, γιὰ τὴν Πορταριά, γιὰ τὴ Ζαγορά
κλπ. ποὺ ὅμως, ὅλοι ἀκολουθοῦν μιά θαυμά-
σια διαδρομὴ μέσα ἀπὸ γραφικώτατα χω-
ριά ἐνῶ ἀπείρα μονοπάτια ἐνώνουν, μέσα σὲ
περιέργους λαβύρινθους, τὴ μιά περιοχὴ μετὰ
τὴν ἄλλη. Ὁ γύρος αὐτὸς εἶναι κάτι σπάνιο
γιὰ ὅποιον τὸν ἐπιχειρήσῃ, κυρίως πεζῇ. Ὑ-
πάρχει κι' ἕνας ἄλλος δρόμος, ὁ περιφερεια-
κός. Ἐχει τελευταῖα ἀσφαλτοστρωθῇ καὶ ἐ-
πιτρέπει στὸν ταξιδιώτη νὰ χαρῇ ἀπὸ μα-
κριὰ φυσικά, ὅλα τὰ χωριά. Τουριστικὰ
ξενοδοχεῖα ὑπάρχουν παντοῦ, περίπτερα καὶ
ξενώνες, ὅπως καὶ καθαρὰ δωμάτια.

Ἄλλο τουριστικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Πηλίου,
εἶναι τὸ τρανὰκι του, ὁ ἱστορικὸς «Ἰά-
σων». Πρόκειται γιὰ τὸν πῖο ὁμορφὸ, γιὰ τὸν
πῖο χαριτωμένο... ἀναχρονισμὸ τοῦ τόπου
μας. Συνδέει ἐσωτερικὰ τὸ Βόλο, τὸ Βό-
λο μετὰ τὴς Μηλιῆς καὶ περνάει μέσα ἀπὸ
δάση ὁπωροφόρων δένδρων, ἐλαιῶνες, χα-
ράδρες καὶ πλαγιές ἀγκομαχώντας. Δὲν ἂν
τέχει στὸν ἀνήφορο ὁ «Ἰάσων» μὰ ὅταν πᾶ-
ρῃ τὸν κατήφορο τρέχει ἀσταμάτητος!...

Ἀπὸ εἶναι τὸ Πήλιο. «Ὅ, τὴ ἐπιθυμία ὁ
ξένος θά τὸ θρῇ ἐδῶ. Ἄνετα καὶ σύγ-
χρονα ξενοδοχεῖα, γραφικότητα, θάλασσα,
καθαρόν ἀέρα, κρῖα νερά. Κι' ἀκόμη τὰ
γραφικὰ κι' ὁλόδροσα χωριουδάκια, ὁλό-
γυρά του καὶ ὡς κάτω στὴ θάλασσα ὅπου
θὰ διαπιστώσῃ ὅτι ὁ Ξένιος Δίας λατρεῖται
ὡς σήμερα.

Δὲν ὑπάρχουν βέβαια πιά ὁ Ὀμηρος, ὁ
Πίνδαρος, ὁ Εὐριπίδης νὰ μᾶς τραγουδοῦ-
σιν γιὰ τοὺς ἥρωες καὶ τοὺς Κενταύρους, γιὰ τὴς
Ἡρατίδες μετὰ τὰ λευκὰ πόδια καὶ τὴς Νύμ-
φες, μετὰ τὴς ὠραῖες πλεξοῦδες. Μὰ σὰν βρε-
θῇς στὸ βαθύσκοιο Πήλιο, θὰ νοιώσῃς τὴν
ἀνάσα τους στὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου, θ' ἀ-
κούσῃς τὴ φωνὴ τους στὸ θρόισμα τῶν δέν-
δρων καὶ θὰ αἰσθανθῇς τὴν παρουσία τους
στὸ παιχνίδισμα τοῦ ἡλίου μετὰ τὰ λουλούδια.

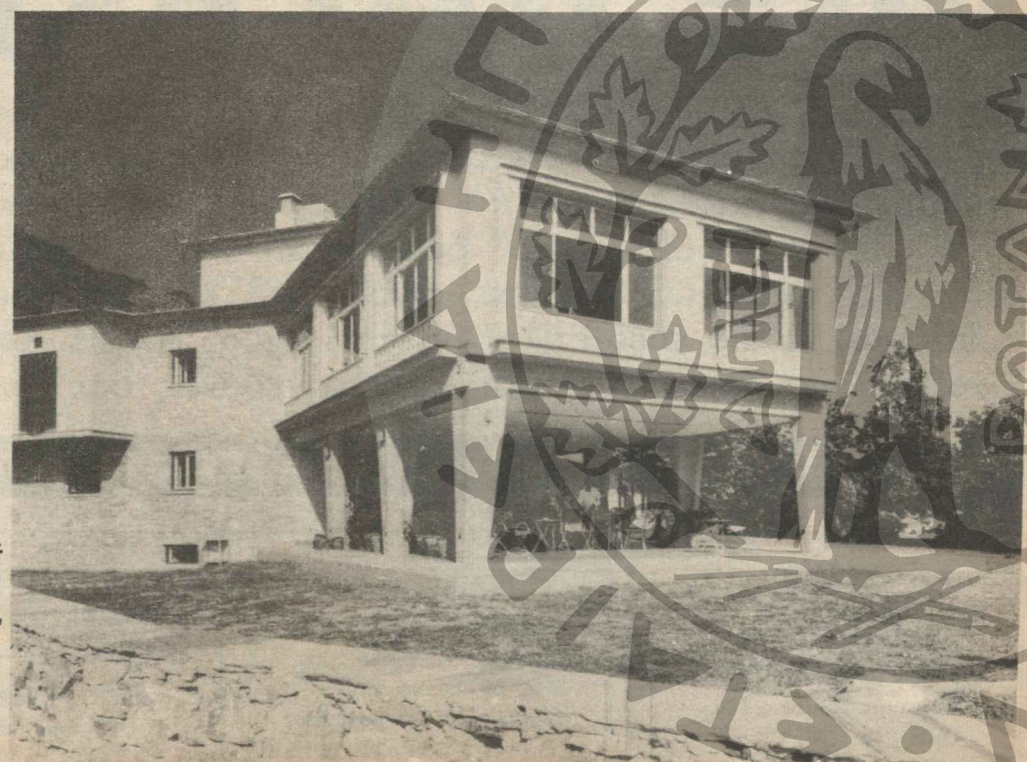
Σούλη Σιδεράκου

(Φωτ. Μ. Χρουσάκη)

Τὰ δαντελωτὰ ἀκρογιάλια τοῦ Πηλίου μετὰ τὰ τραβηγμένα ψαροκάικα ἔχουν μιάν ἁ-
φθαστὴ ὁμορφιά καθὼς τὰ μεγάλα πεῦκα φτάνουν μέχρι τὴν ἀμμουδιά τους.

Τὸ τουριστικὸ ξενοδοχεῖο στὴν Τσαγκαράδα προσφέρει κάθε ἄνεσι στὸν ἐπισκέ-
πτη, μοντέρνο, κομψὸ καὶ πάρα πολὺ ταιριαστὸ στὸ ὠραῖο περιβάλλον του.

(Φωτ. Δ. Χαρισιάνη)

νά υγεία!
νά απόλαυσι!
νά δροσιά!

ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ

Για καθημερινή απόλαυσι και υγεία ή ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ είναι το ιδανικό ποτό για να πίνετε με το φαγητό ή σαν όρεκτικό. Φημίζεται για τις υγιεινές και ξεδιψαστικές της ιδιότητες. Είναι ελαφριά, εξαιρετικά δροσιστική και πλούσια σε βιταμίνες. Περιέχει ελάχιστο οινόπνευμα και 50 ωφέλιμα συστατικά, τα πιο εύεργετικά για την υγεία. Η ΦΙΞ ΛΑΓΚΕΡ είναι μια μοναδική απόλαυσις που συγχρόνως σας ωφελεί.

ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΗ ΧΩΡΙΣ ΧΗΜΙΚΑ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Κλινική: Σόλωνος 116
Τηλ.: 616-478, 616-495

ΜΑΡΙΟΣ
ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ
Στομάχο - εντερολόγος
δόδς Γ' Σεπτεμβρίου 70
Λέχεται επί συνεντεύξει
τηλ. 815-250

ΚΩΝΣΤ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ
Νευρολόγος - ψυχίατρος
Λεωφ. Πανεπιστημίου 46
Τηλ. 614-620

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΙΑ

Συνέχεια από το προηγούμενο

Στά θαλάσσια λουτρά ή χυμώδης της CREME Φυλλίς είναι πολλαπλή. Πριν από το μπάνιο προφυλάσσει την επιδερμίδα από την κακή επίδραση της αλμύρας και το κάψιμο του ήλιου. Πριν από το ηλιολουτρά, όχι μόνον προλαμβάνει τα ήλιακά εγκαύματα, αλλά προσδίδει πολύ σύντομα στο δέρμα το επιθυμητό σοκολατί χρώμα. Είναι δέ ευχάριστος άνεκτη, διότι δεν κλείνει τους πόρους και δεν εμποδίζει τον ιδρώτα. Με την CREME Φυλλίς κάτω από τον πιο καυτερό ήλιο αισθάνεσθε δροσιά.

Έκτός του καλλωπισμού η CREME Φυλλίς θα σας ευεργετική σε σας και στους δικούς σας σε διάφορες άλλες περιπτώσεις. Το σκάσιμο των γυαλιών ή το ξεθύμασμα του ποταμού πάνω στα χείλη θεραπεύεται με λίγη CREME Φυλλίς. Τα βρεφικά συγκαύματα προλαμβάνονται και θεραπεύονται. Ένα εγκαύμα, όπως κι αν είναι ή αιτία του (ήλιος ή σίδερο του σιδερώματος, βραστό νερό ή καυτό λάδι κατά το ηγιόσισμα), αν καλυφθεί άμεσα με ένα στρώμα CREME Φυλλίς, ώστε να απομονωθεί από τον αέρα και μείνει έτσι αρκετά ώρα, θα αποφευχθεί το ροκανισμα: ή δέ ανάκουφισις του πόνου είναι άμεσος. Εάν το παιδί σας έπεσε και γδαρθηκε γόνατό του ή σεις έκοψατε στο χέρι, μετά το δούξενό το οινόπνευμα ή το ιώδιο, βάλτε επάνω CREME Φυλλίς και εφαρμόσατε ένα τενοσπλάστ. Το τσοούξιμο θα σταματήσει και δε έπουλωθή σύντομα ακόμα κι αν έσθε αναγκασμένη να το βρέχετε. Το τακτικό άλειμμα της κοιλιάς με CREME Φυλλίς κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης κάνει το δέρμα ελαστικό και αποφεύγονται τα σκασίματα. Προκειμένου να λούσετε το κεφάλι σας αλείψετε προηγουμένως το πρόσωπό σας με CREME. Θα αποφυγείτε το στέγνωμα και τον έρεθισμό, που φέρνει στην επιδερμίδα ή ασπιρίδα. Αν ο άνδρας σας παραπονήται ότι τα γένια του είναι σκληρά και το ξύρισμα του ερεθίζει το πρόσωπο, δώστε του να βάλει CREME Φυλλίς 2-3 λεπτά πριν από το σασπισμό.

Η CREME Φυλλίς είναι ή μόνη κρέμα που συνιστάται από τους δερματολόγους και γράφεται σε ιατρικές συνταγές. Οι δερματολόγοι, που την έδοκίμασαν σε πάρα πολλές περιπτώσεις έχουν σχηματίσει την πεποίθησι ότι ή CREME Φυλλίς λίσ δεν είναι ένα καλλυντικό της σειράς, αλλά ένα έργο φαρμακευτικό παρασκευάσμα, προϊόν μακροχρόνιας έπιστημονικής έργασιας. Η έκλογή και ο συνδυασμός των συστατικών της έγιναν κατόπιν ειδικών μελετών, ώστε να είναι βέλους ή εύεργετική της επιδράσεως σε κάθε είδους επιδερμίδα.

Συνεχίζεται στο έπόμενο (Άνακοινωσις)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΑ ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ ΚΟΙΤΕΛΛΑ

3. Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ ΣΟΥ

Άγαπητή μου Άλίκη,

Πέρα το γράμμα σου. Σ' ευχαριστώ για τα καλά και τόσο κολακευτικά, για μένα, λόγια σου. Νομίζω όμως πως έχουν αρκετά υπερβολική στις εκφράσεις σου. Σαν οικογενειακός γιατρός σας από τη μία μεριά και σύγχρονος έπιστημον από την άλλη, ένιωσα την ανάγκη να σου πω λίγα πράγματα, ώστε να στεριάσεις μια σχετική οικογενειακή και ατομική ευτυχία.

Άνερα τη λέξη «σχετική ευτυχία» γιατί σε τούτο τον κόσμο τίποτε το άπλοτο δεν υπάρχει. Γιατί; Μά είναι πολύ απλό. Διότι μέσα στον άνθρωπο —και ο' όλα τα ζώα— υπάρχει έκείνη ή τεράστια, ή άκατανίκητη δύναμις που ονομάζεται εξέλιξη. Αυτή είναι έκείνη που δεν αφήνει κανένα να μείνει ευχαριστημένος, για μακρό χρονικό διάστημα, από μια κατάσταση.

Τούτη λοιπόν ή «σχετική ευτυχία» μπορείς θαυμάσια να την κερδίσεις και μέλιστα με μικρή προσπάθεια, γιατί είναι το πιο φτηνό, το πιο πολυσύγματο πράγμα στον κόσμο. «Ω! μ'ην ανοίγης τα ώρατα σου μάτια από κατάληξη. Έτσι είναι. Σου μάθανε —οι άνθρωποι γύρω σου ή τα διδλία που διάβασε— ότι ή ευτυχία είναι μια χίμαιρα. Άνόητες σκέψεις και ιδέες ανοήτων ανθρώπων. Η ευτυχία... ευτυχώς βρίσκεται παντού και είναι πάμφθηνη.

Βασική προϋπόθεσις όμως της αποκτήσεως τούτης της σχετικής ευτυχίας είναι, όπως ήδη σου έξηγησα, ή σαρής γνώσις του ίδιου του έαυτού σου. Και μια που έρευνήσαμε μαζί ένα σπουδαίο τμήμα του οργανισμού σου, έκείνο ακριβώς που σε κάνει να διαφέρεις από το αντίθετο φύλο, άς ανεδούμε λίγο προς τα πάνω κι' άς ανοίξουμε τη μικρή πορτίτσα που βγάξει στα ιδιαίτερα διαμερίσματα της ψυχής σου, να δούμε τί υπάρχει μέσα.

Όπως ήδη είπαμε, ο γυναικείος οργανισμός —ή μάλλον για να κυριολεκτήσουμε το γυναικείο σώμα— έχει δυο βασικά μειονεκτήματα απέναντι του άνδρα: την έμμηνο ροή, για την οποία ήδη μιλήσαμε, και την έγκυμοσύνη, με την οποία ή' άσοληθούμε ιδιαίτερα ο' ένα άλλο κεφάλαιο.

Όκτω περίπου ημέρες τον κάθε μήνα ή κοπέλλα βρίσκεται σε κάπως στενότητα ήτοι, ή οποία εμποδίζει αρκετά τις έλευθερες κινήσεις και την άνετη συμπεριφορά προς το περιβάλλον της. Ένα χρόνο —έγκυμοσύνη, τοκετός, λοχεία, ανάληψη δυνάμεων, ειδική κόυρα— είναι υποχρεωμένη να ζή κάτω από ειδικές συνθήκες, που κάθε άλλο παρά στην ανάπτυξη της σωματικής ρώμης συντελούν. Άλλως ή—8 μήνες ή και ένα χρόνο πολλές φορές, πρέπει να προστείη κατά ένα ειδικό τρόπο τον έαυτό της, ώστε να έχει πολύ ήλα και καλής ποιότητος για το θηλασμό του παιδιού της. Έπει πλέον οι κοινωνικές συνθήκες το επιβάλλουν, είτε εργάζεται σε προσδοφόρο έπάγγελμα, είτε όχι, να ασχολείται με το νοικοκυριό του σπιτιού και την ανατροφή των παιδιών. «Ω! αυτά, καθώς καταλαβαίνεις, παρ' όλον ότι αποδεικνύουν την τελειότητα και την άντοχή του γυναικείου οργανισμού, δεν παύουν όμως ν' αποτελούν πρόσθετα βάρα και σοβαρά μειονεκτήματα, στη δυναμική ανανέτηρή με τον άνδρα. Αιτός πάλι —άλλο που δεν ήθελε— έμμεταλλεύθηκε τούτη τη βιολογική διαφορά, για να πείσι τη σύντροφό του, είτε με τα λόγια, είτε με την επιβολή της μυσικής δυνάμεως, ότι είναι πλάσμα... άδικημένο από τη φύσι.

Όλα τα παραπάνω μ'ην τα νομίζεις ένα απλό σχήμα λόγου. Είναι ή πραγματικότητα. Ζούμε σε μια εξαιρετική περίοδο, κατά την οποία ή παλιά άρτη-ροκρατική κοινωνική σύνθεσι, παραχωρεί —αναγκαστικά θέβαιμα— τη θέση της στις καινούργιες, φωτεινές και δημιουργικές ιδέες, που έχουν τον εξαίρετο προση να είναι βγαλμένες από το έπιστημονικό έργαστήρι. Γι' αυτό το λόγο, ή' άκουσ συχνά τους παλιούς να... καταριούνται την πρόοδο, που χάλασε τον κόσμο! Συμβαίνει δε αυτό το νόστιμο: Σ'το ανάθεμα αυτό πρωτοστατούν οι... ήλικιωμένες γυναίκες! Τό πράγμα έχει φυσικά την εξήγησή του: οι άνδρες αναβατηρίζουν την εξέλιξη, γιατί βλέπουν ότι τους φεύγει ή έξουσία από τα χέρια και οι ήλικιωμένες κυρίες διότι δεν θέλουν να παραδεχθούν ότι ζουν μέχρι σήμερα μέσα σε μια πνευματική ομίχλη.

Θε διαρωτάσι τώρα γιατί σου τα αναπτύσσω τόσο λεπτομερώς όλ' αυτά. Γιατί εδώ ακριβώς είναι ή αιτία της γυναικείας ψυχολογίας. Από δω και πολλές χιλιετίδες, ή γυναίκα βρέθηκε στην ανάγκη να παίζει ένα έντελώς διαπεραμένο ή μάλλον άσημαντο ρόλο, στην κοινωνική ζωή των ανθρώπων, παρηγορημένη από τους αυστηρούς νόμους της ανδρικής δικτατορίας. Τό ένστικτο όμως της αυτοσυντηρήσεως και ή μητρότητα, την ανάγκασαν ν' αξιοποιήσει και να ισχυροποιήσει πολλές κρυφές ψυχικές δυνάμεις, για τις οποίες το άρσενικό άδιαφύργος τελείως. Έτσι ή ιδιόμορφη γυναικεία ψυχολογία κλείνει μέσα της μιαν έυστροφη κι' εδλική επιδίωξη: μιάν αίσθηματική ελαστικότητα, που επηρεάζεται άμεσα από το νεταλικό φυσικό νευρικό σύστημα, και μια παρομοιωή ύπομνη άνακατεμένη με μεγάλη δόσι μνήμη. Η γυναίκα σκέπτεται με... την καρδιά της, έχει έναν ιδιότυπο αόθορητισμό και συνηθίζεται να κρυφίνους —ήλαζή έχει την πολύτιμη ικανότητα να κρύβη

ΔΑΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΤΖΑΡΟΥ
Ιατρού - γυναικολόγου

τις σκέψεις της. Έμφανίζεται σά δειλή —δπου τη συμφέρει και όπως της άρέσει— πικάντικη και... παράλογη, μ' έναν παραλογισμό όμως, για τον όποιον δεν υπάρχουν ίκανά επιχειρήματα να τον ανατρέψης.

Άγαπητή μου Άλίκη, εδώ ακριβώς βρίσκεται ένα από τα μυστικά της ευτυχίας σου. Η ποικιλόμορφη ψυχολογία σου, είναι ένα καλοακονισμένο μαχαίρι στα χέρια σου. Από σένα εξαρτάται αν μ' αυτό θα προασπίζης ή θα πληγώνης θανάσιμα τη συζυγική ή οικογενειακή σου ευτυχία. Σχεδόν όλες οι γυναίκες, προσπαθούν να κατακτήσουν τον άνδρα, άξιοποιώντας και... επίδεικνύοντας το μεγαλύτερο τμήμα των θελητήτων τους που απευθύνονται στο σεξουαλικό ένστικτο του άνδρος. Έ! λοιπόν εδώ βρίσκεται το μεγάλο σφάλμα της συντριπτικής πλειοψηφίας των δημοφώνων σου. Σεχνούν ότι ή σαρική άπόλαυσι διαρκεί ελάχιστο χρονικό διάστημα, έν συγκρίσει με το υπόλοιπο είκοσιτετράωρο, κατά τη διάρκεια του οποίου το άρσενικό έλευθερωμένο από τα δεσμά της γενετικής ανάγκης, έχει όλο τον καιρό για να σκεφθή με άνεσι τα ελαττώματα της έρωτικής σύντροφου του. Τότερα κάποτε, ή σάρκα χορταίνεται, κουράζεται. Τί άπομένει τότε; Τίποτε, θά μου άπαντήσεις. Αάθος! Κάτι χειρότερο από τό τίποτε, γιατί σαρική έπαφή που δεν έχει σαν όρμητήριο την πλήρη ψυχική σύμπνοια, προκαλεί πάντα ένα ψυχικό τραύμα στη γυναίκα και μια περιφρόνησι ή και άηδία στον άνδρα.

Νά λοιπόν τί τετράστιμα σημασία έχει ή διερευνήσι του ψυχικού κόσμου της κοπέλλας. Θά σε βοηθήσι ή μάλλον θά σε κάνη άξια, να πλησιάσης ψυχικά και να δημιουργήσις μια πλήρη και άρρηκτη ψυχική έπαφή με τον μέλλοντα σύζυγό σου. Τότε, αν αυτός δεν είναι άνάποδος —ευτυχώς λίγοι υπάρχουν τέτοιοι— ή' άναπτυχθή μεταξύ σας ένας άλληλοσεβασμός, μια άλληλοσεκτίμησι. Και όταν περάσι το έρωτικό μεθος και σκορπισθή ή χρυσόκοννη, με την οποία ο έρωτας ραντίζει όλο το περιβάλλον, ώστε τα πάντα να φαίνονται ώρατα και εύκολα, τότε θά θρονιασθή ένα άλλο αίσθημα πιο γλυκό: ή στοργή.

Κατά τη διάρκεια της ζωής σου θά βρεθής στη δύσκολη θέσι να πής μερικά θλιβερά πράγματα στο σύντροφό σου. Η έυστροφη διπλωματία σου θά σε βοηθήσι να βρής τον πιο άνώδυνο τρόπο. Η θαυμαστή γυναικεία ύπομνη θά δράσι άνασταλτικά πάνω στον αόθορητισμό σου και θά σε διευκολύνη πολύ, να περιμένης την κατάλληλη στιγμή για να του σεβίρης το δυσάρεστο. Τό πικάντικο ύφος σου θά δημιουργήσι μια μάλλον ευχάριστη ατμόσφαιρα μέσα στην οποία ή θλιβερή είδησι θά πέσι... στα μαλακά. Την τόσο... ύμνηθείσα γυναικεία επιπολατικότητα, μπορείς θαυμάσια να την αξιοποιήσις και να τη χρησιμοποιήσις προς όφελος της ευτυχίας σου. Με την έπιστασιακή αυτή επιπολαότητα θά δώσις την έντύπωσι στον σύντρόφό σου ότι έσένα δεν σε πλήγωσε καθόλου ή θλιβερή αυτή είδησι κι' έπομένως αυτός άς μ'ην άνησυχή.

Όπως θά κατάλαβες, έπιστρατεύοντας όλα τα ψυχικά σου χαρίσματα και αξιοποιώντας τα ελαττώματα, θά δώσις την έντύπωσι από τώρα στον σύντρόφό σου, ότι αυτός διοικεί, ενώ ουσιαστικά σου κυβερνά.

Καθώς είδες, φάλλαμε τόν... εξάφαιμο έναντιον του άνδρος. Το καημένο όμως ούτε κακός είναι, ούτε... καταδρομίζει τις γυναίκες. Είναι το πιο πειθήνιο «θηρίκι» της πλάσεως, άρκει να μ'ην το πληγώνης τον έγωισμό του. Γιατί διαθέτει απ' αυτόν μεγάλο άπόθεμα. Σ' ένα δεσμό, όπως είναι ο άρραβώνας, ο έγωισμός κάνει άμεσα την εμφάνισή του. Καθένας από... τους «συμβαλλομένους» ζητά από τον άλλον την άπόλυτη άποκλειστικότητα και για να πείσθαι σε κάθε στιγμή περί της πλήρους ειλικρίνειας και ύποταγής «εις τας βούλας» του τον ανάγκάζει να κάνη ήλιστα δυο γυμνάσματα και τον υποβάλλει σ' ένα σωρό περτορισμούς, που έχουν έναν σκοπό: να εξουδετερώσουν την προσωπικότητά του.

Εδώ —πως σου έξηγησα— διαθέτεις μια ποικιλόμορφη ψυχολογία εις την όποιαν υπάρχει ή... κανονική ποσότης έγωισμού. Ο σύντροφός σου —τό είπαμε— διαθέτει μεγάλο άπόθεμα απ' αυτόν. Θά παραδεχτής λοιπόν ότι ή δική του προσωπικότητα επιπλέει και καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της κοινής σας ζωής. Πρόσεξε όμως —να το καλοακονισμένο μαχαίρι— θά τον πείσις πως έρεσις καλά τί είναι, τί ζητάς, πως σκέπτεται και πρό παντός για τί σκέπτεται έτσι, αλλά αναγνωρίζεις αυτόν ως πρώτον μεταξύ ίσων. Όταν ο μνηστήρας σου πεισθή για όλ' αυτά, έ! τότε ήδη δημιουργήθηκε ο άλληλοσεβασμός, ή άλληλοσεκτίμησι και να είσαι βέβαιη ότι μετά τον σαρικό έρωτα θά «ένθρονισθή» μεταξύ σας ή στοργή.

Εδώ δεν κάναμε λόγο για μόρφωσι. Είναι έπίκτητο προσόν που παίζει κι' αυτό μεγάλο ρόλο στην ευτυχία σας. Θ' ασχοληθούμε όμως μ' αυτό στο προσεχές γράμμα.

Μ' άγάπη
Ο Γιατρός σου

A black and white photograph capturing a lively outdoor dance scene. In the foreground, a man wearing a light-colored short-sleeved shirt and dark trousers is seen from the back, dancing with a woman. The woman is wearing a large, voluminous, tiered skirt with a dark polka-dot pattern over a light-colored underlayer, and a light-colored top. They are holding hands and moving in a circular pattern. In the background, several other people are visible, some also appearing to be part of the dance. A man in a light shirt and a wide-brimmed hat is seen from the side, and another man in a light shirt is in the center background. The setting is outdoors, with a building featuring a balcony and a railing visible in the background. The overall atmosphere is festive and social.

Στὴν πορεία πρὸς τὸ Ρόδιο κυριαρχεῖ ἡ μουσικὴ καὶ τὸ τραγούδι. Γύρω ἀπὸ τὰ ἀμάξια περπατοῦν μουσικοί, ποὺ συνοδεύουν τὶς περίφημες μελωδίες μὲ τὰ φλάουτα καὶ τὰ τύμπανα.

Ἐνα ταξίδι προσκυνήματος στην Παναγία τοῦ Ρόδου ποὺ μοιάζει περισσότερο μὲ παμπάλαιο εἰδωλολατρικὸ ἔθιμο

Μπρέσες στην 'Αφρική εδώ και εκατόν πενήντα χρόνια ή τ' αμάξια των πρώτων αμερικανικών δυτικών πολιτειών. Φάρ Ουέστ - τον περασμένο αιώνα. Έχει νείες την εντύπωση ότι έχει μπροστά του χαλκογραφία του παλαιού καιρού που βλέπει την ατέλειωτη αυτή σειρά των σιτ' αμάξια να προχωρούν. Το άργυρο των βωδίων, τα τραντάγματα των διακοι κούρτινες που ανεμίζουν στον διασημένο. πού και πού κανένα μουγκάνισμα

Τότε πηδοῦν ἀπ' τ' ἀμάξια οἱ κοπέλλες μέ
τις πολύχρωμες τοπικές ἐνδυμασίες τους, πού

Κάθε χωριό, κάθε κοινότητα έχει
τὸ δικό του σπίτι, ποὺ μένει ἄδειο
ὅλο τὸ χρόνο. Φυσικὰ δὲν χωρᾶνε
ὅλοι νὰ κοιμηθοῦν, ἀλλὰ ἐπὶ δύο
ἡμερόνυχτα ὅλοι διασκεδάζουν.
Κανείς δὲν κάνει λόγο γιὰ ὕπνο.

Μέσα στα άνθοστολισμένα άμά-
ξια μεταφέρεται όλόκληρη ή οί-
κογένεια, τα κρεβάτια, τρώφι-
μα και άπαραιτήτως τὸ κρασί,
που δροσίζει πολύ έπειτα ά-
πό τή μεγάλη κάψα τής ήμέρας.

Κάθε χωριό, κάθε κοινότητα έχει στο Ρόθιο το δικό της σπίτι. Στην είσοδο κάθε οικισμού υπάρχει το όνομα της ιδιοκτητήρας κοινότητας. Τα σπίτια μένουν άδεια όλο το χρόνο. Το καθενα αποτελείται από μία τερά-

“Όταν μετά δυο μέρες οι φάλαγγες των ἀμαξίων και των επίπλων ἀφίνουν πάλι το χωριό αυτό, το Ρόθιο, πού για σαράντα ό- κτω ώρες γίνεται αληθινή πρωτεύουσα της Άνδaluσίας, ξανασηθίζεται στη μοναξιά του. Μόνο δυο- τρεις θουσκοί κι’ ένας παπάς μένουν πίσω παρακολουθώντας τα τελευταία άμάρτια μέ τους ταξιδιώτες πού φεύνουν. Θα περάσουν τριακόσιες- εξήντα τρεις ήμέρες, πρίν το Ρόθιο ξαναζητηνηση και πάλι για τη σύνομη και τόσο έντονη και συγχρόνως πρωτότυπη ζωή του.

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Από την άνοιξη και όλο το καλοκαίρι η φύση παίρνει χίλια χρώματα και μια δίαιτα χρωμάτων μας κυριεύει όλες, από τα χρωματιστά φρούτα, τα μαγιά, τις όμορφες, ως τ' αυτοκίνητα και τα έπιπλα του κήπου. Γενικότερα όμως τα χρώματα παίζουν σπουδαιότατο ρόλο σ' όλες τις εκδηλώσεις της ζωής μας. 'Η πρόοδος στις βαφές των νάυλων μας έδωσε τα τελευταία χρόνια άπειρα αριθμό πολυχρώμα φρούτα και υφάσματα. Τα δωμάτια του λουτρού, αφήνοντας πια το ασκητικό λευκό χρώμα, υιοθετούν όλο και περισσότερο τα χρώματα, χρωματίζουμε τώρα πιο πρόθυμα το έσωτερο ένος τοίχου με χτυπητό κόκκινο ή κίτρινο χρώμα. Τα τηλέφωνα, οι γραφομηχανές, οι πεσέτες του μπάνιου, τα γυαλιά, τα είδη κεραμικής, τα κραγιόν των χειλιών, οι βαφές των νυχιών, οι κάλτσες, τα παπούτσια, τα μαλλιά είναι τώρα πολυχρώμα. Στην ανθοκομία σημειώθηκε επανάσταση με τις βαφές των λουλουδιών, ιδιαίτερα των γαρύφαλων, χάρις στην όποια κάποιο αμερικάνικο εργαστήριο πετυχαίνει πιο βαθιά χρώματα, παράξενους νεωτερισμούς, όπως το μαύρο ή το τριχρόμο γαρύφαλο. 'Η βαφή των λουλουδιών, που είναι ένας παράξενος τρόπος δελτιώσεως της φύσεως, κατορθώνει επίσης να παρατείνει τη φυσιολογική ζωή του κομμένου φυτού που είναι έξω ως δώδεκα ημέρες χωρίς εικόσι, ακόμα και τριαντασέξ ημέρες! Και κάτι παραπάνω μάλιστα: στην Καλιφόρνια βρίσκουν το χορτάρι και το γκαζόν, έτσι που ακόμα και το χειμώνα να μένουν πράσινα για μια περίοδο δυο έως όχτώ εβδομάδων.

Τα έργοστάσια Ντιπλόν, στη Νέα 'Ιερσέη, που ασχολήθηκαν στις έρευνες των βαφών, έφωξαν τελευταία το σύνθημα: πουλάτε χρώματα. Οι υπάλληλοί του φορούν μπλέ πουκάμισα τη Δευτέρα, ροζ την Παρασκευή και έχουν καθιερώσει διαφορετικό χρώμα για κάθε ημέρα. Τα άσπρα πουκάμισα δεν είναι ανεκτή παρά στην περίπτωση γάμου ή θανάτου. Την ημέρα του έορτασμού της εκατονταετηρίδας, τον Σεπτέμβριο 1956, από το θάνατο του 'Αγγλου Χέου Πέρκιν, έφευγαν της βαφικής, φόρεσαν μόνι πουκάμισα, γιατί το μόνι ήταν το πρώτο συνθετικό χρώμα που έφευγεθηκε το 1856.

Έτσι τα χρώματα κυριαρχούν στο σύμπαν μας. Όμως σε τι όφελεια ή ζητεια που άσχοιεν σ' όλα τα ζωντανά πλάσματα; Ασφαλώς, στο ότι στη φύση το χρώμα είναι το ίδιο το σύμβολο της ζωής. Το πράσινο είναι το κύριο χρώμα του φυτικού κόσμου: δένδρα, χλόη, φύκια. Ένώ το κόκκινο του αίματος το κύριο χρώμα του ζωικού κόσμου. Κι' άλλωστε, από χημική άποψη, η χλωροφύλλη κι' η αιμοσφαιρίνη είναι πολύ στενοί συγγενείς, περιέχουν τα ίδια στοιχεία. Τα πράσινα φυτά δρουν στην ίδια τη βάση της ζωής. Το περίφημο, έντονο, θαύμα της φωτοσύνθεσης, δεν είναι το μόνο προϊόν της χλωροφύλλης. Κατά τη γνώμη των νεωτέρων επιστημόνων όφειλεται κατά ένα μέρος σε ώριμες κόκκινες και πορτοκαλί χρωστικές ουσίες, τα καροτινοειδή, σε ώριμα βακτηρίδια μόνι χρωστικής ουσίας και σε μερικά κόκκινα φύκια.

Από τόν φυτικό στον ζωικό κόσμο τα χρώματα μεταμορφώνονται, πολλαπλασιάζονται, αλλά μένουν πάντοτε το σύμβολο της ζωής. Όταν τα ζώα τρώνε καρτό ή στάρι, τα καροτινοειδή μεταμορφώνονται σε βιταμίνες Α, που χρωματίζουν με την επένεργιά τους τον αμυβιλοπρωτεϊνικό χιτώνα των μυτιού τους και τους επιτρέπουν να βλέπουν μέσα στο σκοτάδι. Όταν η αιμοσφαιρίνη του αίματος κυκλοφορεί μέσα στο αίμα των ψαριών, των ερπετών, των θηριδιών, των πουλιών και των θηλαστικών άποροφα το δέυνόνο και περνάει έτσι από το πορφυρό στο ζωρό κόκκινο, πράγμα που εξηγεί γιατί το αίμα των φλεβών είναι σκούρο, ενώ των αρτηριών είναι ζωρό κόκκινο. 'Ο κάδουρας όμως, ο άστακος, το χταπόδι κι' ο σαλιγκαρος έχουν το αίμα μπλέ, γιατί στη θέση της αιμοσφαιρίνης το αίμα τους περιέχει αιμοκυανίνη με βάση το χαλκό. 'Ωρισμένα πάλι θαλασσινά σκουλήκια έχουν μια χρωστική του αίματος παρόμοια, που, ανάλογα με το πάχος των

άγγειών, φαίνεται στο μικροσκόπιο άλλοτε πράσινη και άλλοτε κόκκινη! Έτσι, ο κόσμος των φυτών κι' ο κόσμος των ζώων κάνει εκ διαμέτρου αντίθετη χρήση του κυρίου χρώματος: Τα φυτά απλώνουν στον κόσμο το πράσινο τους, έχουν, να πούμε, την καρδιά στο χέρι, ενώ τα ζώα κρύβουν μέσα τους το ζωτικό κόκκινο χρώμα τους.

Το παιχνίδι αυτό των χρωμάτων είναι περίπλοκο: τα ζώα κατασκευάζουν μόνο τους μερικές χρωστικές, όπως τα καροτινοειδή, αλλά αντλούν την πρώτη ύλη από τα φυτά. Έτσι, η πέστορφα αποκτά τις κόκκινες κηλίδες τρώγοντας γαρίδες κι' οι γαρίδες τρώγοντας θαλάσσια φυτά. Οι ροζ φουκιοπτερίνοι παύουν να είναι ροζ αν στερεθθούν τις γαρίδες για ένα διάστημα. Τρώχουν όμως και δυο άλλοι τρόποι δημιουργίας χρωμάτων στη φύση: η διάθλαση του φωτός και ο ιριδισμός.

Έδώ και πάνω από έναν αιώνα, ο φυσιοδίφης Τζόν Τίντωλ απέδειξε ότι ο οφθαλμός ήταν μπλέ γιατί τα λεπτά ατμοσφαιρικά μόρια λείποντας στη γη συγκρατούσαν περισσότερες θραειές παρά μαζορές ήλικες ακτίνες. Τα γαλάνα μάτια είναι γαλάνα εξ αιτίας του ίδιου φαινομένου, γιατί δεν περιέχουν μπλέ χρωστική. Μερικά μπλέ ή πράσινα πτερά ζώων είναι έτσι χρωματισμένα, αλλά αν εκτεθούν σε τεχνητό φως φαίνονται άχρωμα. 'Ο ιριδισμός είναι το φαινόμενο που παρατηρούμε σε μια σαπουνόφουσκα ή μια σταγόνα λάδι που επιπλέει στο νερό: ατρία αυτού είναι η συμβολή των κινήτων του φωτός που αντανακλάται στις δύο επιφάνειες. 'Ο ιριδισμός των χρωμάτων εκδηλώνεται στα πτερά των παγωνιών, τα πτερά που έχουν οι πεταλούδες, οι μυίγες, οι σκόροι κι' οι σκαρδαβίαι, καθώς και στο μάγαρο των χοιριδιών που τροποποιείται ανάλογα με τη γωνία που προσπίπτει το φως. Το πτερό της πεταλούδας σχηματίζεται από πολλά λεπτά στρώματα που είναι το ένα επάνω στο άλλο. Αν χύσουμε μια σταγόνα αλβέρτα στο πτερό μιας πεταλούδας, τα διαστήματα που υπάρχουν ανάμεσα στα στρώματα αυτά των πτερών φράζονται κι' οι θανμάσιες κηλίδες των χρωμάτων εξαφανίζονται. Όταν ο αλβέρτα εξατμισθεί, εξαφανίζονται και πάλι. Άλλα πάλι ζώα εκκρίνουν μόνο τους τις χρωστικές τους ουσίες, χωρίς, χωρίς, στις εκκρίσεις της χολής τους: τα έντομα είναι πράσινα επειδή ανακτανούν το κίτρινο καροτινοειδές της φυτικής τροφής τους με το μπλέ της χολής τους.

Γιατί υπάρχουν τόσα χρώματα στο ζωικό βασίλειο; Για δυο κυρίως λόγους: είναι για προστασία και για κινήσεις. Όταν πρόκειται γι' απομνημονικά χρώματα, όπως τα πράσινα και τα καφετιά ή αντίθετα, όταν πρόκειται για ζωηρά χρώματα, για σεξουαλική πρόκληση. Προάγματι, για ν' άρεση στη θηλυκή το παγώνι ανασηκώνει την πολύχρωμη ουρά του. Οι κόκκινες γούστες, οι κίτρινοι ή πορτοκαλί σάκκοι άερα, τα χρυσά περιλαίμια, τα πολυχρώμα ράμφη αναγγέλλουν τον άρρενα σ' όλη του τη λαμπρότητα.

Ήταν φυσικό, στο πέραςμα των αιώνων, ο άνθρωπος να θελήσει να εκμεταλλευθεί και να προσθήσει τη διαδρασία αυτή των χρωστικών ουσιών για να στείλει τη ζωή του, να της δώσει την όμορφη ενός θεάματος, να παίξει με τις ψυμα. Οι πρώτες βαφές θα ήταν ασφαλώς τυχαίες: κηλίδες από γύψο, από φλοιούς, από χλωροφύλλη. Σιγά-σιγά, οι πρωτόγονοι λαοί έμαθαν να βαφούν τα ρούχα τους από φυτά και θρασμένες ούρες. Τότε, οι πηγές χρωμάτων έγιναν πιο ποικίλες κι' οι συνικές βαφές έδωσαν τη θέση τους στις χημικές, ως τα θαμματα της συγχρόνου επιστήμης, που είναι τώρα σε θέση να χρωματίζουν με υπερδιόσεις ακτίνες τα σπόρια και τις αντιδράσεις τους ή ακόμα καλύτερα, να διατίς πάρα πολύ λεπτές αποχρώσεις μερικών βαφών.

Γιατί ο κόσμος των χρωμάτων είναι άπειρος: έχουν αναγνωρισθεί είκοσι εκατομμύρια διαφορετικά χρώματα, αλλά το ανθρώπινο μάτι έ-

να περιορισμένο. 'Ακόμα και έμπειρογνώμοι, ειδικά εκπαιδευμένοι μπορούν να διαφανούν στις διαφορές ενός χρώματος. Σ' ένα πείραμα που έγινε από το 'Αμερικανικό Γραφείο Μέτρων και Σταθμών παρατηρήθηκε ότι 19 έμπειρογνώμονες των χρωμάτων, ταξινομώντας διαφορικές ποικιλίες χρωματιστών κεραμιδιών γελάσαν να ίδιο, όπως και 15 άλλοι που δεν ήταν ειδικισμένοι. Νέες θεωρίες που διατυπώθηκαν για τα χρώματα φαίνεται ν' αποδεικνύουν ότι η ταξινόμηση των χρωμάτων από το μάτι είναι πολύ πιο περίπλοκη απ' όσο πίστευε ο Νεύτων, όταν άνακλυπτε στο πείραμα του τα έπτά χρώματα του φάσματος: κόκκινο, πορτοκαλί, κίτρινο, πράσινο, μπλέ, βαθύ, μπλε άνοιχτό και ιώδες, που πίστευε επίσης ότι κάθε σύνθετο χρώμα ήταν μείγμα των βασικών χρωμάτων. Και φυσικά επειδή το μάτι είναι αδύνατο να ξεχωρίσει την άπειρά των χρωμάτων, θα έπρεπε να έπινοηθεί μια συσκευή να τα ξεχωρίσει, ένα είδος φασματοσκοπίου, που με ένα ηλεκτρονικό μάτι θα μπορούσε να ταξινομήσει έναν αριθμό χρωμάτων, άδικοι στην ανιχνισμένο μάτι. Ένας ειδικός της εταιρίας 'Εντμαν Κόντακ μπόρεσε ήδη να πετύχει, έχοντας από 22 βασικά χρώματα, ένα σύνολο 27.000 δυνατών συνδυασμών χρωμάτων, που θα προσέγγιζε ανεκτίμητες υπηρεσίες στους διασπαστές στους καλλιτέχνες και στις νοικοκυρές όταν έλουν να διαλέξουν τους χρωματισμούς για το έσωτεροικό του σπιτιού, για τις κομήτιες, τα έφασματα κλπ.

Όπως ξέροουμε όλες, μπορούμε να συνδυάσουμε τα χρώματα πετυχαίνοντας ένα τρίτο (π.χ. συνδυάζοντας το μπλέ με το πορτοκαλί ή το κίτρινο με το μπλε) ώστε έχουμε ένα συμπληρωμα ή μια ανάλογα χρωμάτων (μπλέ, πράσινο, κίτρινο ή κόκκινο, πορτοκαλί, κίτρινο) ή μια κλίμακα μονοχρωματική, όπου δηλαδή δρουνονται συνενωμένες όλες οι αποχρώσεις ενός μονάχα χρώματος. Κάθε χρώμα προσομοιάζεται ανάλογα με τη βαφή του, αλλά και ανάλογα με την αξία του: δηλαδή το βαθμό του φωτός και της σκιάς που περιέχει. Έτσι, το κόκκινο ανακατασκευάμε με το άσπρο γίνεται ροζ, ανακατασκευάμε με το μαύρο γίνεται καστανό. Χρωματίζεται επίσης από την έντασή του: το κίτρινο, επειδή είναι καθαρό είναι πιο έντονο από το ροζ, έστω κι' αν τα δυο είναι της ίδιας έντασης, αντανακλών δηλαδή το ίδιο φως.

Το κόκκινο σφαιμάται για διεγερτικό χρώμα, εύθυμο, χτυπητό. Ταυιάζει θανμάσια στις ξανθές. Σε συνδυασμό με το πράσινο, το κίτρινο είναι αναπαυτικό, δίνει την αίσθηση άνεσης. Ένα δωμάτιο με πράσινους τοίχους, αλλά με το χαλί του είναι κόκκινο, είναι ιδεώδες για την ύπνο. 'Ανάλογα μ' αυτά τα χρώματα είναι το μπλέ και το βιολετί, που είναι δροσιστικά.

Το μπλέ είναι χρώμα γαλήνιο, αίσθηματικό και ταιριάζει θανμάσια στην κοίνα. 'Ανάλογα τα χρώματα είναι ή λεβάντα, πολύ ρομαντική, το πράσινο και το λιλά, γοητευτικά και ζεστά χρώματα. Οι διάφορες παραλλαγές του μπλέ ταιριάζουν ωραία στις μεταλλικές άπλκες. Μ' ένα μπλέ φρέμα ταιριάζει το κοράλι και το σμαράγδι.

Όσο για το κίτρινο, σε χρώμα λεμονιά, λίκον, δοντύρον, ναρκίσσον ή νεραγκούλας, ταιριάζει στα μικρά κορτσάκια και στις γυναικείες ύψηλές αναστημάτων. Το συμπλήρωμα του κίτρινου είναι το βιολετί που το κάνει πιο άπλογο. Τα ανάλογα του είναι το μπλέ, το πορτοκαλί, το τερακότα. Πηγαίνει πολύ καλά στα έπιπλα του αγγλικού ξύλου. Στη μονοχρωματική κλίμακα, το κίτρινο συνδυάζεται με το χρυσό, το χαλκό, το κόκκινο της μουστάδας. Το λευκό το άπλογο πολύ. Μ' ένα κίτρινο φρέμα, τα κομμάτια άμεινστο παλίων μια ωραία ανάγλυφη έμφανση, αλλά πληνώνουν επίσης και το τοπάζ και το ζαφείρι.

Τα χρώματα είναι ή χαρά της ζωής μας. Αποτελούν το μυστήριο των διαθέσεων μας και της χαράς μας. Δεν έχετε παρά να ορίσετε μια ματιά στα πολυχρώμα λουλούδια σας...

Ποιές είναι οι ανάγκες του οργανισμού σε βιταμίνες; Οι Διαιτολόγοι έχουν καθορίσει, τι ποσότητα Βιταμινών χρειάζομαστε καθημερινώς

Τα παιδιά έχουν απόλυτη ανάγκη βιταμίνης C για να δυναμώσουν τα όστα και τα δόντια τους. 'Η βιταμίνη C είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη τους.

Δόσις: 1 μεγάλο ποτήρι «Χρυσό Πορτοκάλι» πριν από το πρωινό. Ένδεχομένως 1 ποτήρι κατά το μεσημερινό γεύμα.

Οι έφηβοι καταναλίσκουν πολλές βιταμίνες. 'Η βιταμίνη C τους είναι απόλυτως αναγκαία.

Δόσις: 1-3 ποτήρια «Χρυσό Πορτοκάλι» ημερησίως.

Οι μέλλουσες μητέρες χρειάζονται διπλάσιαν ποσότητα βιταμίνης C. Άλλα και κατά την περίοδο του θηλασμού, διότι η μητέρα μεταδίδει εις το νήπιον βιταμίνη C.

Δόσις: 2-4 ποτήρια «Χρυσό Πορτοκάλι» ημερησίως.

Άγοράστε σήμερα μία φιάλη ΧΡΥΣΟ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ για να πινετε με τους δικούς σας στο σπίτι. Στά κέντρα, στα ζαχαροπλαστεία, παντού έπιμενετε να σας σερβίρουν μπλέ ή κόκκινη Πορτοκαλάδα Φιξ, που έχετε πως είναι άγνη, καθαρή και έγγυημένη, χωρίς χημικά συντηρητικά.

"ΥΓΕΙΑ, ΝΙΑΤΑ, ΟΜΟΡΦΙΑ ΜΕ 80 ΛΕΠΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ"

Τά νήπια για την ύγιεινή τους ανάπτυξη, πρέπει να λαμβάνουν άμέσως βιταμίνη C, σε μικρές δόσεις άρχικώς που αύξάνονται άργότερα.

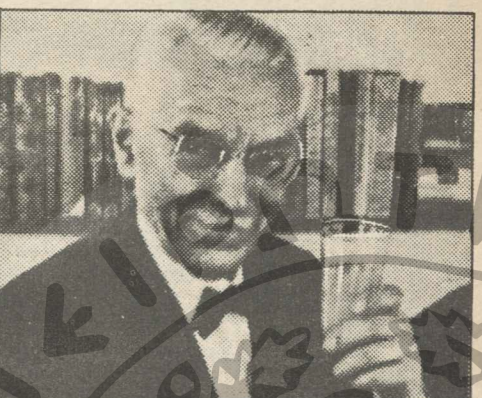
Δόσις: 'Από την 3ην εβδομάδα, δυο μικρές κουταλιές πορτοκαλάδα από «Χρυσό Πορτοκάλι». 'Η δόσις μπορεί να αύξηδη μέχρι της 8ης εβδομάδος εις 1/2 ποτήρι και από της 12ης έδωδος εις 1 ποτήρι ημερησίως.

Οι ενήλικες μέχρι 40 ετών έχουν ανάγκη μεγάλης ποσότητας βιταμίνης C. Δόσις: 1 μεγάλο ποτήρι «Χρυσό Πορτοκάλι» πριν από το πρωινό. Έτσι μεταδίδονται γρήγορα εις το αίμα βιταμίνη C και συντελεσται Ρ.

Οι ενήλικες άνω των 40ετών υποφέρουν συχνά λόγω υπερκοπώσεως και είναι εξασθενημένοι. 'Η βιταμίνη C έπενεργεί ταχέως διά την άναζωογόνηση των.

Δόσις: 2-3 ποτήρια «Χρυσό Πορτοκάλι» ημερησίως.

Οι υπερήλικες έχουν ανάγκη μεγάλης ποσότητας βιταμινών και διότι κινδυνεύουν από χρονίως παθήσεις (π.χ. πρίσις) και διότι η διατροφή των είναι μάλλον πτωχή εις βιταμίνες.

Δόσις: Ένα ποτήρι «Χρυσό Πορτοκάλι» το πρωί και ένα το βράδυ.

ΧΡΥΣΟ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΦΙΞ

Η ΦΙΑΛΗ ΤΩΝ 20 ΠΟΤΗΡΙΩΝ ΔΡΧ. 16.50
Η ΦΙΑΛΗ ΤΩΝ 10 ΠΟΤΗΡΙΩΝ ΔΡΧ. 9.

41

μνές τις γάμπες. Όκαμιάσιν σημαίνει «θεά του σπιτιού» κι οι σύζυγοι του «Νιπτόν Κεϊσάι Κάι», συλλόγου που ιδρύθηκε το 1956 με σκοπό να επαναφέρει τις γυναίκες στον άρχαιο σεβασμό προς τον άνδρα, διαμαρτυρούνται: «Σήμερα για να ζήσης με μία όκαμιάσιν χρειάζεται το θάρρος ενός καμιάς». Με τη λέξη καμιάς δεν έννοούν πια τους πλότος του θανάτου κατά τον τελευταίο πόλεμο, αλλά τους σωφρο τών ταξί, που για να κυκλοφορήσουν στους δρόμους του Τόκιο έκαλούνται τη δόθεια του Βουδδά.

Πώς είναι λοιπόν οι Γιαπωνέζες του 1960; Τό ίδιο πράγμα με ρωτούσαν και στο Τόκιο, θέλοντας ίσως να μάθουν πώς τις βλέπει μία ξένη. Και κάθε φορά που με ρωτούσαν δισκόμουν σε μεγάλη άμνηνία γιατί οι Γιαπωνέζες του 1960 δεν είναι δέβαια όπως τις θέλουν οι ρομαντικοί, αλλά ούτε κι' όπως θεοαώνουν οι σύζυγοι του «Νιπτόν Κεϊσάι Κάι». Η Δύσις τις έμυλνε περισσότερο από κάθε άλλη γυναίκα στην Άσία, αλλά δσαδήποτε μανίκα κι' άν σιλίζουν οι επιθετικές άποψήσεις της Γκίνζα, όσαδήποτε αισθητικές κλινικές κι' άν άνοιξουν, οι Γιαπωνέζες εξακολουθούν ν' άποτελούν την πιο γνήσια έκφραση της άρχαίας συντηρητικής αυτής χώρας, όπου σε κάθε εύφορο έπιλωμένο σπιτι υπάρχει τοψλάστιχνα ένα ξύλινο δωμάτιο στρωμένο με ψάθα, μέσα στο όποιο μπάνιες βγάσσοντας τα παπούτσια σου, κι' όπου οι ταπύεροι σιδηρόδρομοι της Ανατολής γυροτάζουν τις διάφορες έπετείες χαρίζοντας στους επιβάτες ένα κλουβί με καναρίνι. Και προκειμένου ν' άπαιτήσω σ' αυτή τη δύσκολη ερώτηση, δεν παίρνω ύπ' όψη μου τις Τρανζίστορ Μπέμπι, ούτε τις γκέισες του Κυότο. Θα πάρω μια είκοσάχρονη κοπέλλα, που ό πατέρας της είναι άπόγονος του Θεού 'Ηλιου κι' ό άνδρας της τραπεζικός υπάλληλος, που ή γκαρνταρόμπα της περιέχει κιμονό έξια για μουσεια κι' ή τουαλέτα της προτιμώσεως της είναι μια φανελλένια φούστα και μία μπλουζίτσα και που το χόμπι της είναι ή ίππασία και το ούκ έντ ούό: την πριγκίπισσα Σούγκα, τέταρτη κόρη του αυτοκράτορα της Ιαπωνίας, με την όποια μίλησα την ήμερα που παντρεύτηκε με τον Χισανάγκα Σιμάζου.

Η πριγκίπισσα Σούγκα βλέπει τη-
λεόρασι, άκούει τζάζ, αλλά άφίνει
τόν άνδρα της να περάσει πρώτος

Αυτό έγινε στα άνάκτορα του Κορινθακού, τρεις ώρες άρ' ότου την είδα να περνάει με τη γαμήλια πομπή μαζί με τόν αυτοκράτορα, που είναι ένας μικροσωμός γχοιζομάλλης κήριος με πανταλόνι ριγωτό και φράκο και την αυτοκράτειρα που είναι μία μικροσκοπική στρουγγιλούτσικη κυρία κι' ένα μεγάλο κεντητό χρυσαόθεμο στο κιμονό και τα μαλλιά χτενισμένο σαν της Μάμι Άϊσενχάουερ. Για την τελετή, ή Σούγκα φορούσε ένα κιμονό της εποχής τών Χειγιάν, από βαθύ μαύρο και πορτοκαλί μεταξινό, φραμένο από τα χρώνια. Το πρόσωπό της ήταν καταλειμμένο με άσπρα λάμα, με τα χείλη κόκκινα και τα φρύδια άγρια: όπως οι μάσκες του θεάτρου Καμπούκι. Στο κεφάλι φορούσε μία πελώρια περούκα, πάνω στην όποια ήταν τοποθετημένος ένας άσπρος κύλινδρος από χαρτόνι και που μέσα του ή Γιαπωνέζα νύφη ύποτίθεται πως κρύβει τις βελόνες της ζήλειας. Η Σούγκα βράδιε με κόπο κάτω άπ' το πελώριο αυτό κατασκεύασμα χαρτονιού και ύφασματος και τα πόδια της, συνηθισμένα στο τένις μόλις μπορούσαν να σέρνουν τα ξύλινα «ζόον», που μοιάζουν σαν τσόκαρα. Στο βλέμμα της φαινόταν ή στενοχωρία. Άπο άιώνες όλες οι νύφες της αυτοκρατορικής οικογενείας ντυνονταν κατ' αυτό τόν τρόπο, αυτή όμως τόκανε για να μη δισαρεστήσει τόν πατέρα της κι' ύστερα από διατάκτο καμιά.

Φυσικά, άμέσως μετά το γάμο, περούκα, «ζόον» και κιμονό έναγούριαν στις αυτοκρατορικές ντουλάπες και στο πλεονό του Χ. Χισανάγκα Σιμάζου στεκόταν μία φουζωκάτη Εύρωπαϊα κοπέλλα, με γόδες και τακούνι δέκα πόντους, κάλτσες ναύλον, ένα φόρεμα κοντό ως τα γόνατα, τις μπουνιές τών μαύρων μαλλιών της δεμένες με μία δελουδιώ κορδέλλα και λουλουδία. Ό Χ. Χισανάγκα Σιμάζου στεκόταν ευθυενης πίσω άπ' τα γυαλιά του, άκαμπος, σαν μανικέν. Άλλά ή Σούγκα ήταν ευθιμη, στο πρόσωπό της πού τώρα είχε πλύνει έλαμπε ή άνακτορία κι' όταν πλησίασα κάπως περισσότερο κοντά της, πράγμα που προκάλεσε την άγανάκτηση του κήριου επί του πρωτοκόλλου, αυτή μου έδεισε το μάτι: σαν νάθελε να μου πη να κάνω όπως νομίζω και να τόν άφήσω να δουλεύεται.

Η εικόνα, που παρουσιάζει ή σημερινή Ιαπωνίδα διαφέρει πολύ από τη γνωστή εκείνη, που είμας ξέραμε πριν από τόν πόλεμο. Πολλές γυναίκες φορούν κιμονό. Οι νέες κυκλοφορούν με τσιγά-

«Έχω παρενοθ ή σε πολλές ποέν-κόμφορας άρ' ότου άσכולόμαι με τη δημοσιογραφία: καμιά όμως δεν μου φάνηκε τόσο διαφωτιστική, όσο εκείνη της Σούγκα, της πριγκίπισσας που έξηγει καλύτερα από κάθε άλλη τη Γιαπωνέζα του 1960. Όταν ό δημοσιογράφος τη ρώτησαν: «Πόσα παιδιά σκέφτεται ν' άποκτήσει ή ύψηλότητά σας;» άπάντησε: «Αυτό έξαρτάται από τόν άνδρα μου. Άλλά να συννενοηθεα: δεν θέλω καμιά μεραρχία». «Η ύψηλότητά σας θα άποκτήσει τόν άνδρα της έντιμότατο, σύμφωνα με την παράδοση ή άπλώ Χισανάγκα;». Η πριγκίπισσα άπάντησε γνοίζοντας στον άνδρα της: «Πώς θα σε λέω, Χισανάγκα; Έντιμότατε ή Χισανάγκα;» Όταν τη ρώτησαν: «Ποιός θάχει τη διαχειρίσει, ή ύψηλότητά σας ή ό σύζυγος σας;» άπάντησε: «Ο σύζυγός μου. Άλλά θα μάλωνουμε. Μαλώνουμε από τώρα, θα τό πιστέψετε;» Μιλούσε σαν μία γυναίκα μιας χώρας όπου κυβερνούν οι γυναίκες και σε κάθε άπάντησή γελούσε. Άλλά όταν τη ρώτησε τι αισθήματα έννοιθε, που είχε έγκαταλείψει την πειθαρχία μιας αυτοκρατορικής οικογενείας για να γίνει μία άπλή δσθη, το πρόσωπό της πήρε μία έκφραση συλλογισμένη κι' ύστερα είπε: «Δέν μετανιώνω για ό,τι έγρασα κι' άφίνοντας σήμερα το παλάτι να έξωσα ένα δάχρυ. Έκείνο που νοιώθω είναι μία μεγάλη άνησυχία για την καινούργια μου ζωή σαν συζύγου. Ξέρω τόσα λίγα για το πώς διοικείται ένα σπίτι: θα πρέπει να ζητήσω τη βοήθεια της πεθεράς μου που ζή μαζί μας. Μ' αυτή τη βοήθεια έλπίζω να κάνω έντιχτισμένο τόν άνδρα που με διάλεξε για γυναίκα του».

Τα λόγια αυτά ήταν τα λόγια που έλεγαν άλλοτε οι Γιαπωνέζες μπαίνοντας στο σπίτι του συζύγου τους κι' ή Σούγκα είχε το ύφος σαν να μη θυμόταν ότι το σπίτι της, ένα διάφορο σπίτι καθαφορνακού οηθιμό, το είχε αγοράσει ό αυτοκράτορας για να της τό κάνει δώρο στους γάμους της και τη μοντέρνα κυζίνα της είχε αγοράσει με δικά της λεπτά, από την προίκα της που έφτανε τα δεκαπέντε έκατομμύρια γιέν. Σπίτι, προίκα και κυζίνα άνήγαν πιά στον Χ. Χισανάγκα Σιμάζου, που αυτή τόν θεωρούσε κύριο και άφέντη της, παρά τόν πριγκίπικο της τίτλο, παρά την γεμάτη εύρωπαϊκά φορέματα γκαρνταρόμπα της, και παρά τη συλλογή της από διάκους τζάζ. Προγυατι, όταν ό επί του πρωτοκόλλου άνάγγελε ή ή πρέσ-κόνφερανς είχε τελειώσει, ή Σούγκα δεν τόλμησε να σηκωθεί πρώτη: περίμενε να σηκωθεί ό άνδρας της. Κι' όταν κι' ό δυό βρέθηκαν στην τζαμόπορτα για να μπουν στο παλάτι, ή Σούγκα δεν έκανε ούτε καν μια κίνηση για να περάσει πριν από τόν άνδρα της. Έσκηψε το κεφάλι και περίμενε να μη πρώτος ό Χισανάγκα.

Οι Γιαπωνέζοι έχασαν τόν πόλεμο, αλλά οι Γιαπωνέζες τόν κέρδισαν

Δυό μέρες μετά τη συνάντησί μου με τη Σούγκα, μία άλλη αυτοκρατορική πριγκίπισσα, ή Σετζούκο Τσιτσιμπί, θεία της Σούγκα και χήρα του μικρότερου άδελφού του αυτοκράτορα Χιροχίτο μου μίλησε για τη Γιαπωνέζα γυναίκα. Η Σετζούκο φορούσε ένα ούς κιμονό, από ένα σπανιότατο ύφανμα, φτιαγμένο ειδικά γι' αυτήν κι' όλα επάνω της μαρτυρούσαν μία άρχαία, αινονό-

στη χώρα του Ανατελλόντος Ηλιου, τα εξωτικά κιμονό έδωσαν τη θέσι τους στα μοντέρνα ταγίερ, που έπιτρέπουν στη Γιαπωνέζα να ζή όπως ή Εύρωπαϊά και ή Άμερικανίδα

μία επανάσταση που είχε ώρμάσει άόρατη από δεκατίες. Βέβαια οι Γιαπωνέζες δεν έβαζαν ποτέ τους τα πόδια στα σίδερα για να τα διατηρήσουν μικροσκοπικά, ούτε έφάρμοζαν την πολυγαμία, αλλά τό Καϊμπαρά Έκκεν, το Μεγάλο Βιβλίο του Γάμου δηλαδή, καθόριζε τούς ίδιους λόγους με τόν Κομφούκιου που έπιτρέπουν στον άνδρα να ζήσει διαζύγιο: άπειθεια, στείρότητα, ζηλοτυπία, κοιτισμοπλιό. Όπως και στην Κίνα, έτσι και στην Ιαπωνία, έφαρμοζόταν για μεγάλο διάστημα ή παιδοκτονία τών νεογεννητών. Όπως και στην Κίνα, ή γυναίκα έπρεπε να σέβεται την πατέρα πριν από το γάμο, το σύζυγο μετά το γάμο και το γιο στην περίπτωση χρειάς. Και έδω τα κορίτσια πουλιόνταν συχνά για ένα σακκι ρύζι στους άικούς άνοχής. Μέχρι και το 1957 ακόμα ή άπτονομία του Τόκιο άνέφερε τέτοιες περιπτώσεις στο νησί Χοκαϊντό. Κι' έδω επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό αυτοκτονιών προερχόταν από γυναίκες κι' ή μόνη έλπίδα για να ύπολογίζεται κάπως ή γυναίκα ήταν τα γεράματα. Η όνομασία «σοκούγκιου φουνίν», «έγγραμμένη γυναίκα», ήταν έξευτελιστική. Όταν μάλιστα, το 1900, κάποια γυναίκα, μία δσποινίδα Καγκιγιάμα, άπαραιτήθηκε να διεκδικήσει μερικά στοιχειώδη δικαιώματα, ή άπτονομία της έλειπε άμέσως στη γκαρντ. Σημφωνα με τόν νόμο, κάθε πολιτική δραστηριότητα ήταν άπαγορευμένη στα παιδιά, όπως φρενοβλαδείς και στις γυναίκες».

Συμβολικά ή άσπαική αυτή αντίληψη για την άρραπία της γυναίκας άρχισε να κλονίζεται το 1922, όταν ό σεμικός κατέστρεψε τα έξιντα τοίς έκατό του Τόκιο. Τότε παρουσιάστηκαν γυναίκες ντυμένες μ' εύρωπαϊκά φορέματα, που είχαν σταλή ά δόθεια από τη Δύση κι' άλλες γυναίκες άπακίστησαν σαν σφοερίνες, καμαρόδες και έπιπλήρη τούς άνδρες που είχε καταλή ή γή. Τότερα ήθε ό δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος κι' άπες στην Άγγλία και τη Γερμανία ή κυβέρνηση ά δήλωσε, ότι αν ή θέσι τών άνδρων ήταν στο μέτωπο, ή θέσι τών γυναικών ήταν στο εργοστάσιο. Άλλά κι' οι γκέισες εκλήθησαν να κατασκήνουν πυρομαχικά και να ράβουν στρατιωτικές στολές. Κάτω από τις όμρες τών ίπταμένων τροχών κι' ύστερα κατά την τραγωδία της Χιροσίμα, οι γυναίκες έκαναν τόν ίδιο πόλεμο όπως κι' άνδρες τους και μετά την ήττα άνεκάλυν ύστερα από χιλιετίες ότι ως άνδρες δεν ήταν άσφατοι κι' άήπτητοι.

Τα έδωλα πέφτουν

Άσφαλώς, κανείς δεν μπορεί να πη τί' συνέβη τις ήμέρες εκείνες στα συστημένα μυαλά τών στρατιωτών με τα κιμονό: αλλά είναι βέβαια ότι ό στρατηγός Μάξ Άρθουρ όρισε άρεκτά εύκολο έδαφος για να ταπεινώσει τούς άνδρες μιας ήττας της χώρας με τη νομική και κοινωνική επανάσταση. Οι κοπέλλες σαν τη Σούγκα ήταν όξιο χρονών όταν ό Μάξ Άρθουρ έβαλε τόν

αύτοκράτορα Χιροχίτο να εκφωνήσει λόγο στον όποιο δήλωνε ότι ό θρόνος περί της θείας καταγωγής του ήταν ψέμα και δεν άρχισε να εγκαταλείψει το λαμπρό κιμονό του Θεού και με φράκο και ογιστό πανταλόνι να δηή στους δρόμους και να δείξει ότι δεν ήταν παρά ένας άνθρωπος σαν τούς άλλους. Και ταυτόχρονα ψηφίζόταν νέο Σύνταγμα το άρθρο 24 του όποιου καθόριζε ότι ό γάμος είχε την ίδια νομική σημασία για τούς άνδρες και για τις γυναίκες κι' ότι οι γυναίκες μπορούσαν να ζητήσουν το διαζύγιο κατά τόν ίδιο τρόπο όπως κι' οι άνδρες και μία κοπέλλα μπορούσε ν' άποφασίσει για τη ζωή της χωρία να περμίνη να συμπληρώσει τα τριάντα χρόνια. Τόν ίδιο εκείνο χρόνο—το 1946—έξελέγησαν είκοσι έξη βουλευτίες στην Ιαπωνική Βουλή, 360 στις τοπικές όργανώσεις και τα εύρωπαϊκά φορέματα κατέκλυσαν τα καταστήματα της λεωφόρου Γκίνζα. Ήταν φορέματα άστεια κι' άσχημα, συγκρινόμενα με τόν κιμονό, άποκάλυπταν παχιές γάμπες και κάπως μεγάλες περιφέρειες. Μά ήταν τα ρούχα μιας έλευθερίας που λαχταρούσαν σιωπηλά επί άιώνες...

Τόν ρομαντικό ταξιδιώτη θά τόν δυσρεαστούσε επίσης αν μάθαινε ότι ή επανάσταση τών Γιαπωνέζων γυναικών ένισχυθηκε, πολύ λίγο ποιητικά, από τις ηλεκτρικές χύτρες, τις επίνυκτωλ μαϊσινς και τις μεθόδους κατά της συλλήψεως. Πριν από τόν πόλεμο καμιά Γιαπωνέζα δεν είχε δη ήλεκτροική κυζίνα και τό ρύζι που όπος σ' όλη την Άσία, άποτελεί τη βάση της διατροφής τους, ήθελε τόν τριπλάσιο χρόνο για να βράσει. Με τις ηλεκτρικές χύτρες, που στοιχίζουν τρεις χιλιάδες γιέν, ανακάλυψαν ότι τό ρύζι μπορούσε να μαγειρευθεί σε λίγο λεπτά κι' ότι τόν έλευθερο χρόνο μπορούσαν να περάσουν έξω από το σπίτι και προ πάντων μπροστά στις επίνυκτωλ μαϊσινς. Οι άνόητες αυτές μηχανές, όπου τό παιχνίδι συνίσταται στο να ριχτούν μία σιδερένια μπαλίτσα σε μία τρύπα, έτσι που γι' προκαλέσει την πτώση σε άλλες μπαλίτσες που πληθώνονται σε χοήμα, εισήχθησαν από τούς Άμερικανούς που τις χρησιμοποιούν προ πάντων στο Λας Βέγκας. Έτσι σιγά-σιγά κατέκλυσαν όλη την Ιαπωνία κι' όταν το 1958 οι βουλευτίες κατώθωσαν να έπιτύχουν τό κλεισμό τών οίκων άνοχής, όλη ή συνοικία της Γιοσιχάρα γέμισε από οίκηματα επίνυκτωλ, όπου δοξαμάζον την τύχη τους ό πτωχοί. Τό βράδυ όταν περνά κανείς από τη Γιοσιχάρα φάγοντας να βοή τη χαμένη για γοαφικότητα, τ' αυτιά του γεμίζει ό θορύβος τών επίνυκτωλ μαϊσινς σαν τό τερέστιμα ενός τερατώδους τζιτζικιού: είναι οι πτωχές Γιαπωνέζες που όρθιες μπροστά στα γελοία αυτά μηχανήματα, με τό μικρό χρημασμένο στην πλάτη τους και τα δόντια σφιγμένα, παρακολουθούν με μάτια γεμάτα άγωνία την κίνηση της μικρής μπαλίσας σε μία μάχη, έτσι που ή έλευθερία των γεννήσεων, πράγμα άπίστευτο σε μία χώρα όπου καθήκον τών γυναικών είναι να γεννούν και προ πάντων άγόρια. Άλλά αν, πριν από τόν πόλεμο, τό σύνθημα ήταν «αυξάνεσθε και πληθύνεσθε», μετά τόν πό-

λεμο ή κυβέρνηση θεώρησε φρόνιμο ν' άκούσει τις δημογραφικές συμβουλές του Μάξ Άρθουρ κι' έτσι οι Γιαπωνέζες συνήθισαν στις λέξεις που άλλοτε ήταν άπηγορευμένες, όπως «σαν τζι σέι γιέν» (έκτρωσις) και «τζού τσί τσο σέτσου» (μέτρα κατά της συλλήψεως). Άλλωστε, γιατροί και βουλευτά, διευθυντά κρατικών κλινικών έπανελάμβαναν κάθε μέρα ότι ή άπαλλαγή από ένα βρέφος στοιχίζει μονάχα έξη χιλιάδες γιέν. Τό ίδιο κι' οι πιο σοβαρές εφημερίδες προπαγάνδιζαν ειδικό διδίο έλέγχου γεννήσεων για μία άπορνηκή οικογενειακή ζωή. Άντίθετα με τις Κινέζες, οι Γιαπωνέζες δεν ήταν ποτέ τούς ποικιλιανές. Έτσι, δεν αντίταχθηκαν στην καινούργια έκστρατεία που έκτός από τ' άλλα τις έκανε να νοιώθουν ότι ήταν οημιστές ενός έθνικού προβλήματος. Και το 1957 ή κυβέρνηση θεοαώνει με ύπερφηάνεια ότι τό ποσοστό τών γεννήσεων ήταν τό ίδιο με τών θανάτων: κάθε είκοσι πέντε δευτερόλεπτα στην Ιαπωνία γεννιόταν ένα παιδί και κάθε τριάντα πένθιαν ένα άλλο. «Ορελίονο το θαύμα αυτό στις γυναίκες μας», μου έπαιαν τό ύπουργείο Δημοσίας Γγείας, όπου μου έδωσαν αυτούς τούς αριθμούς. «Τό ένα τρίτο άπ' αυτές ύποβάλλονται σε έλεγχο. Αυτό δεν συμβαίνει σε καμιά άλλη χώρα τού κόσμου».

Η άλλαγή είναι έπιφανειακή

Κι' όμως σε καμιά άλλη χώρα τού κόσμου οι γυναίκες δεν κάνουν τόση λίγη κατάχρηση της έλευθερίας που τούς έχει παραχωρηθεί. Άντίθετα με τις Ίνδές, οι Γιαπωνέζες άντέγραψαν τα φορέματά μας, όχι όμως και τις συνήθειές μας. Έτσι σε μία χώρα όπου οι γυναίκες άλειψ μαγανιταζόν βουτούν στην θάλασσα από δέκα πέντε χρονών κι' αν είναι Έγκνες βουτούν μέχρι τόν ογδόο μήνα της έγκυμοσύνης, λίγες γυναίκες άσκούν άνδρικά επαγγέλματα. Έκτός από άπτονομικές, δεν ύπάρχουν στρατιωτίες στην Ιαπωνία: επί έννενηντα δύο έκατομμυρίων κατοίκων ύπάρχει μόνο μία δημοαρχία, ή Κίγιο Γιαμανό. Στη βουλή ύπάρχουν μόνο ένδεκα βουλευτίες.

Η άλήθεια είναι ότι έχουμε άλλες έπιφανειακές: μέσα μας μένουμε οι ίδιες, μου είπε ή Ίνέκο Άόριμα, μία ήσποιος που δεν φόρεσε ποτέ της κιμονό. Η Ίνέκο γνοίζει επτά φίλι το χρόνο, έξοει τα πάντα για τόν Πικασσό και τόν Μοντιλιάνι και τό διαφημιστικό γοαφείο του κινηματογραφικού οίκου που εοράζεται την ρεκαμάρει σαν την άντιπροσωπευτική κοπέλλα της γενιάς της. Δεν άνέχεται τη γιαπωνέζικη μοναχική, τα έσπιατόρια και τα σπίτια όπου πορεί να καθέται καταγής, πάνω σε ψάθα. Μ' έσυχλει φροδο να καθόμαι στα γόνατα σε ψάθα. Πονούν τα πόδια», λέει. Ήταν δεκατρίων χρονών όταν ή Χιροσίμα βομβαρδίσθηκε και κατά τη διάρκεια του πολέμου δεν είχε άσφαλώς τό χρόνο να μελετήσει την έθιοιότητα τού τσαγιού. Κι' όμως ζή μαζί με τη μητέρα της και δεν θά τόμωσσε ποτέ να γνοήσει τόν σπίτι της μετά τις ένδεκα.

«Δέν ύπάρχει πιο άσχημο πόνημα από τό να κυρίσει στο σπίτι όταν τ' άφίγγοι είναι ψηλά στον οφανά», λέει ή Μομώ Κοτάι, μία άλλη διάσημη στάο του κινηματογράφου. Η Μομώ είναι είκοσι επτά χρονών και μέσα σε πέντε χρόνια έχει γνοίσει πάνω από τριάντα φίλι. Κάθε μέρα καθάινει χιλιάδες γοάμματα. Κι' όμως ζή με τη μητέρα της, τόν πατέρα της κι' έξη άδελφούς κι' άδελφές, τούς δίνει δέ με άκόλυπη πειθαρχία κάθε μήνα δόλόκληρο το μισθό της. Στην άρχή μας φαινόταν ύπεροχο να δοσώμαστε στο ίδιο έπίπεδο με τούς άνδρες. Άλλά πείρα δεν είμαστε για τόσο σίγουρες γι' αυτό. Έκείνο που κάνει έντιχτισμένη μία γυναίκα είναι πολύ διαφορετικό από κείνο που κάνει έντιχτισμένη έναν άνδρα», μου είπε ή Μισάκο Μοντσού, που έργάζεται στην τηλεόραση, είναι κινηματογραφική κοίτικα σε πολλές εφημερίδες γελιογραφίας και ζωγράφος. Η Μισάκο, που είναι μία όμορφη κοπέλλα, ντυμένη πάντοτε σύμφωνα με την τελευταία γαλλική μόδα, ψηλά και λιγυρόκομη σαν μακενέν, ζή μοναχή της ό ένα διαμέρισμα μ' έννοιμα. Οι γονείς της μένουν στην έπαρχία. Άλλά όταν ό φωτογράφος μου την προσάλεσε σε γέιμα, δέχθηκε με τόν δοο να τη συνοδεύσει ό άδελφός της που κατά συμπτως βοσκώταν εκείνες τις ήμέρες στο Τόκιο. Ρώτησα τη Μισάκο: «Και τί θα κάνεις άν ό άδελφός σου δεν βοσκώταν έδώ;» Η Μισάκο άπάντησε: «Απλοτύονα, δεν θά δεχόμουν την προσήλψη. Κυτάσσοντας την κατάλαβα τελικά τα λόγια της Σούγκα και της θείας της Τσιτσιμπί. Και κατάλαβα επίσης γιατί σαράντα χιλιάδες Άμερικανοί παντρεύτηκαν Γιαπωνέζες παρά τις άπαγορευτικές διαταγές που ύπάρχον.

Όριάννα Φαλλάτι

Μία ομάδα γυναικών στη συνοικία Γιοσιχάρα του Τόκιο, όπου άλλοτε ήταν τό κέντρο τών λεροδούλων. Σήμερα το έπάγγελμα αυτό έχει άπαγορευθεί. Ύποστηρίζεται όμως ό έλεγχος τών γεννήσεων.

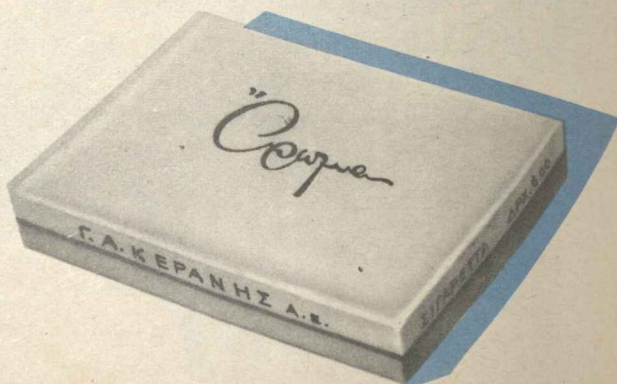

ΕΛΑΦΡΑ

Όπως πάντα
αυτή την έδοχή, με
μαρουαρινό χαρμάνι.

Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

ΠΟΥ "ΚΟΙΜΗΘΗΚΕ", Η ΠΑΝΑΓΙΑ;

Ο γνωστός εκκλησιαστικός συγγραφέας κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος, πρωτοερέας, είχε την καλωσύνη να θέσει υπ' όψι μας μια σύντομη μελέτη του σ' ένα ενδιαφέρον θέμα: τον τόπο, που βρίσκεται ο τάφος της Παναγίας. Από τη μελέτη αυτή, άντλήσαμε τα στοιχεία για το σχετικό αυτό άρθρο, που δημοσιεύεται σ' αυτό το τεύχος μας.

Τις ημέρες αυτές, όταν οι άργυρόχρες χαμπάρες των εκκλησιών σημαίνουν για τις έσπερινές δεσπείς, μέσα στο ήλαρό φως που σκορπούν τα καντήλια και τα κεριά, οι χριστιανοί στέλνουν σαν ενωδιαστό θηγάμα τις προσευχές τους στη Θεομήτορα, με τις λέξεις αυτές:

«Απόστολοι έκ περάτων
συναθροισθέντες ένθάδε
Γεθσημανή τώ χωρίω
κηδεύσατέ μου τό σώμα».

«Γεθσημανή τώ χωρίω...» Τα λόγια αυτά, που ακούγονται από εκατοντάδες χρόνια τώρα, κανείς δεν είχε σκεφθή να τ' αμφισβητήσει, πούν και λίγον καιρό. Η Θεοτόκος, έζησε, πέθανε και τάφηκε στη Γεθσημανή, που σημαίνει «Ελαιωφόρος» και είναι μέχρι σήμερα ένας κήπος, στους πρόποδες του όρους των Έλαιων, πέρα από τον Χείμαρρο των Κέδρων.

Αυτό μας δεβαιώνει η γενική εκκλησιαστική ιστορία κι' αυτό έχει παραδεχθή όλος ο χριστιανικός κόσμος μέχρι σήμερα.

Εδώ και εκατό όμως χρόνια περίπου, μια Γερμανίδα μοναχή, η Άνν-Κατερίν Έμεριχ, δήλωσε πως σύμφωνα με θεία αποκάλυψη, που της έγινε, η μητέρα του Χριστού δεν τάφηκε στην Γεθσημανή, αλλά στην Έφεσο, σε μια τοποθεσία, που βρίσκεται τρεις ώρες μακριά απ' την πόλη και λέγεται «Καπουλή-Παναγία».

Η έκδοχή αυτή, που εξυπηρετεί τα συμφέροντα ορισμένων εκκλησιαστικών κύκλων, δεν έγινε δεκτή από πολλούς θεολόγους, λαϊκούς και κληρικούς ορθόδοξους και καθολικούς, που την διέψωσαν με μεγάλη ευκολία.

Πραγματικά, πως είναι δυνατόν να στηριχθή μια τέτοια κοσμοθεωρία στις μαρτυρίες μιας άλης και άφελους μοναχής του δεκάτου ένατου αιώνα, τη στιγμή, που όλοι οι κώδικες της εκκλησίας και τα πολύτιμα ιστορικά χειρόγραφα μαρτυρούν τό αντίθετο;

Ευσεβίου και άμερόληπτος κριτής, ο μελετητής του θέματος, αιδεσιμώτατος κ. Ν. Παπαδάσιλος, άναίτησε επί άρκετόν καιρό τά γνωστά και άγνωστα κείμενα, καθώς και τά σπάνια χειρόγραφα, του Άγιου Όρους, για να συμπεράνη ότι τίποτα δεν συνηγορεί με την έκδοχή της μοναχής Έμεριχ, ένώ αντίθετα, όλα πείθουν ότι ο τάφος της Παμμακάριστης βρίσκεται στη μικρή Γεθσημανή.

Για να υποστηρίξει τά επιχειρήματά του, σταχυόλησε γνωστούς και άγνωστους ύμνους, που έχουν γράψει οι ποιητές της εκκλησίας. Και με τη δάσι αυτή και μόνο, άποδεικνύεται έντελώς η άληθινή θέσι του τάφου της Παναγίας.

Ο Κοσμάς ο Γεροσολιμίτης, πατέρας της χριστιανώσυνης ψάλλει στην πρώτη ώδή του Κανόνα, που συνέθεσε για την Κοίμησι της Θεοτόκου:

«Η τάξις των άγγέλων,
που όυλοι περπατούν στον ούρανό,
μαζεύτηκε στη Σιών,
γύρω στο θείο σου σώμα
και τό πλήθος των Άποστόλων,
από τά πέρατα του κόσμου
κατέβηκε εκεί, Θεοτόκε...»

Στην πέμπτη ώδή συνεχίζει:

«Παρθένα, οι Άπόστολοι
σάν να ταξίδεψαν πάνω στα σύννεφα,
έφθασαν άμέσως από τά πέρατα της γής
στη Σιών, για να σε κηδέψουν...».

Και στην έβδομη ώδή:

«Ο θεοφοβούμενος λαός συγκεντρώθηκε
γιατί τό λείψανο της Δόξας του Θεού
άπ' τη Σιών έτοιμάζεται ν' άναχωρήσει
για την ούράνια του κατοικία...».

Και στην όγδη ώδή ο θεόπνευστος Κοσμάς προσθέτει:

«Ρήμασιν είχοντο
της θείας Κιβωτού του αγιάσματος
πάσα η πλήθς των θεολόγων
έν τη Σιών...».

Και με τη λέξι «Κιβωτός» ο ποιητής έννοεί

πάλι την Παναγία, όπως άλλωστε την προσφωνούν ο Θεοφάνης, ο Γεώργιος, ο Λάσαρης, ο Μάρκος ο Εύγενικός, ο Ρωμανός και άλλοι.

Στό τέλος του Κανόνα, ο μοναχός Κοσμάς, που άργότερα έγινε επίσκοπος Μαΐουμά, αναφέρει πάλι τον τόπο, όπου έτάφη η Κυρία του Κόσμου. Στην ένάτη ώδή, στιχουργεί:

«Οί δυνάμεις των άγγέλων
έβλεπαν τον Δεσπότη τους
να παίρνει την γυναικία ψυχή
στά χέρια του, από τη Σιών...».

Ένα άλλο «σοφό τέκνο της εκκλησίας» ο Γωάννης ο Δαμασκηνός, που θεωρείται πατέρας της δογματικής θεολογίας, στά ποιητικά του άριστοσηγήματα αναφέρει τη Σιών σαν τόπο του τάφου της Θεοτόκου. Στό σημείο έκείνο άκριβώς είχε εκφρασθή και λόγο, Άλλωστε στον Κανόνα του, που ψάλλεται στην επέτειο της Κοιμήσεως, έγραψε:

«Ο δήμος των θεολόγων
από τά πέρατα της γής
και τό πλήθος των άγγέλων
από τά ύψη του ούρανού
έτρεξαν στη Σιών
από μήνυμα θεϊκό
για να κάνουν τό χρέος τους,
την ταφή σου να λειτουργήσουν,
Δέσποινα...».

Και άρα κάτω:

«Έλάτε στη Σιών
να δhte τη Θεοτόκο
που σαν Μητέρα του
την παίρνει ο Χριστός
εις τά άγια των άγιων...».

Ένας άλλος ύμνογράφος από τη Σικελία, ο Έλλην Έωσήφ, που γιορτάζει στις 3 Άπριλίου, στο προσόριο του Κανόνα του, που ψάλλεται την παραμονή της έορτής της Κοιμήσεως συμφωνεί κι' αυτός με τό Δαμασκηνό και τον Κοσμά και ψάλλει:

«Αφού ήρθαν από τά πέρατα,
οί λαμπροί στύλοι των περάτων,
παρευρέθηκαν στη Σιών
για να σε κηδέψουν, Άχραντη,
που είχες τελειώσει τη ζωή σου».

Έκτός όμως από τους ποιητές, που μαρτυρούν με πεποίθησι για τό μέρος, που έθαψαν την Παναγία, υπάρχουν και οι δεβαιώσεις των ιστορικών, που είναι πιο σαφείς, γιατί προσδιορίζουν όχι μόνο τη Σιών, δηλαδή τά Γεροσολύμα, αλλά και με μεγαλύτερη άκρίβεια, τη Γεθσημανή. Και είναι πολλοί οι ιστορικοί αυτοί: ο Ίουβενάλης ο Γεροσολύμων, που έζησε τον 5ο αιώνα, ο Δαμασκηνός, τον 8ο αιώνα, ο Γερμανός, επίσης τον 8ο αιώνα, ο Νικοφόρος στην εκκλησιαστική του ιστορία κι' ακόμα όλα τά Συναξάρια της χριστιανώσυνης και η παράδοσις συμφωνούν ότι η Άχραντη Μαρία ένταφιάσθηκε στη Γεθσημανή.

Οί ύμνοι που ψάλλονται στην εκκλησία την ήμερα της γιορτής της Κοιμήσεως και που πιθανώς είναι αρχαιότεροι από τους Κανόνες, γιατί πολλοί είναι άγνωστον ποιητών, δεν παραλείπουν ν' αναφέρουν σάν τόπο ταφής της Μητέρας του Ίησού, τη Γεθσημανή. Οί ύμνοι αυτοί είναι γραμμένοι ελληνικά και ψάλλονται μεταφρασμένοι σε όλες τις ορθόδοξες εκκλησίες.

Στό μεγάλο έσπερινό της παραμονής της Κοιμήσεως ψάλλεται η κατανυκτική αυτή στροφή:

«Τί παράξενο θαύμα!
Ή πηγή της ζωής
σε μνημείο μπαίνει
και ο τάφος της γίνεται
σκάλα προς τον ούρανό.
Εύφραίνου, Γεθσημανή,
άγιασμένη να της Θεοτόκου».

Και πιο κάτω:

«Έπρεπε οι Άπόστολοι
να δούν με τά μάτια τους την Κοίμησι.
...Γι' αυτό έφτασαν στη Σιών

με τη θεία δύναμι απ' όλα τά μέρη του κόσμου
...για ν' άποχαιρετήσουν
την Άνωτέρα των Ουρανών».

Τά ποιητικά αυτά λόγια, γεμάτα πάθος και συγκίνησι, που γράφτηκαν για να ύμνησουν τον άπλό θάνατο της Πηγής της Ζωής, μάς χρησιμεύουν σήμερα σαν άποδείξεις για την εκκλησιαστική διαμάχη, που άρχισε Εσφηνικά, άφου σε όλα αναφέρον οι ψαλμωδοί με δεβαιότητα πως η Θεοτόκος ένταφιάσθηκε στη Γεθσημανή.

Κι' ένας άλλος ύμνογράφος χαιρετίζει τό άσμο χωριουδάκι, τη Γεθσημανή με τά λόγια:

«Χαίρε, Γεθσημανή,
τό τέμενος τό θείον
της μόνης Θεοτόκου,
έν όπερ άνεκλήθη
άπάντων η Βασιλίσσα».

Τη συγκέντρωσι των Άποστόλων γύρω απ' τό λείψανο της Παναγίας, δεβαιώνει και ο ύμνος τον όρθρο της 22ας Αύγουστου:

«Ο χορός των Άποστόλων,
που ήταν διεσπαρμένοι στη γή
συγκεντρώθηκε στη Σιών
για να κατευοδόση από τη γή
την Θεοτόκο προς τον Ύψιστο».

Από τη Σιών, λοιπόν, δηλαδή απ' την Γερούσαλήμ και για την άκρίβεια απ' τό χωριό Γεθσημανή «μετέστη» η Μητέρα του Ίησού προς τον ούρανό.

Στό σημείο αυτό συμφωνούν όλοι οι συγγραφείς και οι ποιητές της αρχαιότητας. Και η συμφωνία αυτή είναι πολύφωνη και πολύγλωσση, γιατί όλες οι εκκλησίες της ορθοδοξίας, οι Σχολοί, οι Κόπτες και οι Αρμένιοι, παραδέχονται πως ο τάφος της Παρθένου βρίσκεται στη Γεθσημανή.

Και όσο θά υπάρχουν χριστιανοί, που θά γονατίζουν ευλαβικά μπροστά στην Κοίμησι της Θεοτόκου, θά ψάλλουν με συγκίνησι:

«Γεθσημανή τώ χωρίω
κηδεύσατέ μου τό σώμα».

Ειρήνη Κ. Μπουζάλη

«Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ»

«ΒΟΗΘΗΣΕ ΜΕ ΝΑ ΠΙΣΤΕΨΩ...»

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ
ΔΙΗΓΗΜΑ

— Μά εγώ θα έρθω
Ντίλια. Θα περιμένω.

Είχε μόλις καθήσει μπροστά σ' ένα από τα τραπέζια του μπαρ, που ήταν αραδιασμένα στο πεζοδρόμιο, όταν άκουσε ένα σιωπηλό δόγμα από το έσωτερικό του μαγαζιού, να διευθύνεται προς το μέρος της.

— Τί έπιθυμείτε; τη ρώτησε, μια άχρωμη γυναίκαει φωνή.

Η Ντίλια άνοιγόκλεισε ταραγμένη την τσάντα της, και μόλις κατόρθωσε να ψιθυρίσει.

— Έναν καφέ, παρακαλώ.

Η κοπέλλα έφυγε για να εκτελέσει την παραγγελία. Έπρεπε να ήταν αυτή. Ήταν ακριβώς όπως της την είχαν περιγράψει. Κοντή, χοντρή, άσχημοτάτη. Κι' ύστερα είχε εκείνο το χοντρό παραμορφωμένο πόδι, που το έβλεπε μέσα στην πάνινη παντόφλα. Όλα ανταποκρίνονταν στην περιγραφή. Τώρα η Ντίλια θα έπρεπε να κάνει εξωθήσεις, να ζητήσει πληροφορίες, να μάθει αν ήταν αλήθεια...

Μόνο στη σκέψη αυτή, ένοιωσε να χάνει όλο της το θάρρος. Της φαινόταν ότι άκουγε ακόμη τη φωνή της θείας της, να της λέει με οίκτο: «Μη με κάνεις να γελάσω. Θα πιάς να ωθήσεις εσύ... εσύ. Έγώ σου λέω ότι δεν θα έχω το κουράγιο ούτε ν' ανοίξεις το στόμα σου». Κι' ο θεός 'Ιβω, είχε προσθέσει: «Κι' εσύ θα

πιστέψης αυτά που θα σου πη εκείνη! Μά αφού δεν πιστεύεις εμάς, τους συγγενείς σου. Έμάς, που σε μεγαλώσαμε σαν γονείς! Έσύ πιστεύεις μονάχα εκείνον. Δυστυχισμένη».

Η Ντίλια είχε χαμηλώσει το κεφάλι χωρίς ν' απάντησε. Ή συζητήσει αυτή είχε γίνει μέσα στο γαλακτοπωλείο, φυσικά. Βόσκονταν εκεί κι' οι τρεις τους, όλη την ημέρα. Αυτή στο ταμείο, ο θεός πίσω από τον πάγκο, κι' η θεία μέσα στο μικρό κουζίνακι, που είχαν προσθέσει τα τελευταία χρόνια, για να τηγανίζουν κανένα αυγό στους πελάτες ή να ζεσταίνουν το γάλα. Ήταν ένα μικρό μαγαζί το δικό τους, μα απέδιδε αρκετά, σ' εκείνο το πολυσύχναστο σημείο της πόλεως που βοσκόνταν. Δούλευαν κι' οι τρεις τους ακούραστα, από το πρωί ως το βράδυ, κι' ο θεός 'Ιβω, μόλις πριν από λίγους μήνες είχε αποφασίσει να πάρει έναν υπάλληλο, ένα γεροδεμένο νέο, που να μπορούσε να τους βοηθά σ' όλες τις δουλειές. Κι' έτσι είχε προσλάβει τον Πιέρο, κι' από τότε άρχισαν όλα...

Ο θεός 'Ιβω, η θεία 'Εντίλια... Ήταν όλα αλήθεια, όσα έλεγαν. Την είχαν πάρει στο σπίτι μικρό κοριτσάκι, από τότε που είχε χάσει τους γονείς της. Ή θεία 'Εντίλια είχε μια ιδιαίτερη συμπάθεια σ' αυτήν, γιατί είχε τ' όνομά της, κι' η θεία της έ-

δινε σημασία σε τέτοιες λεπτομέρειες—πράγμα που έκανε να θυμώσουν τ' άλλα τους ανήλικα, που δεν μπορούσαν να συγχωρήσουν αυτή την προτίμηση που είχαν δείξει για την όρφανή οι «πλούσιοι» συγγενείς τους. Έτσι η μικρή Ντίλια είχε μεγαλώσει μέσα σε μια ατμόσφαιρα από ανόητες αντιζηλίες, που την έκαναν να υποφέρει. Άλλα τα ανέχονταν όλα, όπως ανέχονταν τις γκρίνιες της θείας 'Εντίλια, και τα αιώνια παραπονα του θείου 'Ιβω για τη δουλειά, που, σύμφωνα με τα λεγόμενά του, δεν πήγαινε ποτέ καλά. Και να δουλεύει από το πρωί ως το βράδυ, χωρίς καμιά απολαβή, χωρίς να έχει ποτέ μια δεκάρα στην τσέπη. «Μια μέρα θα είναι όλα καλά σου» της έλεγαν οι θείοι, όταν ήταν στις καλές τους.

Η Ντίλια είχε δεχτεί τη μοίρα της, χωρίς χαρά, μα και χωρίς πίκρα. Έπρεπε ο θεός 'Ιβω πήρε στη δουλειά του τον Πιέρο, κι' όλα άλλαξαν.

Ω, όχι, πώς οι θείοι, της έκαναν και μεγάλες σκηνές, όταν κατάλαβαν ότι τον αγαπούσε. Όχι, όχι. Είχαν κουνήσει το κεφάλι τους, απλώς, με μια έκφραση αποδοκιμασίας, αλλά και συμπάθειας, που σήμαινε: «Φυσικά, άργα ή γρήγορα θα συνέβαινε κι' αυτό. Το περιμέναμε». Όταν η Ντίλια μιλούσε για τον Πιέρο, η θεία της είχε την ίδια έκφραση που είχε όταν η Ντίλια, μικρή, άρρωστούσε: «Είναι δέβαινα δυσάρεστο, αλλά δεν είναι και πολύ σοβαρό» έλεγε το βλέμμα της θείας. «Θα δούμε». Για το ότι ο Πιέρο, δεν είχε δεκάρα, ενώ αυτή εμάς τα είχε όλα μια μέρα» δεν της είχαν λέξει. Γι' αυτό της μίλησαν μονάχα μετά, όταν μπήκε στη μέση αυτή η ιστορία, με την κοπέλλα του μπαρ.

«Βλέπεις, ανόητη, τι ήθελες να κάνεις;» της έλεγε η θεία 'Εντίλια. «Αν δεν είμασταν εμείς να σου ανοίξουμε τα μάτια...»

Της είχαν μιλήσει με ήρεμία, και μόνον όταν είδαν την επιμονή της, ο θεός 'Ιβω ύψωσε τη φωνή του:

«Μά επιτέλους, τί θέλεις; Να καταστραφής;» της είπε. «Να μάς καταστρέψεις όλους; Δεν βλέπεις ότι αυτός το έχει σύστημα; Δεν τα κατάφερε με το μπαρ, και τώρα θέλει να δοκιμάσει με το γαλακτοπωλείο. Τί θέλεις να μάθεις περισσότερο από αυτό που μάθαμε εμείς;»

«Κι' εσύ άλλου, συμπλήρωνε η θεία 'Εντίλια, το ότι οι άντρες είναι όλοι τούς απασχώνουν το σημείο της πόλεως που βοσκόνταν. Δούλευαν κι' οι τρεις τους ακούραστα, από το πρωί ως το βράδυ, κι' ο θεός 'Ιβω, μόλις πριν από λίγους μήνες είχε αποφασίσει να πάρει έναν υπάλληλο, ένα γεροδεμένο νέο, που να μπορούσε να τους βοηθά σ' όλες τις δουλειές. Κι' έτσι είχε προσλάβει τον Πιέρο, κι' από τότε άρχισαν όλα...

Ο θεός 'Ιβω, η θεία 'Εντίλια... Ήταν όλα αλήθεια, όσα έλεγαν. Την είχαν πάρει στο σπίτι μικρό κοριτσάκι, από τότε που είχε χάσει τους γονείς της. Ή θεία 'Εντίλια είχε μια ιδιαίτερη συμπάθεια σ' αυτήν, γιατί είχε τ' όνομά της, κι' η θεία της έ-

την με βλέμμα αδιάφορο και κοινό. Αυτό το κουρασμένο, κι' άνοητο βλέμμα, έκανε στην Ντίλια περισσότερο έντιμωσι, από το παραμορφωμένο πόδι της. «Δεν είναι δυνατόν σκέφθηκε με απελπισία. «Ο Πιέρο δεν μπορούσε να έχει αγαπήσει αυτή την κοπέλλα που ήταν άσχημη, κατώχη και άνοητη.

—Το λογαριασμό, ψιθύρισε σάβοντας το κεφάλι.

«Όλα τώρα είχαν τελειώσει. Γιατί αν ο Πιέρο δεν μπορούσε να την αγαπήσει, τότε ήταν αλήθεια αυτό που έλεγαν ο θεός 'Ιβω, κι' η θεία 'Εντίλια.

«Μά δεν καταλαβαίνεις λοιπόν;» της έλεγαν. «Ήθελε να την παντρευτεί. Γι' αυτό τα έκανε όλα αυτά. Τα είχε όλα υπολογίσει ο παλιάνθρωπος. Ήθελε να την παντρευτεί, για να πάρει την προίκα. Να πάρει το μπαρ. Μα οι γονείς της κοπέλλας δεν ήταν δέκα. Κατάλαβαν τους σκοπούς του, και του έβλεπαν την πόρτα κλειστή. Να δώσης ένα όνομα στο παιδί, του είπαν, και να μάς άδειασες τη γωνιά».

Η Ντίλια πλήρωσε το λογαριασμό χωρίς να έχει πιά το κουράγιο να πιάσει την κοπέλλα που στεκόταν μπροστά της. Δεν μπορούσε πιά να ελπίζει ότι οι θείοι της δεν έλεγαν την αλήθεια. Ή απόδειξής ήταν εκεί, μπροστά στα μάτια της. Αυτή θα ήταν η καλή να συγχωρήσει μια ιστορία έρως του Πιέρο. Άλλα τώρα δεν έφτανε για μια ιστορία έρως. Έφτανε για κάτι χειρότερο. Πολύ χειρότερο...

Ο θεός 'Ιβω είχε απολύσει τον Πιέρο, με κάποιο πρόσχημα. Ήταν μαθεύτηκαν τα κατορθώματά του, αλλά αυτοί οι δυο εξακολουθούσαν να βλέπονται κάθε μέρα, για μια ώρα, σε μια κοντινή πλατεία. Συναντιόντουσαν κατά το βράδυ, την ώρα που χτυπούσε η καμπάνα της εκκλησίας για τον έσπερον και τα παιδιά έπαιζαν μπάλα, φωνάζοντας από άγριοι.

Είχαν κι' απόψε ραντεβού, κι' η Ντίλια, γνωρίζοντας από το μπαρ, πήγε κατευθείαν εκεί, παρ' όλο που ήταν νωρίς ακόμη. Κάθισε σ' ένα παγκάκι, και περίμενε. Αισθανόταν κουρασμένη, απελπισμένη.

Ο Πιέρο έφθασε λίγο αργότερα. Είχε δοή δουλειά σ' ένα γραφείο, από δυο μέρες, και ήταν ελαφρώς μόνος. Κάθισε κοντά της, και της χαμογέλασε μ' εκείνο το γλυκό, μεταθητικό χαμόγελο, που έκανε για μια στιγμή την καρδιά της να σφυγίσει από τρυφερότητα, μα άμεσα σκεφθηκε ότι ο άντρας αυτός, δεν ήταν ο νέος που αγαπούσε. Ήταν ένας έρως, ένας άγνωστος. Ο Πιέρο κατάλαβε άμεσα ότι κάτι συνέβαινε.

—Τί έχεις; τη ρώτησε άνησχα.

Με φωνή άχρωμη, ήσυχη, η Ντίλια, του είπε ότι οι θείοι της είχαν μάθει για την κοπέλλα του μπαρ, και το παιδί, και της τα είχαν πη όλα.

«Έχεις χλώμωσε, κι' έφυγε νεκρικά στην τσέπη του, για να δοή τα τσιγάρα του. Για κάμψη ώρα, έμεινε σιωπηλός.

—Ήθελα να το μάθεις από μένα, είπε τέλος. Θά σου το έλεγα εγώ.

—Άλλά δεν μου είπες τίποτα, θυρίσε η Ντίλια.

—Δεν είναι πράγματα που μπορεί να τα διηγηθώ κανείς στον καθέναν. Της απάντησε απότομα. Άλλά στη γωνία που θα με παντρεύονταν θα τα έλεγα, φυσικά. Γι' αυτό περίμενα ν' αποφασίσω.

—Το ήξερες ότι θα σε παντρεύουν, του έκανε εκείνη σιγά.

—Όχι, δεν ήξερα τίποτα, της εί-

πε θυμωμένος. Με διώξανε ήδη μια φορά, σαν να ήμουν κανένας λωποδότης, κανένας εγκληματίας. Άν νομίζεις πως το ξέχασα...

—Ήθελες να την παντρευτείς κι' εκείνη. Δεν είναι έτσι; ρώτησε.

—Ντίλια, είπε ο Πιέρο. Άκουσέ με. Στην άρχη εκείνη την κοπέλλα, τη λατρεύουν απλώς. Ήταν άσχημοτάτη, κοντή. Κι' ύστερα ήταν μια κοπέλλα καθυστερημένη διανοητικά. Μα τη λατρεύουν. Ήταν η κόρη του άρτου, δούλενε όμως σαν υπηρέτρια από το πρωί ως το βράδυ. Δεν ήξερε τί θα πη πορτή και διασκεδασα κι' ούτε είχε ένα φόρεμα καλό να φορέσει. Της έδειξε συμπάθεια. Κι' ύστερα, δεν ξέρω. Νομίζω πως ήταν ο άσος, που μ' έσπρωξε κοντά της.

«Ήθελε να την παντρευτεί, για να πάρει την προίκα. Να πάρει το μπαρ. Μα οι γονείς της κοπέλλας δεν ήταν δέκα. Κατάλαβαν τους σκοπούς του, και του έβλεπαν την πόρτα κλειστή. Να δώσης ένα όνομα στο παιδί, του είπαν, και να μάς άδειασες τη γωνιά».

Η Ντίλια πλήρωσε το λογαριασμό χωρίς να έχει πιά το κουράγιο να πιάσει την κοπέλλα που στεκόταν μπροστά της. Δεν μπορούσε πιά να ελπίζει ότι οι θείοι της δεν έλεγαν την αλήθεια. Ή απόδειξής ήταν εκεί, μπροστά στα μάτια της. Αυτή θα ήταν η καλή να συγχωρήσει μια ιστορία έρως του Πιέρο. Άλλα τώρα δεν έφτανε για μια ιστορία έρως. Έφτανε για κάτι χειρότερο. Πολύ χειρότερο...

Ο Πιέρο στράφηκε, την κτύπησε και κίνησε το κεφάλι.

—Δεν έχεις άδικο, Ντίλια, μουγούρησε, σε καταλαβαίνω. Μά έτσι είναι. Έγώ της ζήτησα πολλές φορές να με παντρευτεί, μα εκείνη δεν δέχτηκε. Έγώ έπεμνα, γιατί είναι και το παιδί. Και τους το είπα καθαρά, πως μόλις τακτοποιηθώ θα το πάρω εγώ το παιδί. Είχα σκοπό να σου το πω κι' αυτό.

«Δεν αποκλείεται να σου προτείνει να κρατήσεις και το παιδί», άνηχούσε σ' αυτή της η φωνή της θείας 'Εντίλια.

—Δεν είναι όλες οι γυναίκες διατεθειμένες ν' αναθρέψουν το παιδί δια έπαιζαν μπάλα, φωνάζοντας από άγριοι.

—Αυτή που θα παντρευτεί έμένα, πρέπει να το κάνει, είπε.

Η Ντίλια σηκώθηκε κουρασμένα από το παγκάκι. Τώρα δεν είχαν στ' αλήθεια τίποτα άλλο να πουν.

—Φεύγεις, Ντίλια; ρώτησε ο Πιέρο με αγωνία. Φεύγεις έτσι; Γιατί δεν με πιστεύεις, Ντίλια; Γιατί πιστεύεις τους άλλους μονάχα;

—Δεν ξέρω, Πιέρο, δεν ξέρω τίποτα πια, του απάντησε εκείνη.

—Θα έρθεις αύριο; Δεν μπορούμε να χωρίσουμε έτσι, Ντίλια.

—Δεν ξέρω.

—Μά εγώ θα έρθω, Ντίλια. Θα σε περιμένω. Δεν θ' άνεχτώ να με δωξουν κι' αυτή τη φορά. Την άλλη δεν την αγαπούσα όπως εσύ. Εσέ, να σ' αγαπώ, Ντίλια, καταλαβαίνεις;

«Εκείνη είχε άρχεις ήδη ν' απομακρυνόταν, αλλά ο νέος την ακολουθούσε ακόμη λέγοντας:

—Και να έχως ύπ' όχη σου, ότι και την άλλη ήθελα να την παντρευτώ. Ήξερα ποιά ήταν το καθήκον μου. Και το παιδί θα το πάρω μαζί μου, γιατί εκείνη δεν το αγαπούσε. Τό έπαιζαν απλώς, αλλά δεν το αγαπούσε. Κι' εγώ δεν μπορώ ν' αφήσω το παιδί μου να μεγαλώσει σ' ένα τέτοιο περιβάλλον...

Η Ντίλια δεν στράφηκε καν να την κτυπήσει. Άρχισε να τρέχει, και της φαινόταν πως ο ήχος της φωνής της, την ακολουθούσε ακόμα.

σχεδόν τη νύχτα δεν είχε κλείσει μάτι, και το πρόσωπό της ήταν χλωμό. Οι θείοι της δεν τη ρώτησαν ποτέ, αλλά πράγματα την προηγούμενη μέρα.

«Μην τ' σκέπτεσαι», της είχε πη η θεία 'Εντίλια. «Τί ανάγκη έχεις να παντρευτείς στο κάτω κάτω; Καλά οι κοπέλλες που δεν έχουν τίποτα. Το καταλαβαίνω. Άλλά εσύ... Θα είναι όλα δικά σου μια μέρα».

Η Ντίλια κτύπησε γύρω της με βλέμμα κουρασμένο. Το «όλα» ήταν αυτοί οι τέσσερις τοίχοι, και τα σιδερένια τραπέζια, κι' η αποθήκη, κι' η ατέλειωτη δουλειά από την αυγή, ως αργά το βράδυ. Ή μοναξιά, ή μελαγχολία. «Αυτό θέλεις;» τη ρώτησε μέσα της η φωνή του Πιέρο.

«Όχι, δεν ήθελε αυτό. Ήθελε μια οικογένεια δική της και τη στοργή του Πιέρο, την αγάπη του. Μά ήταν στη μέση εκείνη η ιστορία του παιδιού και δεν μπορούσε πιά να καταλάβει τίποτα. Ποιος είχε δίκιο; Οι συγγενείς της ή ο Πιέρο; Και τί ήταν ο Πιέρο; Ένας άτυχος νέος ή ένας πονηρός εκμεταλλευτής;

Ήταν άργα πιά. Ίσως ο Πιέρο είχε βαρεθεί να περιμένει στο παγκάκι της πλατείας και είχε φύγει. Σαφνικά η Ντίλια σηκώθηκε.

—Θά βγω, είπε.

Η θεία 'Εντίλια την κτύπησε.

—Άκόμη αυτή η ιστορία;

Η Ντίλια δεν απάντησε. Βγήκε στο δρόμο, και με δόγμα μηχανικό, διευθύνθηκε προς την πλατεία. Ο Πιέρο ήταν ακόμη εκεί και όταν την είδε, πήγε προς το μέρος της. Το πρόσωπό του ήταν χλωμό, πρόδιδε αγωνία.

—Νόμίζω ότι αποφάσισες να...

—Μά αποφάσισα, του διέκρινε.

Δεν ήξερε κι' η ίδια πότε το είχε αποφασίσει, μα τα λόγια έβγαζαν αυθόρμητα από τα χείλη της.

—Αν θέλεις, θά παντρευτούμε, Πιέρο. Θά πω στους θείους μου ότι το γαλακτοπωλείο δεν το θέλω. Δεν θέλω τίποτα. Έσύ έχεις τη δουλειά σου κι' είμαι κι' εγώ ικανή να εργαστώ.

Τον κτύπησε χλωμή και τρομαγμένη, γιατί ήξερε ότι αυτή θα ήταν τώρα η σωστή απόφαση. Σωστή κι' επικίνδυνη, και περίμενε να τον δει χαμογελά, να της λέει ότι είναι ευτυχισμένος. Μά το πρόσωπο του Πιέρο εξακολουθούσε να μένει σκοτεινό, κι' αυτό σήμαινε ότι όλα είχαν τελειώσει, ότι οι θείοι είχαν δίκιο.

«Σε παρακαλώ, Πιέρο, βοήθησέ με παρακαλούσε η καρδιά της. «Μην τ' γκρεμίζεις όλα». Ίσως κάτι που διάβασε στα μάτια του, να τη βοήθησε πραγματικά, γιατί της έδωσε τη δύναμη να ψιθυρίσει ακόμη:

—Θά πάρουμε και το παιδί σου, μαζί μας.

Τότε εκείνος χαμογέλασε. Και τα χέρια του έφαιξαν με θερμή και στοργή, τα παγωμένα χέρια της νέας.

—Αυτό περίμενα να μου πής, Ντίλια, ψιθύρισε.

Κι' επιτέλους η Ντίλια μπόρεσε ν' ακολουπήσει στον δρόμο του και να κλάψει.

«Φτώχη μου Ντίλια» σκεπτόταν ο Πιέρο χαιδεύοντάς της τα μαλλιά. «Θα είναι δύσκολο για σένα».

«Γιατί ο Πιέρο να μην είναι ελεύθερος, χωρίς παρελθόν; Γιατί σ' έμεινε να συμβούν όλα αυτά;» αναρωτιόταν η κοπέλλα.

Άλλά ένοιωθαν κι' οι δυο, ότι τη ζωή θα τη δέχονταν έτσι, όπως είχε έρθει, χωρίς συζητήσεις. Σιγά-σιγά εκείνη, σταμάτησε να κλαίει. Τα βλέμματά τους συναντήθηκαν. «Βοήθησέ με» έλεγαν ο ένας στον άλλο. «Βοήθησέ με να πιστέψω και να ζήσω».

ΜΑΡΙΑ ΛΟΓΚΙ

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ

ΦΤΙΑΣΤΕ
ΜΟΝΗ ΣΑΣ
ΕΝΑ...

ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΣΙΝΙΟΝ

Ένα θαυμάσιο χτένισμα, που εξυπηρετεί ιδιαίτερα τις εργαζόμενες γυναίκες, όπως και τις πολυσύχολες, που δεν έχουν καιρό ν' ασχολούνται με την κόμμωσή τους, αλλά και τις φοιτήτριες, που θέλουν να είναι μοντέρνες! «Κρατάει» όλη μέρα και θα το πετύχετε μόνη σας. Τά μυστικά του: ελεύθερος τράχηλος, ίσια μαλλιά, φουσκωμένα πολύ στην κορυφή και αρκετά τραβηγμένα προς τα πίσω.

Κάνετε μια ίσια χωρίστρα από το μέτωπο ως τον αυχένα και μια μικρή καθετη προς αυτήν επάνω στην κορυφή.

Φτιάξτε σε κάθε πλευρά του κεφαλιού τρία χοντρά ρουλό και τελειώστε με «σαλιγκάρια» να πρὸς τα πίσω κάτω.

Στο πίσω μέρος του κεφαλιού γυρίστε ξη με τρία ρουλό και τελειώστε με «σαλιγκάρια». Βρῆτε τα όλα με μπόρα.

Άφου στεγνώσουν και τὰ θυρωτάστε, διπλώστε τὰ κάτω άριστερά μαλλιά στη χωρίστρα και τη δεξιά πάνω σ' αὐτήν. Βάλτε τοιμπιάκια.

Κρατήστε μια τούφα πίσω απ' το αυτί. Χτενίστε στα κάτω άριστερά μαλλιά στη χωρίστρα και τη δεξιά πάνω σ' αὐτήν. Βάλτε τοιμπιάκια.

Βουρτσίστε τις «βέργες» πάνω στ' αυτιά και στερεώστε την τούφα με φουρκέτα. Στερεώστε με τοιμπιάκια όλο το χτένισμα και βάλτε «λάκ».

ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΧΟΡΟΥ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΚΟΠΕΛΛΕΣ

Ένα χαριτωμένο φόρεμα για νεαρή κοπέλλα που πηγαίνει στον πρώτο της βραδυνό χορό. Είναι από μπροντερί και χαρακτηρίζεται από πολλά δολάν, που ανάμεσά τους περνάει τρού - τρού κορδέλα.

Όλο το στόλισμα αυτού του φορέματος είναι ένα φαρδύ μοτίφ από μαύρη δαντέλα, που συνδυάζεται με την υπόλοιπη πουαντιγιέ δαντέλα και το λευκό φόντο. Το φόρεμα αυτό φοριέται σε βραδυνό χορό.

Τα μεγάλα ζωηρόχρωμα λουλούδια θέλουν λυγερή κορμοστασιά. Οι φαρδιές μπρετέλες που αγκαλιάζουν το λαιμό κολακεύουν ιδιαίτερα το σύνολο. Βραδυνή τουαλετίτσα εξαιρετικά κομψή και νεανική.

Κεντητά μοτίφ λουλουδιών στολίζουν όλο αυτό το φόρεμα που μπορεί να φορεθεί και απόγευμα με το ζαμπό, αλλά και το βράδυ χωρίς αυτό. Το ζαμπό του φορέματος στηρίζεται σε δύο μπρετέλες.

ΤΑ ΟΛΟΔΡΟΣΑ ΝΕΙΑΤΑ ΣΤΡΟΒΙΛΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΠΙΣΤΑ ΜΕ ΑΙΘΕΡΙΕΣ, ΚΟΜΨΕΣ ΚΑΙ ΡΟΜΑΝΤΙΚΕΣ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ

Ένα φόρεμα από μπροντερί. Το ζαμπό και η μανσέτα με το φαρδύ βολάν του δίνουν έναν ρομαντικό τόνο. Μία φαρδιά κίτρινη ζώνη που δένει μπροστά το όμορφαίνει. Το ωραίο αυτό μοντελάκι είναι πολύ της μόδας φέτος.

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ L

ΑΜΠΙΓΙΕ ΣΥΝΟΛΑ ΓΙΑ ΣΟΒΑΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

ΒΑΡΕΙΑ - ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΥΝ
ΤΗ ΘΕΛΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Βραδυνό σύνολο από έμπρομέ μουσελίνα. Τò μαντί είναι σε φίλο γραμμή και πολύ λουσάτο. Αυτό τò άνσάμπλ μπορείτε νά τò φορέσετε βράδυ παντού.

Κατάλληλο για ένα επίσημο χορό τò σύνολο αυτό από σατέν ντιουσές κεντημένο δίνει άρχοντικό τόνο στην εμφάνισι. Φοριέται θανμάσια και τò χειμώνα.

Τά κλασικά τριαντάφυλλα πού τόσο είναι τής μόδας φέτος αποτελούν τò νεσέν τού όμορφου άνσάμπλ από σατέν, σε φαρδειά γραμμή με πλούσια φάρδη.

Ένα φίλο άνσάμπλ από δαντέλα κεντημένη. Είναι σε ίσια γραμμή και με πολύ άπλη κούτ. Μπορεί νά φορεθί σε ένα δείπνο και χωρίς ζακέτα σ' ένα χορό.

Άλλο ένα σύνολο από άνοιχτόχρωμη μουσελίνα. Τò μαντί είναι πολύ ιδιότυπο γιατί πίσω είναι χωρισμένο ως τò νομίτη τής πλάτης όπως μιά εσάρπα.

ΒΡΑΔΥΝΕΣ ΤΟΥ ΑΛΕΤΕΣ ΣΤΥΛ «ΝΕΑΡΗ ΚΥΡΙΑ»

ΑΠΛΕΣ Ή ΠΕΡΙΤΕΧΝΕΣ ΑΜΠΙΓΓΕ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΚΥΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΜΨΕΣ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ

Ένα ζακετάκι σκεπάζει το στράπλες φόρεμα δίνοντάς του έτσι μια εμφάνιση πολύ συντηρητική. Ανάμεσα από τις πιέτες της φούστας του περνάει μια κορδέλα από μπλε πάλ μεταξωτό.

Πλούσιο φόρεμα από ολομέταξη μαύρη δαντέλα. Είναι φοδραρισμένο με λευκό ταφτά, ώστε τα σχέδια της δαντέλας να διακρίνονται έντονα. Το φόρεμα αυτό φοριέται χειμώνα και καλοκαίρι.

Μοντέλο του Πιέρ Μπαλμαίν. Το φόρεμα αυτό είναι από λευκή οργαντίνα κεντημένο με λευκή και χρυσή κλωστή. Κορσάζ στράπλες. Η φαρδειά φούστα απλώνει με πάρα πολύ χάρη όταν χορεύετε.

Ένα κοντόταλο κορσάζ κεντημένο με ύφασμάτινα τριαντάφυλλα και παγιέτα και μια φούστα φαρδειά με θαυσιές πιέτες αποτελούν ένα πολύ θαυμάσιο θραδυνό σύνολο για μια νέα κυρία.

Ένα κομψό κοκταίη φόρεμα από ανοιχτόχρωμο μεταξωτό ύφασμα με φούστα σε σχήμα τουλίπας και μεγάλο ντεκολτέ, είναι κατάλληλο για νέα γυναίκα που θα παρευρεθώ σε μια δεξίωση.

Μοντέλο της Καρβέν είναι αυτό το φόρεμα από εμπριμέ ταφτά. Ίδιότυπο πολύ είναι το στράπλες κορσάζ που σχηματίζει δεντάλια. Μπορεί να φορεθώ από κυρίες και κοπέλλες σε επίσημες εμφανίσεις.

ΟΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Ο νέος που κάθεται στο ντιβάνι αγαπά τη νέα που κάθεται δίπλα του. Έχει όμως δεν του δίνει σημασία γιατί κι αυτή αγαπά, χωρίς όμως ανταπόκριση τον άλλο νέο. Τό ν' αγαπούμε ένα πρόσωπο που εκτός του ότι αδιαφορεί για μας, υποφέρει γιατί δεν ανταπατάται από άλλο πρόσωπο, είναι πάρα πολύ επικίνδυνο.

Πώς γεννιέται η επιθυμία και τι συνέπειες έχουν οι «ανέφικτες» σχέσεις; Τι συμβαίνει όταν μια γυναίκα έρωτεύεται έναν άνδρα που δεν της αξίζει; Γιατί εκδηλώνεται το πνεύμα της «λυτρώσεως»; Σ' αυτά κι άλλα ερωτήματα δίνει απάντησι το παρακάτω άρθρο μας.

Πρώτα-πρώτα, δεν πρέπει να συγχέουμε τον «επικίνδυνο» έρωτα με τον «άτυχ» έρωτα. Ένας πονεμένος έρωτας μπορεί μάλιστα να συμβάλει στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς μας να δυναμώσει το χαρακτήρα μας, να μας κάνει να αποκτήσουμε κατανόηση και επείκεια. Κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να ξεχωρίζουμε τους σφοδρούς έρωτες—που είναι αληθινά πάθη—από τους επικίνδυνους έρωτες. Από κάποια άποψη όλοι οι φλογεροί και σφοδροί έρωτες περικλείουν κάποιο κίνδυνο. Ο κίνδυνος όμως εδώ βρίσκεται στο συναίσθημα ότι το αγαπημένο πρόσωπο είναι αναγκατάστατο.

Ας το εξετάσουμε αυτό καλύτερα: ο έρωτας προκαλεί μαζί με μία υπερδιέγερσι της φαντασίας μας για ό,τι αφορά το πρόσωπο που αγαπούμε κι ένα είδος παραλύσεως της σκέψής μας για κάθε τι που είναι ξένο προς αυτό. Ο έρωτευμένος δηλαδή είναι αδύνατο να σκεφθεί ότι είναι δυνατόν να ζήσει στο μέλλον με ένα πρόσωπο που δεν είναι εκείνο που αγαπά. Η ιδέα ότι μπορεί να χάσει το πλάσμα του πάθους του του προκαλεί τρόμο, τον τρόμο ότι μπορεί να στερηθεί για πάντα τον έρωτα.

Είναι φανερό, ότι το συναίσθημα αυτό του αναγκατάστατου, όταν ξεπερνά τα όρια, δημιουργεί μία επικίνδυνη ψυχική κατάσταση γιατί μπορεί να σπρώξει τον έρωτευμένο με φτώχεια στον έρωτα για να μη χάσει το αγαπημένο του πρόσωπο. Μπορεί όμως να συμβεί ώστε κι οι δυο να είναι φτιαγμένοι ο ένας για τον άλλο και να συνεννοούνται θαυμάσια, όποτε όλα θα πάνε καλά.

Οι αληθινά επικίνδυνοι έρωτες είναι, αντίθετα, εκείνοι που η αληθινή τους πλευρά δεν βρίσκεται στη σφοδρότητά τους, αλλά σε άλλα «χαρακτηριστικά», που θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε.

ΕΝΑΣ ΦΑΥΛΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Οι έρωτες, που είναι προωρισμένοι να γίνουν επικίνδυνοι, είναι εκείνοι που άμεσως από την αρχή παρουσιάζονται σαν «ανέφικτοι», δηλαδή εκείνοι που προσκορούν είτε σε μία μεγάλη αντίθεση (π. χ. την ηλικία) ανάμεσα στους δυο πρωταγωνιστές, είτε στην ήθικη, στις επιρροές της κοινωνίας, στις κοινωνικές συνθήκες, στη λογική. Το ανέφικτο αυτό παίζει πολλές φορές περίεργα παιχνίδια: στέκεται επίμονο εμπόδιο στη γέννηση ενός έρωτα, αλλά όταν αυτός γεννηθεί, τότε προκαλεί ολοκληρωτική πυρκαϊά. Πράγματι, η γεύσι του έρωτα είναι κατά το μισό πόνος. Χαρά και πόνος είναι τόσο σφιχτά δεμένα, ώστε νοιώθουμε μία άσυνήθιστη ψυχική κατάσταση που χαρακτηρίζουν οι ποιητές σαν «γλυκό πόνο της αγάπης».

Οι ανέφικτοι έρωτες είναι επικίνδυνοι, γιατί,

άν πραγματοποιηθούν, επιφέρουν καταστροφικές συνέπειες. Τότε, όταν ορίζομαι μέσα μας να είμαι εξαιρετικά ισχυροί. 'Αλλά κι όταν δεν είναι αυτό που επιθυμώ να επιφέρουν άρετά διαβεβαιώσω, γιατί συχνά καταδικάζουν αυτόν που υποφέρει σε μία μακρά περίοδο αδιαφορίας κι ανικανότητας να δοθεί σ' έναν καινούριο έρωτα, ακόμα κι έρωτα που παρουσιάζει όλες τις εγγυήσεις της νομιμότητας, της ισορροπίας και της γαλήνης. Σε κείνον ή εκείνη που έχει πιστωθεί να ταπεινώσει και να γελοιοποιήσει το σύντροφό του, ακόμα και στην κοινωνία.

Είναι φανερό, ότι με τη λέξη «κατώτερος» δεν εννοούμε τα πρόσωπα που δεν ξέρουν γράμματα, που έχουν μία μέτρια εδφύα, γούστα αλλά και είναι ταπεινής καταγωγής (μ' αυτά τα προσόντα μπορούν κι εξαιρετικά ανεπτυγμένα άτομα να δοθούν μία τέλεια ευτυχία στον έρωτα), αλλά αυτά που «διαλέγουν» τη χυδαίότητα, την κακία και την χοντροκοπιά γιατί τους αρέσουν και υποφέρουν πολύτιμα χρόνια από τα νεύα τους.

ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΣΙΣ

Ακόμα πιο καταστροφικά αποτελέσματα έχουν μερικοί έρωτες που ενώνουν ένα ξένο, μαρμένο, ευαίσθητο και μεγαλόηχο άτομο με ένα ήλιθιο, κακό, στριμμένο και χυδαίο πρόσωπο. Είναι το πρώτο αγαπήσει το δεύτερο. Στην άσυνθετη περίπτωση, το κακό είναι μικρότερο: ο καλύτερος από τους δυο θα κατορθώσει κατά ένα ή τον άλλο τρόπο ν' αποκαταστήσει κάποια αρμονία. 'Αλλά τίς πιο πολλές φορές εκείνος που αγαπά είναι μόνο ο καλύτερος.

Στις περιπτώσεις αυτές, εκείνος που αγαπά βασανίζεται από ένα τρομερό κακό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε «εξαχρήστη της ταπεινώσεως». Η τάσι αυτή έχει, κατά πάσαν πιθανότητα, την αρχή της στη συνήθεια, που σχηματίζουμε στα παιδικά μας χρόνια, να ξεχωρίζουμε τον έρωτα εσφαλμένα σε «ψυχικό» και σε «σωματικό» και να αποδίδουμε στο δεύτερο τη φιλανθρωπία, την παρόρμησι και το πάθος. Η διαφορά όμως αυτή είναι τελείως εσφαλμένη, γιατί αντίθετα, η σεξουαλικότητα είναι κατ'εξοχή ανάλογη με την ευφροσύνη, τη φαντασία και τον ερωτικό μας πλούτο.

Ετσι, εκείνος ή εκείνη που έχει σχηματίσει με τέτοια ιδέα πιστεύει ότι βρίσκει τον γνήσιο έρωτα μονάχα στους κατώτερους τύπους. Γι' αυτό βλέπουμε άνδρες προικισμένους με ένα πλήθος αρετήναι να διευθύνονται από γυναίκες κατωτέρες τους και το αντίθετο.

Το επικίνδυνο στους τέτοιους έρωτες βρίσκεται σε δυο σημεία. Ο έρωτευμένος—ή η έρωτευ-

μένη—δεν βρίσκει στο άλλο πρόσωπο τον πλούτο του πάθους που ζητούσε, αλλά εξακολουθεί να πιστεύει με τη φαντασία του ότι τον βρήκε. Κι' έτσι παύει να αναζητεί τον «κρυφό» του ή χυδαίο χαρακτήρα κι η χοντροκοπιά αποτελεί τον εγγύησι για τον πλούτο αυτόν, δέχεται τα πάντα, ακόμα και πράγματα που προσβάλλουν την αξιοπρέπεια του.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι ο κατώτερος από τους δυο, βλέποντας το θρίαμβό του, συμπεριφέρεται ακόμα χειρότερα, μη παραλείποντας ευκαιρία να ταπεινώσει και να γελοιοποιήσει το σύντροφό του, ακόμα και στην κοινωνία.

Είναι φανερό, ότι με τη λέξη «κατώτερος» δεν εννοούμε τα πρόσωπα που δεν ξέρουν γράμματα, που έχουν μία μέτρια εδφύα, γούστα αλλά και είναι ταπεινής καταγωγής (μ' αυτά τα προσόντα μπορούν κι εξαιρετικά ανεπτυγμένα άτομα να δοθούν μία τέλεια ευτυχία στον έρωτα), αλλά αυτά που «διαλέγουν» τη χυδαίότητα, την κακία και την χοντροκοπιά γιατί τους αρέσουν και υποφέρουν πολύτιμα χρόνια από τα νεύα τους.

«ΙΣΤΗΡΕΣ» ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο του άνδρα, που αποτελεί στόχο κοροϊδεάς των φίλων του και που θα μπορούσαμε να τον ονομάσουμε «λυτρωτή». Ο τύπος αυτός δεν διακρίνει καν την παρουσία φυσιολογικών, ειχαρίστων κι ισορροπημένων κοριτσιών, αλλά έχει ένα αληθινό πάθος για γυναίκες άρετά αμφίβολης ήθικης. Κι' όμως μόνο αυτό, αλλά καταστρώνει προς τιμή τους μεγάλα πλάνα γαμήλια προγράμματα. Εκείνο που τον τραβάει κοντά τους, δεν είναι τόσο η γοητεία τους, όσο η ρομαντική προσοπική «ανά τις σούπες».

Να εξηγηθούμε: δεν πρέπει να συγχέουμε τον «επικίνδυνο» με τον άνδρα που, βλέποντας τα προτερήματα μιας γυναίκας που έκανε ένα σφάλμα στη ζωή της, την αγαπά και της τείνει το χέρι για να τη φέρει στον ίδιο δρόμο. Ο πρώτος άνθρωπος που αγαπά είναι ο «επικίνδυνος» του, το όλο, που παίζει και δεν αναρωτιέται αν το αντικείμενο των φρονημάτων του θέλει να σωθεί ή αν είναι ή όχι άξιος να σωθεί. Αλλά, από μία καθαρά «επαγγελματική» παραόρμησι συμπεριφέρεται αντίθετα από έναν άνθρωπο που αναζητεί την ευτυχία.

Γενικά ο «επικίνδυνος» πληρώνει ακριβώς τη «γεννητικότητα» του αυτή, γιατί η έλκτικη του δεν αφορά με τον αγαπήσει ποτέ, συχνά μάλιστα να νοιώσει ένα κυριό μίσος έναντι του. Ξεροντας ότι, την πήρε από οίκο, του νοιώσει ταπεινώσεως και άρετά ή γοητορία θα εκδικηθεί.

Η επικίνδυνη αυτή τάσι προς «λύτρωσι» δεν είναι μονάχα ανδροικό φαινόμενο. Και στις γυναίκες μπορεί να εμφανισθεί και να καταστρέψει το μέλλον μιας κοπέλλας, γιατί στην περίπτωση αυτή διευκολύνεται από μία ισχυρή δύναμη: το μητρικό ένστικτο. Όλες ξέρουμε πόσο τρολλά απαιτούν οι γυναίκες μερικούς άνδρες που συμπεριφέρονται πολύ άσχημα, όχι μόνο απέναντι στις γυναίκες, μα και σ' όλους τους τομείς. Οι κατωμένες αυτές πρην ακόμα έρωτευούντο στο «κακό» υποκείμενο είναι έρωτευμένες με τη δυνατότητα να το σώσουν, έχουν δηλαδή δημιουργήσει με τη φαντασία τους ένα συγκινητικό ρομάντο.

Η γυναίκα που πέφτει σ' αυτή την παγίδα έρωτας είναι ιδιαίτερα σοβαρό κίνδυνο. Οι ανέντιμοι άνδρες είναι σχεδόν πάντοτε αδύνατοι χαρακτήρες, άνδρες στους οποίους αρέσει να τους θεωρούν σαν παιδιά, να τους χαιδεύουν και να τους παραγορούν. Πολλοί απ' αυτούς δεν υπάρχει πιθανότητα ούτε να προσπαθήσουν καν να γίνουν τίποτα, από φόβο μήπως χάσουν την προστατευτική αυτή θέρη που βρίσκουν στη γυναικεία αγάπη, και που αποτελεί το καταφύγιό τους. Αν γίνονταν τίμιοι, θ' αποκοτούσαν μία ερωμένη, αλλά θα έβγαναν μία μητέρα. Κι' οι αδύνατοι άνδρες—άρετά αν παίρνουν πόδες αρενοποότητας και δουλοπαισισμού—στον έρωτα αναζητούν μονάχα και πάντοτε τη «μητέρα». Μ' ένα λόγο, η «επικίνδυνη» υποφέρει για έναν άνδρα, χωρίς ποτέ να έχει άνδρα.

Παραδεχόμαστε ότι ανάμεσα στους αδύνατους χαρακτήρες υπάρχουν πολλοί έντιμοι άνδρες. Έν

τούτοις, είναι συχνά επικίνδυνος ένας έρωτας μιας δυνατής γυναίκας για έναν αδύνατο άνδρα (έστω κι' αν πρόκειται περί όπας πρέπει ανθρώπου). Κι' εδώ επίσης ενεργεί το μητρικό ένστικτο. Τώρα, δεν υπάρχει άνδρας, όσο και τραχύς ή σκληρός κι' αν είναι, που να μην υποχωρή πρόθυμα στη μητρική συμπεριφορά της συντρόφου του. Ποιός δεν άφησε ποτέ μ' έναν αναστεναγμό ν' ακουμπήσει το κουρασμένο κεφάλι του στον ώμο της αγαπημένης του; Ποιανού δεν ήσέμησε το συνωφρονμένο μέτωπο με τα χάδια ή δυο φιλιές της γυναίκας στα βλέφαρά του; 'Ας μην ξεχνάμε όμως ότι κάθε περίπτωση είναι και διαφορετική. Ο αδύνατος χαρακτήρας συμπεριφέρεται πάντοτε σαν γυιός, αλλά κι' ακόμα όταν θέλει να επιβάλει τη θέλησή του και να διευθύνει αυτός έχει στα λόγια και τις πράξεις του κάτι το παιδαριώδες, το υπερβολικό.

Στον έρωτα μιας δυνατής γυναίκας, ο αδύνατος άνδρας υποτάσσεται όλο και πιο πολύ. Και μπορεί να συμβεί μία μέρα ή γυναίκα να νοιώσει κι' αυτόν, παράξενα ανάμεικτη με τρυφερότητα, μία απροσδόκητη απέχθεια. Μπορεί να συμβεί μάλιστα, όσο πιο πολύ μεγαλώνει η στοργή της για το μεγάλο κακομαθημένο παιδί, τόσο πιο πολύ να ξεπέφτει στην εκτίμησή της και στο αισθηματά της. Γενικά ο άνδρας, στο σημείο αυτό, διασθάνεται κι' πρόκειται να συμβεί και, ενώ από τη μία μεριά γίνεται ακόμα πιο τυραννικός κι' απαιτητικός, από την άλλη προσπαθεί να σταφίη προς άλλες γυναίκες, όπως κάνει το παιδί που για να εντυπωσιάσει τους γονείς του άπειλει ότι θα φύγει από το σπίτι.

Άλλοι επικίνδυνοι έρωτες, όπου παίζει ρόλο το μητρικό ένστικτο, είναι εκείνοι που προκαλούνται και τρέφονται από τον οίκο. Κι' εδώ όμως πρέπει να διακρίνουμε τις διάφορες περιπτώσεις. Είναι φυσιολογικό και σωστό να υποφέρει μία γυναίκα τις άτυχίες και τις συμφορές του άνδρα που αγαπά και να δυναμώνουν αυτές τον έρωτά της αντί να τον σβήνουν. 'Αλλά είναι άρετά επικίνδυνη κι' αποτελεί αιτίαπότη να έρωτευθεί ένας άνδρα μόνο επειδή τα βασάνα του τη συγγενούν.

Πού κρύβεται ο κίνδυνος στον έρωτα που προέρχεται από οίκο; Στο ότι κάποια στιγμή η γυναίκα διακρίνει ότι το αισθηματά της είναι μόνο οίκτος με τη μάσκα του έρωτα. Και τότε η εγκαταλείπει τον αγαπημένο της που είχε ως τώρα κ α λ ή τ ή π ί σ τ ε ι εξαστατήσε, προκαλώντας τον φοβερό πόλεμο ή—πράγμα άρετά συχνό στις γυναίκες με λεπτή ψυχή—η ανακάλυψη αυτή δυναμώνει τον οίκο της. Στην άτυχία του δεν θέλει να προσθέσει και τη στέρησι της αγάπης της. Κι' από τη στιγμή που θα σκεφθεί μ' αυτή τη λογική, αυτοκαταδικάζεται να μείνει για πάντα κοντά του, μη έχοντας μία έλπίδα ν' απολαύσει την συγκίνησι της αληθινής αγάπης.

Δεν λείπουν φυσικά οι άνδρες, που μολονότι εμπνέουν στην αρχή οίκο, είναι προικισμένοι με προτερήματα (γοητεία, όμορφιά κλπ.) που μπορούν ν' ανώρουν έρωτα μαζί με τον οίκο. Στην περίπτωση αυτή οι έρωτες δεν είναι καθόλου επικίνδυνοι. Για να τοποθετήσουμε σωστά το πρόβλημα, μία κοπέλλα, όταν δοκιμάσει ένα αισθηματά για τον άνδρα που κατά κάποιο τρόπο μπαίνει στη μέση ο οίκτος, θαπρε ν' αναρωτηθεί: Τον αγαπώ ά δ ι α φ ο ρ ο ύ ν ε ι ν α ι δυστυχισμένος; Τον αγαπώ γ ι α τ ι έ ι ν α ι δυστυχισμένος;.

Αν απαντήσει «αδιάφορο αν είναι», είναι καλό σημάδι. 'Αλλιώς η κοπέλλα προχωρεί σ' άρετά επικίνδυνο έδαφος.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Και για να τελειώνουμε: Ιδιαίτερα επικίνδυνοι για τους πολύ νέους, κι' ιδιαίτερα τις κοπέλλες, είναι μερικοί έρωτες που γεννιούνται παρά τη θέλησι των γονέων και των συγγενών. Όχι σπάνια, οι νεανικοί αυτοί έρωτες προκαλούνται από περιφρόνησι και πείσμα: μία κοπέλλα π. χ. χωρίς να το αντιλαμβάνεται έρωτεύεται έναν νεαρό ακριβώς επειδή οι αυτοί δεν αρέσει στους γονείς της.

Όταν ανάμεσα σε δυο πρόσωπα υπάρχει μεγάλη διαφορά ηλικίας, το ανέφικτο της σχέσεως μπορεί να μεταμορφωθεί στον έρωτα σε τυφλό πάθος. Η άσπερα των δυο έρωτευμένων να καλύψουν την άδυσσο που τους χωρίζει τελειώνει πολύ συχνά με την καταστροφή.

Η κατάσταση όμως αυτή δεν παρουσιάζεται στις περιπτώσεις που η κοπέλλα είναι θύμα τυραννικών γονέων και που δεν βλέπει την ώρα να ξεγερωθεί έναντιόν τους, αλλά αντίθετα, στις περιπτώσεις που αυτή τους αγαπά έντονα και είναι θαυμάσια συνδεμένη μαζί τους. 'Εξ αιτίας της στοργής της, από τα παιδικά χρόνια θα είχε άπαρηγορη ένα σωρό μικροεπιθυμίες, θα είχε θυσιαστεί πολλές από τις παρορμήσεις της από φόβο μήπως δυσαρεστήσει τους αγαπημένους της. Κι' έτσι πλέον, συχνά, είχε πιστέψει ότι δεν ανταμείβονταν με άρετη αγάπη για τις μικρές αυτές αλλά συνεχείς θυσίες της και κατά την άνησυχη περίοδο της εφηβείας και της πρώτης νεότητάς δοκίμαζε για τους δικούς της ένα παράξενο μείγμα δυνατής στοργής και μίσους. Στο σημείο ακριβώς αυτό, η κοπέλλα αρχίζει να ενδιαφέρεται, επιφανειακά άρετά, για ένα νεαρό, για τον οποίο οι γονείς της, χωρίς να το προσέξουν, δεν δείχνουν και μεγάλη συμπάθεια. Ξεφώνικα, αυτόματα θα λέγαμε, ξεσπλάιναται για το νεαρό, αντιποβάλλεται ότι είναι έρωτευμένη, για δυο λόγους: για να δείξει ότι δεν βρίσκεται πια κάτω από τον έλεγχο των δικών της και προ πάντων γ ι α τ ο ύ ς χ α ν η ν α ύ π ο φ έ ρ ο υ ν, όπως προσπαθούμε να κάνουμε να υποφέρουν τα πρόσωπα τα οποία πιστεύουμε ότι δεν μας αγαπούν όσο θέλουμε. 'Όσο περισσότερο δεν θέλουν οι γονείς τον νεαρό παρείσαστο, τόσο κολλάει σ' αυτόν η κοπέλλα, μέρις όπου παρουσιάζει τα συμπτώματα του πιο ακατανίκητου πάθους, χωρίς να είναι στην πραγματικότητα έρωτευμένη.

Δεν λέμε ότι η απέχθεια των γονέων για το νεαρό είναι δικαιολογημένη, γιατί αυτός μπορεί να είναι ένας πολύ καλός νέος. 'Ο κίνδυνος βρίσκεται στο γεγονός ότι η κοπέλλα πιστεύει ότι αγαπά, ενώ ο άνδρας των σκέψών της δεν είναι παρά ένα πονι, ένας κομπάρσος στο συναίσθηματικό δράμα που παίζεται ανάμεσα σ' εκείνη και στους γονείς της. Μέσα της μπορεί το φεύτικο αυτό πάθος να σήσει ξαφνικά, μόλις αυτή νικήση στη μάχη που δίνει. Και να σήσει μάλιστα τις πιο πολλές φορές άμεσως μετά το γάμο.

Μπρουνέλλο Βαντιάνο

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛΑ

Ο ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΡΟ ΣΑΚΚΑΚΙ

Λογαριάζαμε να ζήσου-
με σαν τους πλούσι-
ους για λίγον καιρό.

Η «υπόθεσις Μέρικ» άρχισε το βράδυ της δεκά-
της Μαΐου, στις έννέα και μισή, και τελείω-
σε τὰ μεσάνυχτα της ίδιας μέρας.
Εκείνο το βράδυ, ήμουν εγώ αξιωματικός της
υπηρεσίας, κι' ο λοχίας Πέρυ, πέρασε σὲ μένα τὸ
τηλεφώνημα πὸ εἶχε πάρει ὁ ἴδιος, λέγοντάς μου:
—Μὰς καλεῖ ὁ λοχίας Μέρικ. Δὲν μπορὸν νὰ κα-
ταλάβω τί λέει. Φαίνεται ἀναστατωμένος.

Πήρα στὰ χέρια μου τὸ ἀκουστικό.

—Ἐδῶ Μέρικ, ἀκουσα νὰ λέη ἡ φωνὴ τοῦ ὑφι-
στάμενός μου ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ σύρματος.
Τηλεφῶνῶ ἀπὸ τὸ σπίτι μου, στὴν Κόλινς στρήτ,
8.112. Πρέπει νὰ ἔρθετε.

—Τί συμβαίνει, Μέρικ; Μίλησε ἀμέσως, τοῦ
φώναξα.

—Ἀντ' γι' ἀπάντησι ὁ λοχίας ἔξοπασε συ λυγμούς.
Ἀπὸ τὴν ἐκπληξὴ κόντεψε νὰ μοῦ πέση τὸ ἀκου-
σικό ἀπὸ τὸ χέρι.

—Μέρι! Μέρι! φώναξα.

Καιμιά ἀπάντησι. Μονάχα ἐκείνοι οἱ ἀπελπισμέ-
νοι λυγμοὶ πὸς μοῦ ἔσφιγγαν τὴν καρδίαν.

Κάναμε δέκα λεπτά γιὰ νὰ φτάσουμε στὴν Κό-
λινς στρήτ. Μὰς ἀνοίξε ὁ ἴδιος ὁ Μέρικ. "Ἦ-
ταν ὁ πιὸ νεαρὸς λοχίας τῆς ὁμάδας μου. "Ἦταν
εἰκοσιοχτὼ χρονῶν, καὶ εἶχε πάρει τὴν προαγω-
γὴ του μόλις πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες. "Ἦταν ἐπίσης
ἕνα ὄμοιο παιδί, μὲ γκριζὰ μᾶτια, καὶ συμπαθητι-
κὸ πρόσωπο.

Τώρα τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀναστατωμένο, τὰ μά-
τια του κόκκινα, τὰ μαλλιά του ἀκατάστατα.
—Ἐλάτε, μοῦ φιθύρισε, κι' ἐγὼ τὸν ἀκολού-
θησα στὸ εσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ.

Συγχρόνως, προσπαθοῦσα νὰ συγκεντρώσω στὴ
μνήμη μου, ἔλα τὰ στοιχεῖα πὸς ἤξερα σχετικὰ μὲ
τὸν Μέρικ. Θυμῆθηκα ὅτι ἦταν παντρεμένος ἀπὸ δυὸ
χρόνια, κι' ὅτι τὴ γυναῖκα του τὴν ἔλεγαν Βίρνα.
Εἶχα ἀκούσει ὅτι ἦταν μιὰ ὀραία κοπέλλα κι' ἀπὸ
καλὴ οἰκογένεια, μὰ ἐγὼ δὲν τὴν εἶχα θῆ ποτέ
μου. "Ὅσο γιὰ τὸ Μάρτιν Μέρικ, ἦταν ἕνας καλὸς
ἀστυνομικὸς, δραστήριος καὶ θαρραλὸς.

Μόλις φτάσαμε στὴν κρεβατοκάμαρα, ὁ Μάρτιν

λενάδα κι' εἶναι τὸ μόνο πράγμα πὸς θυμᾶμαι ἀ-
κόμη ἀπὸ καίην...

Ξαπλωμένη πάνω στὸ κρεβάτι, μὲ τὰ μπράτσια ἀ-
νοιχτά, ἡ Βίρνα Μέρικ, μὰς κύτταξε μὲ μᾶτια ὀρ-
θάνοιχα, χωρὶς νὰ μᾶς ἔλεπν. Κανεὶς δὲν θὰ μπο-
ροῦσε τώρα νὰ πῇ ὅτι ἦταν ὀραία. Μιὰ γυναίκα
στραγγαλισμένη, δὲν εἶναι ποτὲ ὀραία.

Ξαφνικά, ὁ Μέρικ στράφηκε καὶ μὲ κύτταξε,
εὐχάρωντάς με ἀπελπισμένῳ βογγητῷ, σὰν νὰ ἤλπι-
ζε ὅς ἐκείνη τὴ στιγμὴ, ὅτι, μπαίνοντας ἐγὼ στὸ
δωμάτιο, θὰ τοῦ διέλασε ἔναν ἐφιάλτη, καὶ θὰ τοῦ
ξανάδινα πίσω τὴ Βίρνα του, ζωντανὴ καὶ γρη-
γορεῖ.

Ὁ οἶκτος πὸς ἐνοιῶθα μέσα μου γιὰ τὸ Μέρικ,
μετατράπηκε σὲ μῖσος κατὰ τοῦ δολοφόνου κι' ὀρκί-
στηκα νὰ δάω ἕλα μου τὰ δυνατό, γιὰ νὰ μὴ μοῦ
ξεφύγῃ ὁ ἔνοχος.

Κανονικά, θὰ ἔπρεπε ν' ἀπομακρύνω τὸ Μέρικ,
καὶ νὰ τὸν στείλω ν' ἀναπαυθῇ. Μὰ ἤθελα νὰ
τὸν βοηθῶ πραγματικά, κι' ὁ μόνος τρόπος γιὰ
νὰ τὸ κάνω, ἦταν νὰ τὸν ἀφάρω νὰ πάρῃ μέρος
στὸ κινῆσι τοῦ δολοφόνου, νὰ βρῇ ἔτσι μιὰ διέξο-
δο ἢ ἀπελπισία του.

Ἡ γνώμη τοῦ γιαιτροῦ καὶ μιὰ γρήγορη ἀνάκρι-
σι τῶν γειτόνων, μὰς ἐπέτρεψαν νὰ καθορίσουμε μὲ
ἀκρίβεια τὴν ὥρα τοῦ ἐγκλήματος. Ἡ Βίρνα εἶχε
πεθάνει στις έννέα ἀκριβῶς. Δηλαδή μισὴ ὥρα
πρὶν γυρῶσι στὸ σπίτι ὁ ἄνδρας τῆς.

Οἱ γείτονες εἶχαν ἀκούσει μιὰ κραυγὴ καὶ θόρυ-
βο πάλιν, ἀλλὰ δὲν εἶχαν δώσει ἰδιαίτερη σημα-
σία. «Νομίζαμε πὸς πρόκειται γιὰ κανένα συζυγι-
κὸ καυθαδάκι», μοῦ εἶπε ἕνας. «Ἐξ ἄλλου, οἱ θό-
ρυβοι σταμάτησαν ἀμέσως. Δὲν κράτησαν παραπά-
νω ἀπὸ μερικά λεπτά».

Στὸ δωμάτιο δὲν ὑπῆρχαν δακτυλικά ἀποτυπώ-
ματα, ἐκτός ἀπὸ τοῦ Μέρικ καὶ τῆς γυναίκας του.
"Ὅποιος εἶχε κάνει τὸ ἐγκλήμα, θὰ ἔπρεπε ἀσφα-
λῶς νὰ φοροῦσε γάντια, ἢ νὰ ἦταν ἐξαιρετικὰ προ-
σεκτικὸς.

Ἡ Βίρνα Μέρικ δὲν εἶχε πολλὰ χρήματα ἢ ἀ-
κριβῶς κοσμήματα. Ὁ Μέρικ μὲ διαβεβαίωσε ὅτι

δὲν ἔλειπε τίποτα κι' ἔτσι ἔπρεπε ν' ἀποκλείω
τὴν περίπτωση τῆς ληστείας.

Τὸν ρώτησα γιὰ τὴν σχέση τους.

—Ἀγαπιόμαστε πολὺ, μοῦ εἶπε, κι' εἶχαμε
λόκληρη τὴ ζωὴ μπροστὰ μας. Ἡ Βίρνα ἦταν νὰ
γερῇ, δυνατὴ, γεμάτη ἐνθουσιασμό.

Εἶχε φίλους; ρώτησα διακριτικά.

Ντροπέμουν γιὰ τὴν ἐρώτησί μου, καὶ χάρμα
πὸς ὁ Μέρικ δὲν κατάλαβε τὸ νόημα τῆς.

—Δὲν εἶχαμε πολλὰς σχέσεις, ἀπάντησε. Ἦταν
πρόσμως, κι' ἡ παρουσία τῶν τρίτων μᾶς ἐν-
χλοῦσε.

Ἐνῶ ἐκείνος μιλοῦσε, ἔφαχνα στὴν τὴν μὲν
στὸ δωμάτιο, νὰ βρῶ κάτι, ἕνα στοιχεῖο πὸς θὰ
ἔκανε νὰ πιάσω τὴν ἀκρὴ τοῦ νήματος. Τὴ στιγμὴ
τῆς Βίρνα, πάντα στὴν ὅποια εἶχαν μείνει μερὰ
τρίγες ἀπὸ τὰ χρυσά, θαυμάσια μαλλιά τῆς, τὴν
τοσάντα τῆς μὲ τὰ συνηθισμένα πράγματα πὸς παρ-
χεῖ μιὰ γυναικεῖα τσάντα: μερικὰ δολλάρια, ἑλ-
εισιτήρια τοῦ λεωφορείου γιὰ τὸ Σέρμαν "Ὀυζ", ἕ-
να μικρὸ χωρὶ ἀπὸ τὰ περιχώρα τοῦ Σέρμαν, ἕνα
μάτσο κλειδιά...

Ἀνοίξα τὴ ντουλάπα. Μέσα, ἔριχνονταν ἕνα
βραδυνὰ φορέματα καὶ μερικὰ ἄλλα πράγματα πὸς
νὰ φουστάνικα, ἔλα σὲ τόνους πατέλ, πὸς τὸν
ριαζαν μὲ τὸ χρυσάφι τῶν μαλλιῶν τῆς Βίρνα. Ἐ-
πὶστερα, τὰ κοστούμια τοῦ Μέρικ. Ἡ ἐπίσημη τσι-
λὴ του, μερικὰ ἀμπιγιέ, σπορ κι' ἄλλα.

—Γιατί τόσα πολιτικὰ ρούχα; Τὸν ρώτησα.

—Νὰ τὸν ἀσπασῶ λίγο ἀπὸ τὴν σκέψιν σου.
"Ἐτοιμάζομαι γιὰ μιὰ κρουαζιέρα στὴν Ἰτα-
λία, μοῦ εἶπε. Εἶχα ἀγοράσει ἀκόμη καὶ τὰ
σιτηρία ἀπὸ τὸ πρακτορεῖο Κούκ, καὶ κάναμε
σχέδια, τόσα ὄνειρα... Λογαριάζαμε νὰ ζήσουμε
τοὺς πλούσιους γιὰ λίγον καιρό.

—Σκεπτόσαστε ν' ἀποκτρέτε παιδιὰ; ρώτησα.

—Βέβαια, μὰ ὅχι τώρα. Ὁ μισθὸς ἐνός ἡμέ-
ρην...

Ἀγάχωσε τὰ χεῖλιά του μὲ ἀπελπισία.

—Μιῶν σὰν νὰ ἦταν ἀκόμη δυνατὸ εἶπε.

Ξανακύτταξα τὸ περιεχόμενο τῆς τσάντας.

—Τί δουλειὰ εἶχε ἡ Βίρνα στὸ Σέρμαν; ρώ-
τησα.

—Τίποτα. Δὲν γνωρίζουμε κανέναν ἐκεῖ.

—Κάνε μαγαζιά δὲν ἔχει σ' αὐτὸ τὸ μέρος. Μόνο
κατοικίες πλουσίων, ἀπάντησε ὁ Μέρικ.

Καταλάβαινα ὅτι ἦταν δύσκολο νὰ τοῦ πιάω
γι' αὐτὸ, μὰ ἔπρεπε νὰ ξεκαθαρίσω τὴν καταστά-
ση.

—Ἡ Βίρνα πῆγε στὸ Σέρμαν "Ὀυζ", τοῦ εἶπε.
Βρῆκα δυὸ εἰσιτήρια στὴν τσάντα τῆς, μὲ τὴν

ρετικὴς ἡμερομηνίας τὸ ἕνα ἀπὸ τ' ἄλλο.

Ὁ Μέρικ δὲν εἰδείξε ἐκπληξί.

—Δὲν μοῦ τὸ εἶπε, ἀπάντησε. "Ἵσως τὰ εἰσιτή-
ρια νὰ μὴν ἦταν δικὰ τῆς.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ, δυὸ ἄνδρες μπῆκαν σιωπηλὰ
καὶ πῆραν τὸ πτώμα τῆς Βίρνα. Ὁ Μέρικ ἔσκυψε
τὸ κεφάλι, κι' ἔσφιξε τὰ δόντια καὶ τὴν γροθιές.
Δὲν προσέφερε οὐτε μιὰ λέξη.

Ἀνοίξα τὸ μικρὸ γραφεῖο πὸς ἦταν στὴ γωνιά
τοῦ δωματίου. Κι' ἀπὸ καὶ ἐξεπλάτχθηκε ἕνα κύμα
ἀπὸ τὸ ἔρωμα τῶν συρταριῶν. Βρῆκα μέσα πολλὰ
μικρὰ ἀναμνηστικά, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πὸς ἡ Βίρνα
ζῆσε ἀκόμη μὲ τοὺς γονεῖς τῆς. Ὑπῆρχε καὶ μιὰ
σχολικὴ φωτογραφία ἐγαλμένη τὴν ἡμέρα τῆς ἀ-
πονομῆς τῶν διπλωμάτων. Νέοι καὶ νέες, πὸς χα-
μογελοῦσαν στὴ ζωὴ, στὸ μέλλον. Σκέφθηκα ὅτι ἡ
ζωὴ καὶ τὸ μέλλον ὑπῆρχαν σὺντομα γιὰ τὴ Βίρνα
Μέρικ. Στὸ περιθώριο τῆς φωτογραφίας, ὑπῆρχαν
οἱ ὑπογραφές ὅλων τῶν τελειοφοίτων τοῦ κολλε-
γίου, ἐκείνης τῆς χρονιάς.

Ἐνῶ μὴ ἀντελήφθηκα ὅτι ἕνα συρτάρι ἦ-
ταν πολὺ ῥιχτὸ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη διπλὸν πάτο.
Κίτταξα τὸ Μέρικ καὶ μὲ κύτταξε κι' ἐκείνος ἐρω-
τηματικά. Φοβήθηκα ὅτι θ' ἀνακάλυπτα κάτι συ-
μμερικὸ καὶ δὲν ἤθελα νὰ γίνῃ αὐτὸ μπροστὰ του.
Ἦταν καλύτερα νὰ τὸν ἀπομακρύνω.

—Μέρικ, τοῦ εἶπα, γράψε σ' ἕνα χαρτί τὰ ὀ-
νόματα αὐτῶν, πὸς γνωρίζεις στὴ φωτογραφία, κι'
ἔτι στοιχεῖα ἑξέως σχετικὰ μ' αὐτὰ τὰ πρόσωπα.
—Δὲν γνωρίζω σχεδὸν κανένα. Μὰ σὲ τί θὰ ὠ-
φελοῦσε ἄλλωστε; μὲ ρώτησε μὲ ἀσπρία.

—Δὲν τίποτα σκέφθηκα, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα νὰ τοῦ
πῇ αὐτὸ πὸς εἶχα στὸ νοῦ μου. Τοῦ ἀπάντησα:

—Πρέπει ὑποσχεθῆναι νὰ βροῦμε κάποιον κίνη-
τρο, καὶ καὶ ἀποκλείεται ἡ ληστεία. Πιστεύω ὅτι
ὁ δολοφόνος ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ τὴ Βίρνα. Ἐκείνη
ἦταν μὲ τὴν ῥόμπα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ ἐπέτρεψε
νὰ μὴ μέσα στὸ διαμέρισμα. Ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἦ-
ταν ἕνας ἄγνωστος.

—Κάποιος παλιάνθρωπος μπῆκε ἀπ' αὐτὸ τὸ
παράθυρο γιὰ νὰ κλέψῃ, κι' ὕστερα τρομοκρατημέ-
νος ἀπὸ τὸ ἐγκλήμα του, ἔφυγε χωρὶς νὰ πάρῃ τί-
ποτα, εἶπε ὁ Μέρικ.

ἤθελε νὰ βοηθήσῃς, Μέρικ, ἢ νὰ σ' ἀντικα-
ταστήσω μὲ κανέναν ἄλλο; τοῦ εἶπα μὲ τόνον αὐ-
στηρῶ.

—Πολὺ καλὰ, μοῦ ἀπάντησε ἐκείνος ρίχνοντάς
μου μιὰ ματιά ἀποδοκιμαστική.

Μόλις ἔγινε ἀπὸ τὸ δωμάτιο, ἐξήτασα προσε-
κτικά τὸ συρτάρι, καὶ κατῳρθώσα μ' ἀνακαλύψω
τὸ ἄντικρυ μὲ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. Βρίσκονταν ἐκεῖ μὲ-
σα ἕνα πακέτο μὲ ἐπιστολές, δεμένες μὲ κόκκινες
καρδέτσες. Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ πακέτα ἦταν κι-
νησιμὸ ἀπὸ τὴν πολυκατοικία. Πῆρα ἕνα γράμμα
καὶ τὸ διάβασα. Ἦταν ἕνα ἐρωτικὸ γράμμα. "Ἐ-
πὶστερα γιὰ ἕνα παιδικὸ ἔρωτα. Οἱ φλογερὲς καὶ
καυκάδες φράσεις, μ' ἔκαναν νὰ χαμογελάσω. Ἡ
ἐλαφρὴ ἀγάπη μεταξὺ συμμητῶν. Ἡ ὑπογραφή
ἦταν "Πόνυ".

Ἀνοίξα καὶ ἄλλο πακέτο. Τὰ γράμματα αὐτὰ ἦ-
ταν πολὺ νεώτερα. Τὸ γράμμα ἦταν λιγανά ἀλλο-
τῆτο, ἀλλὰ φαίνονταν πὸς ἦταν γραμμένα ἀπὸ τὸ
ἴδιο πρόσωπο, καὶ ἡ ὑπογραφή ἦταν ἐπίσης ἡ ἴ-
δια: "Πόνυ".

Τὸ τελευταῖο γράμμα, εἶχε γραφτῇ πρὶν ἀπὸ δέ-
κα ἡμέρες.

Μὰ σκέφθηκα, τὸ κλειδί τοῦ μυστηρίου». Διά-
βασα μ' ἐνδιαφέρον ἔλα τὰ γράμματα — καιμιά
δεκαμιά περίπου, τοποθετημένα κατὰ χρονολογικὴ
σειρά. Μιλοῦσαν γιὰ μιὰ συνάντησι πὸς εἶχε γίνῃ
στὸ σπίτι τοῦ ἄνδρα, ὕστερα τὰ γράμματα γίνονταν
πιστωτικά, καὶ τέλος ἀπειλητικά.

Ἄν πρόκειται νὰ σὲ χάσω γιὰ πάντα, καλύτερα
νὰ σὲ δῶ νεκρὴ" ἔγραψε σ' ἕνα σημειό. Κι' ἀ-
κόμη: "Ἀπόψε ὀνειρεύτηκα ὅτι σὲ σκότωνα. "Ἐοῦ
ἐλπίσας καὶ προσπαθοῦσε νὰ μοῦ ξεφύγῃ, μὰ ἐ-
γὼ σ' ἀκολούθησα, σ' ἔπιασα, καὶ τότε ἔσφιξα τὰ
δάχτυλά μου γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό σου, ὦποιον..." Ὁ, ἡ-
ταν φοβερό!

Προσπάθησα νὰ βρῶ καὶ κανένα ἄλλο στοιχεῖο,
καὶ βρῆκα κάτι: "Ἦσαν ντυμένοι ὅπως τότε, τὴν
ἡμέρα τῆς ἀπονομῆς τῶν διπλωμάτων στὸ κολλε-
γίον..."

Ὁραία. Ἐτοῖς ὁ ἄνδρας πὸς ζητοῦσα ἐρισκόταν
τὴν φωτογραφία! Τώρα ἔπρεπε νὰ βρῶ τὰ ἴχνη τοῦ
Πόνυ. "Ἐοῦτε καὶ νὰ φωνάζουν τὸ Μέρικ. Εἶχε ὀγ-
κὴ καὶ εἶχε ἀφῆσει τὴν φωτογραφία στὸ τραπέζι, σί-
γουρος ἀσφαλῶς, σ' ἔπιασα, καὶ τότε ἔσφιξα τὰ
δάχτυλά μου γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό σου, ὦποιον..." Ὁ, ἡ-
ταν φοβερό!

Προσπάθησα νὰ βρῶ καὶ κανένα ἄλλο στοιχεῖο,
καὶ βρῆκα κάτι: "Ἦσαν ντυμένοι ὅπως τότε, τὴν
ἡμέρα τῆς ἀπονομῆς τῶν διπλωμάτων στὸ κολλε-
γίον..."

Ὁραία. Ἐτοῖς ὁ ἄνδρας πὸς ζητοῦσα ἐρισκόταν
τὴν φωτογραφία! Τώρα ἔπρεπε νὰ βρῶ τὰ ἴχνη τοῦ
Πόνυ. "Ἐοῦτε καὶ νὰ φωνάζουν τὸ Μέρικ. Εἶχε ὀγ-
κὴ καὶ εἶχε ἀφῆσει τὴν φωτογραφία στὸ τραπέζι, σί-
γουρος ἀσφαλῶς, σ' ἔπιασα, καὶ τότε ἔσφιξα τὰ
δάχτυλά μου γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό σου, ὦποιον..." Ὁ, ἡ-
ταν φοβερό!

Προσπάθησα νὰ βρῶ καὶ κανένα ἄλλο στοιχεῖο,
καὶ βρῆκα κάτι: "Ἦσαν ντυμένοι ὅπως τότε, τὴν
ἡμέρα τῆς ἀπονομῆς τῶν διπλωμάτων στὸ κολλε-
γίον..."

Ὁραία. Ἐτοῖς ὁ ἄνδρας πὸς ζητοῦσα ἐρισκόταν
τὴν φωτογραφία! Τώρα ἔπρεπε νὰ βρῶ τὰ ἴχνη τοῦ
Πόνυ. "Ἐοῦτε καὶ νὰ φωνάζουν τὸ Μέρικ. Εἶχε ὀγ-
κὴ καὶ εἶχε ἀφῆσει τὴν φωτογραφία στὸ τραπέζι, σί-
γουρος ἀσφαλῶς, σ' ἔπιασα, καὶ τότε ἔσφιξα τὰ
δάχτυλά μου γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό σου, ὦποιον..." Ὁ, ἡ-
ταν φοβερό!

—Βγήκε στὸ δρόμο νὰ πάρῃ λίγον ἀέρα. Θὰ
γυρῶσι ἀμέσως, μοῦ εἶπε.

Εξήτασα τὸ «ἄλλοθι» τοῦ Μέρικ. «Καλύτερα νὰ
κάνουμε τὴν δουλειὰ σωστά, σύμφωνα μὲ τοὺς
κανονισμοὺς», σκέφθηκα. Τὸ «ἄλλοθι» τοῦ Μέρικ
ἦταν τέλειο. Εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ γραφεῖο στις έννέα
παρὰ τέταρτο. Ἀπὸ τὴν έννέα ὥς τὴν έννέα καὶ
εἰκοσιπέντε ἔμεινε στὸ μπᾶρ, πὸς σόχναζε, στὴ γω-
νία τῆς Πάλμ "Ἀβενιου, πὸς ἀπείχε πέντε λεπτά
ἀπὸ τὸ σπίτι του —μοῦ τὸ διαβεβαίωσε καὶ ὁ μπᾶρ-
μαν— καὶ στὴς έννιάμισι ἀκριβῶς, ὅπως πάντα,
ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του» μοῦ εἶπε ὁ θυρωρὸς τῆς
πολυκατοικίας. "Ἐτοῖς τὸ ἄλλοθι τοῦ Μέρικ ἦταν
πραγματικό. Δὲν ἐπέτρεπε ἀμφιβολίες.

—Ἀς εἶναι, εἶπα στὸν Πέρυ. "Ἐοῦ τί ἔκανες
στὸ ἀναμεταξύ;

—Ἐπιβεβαίωσα τὴν ὑπόθεσι τῆς κρουαζιέρας.
Ἦθελα νὰ ξεκαθαρίσω κάθε σημείον τῆς ἀπολογίας
τοῦ Μέρικ γιὰ νὰ μὴν ἔχη κανεὶς ἀμφιβολίες εἰς
ἄρως ἐνὸς ἀστυνομικοῦ τῆς ὁμάδας μας. Μίλησα
μὲ τὴν ὑπάλληλο τοῦ πρακτορείου Κούκ. Θυμῶταν
πολὺ καλὰ τὸ λοχία Μέρικ: «Ἐνας ὁραίος τύπος
μὲ γκριζὰ μᾶτια. Ἀκριβῶς ὁ τύπος πὸς μοῦ ἀρέσει»,
μοῦ εἶπε. «Ἡ γυναῖκα του, φυσικά, δὲν τῆς φάνη-
κε ἔξ ἱσοῦ συμπαθητική: «Μιὰ ἀνοστη ξανθεῖα» εἶ-
πε, «πὸς ἦταν κολλημένη στὸ μπράτσο του, σὰν νὰ
φοβόταν μὴν τῆς τὸν κλέψῃ καμμιά ἄλλη γυναίκα.
Τρόπος τοῦ λέγειν ξανθεῖα» πρόσθεσε μὲ κακία.
«Ἦταν ὀξυκεναιρισμένη. Οἱ ρίζες τῶν μαλλιῶν τῆς
ἦταν μαύρες. Αἰώνιες γυναίκες...

—Τί ἄλλο ἔκανες; ρώτησα τὸν Πέρυ.

—Εξήτασα τὸ λογαριασμό, πὸς εἶχε ἡ κυρία
Μέρικ στὴν Τράπεζα ἐπ' ὀνόματί τῆς. Εἴκοσι χιλιά-
δες δολλάρια, ἀπὸ τὰ ὅποια δὲν ἐσώκωσε ποτὲ τί-
ποτα. Εἶχε ὑπογράψει μονάχα ἕνα τοῦκ διακοσίων
δολλαρίων, ἐπ' ὀνόματι ἐνὸς Μπάρνεϋ Πόνς. Βρῆ-
κα τ' ὄνομά του στὸν τηλεφωνικὸ κατάλογο. Εἶναι
ἕνας δικηγόρος. Τηλεφώνησα καὶ σ' αὐτόν, κι' ἔ-
μαθα ὅτι ἡ Βίρνα Μέρικ τὸν εἶχε ἐπισκεφθῇ πρὶν
ἀπὸ μιὰ ὁδομάδα. Ἦθελε νὰ ἀναθέσῃ στὸν Πόνς,
νὰ συντάξῃ τὴ διαθήκην τῆς, ἀλλ' ἀφοῦ προηγου-
μένως θὰ φρόντιζε νὰ πάρῃ πληροφορίες γιὰ κά-
ποιον Λίντα Μπάτλερ. Ὁ δικηγόρος ὅμως δὲν εἶχε
πάρει καμμιά πληροφόρηση, σχετικὰ μ' αὐτὴ τὴν
Λίντα. Ἀφοῦ τσέπωσε τὰ λεπτά τῆς προκαταβο-
λῆς, δὲν ἔκανε καμμιά ἐνέργεια.

—Στὸ ὄνομα τίνος, ἤθελε νὰ κάνῃ τὴ διαθήκην
τῆς ἡ Βίρνα Μέρικ;

—Δὲν τὸ εἶπε. Ἦθελε πρῶτα νὰ πάρῃ πληρο-
φορίες. Πρέπει τώρα νὰ τὴς πάρουμε ἑμεῖς, γιὰ νὰ
δοῦμε ἡμίπως αὐτὴ ἡ γυναίκα ἔχει καμμιά σχέση μὲ
τὸ ἐγκλήμα.

Εἶναι μιὰ καλὴ ιδέα. Φρόντισε νὰ τὸ ξεκα-
θαρίσουμε.

—Τὰ παιδιὰ φροντίζουν ἤδη γι' αὐτὸ. Ἐγὼ, ἂν
μοῦ ἐπιτρέπετε, θὰ μείνω μαζί σας, εἶπε ὁ Πέρυ.

Ὁ Μέρικ γύρισε λίγο ἀργότερα. Φαίνονταν σὰν
νὰ τὸν εἶχε χτυπήσει κεραυνός. Κατάλαβα ὅτι εἶχε
συμβῇ κάτι καινοῦργο, κάτι ἀκόμη πιὸ σοβαρό, ἂν
ἦταν δυνατόν, κι' ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς Βίρνα. Σω-
ριστήθηκε σ' ἕνα κάθισμα, κι' ἔκρυψε τὸ πρόσωπο ἀ-
νάμεσα στὰ χέρια του. Τέλος, καταβάλλοντάς μιὰ
ἐντονὴ προσάθεια, κατῳρθώσε νὰ ξαναβρῇ τὴν φυ-
σραιμία του.

Ἐγὼ κι' ὁ Πέρυ τὸν κυττάζαμε περιμένοντας.

—Πρέπει νὰ τὸ μάθετε, εἶπε. Ἔχετε τὸ δικαιο-
μα νὰ τὸ μάθετε.

Ἀισθάνθηκα ἀνατριχίλα, ἀλλὰ δὲν μίλησα.

—Ρώτησα τοὺς γείτονες, εἶπε. Αὐτοὺς πὸς μᾶς
μίλησαν γιὰ τὴν κραυγὴ τῆς Βίρνα, καὶ γιὰ τὸ
θόρυβο πὸς γίνετο στις έννέα. Μὲ σὰς φάνηκαν ἐπι-
φυλακτικοί. "Ἐοῖς εἰσάσε ἀπλῶς ἀστυνομικοί.

"Ἀ

Ναί!
Τα άρώματα
ταιριάζουν
μέ τα χρώματα...

Διαλέξτε με προσοχή
τό άρωμά σας.
Είναι ή έκφρασις της
προσωπικότητός σας.

Λεϊλά

τό θερμό άρωμα αυ-
τής της λουσιόν ται-
ριάζει στά μαύρα μαλ-
λιά, στή σκούρα έπι-
δερμίδα, στά θαδυ-
χρωμα μάτια σας

... και ή κολώνια
Μυριώ σέ όλους τούς
τύπους της γυναικείας
όμορφιάς.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝ. ΠΑΤΗΣΙΩΝ-ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

Ο ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΡΟ ΣΑΚΚΑΚΙ

Συνέχεια από την προηγ. σελίδα

— Ο Μέρικ με κύτταξε με τό στόμα άνοιχτό.
— Τι ήλίθιος πού είμαι, είπε. Ξέχασα να τό ρωτήσω.

— Έστειλα τόν Πέρυ να συμπληρώση την άνάκρισι και όταν μείναμε μόνοι με τό Μάρτιν Μέρικ, τόν ρώτησα:

— Υπάρχει κανένας Τόνυ σ' αυτή τή φωτογρα-

φία;

— Πεταχτηκε από τή θέσι του και με πλησίασε.

— Άνακαλύψατε τίποτα; ρώτησε.

— Δεν ξέρω ακόμη, λοιπόν;

— Τόνυ... επανέλαβε ο Μέρικ.

— Ύστερα στράφηκε και με κύτταξε.

— Βέβαια. Ή Βίρνα μου τόν είχε δείξει: μιá

φορά πριν από καιρό. Μου είπε ότι ήταν ένα παι-

δικό είδωλλό της. Τίποτα τό σοβαρό... Νά, αυτός

είναι ο Τόνυ.

Και ο Μέρικ μου έδειξε ένα νέο λεπτό, ξανθό,

χαμογελαστό.

— Πώς είναι τό επίθετό του;

— Δεν θυμάμαι. Μά μπορούμε να τό βρούμε

γραμμένο στο περιθώριο. Νά. Τόνυ Τράντερ, είπε,

κυττάζοντας τή φωτογραφία.

— Τόνυ Τράντερ, επανέλαβα. Προσπάθησε να

θυμηθής Μάρτιν. Ή Βίρνα σου είπε ότι αυτός ο

Τόνυ μένει τώρα στο Λόζ Άντζελες; Πού κατοι-

κει; Τί δουλειά κάνει;

— Όχι, ποτέ. Πώς μπορούσε να τό ξέρη;

— Έ, λοιπόν, Μάρτιν, φοβούμαι ότι αυτός ο

Τράντερ, είναι ο άνδρας πού είδαν να μπαίνει στο

οπίτι σου. Ο άνδρας πού ή Βίρνα πήγε να συναν-

τήση στο Σέρμαν Όουζ!

— Όχι, όχι, δεν είναι δυνατόν. Δεν ξαναου-

ναντήθηκαν πιά ύστερα από τό σχολείο, διαμαρτυρή-

θηκε ζωηρά ο Μέρικ.

Δέν τόν άκουα πιά. Ξεφύλιζα τόν τηλεφωνικό

κατάλογο του Λόζ Άντζελες και τών περιχώρων.

Κανένας Τόνυ Τράντερ δεν υπήρχε στο Σέρμαν Ό-

ουζ. Έπληξε όμως ένας Τόνυ Τράντερ στο Γκλεν-

ταϊνχλ, παλαιστώλης. Έως ή αστυνομία αυτού να

μπορούσε να μου δώση περισσότερες πληροφορίες,

σκέφτηκα.

Τηλεφώνησα στο Γκλενταϊνχλ. Ο λοχίας Νόρις

πού ήταν τής υπηρεσίας στο τμήμα εκείνη τή σι-

γημή, γνώριζε τόν Τράντερ. Φαίνεται ένας ήσυχος

άνθρωπος, είπε, και δεν είχε ποτέ δυσοληφίες με

τήν αστυνομία. Κερδίει αρκετά από τή δουλειά

του και γι' αυτό τό λόγο είχε ρωτήσει τελευταία

τηλεφωνικώς, άκριβώς τό λοχία Νόρις, πώς θα έ-

πρεπε να φερθή, αν κανένας κακοποιός τόν έξεβί-

αζε. Πραγματικά, τόν τελευταίο καιρό στο Γκλεν-

ταϊνχλ, πολλοί έμποροι είχαν πέσει θύματα έκδια-

σμού από κακοποιούς πού τούς ζητούσαν να πλη-

ρώσουν διάφορα ποσά, γιά να τούς «προστατεύσουν».

Αν δεν πληρώναν, τά μαγαζιά τους γίνονταν στό-

χος γιά επιθέσεις. Ο Νόρις είχε ρωτήσει τόν Τράν-

τερ αν τού είχαν γίνει έκδικαστικές προτάσεις, αλ-

λά εκείνος απάντησε «χι». Ήθελε απλώς να ξε-

ρη τί να κάνει αν στο μέλλον παρουσιαζόταν κανέ-

να τέτοιο ένδεχόμενο.

— Ξέρετε αν ο Τράντερ έχη κανένα οπίτι στο

Σέρμαν Όουζ; ρώτησα.

— Περιμένετε στο ακουστικό, να κυττάξω, μου

απάντησε ο Νόρις.

Ύστερα από μερικά λεπτά, ξανάκουσα τή φωνή

του στο τηλέφωνο.

— Ναι, μου είπε. Στη Μοντάνα Άθβενιου 84.

Έκει κατοικεί. Έδω έχει μόνο τό μαγαζί του.

Πρέπει να είναι μιá από κείνες τις δίλες, που

βρίσκονται παράλληλα στον κεντρικό δρόμο, ανάμε-

σα Όουζ και Γκλενταϊνχλ.

Σέ λίγο γύρισε ο Πέρυ. Οι δυο μάρτυρες δεν θυ-

μόνταν άκριβώς πότε είχε έρθει ο άγνωστος επι-

σκέπτης. Πήγα στο άλλο δωμάτιο, και πήρα τά

γράμματα της Βίρνα, γιά να τά ξαναδιαβάσω και

νά δω μήπως υπήρχε κανένα στοιχείο, πού μου

είχε διαφύγει.

— Τι είναι αυτά; με ρώτησε ο Μέρικ, με φωνή

άγρυπστη.

Είχε έρθει πίσω από τις πλάτες μου, χωρίς να

τόν αντίληφθώ. Ήταν πιά περιττό να τού κρύψω

τήν αλήθεια.

— Γράμματα του Τόνυ Τράντερ πρós τή Βίρνα,

είπα.

— Από τότε πού... πήγαιναν στο σχολείο; με

ρώτησε.

— Γράμματα φρέσκα, απάντησα.

Τόν κύτταξε. Τό πρόσωπό του έμοιαζε με μιá

θλιβερή μάσκα. Μου φάνηκε πώς σκότωνε γιά δε-

τερη φορά τή Βίρνα, μπροστά στο μάτι του.

— Τότε είναι αλήθεια..., ψιθύρισε. Μου έλαγε

φέματα. Κι' εγώ δεν είχα άμφιβάλει ποτέ...

— Είναι καιρός να τά πούμε με τόν κύριο Τράν-

τερ, απάντησα.

— Πάμε, είπα στον Πέρυ.

Δέν είχα σκοπό να πάρω τό Μέρικ μαζί μου, αλ-

λά εκείνος με σταμάτησε στο κατώφλι και μ' έπα-

σε από τό μπράτσο.

— Πηγαίνετε να συλλάβετε τόν Τράντερ; με ρώ-

τησε.

— Νά τόν άνακρίνω. Έσύ, καλύτερα είναι να

μείνεις έδω.

— Μά εγώ έχω δικαίωμα να είμαι παρών, είπα.

Πρόκειται γιά τό δολοφόνο της γυναίκας μου. Δεν

μπορείτε να μ' αφήσετε έδω. «Ω, όχι, όχι, όχι παρα-

καλώ».

Έπληξε τέτοια άγωνία στο έλέμμα του, πού έ-

ναγκάστηκα να υποχωρήσω.

— Θά σου επιτρέψω να έρθης, τού απάντησα,

αλλά με τή συμπωνία ότι θά φανής ψύχραιμος. Έρ-

χεσαι μόνο ως λοχίας Μέρικ και τίποτ' άλλο.

— Σας ευχαριστώ, μου απάντησε εκείνος μ' έ-

γνωμοσύνη.

Καθώς τό αστυνομικό αυτοκίνητο μäs πήγαι-

νε πρós τό Σέρμαν Όουζ, προσπαθούσα να συνη-

τρώσω στο μυαλό μου, όλα τά στοιχεία πού είχα,

εις βάρος του Τράντερ.

Ο Μέρικ με απέσπασε από τις σκέψεις μου.

— Πού ήταν εκείνα τά γράμματα; Στο γρα-

φείο; με ρώτησε.

— Ναι. Σ' ένα συρτάρι πού είχε διπλό πάτο.

— Δέν τό ήξερα, είπα. Άλλά και να τό ήξερα δεν

θα έβγαζα ποτέ. Ποτέ δεν άμφέβαλα γιά τή πύ-

στι της γυναίκας μου. Δεν μου έκρυβε ποτέ τίποτα.

Ήταν τίμια και ειλικρινής. Και θέλω να τί θυ-

μάμαι έτσι πάντοτε. Αιτός ο Τράντερ θα τήν έψέ-

δίαζε. Θα βόηκε κάποιον τρόπο να τήν υποχρεώ-

σει να γίνη έρωμένη του, κι' όταν ή Βίρνα θέλησε να

εξοφλή από τόν έκδικασμό του, πραγματοποίησε τήν

απειλή του ότι θα τήν στραγγάλιζε.

Ή φωνή του Μέρικ ήταν γεμάτη πόνο. Έγώ τόν

κύτταξα άφρηγμένα. Δεν ήξερα τί να τό πώ.

Όταν φθάσαμε στο οπίτι του Τράντερ ήταν σπ-

δόν μεσαδνυχτα. Άφήσαμε τό αυτοκίνητο ένα τεταρ-

τόνο πιο μπροστά και προχωρήσαμε με προσφύλι-

ος τό νούμερο 48. Ή είλα ήταν κατασκότεινη, και

άκατοκίνητη.

Χτύπησα τό κουδούνι. Καμιά απάντησι δεν ήρ-

θε από μέσα. Ξαναχτύπησα. Μία φωνή πού μου φέ-

νηκε βραχνή και τρομαγμένη, ρώτησε:

— Ποιός είναι;

— Αστυνομία, άνοιξτε, φώναξε ο λοχίας Πέρυ.

— Φύγετε, φώναξε από μέσα ή φωνή.

— Δεν «πορείτε να' άρνησθήτε να' άνοιξτε στην

αστυνομία, κραιγάζει ο Μέρικ μ' ένα σαρκασμό,

πού με έάφνιασε.

— Γιά τελευταία φορά σας λέω φύγετε, επανέ-

λαβε ή φωνή από τό έσωτερικό του οπίτιού.

Δέν είχα γελαστή. Ήταν σ' αλήθεια μιá φω-

νή πρόμου.

Έκανα νόημα στον Πέρυ, πού προσπάθησε να

νοήξη τήν πόρτα διά της δίλες.

Άλλά ή πόρτα δεν άνοιξε, κι' ο άνθρωπος πού

θριασκόταν μέσα, φώναξε:

— Σας περιμένα και είμαι έτοιμος να σας δε-

χθώ!...

Τραβηχτήκαμε διαστικά πρós τά πλάγια. Μόλις

πού προσφθάσαμε. Ο άνθρωπος πού ήταν μέσα έρ-

χισε να πυροβολή πίσω από τήν πόρτα.

Σέ μιá στιγμή ή πόρτα άνοιξε και φάνηκε στο

κατώφλι ο Τράντερ, κρατώντας ένα τεράστιο πα-

λιό περιστρόφο. Τήν ίδια στιγμή ο Μέρικ, μ' ένα

πήδημα βρέθηκε μπροστά του, έτοιμος να πυροβο-

λήσει. Άλλά εγώ, πού περιμένα αυτήν άκριβώς τήν

κίνησι του τόν χτύπησα δυνατά στο χέρι, κάνοντάς

αυτόν άκατάλληλο να τρέξει.

Τότε άπό τήν πόρτα πού είχα κλείσει, άκού-

σαν ή άφήση τό περιστρόφο να πέση κάτω.

— Στάσου, Μέρικ, φώναζε, πιάνοντάς του τόν

καρτί. Σε συλλαμβάνω γιά τό φόνο της Βίρνα!

Ο Μέρικ, προσπάθησε να έλευθερωθή από τό σφι-

κτό του χεριού μου. Γύρισε άπότομα, με κύτταξε

στο μάτι και είπε:

— Τρελλαθήκατε; Νά ο δολοφόνος! Είναι αυ-

τός ο Τράντερ.

Τού έβουα μιá δυνατή γροθιά, ρίχνοντάς τον στα

κατά μπράτσα του Πέρυ.

— Όχι, είπα. Έσύ σκότωσες τή γυναίκα σου.

Είπα πού σκεπτικώς έγκλημα, πού συνάντησα στην κα-

ρίερα μου, Μέρικ, αλλά να πού δεν μπόρεσες να

τή γλυτώσης. Δύσκολα μπορεί να γλυτώση κανείς

κι' έσύ τό πιο τέλειο έγκλημα πού θα προπαρα-

καστή.

Κι' ή Πέρυ φαινόταν κατάπληκτος, αλλά συνη-

θιμένος να με υποκούη, δεν έχασε καιρό, και

έπιασε τις χειροπέδες στο Μέρικ.

Έπιασε τό δολοφόνο μέσα στο οπίτι και μπη-

χτη είλα.

Νόμισα πώς τό κλειδί σ' όλη αυτή τήν υπόθε-

ση είναι ή Αίνα Μπάτλερ, άρχισα. «Όταν

έβριμα τή γην της, θα όμολογήση άσφαώς ότι ή-

ταν έρωμένη σου και ήθελες να έλευθερωθής από

τή Βίρνα, γιά να φύγης μαζί της. Δεν μπόρεσες

να περαιοστής στο διαζύγιο, ή Βίρνα έπρεπε να πε-

θαιή γιά να πάρης και τά χρήματά της. Ήσουν ο

μυστικός της κληρονόμος, Μάρτιν. Κι' έπρεπε ή

επίσημη γιά τό θάνατό της να πέση σε κάποιο πρό-

σωπο πού δεν θα είχε τόν καιρό να μιλήσει, να υπε-

ρασπιστή τόν έαυτό του. Αυτές είναι οι γενικές

πρώτες. Ένα σχέδιο δύσκολο, αλλά δεν έδιεσες

να τό πραγματοποιήσης. Φάνηκες άδίστακτος και

λαμπήρας με μεγάλη μαεστρία στην άρχή, τόν

έπιασε ληημένο σύζυγο πού έχασε δθθεν, τό αγα-

πημένο πατρι του.

— Δεν καταλαβαίνω τί θέλεις από μένα. Είναι

κακή τρέλλα, εξακολούθησε να διαμαρτυρείται ο

Μέρικ. Ο δολοφόνος είναι αυτός έδω, κι' έσεις

κατανοείτε έμένα, τό θύμα. Πέρυ, βοήθησέ με έ-

ως τοιλάχιστον.

Ο Πέρυ έμεινε άσάλευτος και άπαθής, αλλά έ-

γώ συνέχισα:

— Ήξερες γιά τόν διπλό πάτο του συρταριού,

και γιά τήν άθλια άδυναμία της Βίρνα, πού κρατού-

σε τά καλά γράμματα του Τόνυ Τράντερ. Έτσι, ά-

παράσες να ρίξης σ' αυτόν τά θάρη της ένοχής.

Ήξερες πληροφορίες γιά τή ζωή του και γιά τις

συνήθειές του, κι' ύστερα μιμήθηκες τό γραφικό

του χαρακτικό, κι' έγραψες δεύτερο πακέτο με τά

ενοχοποιητικά γράμματα. Ή άπομιμηση του γραφί-

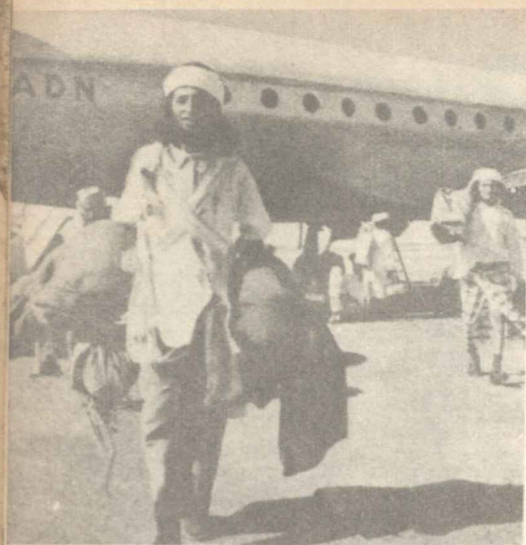
κού χαρακτικού δεν ήταν τέλεια, μά μπορούσε να

λακωνογή μιá αλλαγή με τό περασμά του χρό-

νου. Ύστερα ξανάβαλες τά πρώτα γράμματα στην

έπίσημη, γιά να μην αντίληφθής τίποτα ή Βίρνα,

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗ ΓΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΣ!..

Μέσα σε δύο χρόνια μονάχα, από το 1948 ως το 1950, μεταφέρθηκαν πενήντα χιλιάδες Ισραηλίτες στη γη των πατέρων τους.

Δύο χρυσοχόοι, που έφτασαν πριν από δέκα χρόνια στο Ισραήλ. Ο Γιόζεφ Γιόζεφ, έξηνταπέντε ετών μαθαίνει στον άνηπίό του Δαβίδ, την ώραία λεπτή του τέχνη.

Οι Ισραηλίτες, που μεταφέρθηκαν με αεροπλάνα στην πατρίδα τους, ήταν βέβαιοι πως ταξίδευαν πάνω στις «πτερυγές του άετου», όπως αναφέρει σχετικά και η Παλαιά Διαθήκη.

Το 70 μ. Χ. η Ιερουσαλήμ γνώρισε τη μεγαλύτερη ίσως καταστροφή που έχει γνώρισει πόλη στον κόσμο: ύστερα από μία σειρά φοβερότερες πολιορκίες στην Ιστορία, κατά τη διάρκεια της οποίας συνέβησαν απερίγραπτες καλεότητες, ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Τίτος ορίευσεν την πόλη, έκαψε το ναό του Σολομώντα και την ανέκαψε από τα θεμέλιά της. Η Ιερουσαλήμ δεν υπήρχε πιά...

Φεύγοντας τη σφαγή των ρωμαϊκών λεγεώνων, πολλοί Ιουδαίοι αναγκάστηκαν να καταφύγουν στην Αραβία και ένας μεγάλος αριθμός απ' αυτούς εγκαταστάθηκε στη νοτιοδυτική γωνιά της Αραβικής χερσονήσου, την Τεμένη. Τη στιγμή που Έβραίοι στην Τεμένη αιώνας ολόκληρος εμφανισθή ο μουσουλμανισμός. Το επιχειρηματικό ή εμπορικό πνεύμα τους συνετέλεσε πολύ στην ευημερία της καινούργιας τους πατρίδας. Έτσι μάλιστα γνωστό ότι συνενώθηκαν με τους Χαννιότες για ν' αποκρούσουν τις επιθέσεις των Εβραίων. Για ένα διάστημα μάλιστα οι Έβραιοι κατείχαν εξεχουσες θέσεις και κατά τον καιρό να αναφάνηκε ένα καινούργιο βασίλειο, μουσουλμανικό και μουσεβραϊκό.

Ένας από τους περιφημότερους ήγμενους του Δού Νουά, μετεστράφη στον Ιουδαϊσμό και πήρε το όνομα Ιωσήφ. Νέα όμως επίθεσή του 'Αδερσινών, που τους δοθήσε τώρα και το 'Αντιόχ, έβαλε τέλος στο βασίλειο αυτό το 63 μ. Χ. Λένε ότι μετά την ήττα του ο βασιλιάς Ιωσήφ έπεσε με τ' αλογό του, από ένα γκρεμό στη θάλασσα. Η Αδερσινωτική κυριαρχία δεν υπήρξε πολύ και το 575 τους Αιθίοπες αντιμετώπισαν οι Πέρσες. Έξηντα χρόνια όμως άρχισαν να επάδου το Μοάβελ κυριεύσαν την Τεμένη και επέβαλαν τη δική τους θρησκεία. Έτσι τα επόλοιπα 1300 χρόνια, οι Τεμενίτες Έβραίοι έζησαν κάτω από το 'Ισλάμ. Όπως ήταν φυσικό, και διατηρούσαν με φανατισμό την πίστι των πατέρων τους και το δικό τους τρόπο ζωής. Αλλά ο χριστιανισμός, που διδάζετο από την αγάπη όχι μεταξύ των φίλων αλλά κι των εχθρών, που έκαναν κακό, δεν μπορούσε να αντέξει να συνεχιστή το μίσος και ο κατακερματισμός της φυλής του 'Ισραήλ.

Όταν το 1948 ιδρύθηκε το κράτος του Ισραήλ στην Παλαιστίνη, απερασίσθη να μεταφερθούν οι Τεμενίτες αυτοί στην πατρίδα τους. Μία ώραιότερη περιγραφή της επιστροφής των εξορίστων αυτών ύστερα από δύο σχεδόν χιλιετίες χρόνια στην πατρίδα γη δίνει ένας νεαρός Τεμενίτης, 18 χρονών. Η περιγραφή του απ' αυτή, που θαρρείται σ' ένα διαγωνισμό είναι γραμμένη σε βιβλικό ύφος και θυμίζει την περιγραφή της Παλαιάς Διαθήκης: «... Αλλά ο Θεός επέλεξε πάνω μας να λίγον καιρό αργότερα ο σαββίος του χωριού μας μάς ειδοποίησε να πουλήσουμε ό,τι είχαμε στους 'Αραβες κι' ετιδήποτε αυτοί θέλουν να μάς πληρώσουν να το δεχθούμε γιατί έφτασε η ώρα της απολυτρώσεώς μας. Έκριναν ότι

μας ήταν κι' ετοιμασθήκαμε για το ταξίδι. Ο σαββίος κάλεσε όλο το χωριό σε συζήτηση να να δώση πληροφορίες και να αναθέσει στον καθένα τα καθήκοντά του. Η πληροφορία ήταν ότι κανείς στο χωριό δεν έπρεπε να ταξιδέψει μαζί, αλλά όλο το χωριό μαζί. Τα χρήματα έπρεπε να μοιρασθούν εξ ίσου σε πλούσιους και φτωχούς ώστε να μπορούμε να φτάσουμε στην πατρίδα όλοι μαζί. Οι δεύτεροι θα τα επέστρεφαν σαν δάνειο, όπως είναι γραμμένο στη Βίβλη «Πλούσιος και φτωχός ήλθαν εις κρίσιν». Έτσι και κάναμε πριν ξεκινήσουμε για την πόλη Σανά. Το άλεθρι και το ψωμί το μετέφεραμε με καμήλες και γαϊδουράκια μαζί με λάδι και καφέ όπως είναι γραμμένο «και έλαβον ζωοτροφάς διά την οδόν». Θυμάμαι ότι δεν είχαμε ούτε ηρωίνη, ούτε κοντάλια και τρώγαμε με τα χέρια μας όπως οι Βεδουίνοι...».

Μετά δέκα πέντε μέρες πορεία έφτασαν στο Χαννάν, όπου τους συνάντησε ένας διευθυντής του Έβραϊκού Πρακτορείου. Ο διευθυντής πήγε τα χρήματα και πήγε στο βασιλιά να τον πληροφορήσει για όλες τις οικογένειες μαζί. Και συνήλθε ο Τεμενίτης:

«Και συνεχίσαμε το δρόμο μας, ενώ οι 'Αραβες μάς έκλειναν το δρόμο κάθε πέντε χιλιόμετρα ζητώντας μας χρήματα. Και τους δίνανε ό,τι αυτοί ζητούσαν περισσότερα και τους δίνανε περισσότερα, γιατί ό,τι ζητούσαν τους δίνανε».

Έφθασαν έτσι στον Όλκο του Μετανάστου, στο Άντεν:

«... Και κει ήρθαν μαδριτιόμ και μαδριτσότ (άνδρες και γυναίκες οδηγού), που μιλούσαν Έβραϊκά και μάς είπαν: «Από δω, σάς παρακαλούμε! Θέ σάς φέρουμε καλά πράγματα! Και πότε ήρθαν άλλοι φερόντάς μας ψωμί και τσάι και διάφορα τρόφιμα λέγοντας «Φάτε με όρεξη. Και το δρόμο είδαμε ένα ραδιόφωνο στον καταυλισμό μας κι' όλοι έλεγαν ότι έχει ανακατασκευάσει ένα κομμάτι που μιλάει. Θυμάμαι όταν φώναζαν τα παιδιά να πάνε να φάνε όλα μαζί στην κουζίνα. Ήμουν ο πρώτος που πήγα κι' έφαγα φαγητό που δεν το είχα ξαναφάει ποτέ στη ζωή μου. Η μαδριτσότ το είχε μαγειρέψει ωραία και καθαρά κι' έμεινε καθόμαστε σε καρέκλες και τρώγαμε σε τραπέζι...».

Η μεταφορά αυτή ονομάστηκε «Επιχείρησι του Μαγκικό Χαλιού». Είναι γνωστό το άνατολικό παραμύθι για το μαγικό χαλί που είχε τη δύναμη να πετά κοιταζόντας επάνω τον ιδιοκτήτη του. Η «Επιχείρησι του Μαγκικού Χαλιού» — για την οποία βγήκαν και αναμνηστικά γραμματοσήμα — ήταν μία χωρίς προηγούμενο αερομεταφορά, που άρχισε το Νοέμβριο του 1948. Στρατομμένοι από τη φτώχεια, τρομοκρατημένοι από το φόβο αντιεβραϊκών εκδηλώσεων, δεκάδες χιλιάδες Τεμενιτών πέρασαν μέσα από την έρημο, ως το Άντεν, όπου τα αεροπλάνα τους μεταφέραν στην Αγία Γη.

Οι Ισραηλίτες, που είχαν μεταναστεύσει πριν από 2.000 χρόνια στην Τεμένη, ζούσαν σε κα-

Ύπό την Αραβία αυτή τη φορά, όπου είχαν καταφύγει τα τέκνα του Ισραήλ, μετά την καταστροφή της Ιερουσαλήμ από τους Ρωμαίους το 70 μ. Χ., πραγματοποίησαν ύστερα από 2000 χρόνια τη δεύτερη έξοδο κι' επέστρεψαν στη γη των πατέρων τους

τάσσει έντελως πρωτόγονη. Οι περισσότεροι δεν είχαν δη ποτέ τους τις σημερινές προόδους του πολιτισμού, το ραδιόφωνο, το τηλέφωνο, το αυτοκίνητο και πολύ λιγότερο το αεροπλάνο.

Κάθε αεροπλάνο έπαιρνε 140 άτομα, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, γιατί όλοι τους δεν ζούσαν κατά μέσον όρο παραπάνω από 40 κιλά ο καθένας. Και μολονότι οι πιο πολλοί απ' αυτούς δεν είχαν δη ποτέ αεροπλάνο στη ζωή τους, ανέβαιναν επάνω χωρίς τον παραμικρό διασταγμό, βέβαιοι ότι αυτά ήταν «αι πτερυγές του άετου» που περιγράφει η Παλαιά Διαθήκη και που θα τους έφεραν σε τόπο σωτηρίας και ασφάλειας. Μέσα σε δύο χρόνια μονάχα, από το 1948 ως το 1950 μεταφέρθηκαν 50.000 Τεμενίτες.

Πενήντα χιλιάδες ανθρώπινες ψυχές μεταφύτευτηκαν στη «Γη της Επαγγελίας», τη γη των προγόνων τους. Αν και είκοσι ολόκληροι αιώνες είχαν περάσει πάνω από τη φυλή του 'Ισραήλ, που είχε καταφύγει σαράντα μόλις χρόνια μετά τη σταθώσι του 'Ιησού στην ξένη χώρα, διωγμένη απ' τους Ρωμαίους, οι Ισραηλίτες δεν είχαν αλλάξει τις συνήθειες του τόπου τους, δεν είχαν ξεχάσει τη γλώσσα και τη θρησκεία τους. Είχαν μείνει γνήσιοι Ισραηλίτες, όπως όλοι οι σοκορπίστηκαν στα πέρατα της γης τότε και στα κατοπινά χρόνια.

Έτσι τελειώσε η Ιστορία μιας από τις αρχαιότερες εβραϊκές κοινότητες στον κόσμο, Ιστορία που, όπως αναφέραμε, φθάνει ως τον πρώτο αιώνα μ. Χ.

Φθάνοντας στο Ισραήλ οι Τεμενίτες μετέφεραν μαζί τους και την οικοτεχνία και χειροτεχνία που άσκούσαν επί αιώνας. Η κυριότερη τέχνη τους ήταν η ταπητουργική, ή χρυσοχοία και η αργυροχοία, γιατί κατά την παράδοσι ήταν απόγονοι των τεχνιτών που φιλοτέχνησαν τα χρυσά και τα ασήμνια κοσμήματα του ναού του Σολομώντα. Όταν έφταναν από τη Γη 'Ισραήλ, μετά την καταστροφή της Ιερουσαλήμ, έδιδαν από πατέρα σε γιό την τέχνη τους. Τα έργα τους είναι προϊόντα λεπτής εμπνεύσεως, καλαισθησίας και αρμονικών χρωμάτων, που φιλοτεχνούν με αγάπη και πάθος στο μέταλλο ή στο ύφανμα. Είναι μία από τις ευγενέστερες μορφές κι' εκδηλώσεις του πανάρχαιου πολιτισμού τους, που ανανεώνεται με καινούργια εκφραστικά μέσα, πολιτισμού που έχει την αρχή του πριν από την εποχή της εξόδου των Έβραίων από την Αίγυπτο, όπως βλέπουμε στην 'Αγία Γραφή: «Ο Κύριος εκάλεσεν εξ ονόματος Βεσελέη τον υιόν του Ουρί και ενέπλησεν αυτόν πνεύματος θείου... και πάσης καλλιτεχνίας... ώστε να εργάζεται εις χρυσόν και εις αργύριον και εις χαλκόν και να γλύφη λίθους ενθέσας, και να σκαλίζει ξύλα δι' έργασίαν, διά πάν έντεχον έργον... έχχαράζον και καλλιτέχον και κεντητο, εις κανονίν και εις πορφυρούν, εις κόκκινον και εις βύσσον και ύφαντο...».

Βασ. Κοχλατζής

Η Μαριάμ Σουλεϊμάν, που επαναπατρίστηκε από την Τεμένη, φτιάχνει καλάθια στο χωριό της.

Οι Ισραηλίτες, που ήρθαν στη χώρα τους έπειτα από 2.000 χρόνια είναι άριστοι σαν διωγμένους.

ΠΛΕΚΤΑΓΙΑ ΤΩΝ ΧΕΙΜΩΝΑ 1961

ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΕΞΕΤΕ ΤΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΖΕΣΤΑ ΣΑΣ ΜΑΛΛΙΝΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΣΧΕΔΙΑ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΜΟΔΑΣ

ΒΕΡΜΙΟ ΠΕΝΤΕΛΗ

ΣΟΥΝΙΟ ΜΥΚΟΝΟΣ

ΒΕΡΜΙΟ

ΥΛΙΚΑ: 500 γραμ. μαλλί Πενγκουέν-τουήντ σε χρώμα κόκκινο και 100 γραμ. σε χρώμα άσπρο. Βελόνες Νο 3½, 4½ και 5½.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ: Λάστιχο 2+2π = 2π καλή, 2π ανάποδη. Ζέρσευ = 1 βελόνα καλή, 1 βελόνα ανάποδη.

ΔΕΙΓΜΑ: Για να έχετε ένα τετράγωνο 2½ εκατ. θα πλέξετε με τις βελόνες Νο 4½, 5π επί 6 βελόνες.

ΠΛΑΤΗ: Βάλτε στις βελόνες Νο 3½, 92π με το κόκκινο μαλλί και αφού πλέξετε 7 βελόνες ζέρσευ, πλέξτε 1 βελόνα ανάποδη στην καλή μεριά του πλεκτού για κόχη του στριφώματος και κατόπιν συνεχίστε με 10 βελόνες ζέρσευ. Βάλτε τώρα τις βελόνες Νο 4½ και πλέξτε ακόμη 10 βελόνες ζέρσευ. Και στις 2 άκρες του πλεκτού θα προσθέσετε και κάθε 10η βελόνα κατόπιν από 1π έως 8 του έχετε 104π. Συνεχίστε ακόμη 15 βελόνες και στο σημείο αυτό σχηματίστε τις μασχάλες κλείνοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 2η βελόνα από 6π (2 φορές). Πλέξτε ίσια 22 βελόνες και κατόπιν προσθέστε και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 6η βελόνα από 1π (6 φορές). Αφού πλέξετε ακόμη 5 βελόνες, σχηματίστε το πάριμο του λαιμού και τους ώμους ως εξής: Κλείστε 1π, πλέξτε 22π καλή και αφήστε όλους τους πόντους αυτούς να περιμένουν σε μία βοηθητική βελόνα. Πάρτε σε άλλη βοηθητική βελόνα τους επόμενους 34π αφού πλέξετε καλή. Κατόπιν πλέξτε καλή ως το τέλος. Στην επόμενη βελόνα θα κλείνετε κάθε 2η βελόνα 7π (2 φορές) και 6π. Ταυτοχρόνως θα κλείνετε προς τη μεριά του λαιμού σε κάθε βελόνα από 1π (2 φορές). Πλέξτε και τον άλλο όμο με τον ίδιο τρόπο, αλλά αντικρουστά.

ΕΜΠΡΟΣ: Βάλτε στις βελόνες Νο 3½, 92π και πλέξτε 7 βελόνες ζέρσευ. Την επόμενη βελόνα πλέξτε ανάποδη στην καλή μεριά του πλεκτού και κατόπιν πάλι 10 βελόνες ζέρσευ. Συνεχίστε με τις βελόνες Νο 4½ και άρχιστε το ζακάρ ως εξής:

1η βελόνα: 59π κόκκινο καλή, 4π άσπρο καλή, 11π κόκκινο, 4π καλή άσπρο, 11π κόκκινο.

2η βελόνα: ανάποδη 12π κόκκινο, 4π άσπρο 9π

κόκκινο, 4π άσπρο, 60π κόκκινο. 3η βελόνα: καλή: 61π κόκκινο, 4π άσπρο, 7π κόκκινο, 4π άσπρο, 13π κόκκινο. 4η βελόνα: ανάποδη, 14π κόκκινο, 4π άσπρο, 5π κόκκινο, 4π άσπρο, 62π κόκκινο. 5η βελόνα: καλή, 63π κόκκινο, 4π άσπρο, 3π κόκκινο, 4π άσπρο, 15π κόκκινο. 6η βελόνα: ανάποδη, 16π κόκκινο, 4π άσπρο, 1π κόκκινο, 4π άσπρο, 64π κόκκινο. 7η βελόνα: καλή, 65π κόκκινο, 7π άσπρο, 17π κόκκινο. 8η βελόνα: ανάποδη, 18π κόκκινο, 5π άσπρο, 66π κόκκινο. 9η βελόνα: καλή, 67π κόκκινο, 3π άσπρο, 19π κόκκινο. 10η βελόνα: ανάποδη, 20π κόκκινο, 1π άσπρο, 68π κόκκινο. Αυτές οι 10 βελόνες αποτελούν το ένα σέδιον του ζακάρ το οποίο θα συνεχίσετε στη δεξιά μεριά του έμπροσθεν και ακριβώς το ένα σέδιον πάνω από το άλλο. Όταν θα τελειώνουν το ένα σέδιον να κόβετε την άκρη κλωστή και να την ξανακάνετε όταν αρχίσετε καινούργιο σέδιον. Θα συνεχίσετε έως δτου σχηματίσετε 13 σέδια.

Και στις 2 άκρες του πλεκτού θα προσθέσετε από την αρχή κάθε 10η βελόνα από 1π, έως 8 του έχετε 104. Θα πλέξετε ακόμη 15 βελόνες και κατόπιν θα σχηματίσετε τις μασχάλες, κλείνοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 2η βελόνα από 6π (2 φορές). Πλέξτε κατόπιν 22 βελόνες ίσια και προσθέστε μετά και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 6η βελόνα από 1π (5 φορές). Πλέξτε ακόμη 1 βελόνα και στο σημείο αυτό σχηματίστε το πάριμο του λαιμού ως εξής: 34π καλή τους οποίους θα αφήσετε σε μία βοηθητική βελόνα να περιμένουν, 22π καλή, τους οποίους θα αφήσετε σε μίαν άλλη βοηθητική βελόνα να περιμένουν και κατόπιν πλέξτε τους υπόλοιπους πόντους. Προς τη μεριά της μασχάλης στην 6η βελόνα θα προσθέσετε 1π ακόμη, τον τελευταίο και προς τη μεριά του ντεκολτέ θα κλείνετε σε κάθε βελόνα από 1π έποτε θα μείνουν 27π. Προς τη μεριά της μασχάλης θα πλέξετε ίσια έως 8 του έχετε το ίδιο ύψος με τη μασχάλη της πλάτης και τότε θα σχηματίσετε τον όμο, κλείνοντας κάθε 2η βελόνα από 7π (3 φορές) και 6π. Πλέξτε και τον άλλον όμο με τον ίδιο τρόπο, αλλά αντικρουστά.

ΜΑΝΙΚΙΑ: Βάλτε στις βελόνες Νο 3½, 50π με το κόκκινο μαλλί και πλέξτε 7 βελόνες ζέρσευ. Την επόμενη βελόνα πλέξτε ανάποδη για το στρίψωμα και κατόπιν πάλι 16 βελόνες ζέρσευ. Συνεχί-

στε με τις βελόνες Νο 4½. Και στις 2 άκρες του πλεκτού θα προσθέσετε κάθε 6η βελόνα από 1π (16 φορές). Πλέξτε ακόμη έως 8 του έχετε 84π. Βάλτε στο σημείο αυτό ένα σημάδι και στις 2 άκρες και κατόπιν πλέξτε ίσια ακόμη 5 εκατ. έποτε θα σχηματίσετε το στρογγύλεμα, κλείνοντας στις 2 άκρες κάθε 2η βελόνα από 8π έως 8 του μείνουν 18π, τους οποίους θα κλείσετε ίσια με 1 φορά.

ΓΙΑΚΑΣ: Ράψτε τη ραφή του δεξιού ώμου. Τις βελόνες Νο 3½ και το άσπρο μαλλί θα σπείρετε 24π από το άριστερό μέρος του λαιμού μερτά θα πλέξετε καλή τους πόντους της βοηθητικής βελόνας, θα σχηματίσετε 24π από το δεξιό μέρος του λαιμού, έμπρός, 8π από το κάτω μέρος του λαιμού της πλάτης θα πλέξετε καλή τους πόντους της βοηθητικής βελόνας, θα σχηματίσετε 8π από το άλλο μέρος του λαιμού της πλάτης. Θα έχετε ένα 120π τους οποίους θα πλέξετε 5 εκατ. Λάστιχο 2+2π. Βάλτε τώρα τις βελόνες Νο 4½ και πλέξτε 13π κατ. Λάστιχο 2+2π και κατόπιν βάλτε τις βελόνες Νο 5½ για να πλέξετε ακόμη 5 εκατ. Κλείστε τους πόντους χωρίς να τους σφίγγετε και όπως βρίσκετε.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΙΣ: Σιδερώστε τα κομμάτια από την ανάποδη με νωπό πανί. Χωρίς να πατάτε τα λάστιχα. Ράψτε τη ραφή του άριστερου ώμου και τις άκρες του γιακά. Ράψτε τις πλαγιές με νωπό πανί και τις ραφές των μανικιών. Ένώστε τα μανίκια ράβοντας στους πόντους της μασχάλης που έχετε κλείσει την άκρη των μανικιών. Γυρίστε το κάτω μέρος του πουλόβερ και των μανικιών στο στρίψωμα στο σημείο της κόχης.

ΠΕΝΤΕΛΗ

ΥΛΙΚΑ: 250 γραμ. μαλλί Περνέλ «Καρμπού» σε χρώμα μόν και λίγο μαλλί άσπρο. Βελόνες Νο 2½.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ: Ζέρσευ = 1 βελόνα καλή, 1 βελόνα ανάποδη.

ΔΕΙΓΜΑ: 20π = 6 εκατ. πλάτος και 20 βελόνες = 4,5 εκατ. ύψος.

ΕΜΠΡΟΣ: Βάλτε στις βελόνες 18π κα-

πλέξτε ζέρσευ προσθέτοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 4 εκατ. από 1π (7 φορές). Όταν το πλεκτό σας θα έχη γενικό μήκος 33 εκατ. θα σχηματίσετε τις μασχάλες, κλείνοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 2η βελόνα από 2π (2 φορές) και 1π (6 φορές). Συνεχίστε ίσια έως 8 του έχετε γενικό μήκος 49 εκατ. έποτε θα σχηματίσετε το ντεκολτέ κλείνοντας τους μεσαίους 14π. Πλέξτε τώρα το κάθε κομμάτι χωριστά και αντίκρουστά, κλείνοντας προς τη μεριά του ντεκολτέ κάθε 2η βελόνα από 4π, 3π, 2π (2 φορές), 1π (4 φορές) και κάθε 4η βελόνα 1π (4 φορές). Ταυτοχρόνως και σε γενικό μήκος 54 εκατ. θα σχηματίσετε τον όμο, κλείνοντας προς αυτή τη μεριά κάθε 2η βελόνα από 10π (4 φορές).

ΠΛΑΤΗ: Βάλτε στις βελόνες 138π και πλέξτε ζέρσευ, προσθέτοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 4 εκατ. από 1π (7 φορές). Σε γενικό μήκος 30 εκατ. θα σχηματίσετε το ντεκολτέ κλείνοντας τους μεσαίους 8π. Πλέξτε τώρα το κάθε κομμάτι χωριστά και αντίκρουστά, κλείνοντας προς τη μεριά του λαιμού κάθε 2η βελόνα από 2π, 1π (4 φορές), κάθε 6η βελόνα 1π (14 φορές) και κάθε 8η βελόνα (2 φορές).

Ταυτοχρόνως και σε γενικό μήκος 33 εκ. θα σχηματίσετε τις μασχάλες κλείνοντας προς αυτή τη μεριά κάθε 2η βελόνα 2π (3 φορές) και 1π (4 φορές). Τέλος σε γενικό μήκος 54 εκατ. θα σχηματίσετε τον όμο, κλείνοντας προς αυτή τη μεριά κάθε 2η βελόνα από 10π (4 φορές).

ΜΑΝΙΚΙΑ: Βάλτε στις βελόνες 102π και πλέξτε ζέρσευ προσθέτοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 1 εκατ. από 1π (5 φορές). Όταν το πλεκτό σας θα έχη μήκος 6 εκατ. θα σχηματίσετε το στρογγύλεμα, κλείνοντας και στις 2 άκρες κάθε 2η βελόνα 2π (2 φορές), 1π (10 φορές), 2π (5 φορές), 3π (4 φορές), 4π (2 φορές) και 5π (2 φορές).

Πλέξτε και το άλλο μανίκι όμοιο.

ΛΟΣΟ ΤΟΥ ΛΑΙΜΟΥ: Βάλτε στις βελόνες 12π με το άσπρο μαλλί και πλέξτε 80 εκατ. ζέρσευ λοζό. Για να γίνει το λοζό ζέρσευ θα προσθέσετε 1π στην αρχή της βελόνας στην καλή μεριά του πλεκτού και θα κλείνετε 1π στην αρχή της βελόνας στην ανάποδη μεριά.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΙΣ: Σιδερώστε τα κομμάτια από την ανάποδη με νωπό πανί. Ράψτε τις πλαγιές ραφές και τις ραφές των ώμων και των μανικιών. Ένώστε τα μανίκια. Ράψτε το άσπρο ζέρσευ στο ντεκολτέ. Γυρίστε ένα στρίψωμα στο κάτω μέρος της μπλούζας και των μανικιών.

ΣΟΥΝΙΟ

ΥΛΙΚΑ: 400 γραμ. μαλλί Περνέλ «Καρμπού» σε χρώμα άσπρο και 50 γραμ. μαλλί της ίδιας ποιότητας σε χρώμα μόν άνοιχτό. Βελόνες Νο 2½.

ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΕΞΙΜΑΤΟΣ: Λάστιχο 1+1π = 1π καλή, 1π ανάποδη. Ζέρσευ = 1 βελόνα καλή, 1 βελόνα ανάποδη.

ΔΕΙΓΜΑ: Για ένα τετράγωνο 10 εκατ. θα πλέξετε 33π επί 40 βελόνες.

ΠΛΑΤΗ: Βάλτε στις βελόνες 146π με το άσπρο μαλλί και πλέξτε 42 εκατ. ζέρσευ. Στο σημείο αυτό θα σχηματίσετε το ρεγκλάν κλείνοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού, μετά από τους άκρινους 3π από 1π σε κάθε βελόνα (10 φορές) και σε κάθε 2η βελόνα (43 φορές). Για να γίνουν τα κλεισίματα αυτά τακτικά, στην αρχή της βελόνας σας θα παίρνετε 2π μαζί μετά τους άκρινους 3π και στο τέλος της βελόνας σας θα κάνετε 1 από κλεισίμα πριν από τους τελευταίους 3π, δηλ. θα πάρετε 1π άπλεκτον, θα πλέξετε τον επόμενο πόντο καλή, και θα περάσετε τον άπλεκτον πάνω από τον καλόν. Τους τελευταίους 40π θα κλείσετε σε 1 φορά για το ντεκολτέ της πλάτης.

ΕΜΠΡΟΣ: Βάλτε στις βελόνες 152π με το άσπρο μαλλί και πλέξτε ζέρσευ έως 8 του έχετε γενικό μήκος 42 εκατ. έποτε θα σχηματίσετε το ρεγκλάν κλείνοντας και στις 2 άκρες στην αρχή 2π (2 φορές) σε κάθε 2η βελόνα και κατόπιν 1π σε κάθε βελόνα (6 φορές) και σε κάθε 2η βελόνα (43 φορές).

Όταν το πλεκτό σας θα έχη γενικό μήκος 46 εκατ. θα χωρίσετε τους πόντους του πλεκτού σας στη μέση και θα πλέξετε κάθε κομμάτι χωριστά και αντίκρουστά, κλείνοντας προς τη μεριά του ντεκολτέ κάθε 4η βελόνα από 1π (21 φορές) και κάθε 6η βελόνα από 1π (2 φορές) για να σχηματίσετε το ντεκολτέ.

ΜΑΝΙΚΙΑ: Βάλτε στις βελόνες 78π με το άσπρο μαλλί και πλέξτε 12 εκατ. λάστιχο 1+1π. Συνεχίστε κατόπιν με ζέρσευ προσθέτοντας και στις 2 άκρες του πλεκτού κάθε 1,5 εκατ. από 1π (23 φορές). Όταν το μανίκι θα έχη γενικό μήκος 47 εκατ. θα σχηματίσετε το ρεγκλάν, κλείνοντας και στις 2 άκρες από 2π (2 φορές) κάθε 2η βελόνα και κατόπιν μετά τους άκρινους 8π από 1π, σε κάθε 2η βελόνα (46 φορές), τους υπόλοιπους 24π θα κλείσετε σε 1 φορά.

Πλέξτε και το άλλο μανίκι όμοιο.

ΛΑΣΤΙΧΑ: Για το λάστιχο του κάτω μέρους του πουλόβερ θα βάλετε στις βελόνες 400π και θα πλέξετε με το μόν μαλλί 3 εκατ. λάστιχο 1+1π. Θα κλείσετε τους πόντους όπως τους βρίσκετε.

Για το παπιγιόν θα βάλετε στις βελόνες 80π με το μόν μαλλί και θα πλέξετε 3 εκατ. λάστιχο 1+1π.

Για το ντεκολτέ θα βάλετε στις βελόνες 350π με το μόν μαλλί και θα πλέξετε λάστιχο 1+1π. Στο μέσον της λωρίδας θα σχηματίσετε τη μύτη ως εξής: Θα βρήτε πρώτα τους μεσαίους 3π. Τον μεσαίο από αυτούς τους πόντους θα πάρετε σε μία βοηθητική βελόνα και θα τον αφήσετε μπροστά από το πλεκτό. Τους άλλους 2π θα πλέξετε καλή μαζί. Τον πόντο που έχετε τώρα σχηματίσει θα πάρετε στην άριστερή σας βελόνα. Πάρτε τώρα στη δεξιά σας βελόνα τον άπλεκτον πόντο που είχατε στη βοηθητική βελόνα και περάστε τον πάνω από τον πόντο που σχηματίσατε πλέκοντας της 2π μαζί, αφού φυσικά τον πάρετε στη δεξιά σας βελόνα. Στην ανάποδη μεριά του πλεκτού θα πλέξετε 3π μαζί για να σχηματισθεί η μύτη του V. Αφού πλέξετε 3 εκατ. κλείστε τους πόντους.

ΣΥΝΑΡΜΟΛΟΓΗΣΙΣ: Σιδερώστε τα κομμάτια από την ανάποδη με ένα νωπό πανί. Ράψτε τις πλαγιές ραφές και τις ραφές των μανικιών. Ένώστε τα μανίκια ράβοντας τις ραφές των ρεγκλάν. Γυρίστε στο κάτω μέρος του πουλόβερ ένα στρίψωμα 3 εκ. Γυρίστε επίσης ένα στρίψωμα στην πλάτη. Ένώστε επάνω στο πουλόβερ το λάστιχο που έχετε πλέξει για το κάτω μέρος. Σχηματίστε και ράψτε το παπιγιόν στο μέσον της λωρίδας. Ράψτε το λάστιχο στο ντεκολτέ 2 εκατ. από την άκρη ώστε να σχηματισθεί V.